Asker kommune

Møteinnkalling

Utvalg	Dato	Sted
Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023 kl. 18:00	Asker rådhus

Merknad

Eventuelle forfall må meldes på e-post:

Politisk.sekretariat@asker.kommune.no

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær

Befaring, avreise/oppmøte Asker rådhus for felles transport kl. 14.15

Befaringsprogram sendt i egen innkalling

Utvalgsmøte i formannskapssalen

Tema/presentasjoner:

- Temaplan Samferdsel
- Hytterenovasjon, innføring av oppsamlingssystem

Sakskart

Saker til behandling		
17/23	23/05665-1	Godkjennelse av protokoll i Utvalg samfunnstjenester 23.03.2023 godkjennes slik den foreligger
18/23	23/00293-1	Vedlikeholdsplan for kommunale brygger
19/23	23/04431-1	Stasjoner for tømming av kloakk fra fritidsbåter
20/23	23/02462-1	Bærekraftig idrett

21/23	20/30386-15	Evaluering mikromobilitet
22/23	23/05641-3	76/1 - Søknad om omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig
23/23	23/04233-4	Handlingsprogram 2024-2027 - innspill og prioriteringer fra hovedutvalg samfunnstjenester
Referatsaker		

Asker, 17.04.2023
Elisabeth Holter-Schøyen
Leder i utvalg

Asker kommune

Møteprotokoll

Utvalg for samfunnstjenester

Dato	Tid	Sted
27.04.2023	18:00 – 21:55	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Elisabeth Holter-Schøyen, V

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder i utvalg	Elisabeth Holter-Schøyen (V)	
Nestleder	Stig Wettre-Johnsen (H)	
Utvalgsmedlem	Trond Jerve (H)	
Utvalgsmedlem	Inger Johanne Aaby (Sp)	
Utvalgsmedlem	Roar Arne Skryseth (H)	
Utvalgsmedlem	Kåre Johnny Møllerhagen (H)	
Utvalgsmedlem	Kirsti Kierulf (H)	
Utvalgsmedlem	Trude Nygård Evensen (A)	
Utvalgsmedlem	Svein Hillestad (A)	
Utvalgsmedlem	Emelie Spjuth-Haldorsen (MDG)	
Utvalgsmedlem	Jon Gustav Kirkerud (MDG)	
Utvalgsmedlem	Espen Hansen Aspås (FrP)	
Utvalgsmedlem	Kjersti Tollersrud Omejer (H)	

Forfall: **0**

Det var ingen merknader til innkallingen eller habilitet

Møtet ble satt med 13 medlemmer til stede.

Fra administrasjonen møtte:

Direktør	Ragnar Sand Fuglum
Protokollfører	Ellen Gangnæs

Saksliste

			Side
Saker til behandling			
17/23	23/05665-1	Godkjennelse av protokoll i Utvalg samfunnstjenester 23.03.2023 godkjennes slik den foreligger	2
18/23	23/00293-1	Vedlikeholdsplan for kommunale brygger	3
19/23	23/04431-1	Stasjoner for tømming av kloakk fra fritidsbåter	4
20/23	23/02462-1	Bærekraftig idrett	6
21/23	20/30386-15	Evaluering mikromobilitet	7
22/23	23/05641-3	76/1 - Søknad om omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig	8
23/23	23/04233-4	Handlingsprogram 2024-2027 - innspill og prioriteringer fra hovedutvalg samfunnstjenester	10
Referatsaker			

Saker til behandling

17/23 Godkjennelse av protokoll i Utvalg samfunnstjenester 23.03.2023 godkjennes slik den foreligger

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	17/23

Leders forslag til vedtak:

1. Protokollen fra møte i Utvalg samfunnstjenester 23.03.2023 godkjennes slik den foreligger

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Protokollen fra møte i Utvalg samfunnstjenester 23.03.2023 godkjennes slik den foreligger

[Lagre vedtak]

18/23 Vedlikeholdsplan for kommunale brygger

Behandlet av	**Møtedato**	**Saksnr.**
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	18/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens forslag til vedlikehold av kommunale brygger sendes på offentlig høring i 6 uker.
2. Det fremmes egne saker for vurdering av Tofte og Filtvet brygger høsten 2023.

Behandling

Rådgiver Per Steine besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FRP til nytt punkt 1 punkt 2 og punkt 3:

Punkt 1: Kommunedirektørens forslag til vedlikehold av kommunale brygger iverksettes for å sikre fremdrift.

Punkt 2: Det fremmes egne saker for vurdering av Tofte og Filtvet brygger før sommeren 2023.

Punkt 3: Nytt kaianlegg på Sætre prioriteres først av prioritet 1 kategorien, dette for å forberede anlegg for mottak av hurtigbåt/pendlerbåt. Det rapporteres på fremdrift i fremdrift første møte etter sommeren.

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til nye punkter 1. 2 og 3 fikk 1 stemme og falt, Espen Hansen Aspås, FrP.

Innstillingen i 2 punkter ble vedtatt mot 1 stemme, Espen Hansen Aspås, FrP.

Vedtak

1. Kommunedirektørens forslag til vedlikehold av kommunale brygger sendes på offentlig høring i 6 uker.
2. Det fremmes egne saker for vurdering av Tofte og Filtvet brygger høsten 2023.

[Lagre vedtak]

19/23 Stasjoner for tømming av kloakk fra fritidsbåter

Behandlet av	**Møtedato**	**Saksnr.**
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	19/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune anlegger tømmestasjoner for båtkloakk på Sætre, Slemmestad og Holmen.

2. Det søkes innarbeidet 3 millioner kroner i handlingsprogrammet for 2024-27.

3. Tømmestasjonene driftes av båthavnene hvor anleggene settes opp.

Behandling

Rådgiver Per Steine besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H og SP:

Alternativt punkt 1. Asker kommune anlegger 3 nye tømmestasjoner for båtkloakk. Lokasjon avgjøres etter dialog med våre nabokommuner

Nye punkt:
4. Utvalget ber om å få fremlagt en sak til neste møte som ser på hvordan man kan få et likhetsprinsipp for alle 7 tømmestasjoner. Utvalget ber om en juridisk vurdering fra kommuneadvokaten på hvordan unngå at kommunen driver konkurransevridende virksomhet.
5. Dersom det ikke kommer nasjonalt forbud i løpet av 2023, skal kommunen vurdere et lokalt forbud, gjerne i samarbeid med nabokommuner.

Forslag fremmet av Svein Hillestad, A til nytt punkt 3:

Tømmestasjonene driftes av Asker kommune hvor anleggene settes opp.

Forslag fremmet av Emelie Spjut, MDG til nytt punkt 4:

Tømming av kloakk på stasjonene bør være gebyrfritt.

Forslag fremmet av Svein Hillestad, A til nytt punkt 3 fikk 4 stemmer og falt, Svein Hillestad, A, Trude Nygård Evensen, A, Emelie Spjut, MDG og Espen Hansen Aspås, FrP.

Forslag fremmet av Emelie Spjut, MDG til nytt punkt 4, fikk 5 stemmer og falt, Emelie Spjut, MDG, Jon Gustav Kirkerud, MDG, Svein Hillestad, A, Trude Nygård Evensen og Espen Hansen Aspås, FrP.

Forslaget fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H og SP til punkt 1, 4 og 5 ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 2 og 3 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Asker kommune anlegger 3 nye tømmestasjoner for båtkloakk. Lokasjon avgjøres etter dialog med våre nabokommuner

2. Det søkes innarbeidet 3 millioner kroner i handlingsprogrammet for 2024-27.

3. Tømmestasjonene driftes av båthavnene hvor anleggene settes opp.

4. Utvalget ber om å få fremlagt en sak til neste møte som ser på hvordan man kan få et likhetsprinsipp for alle 7 tømmestasjoner. Utvalget ber om en juridisk vurdering
   fra kommuneadvokaten på hvordan unngå at kommunen driver konkurransevridende virksomhet.
5. Dersom det ikke kommer nasjonalt forbud i løpet av 2023, skal kommunen vurdere et lokalt forbud, gjerne i samarbeid med nabokommuner.

[Lagre vedtak]

20/23 Bærekraftig idrett

Behandlet av	**Møtedato**	**Saksnr.**
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	18/23
2 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	20/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens redegjørelse om bærekraftig idrett tas til orientering.

Behandling

Rådgivere Bjørn Nordby og Ingrid Drivenes besvarte spørsmål.

Innstillingen i 1 punkt ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Kommunedirektørens redegjørelse om bærekraftig idrett tas til orientering.

[Lagre vedtak]

21/23 Evaluering mikromobilitet

Behandlet av	**Møtedato**	**Saksnr.**
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	21/23
2 Formannskapet	02.05.2023	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Evalueringen tas til orientering
2. Kommunedirektøren går i dialog med Ruter om mulig forlengelse av samarbeid
3. Ny sak om alternative løsninger legges frem til behandling i neste utvalgsmøte

Behandling

Rådgiver Mari Gabrielsen besvarte spørsmål

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til alternativt punkt 2:

Kommunedirektøren legger til rette for at private aktører kan overta denne tjenesten, samarbeidet med Ruter avsluttes.

Forslaget fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til nytt punkt 2, falt mot 5 stemmer,

Espen Hansen Aspås, FrP, Kjersti T. Omejer, H, Kirsti Kierulf, H, Trond Jerve, H og Kåre Møllerhagen, H.

Innstillingen punkt 1 og 3 ble enstemmig vedtatt

Innstillingens punkt 2 ble vedtatt mot 5 stemmer, Espen Hansen Aspås, FrP, Kjersti T. Omejer, H, Kirsti Kierulf, H, Trond Jerve, H og Kåre Møllerhagen, H.

Vedtak

1. Evalueringen tas til orientering
2. Kommunedirektøren går i dialog med Ruter om mulig forlengelse av samarbeid
3. Ny sak om alternative løsninger legges frem til behandling i neste utvalgsmøte

[Lagre vedtak]

22/23 76/1 - Søknad om omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig

Behandlet av	**Møtedato**	**Saksnr.**
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	22/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Med hjemmel i jordloven §1, jfr. § 9 avslås søknad om omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig.

Behandling

Rådgiver Silje Klo Hansen besvarte spørsmål.

Forslag fremmet til alternativt punkt 1 fra H og Frp:

1. Utvalg for Samfunnstjenester godkjenner omsøkt omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig på Gui Gård, jfr. jordlovens §9.
2. Kårboligen skal ha egen adkomst. Tiltaket skal utformes slik at gårdsbebyggelse og landskapets karakter opprettholdes.
3. En kårbolig i gangavstand til offentlig transport er i tråd med Temaplan Leve hele livet for å sikre at kommunens innbyggere bor i egen bolig så lenge som mulig.

Bakgrunn:

- Kårboligen er foreslått plassert på en stein kolle i utkanten av jordet. Boligen har et lite fotavtrykk, og vil bli universelt utformet.
- Produktiv dyrket mark vil ikke bli berørt. Kårboligen får egen adkomst fra Guiveien, og vil bli tilkoblet kommunalt vann og avløp.
- Kårbolig er et ekstra bolighus på gården og har en lang tradisjon i Norge. Det er et viktig ledd for å sikre drift og bosetting på
- gården i årene fremover.
- Det planlegges for et generasjonsskifte på Gui gård med egen gårdsdrift., og en kårbolig er med i disse planene. Driften skal omfatte bl.a.
- gress produksjon, grønnsaker, poteter, juletrær og vedproduksjon. Dette vil sikre gårdsdriften og bevare gårdsmiljøet, noe som er viktig for å overholde
- Asker kommunes plan om å opprettholde og styrke eksisterende gårdsdrift.

Forslaget fremmet av Kirsti Kierulf, H på vegne av H og FrP mot innstillingen ble vedtatt med 7 stemmer, Kirsti Kierulf, H, Stig Wettre-Johnsen, H, Trond Jerve, H, Roar Arne Skryseth, H, Kåre J. Møllerhagen, H, Kjersti T. Omejer, H og Espen Hansen Aspås, FrP.

Vedtak

1. Utvalg for samfunnstjenester godkjenner omsøkt omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig på Gui Gård, jfr. Jordlovens §9.

2. Kårboligen skal ha egen adkomst. Tiltaket skal utformes slik at gårdsbebyggelse og landskapets karakter opprettholdes.

3. En kårbolig i gangavstand til offentlig transport er i tråd med Temaplan Leve hele livet for å sikre at kommunens innbyggere bor i egen bolig så lenge som mulig.

[Lagre vedtak]

23/23 Handlingsprogram 2024-2027 - innspill og prioriteringer fra hovedutvalg samfunnstjenester

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	23/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:

    - Ungt utenforskap
    - Demografiutfordringer
    - Klima og natur

2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for samfunnstjenester følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027

    -
    -
    -

3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Behandling

Direktør Ragnar Sand Fuglum presenterte saken og besvarte spørsmål

Felles forslag fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H, SP, A og MDG:

HANDLING MOT KLIMAENDRINGER

- Sirkulærøkonomi/ombrukssenter/ombruks-lager for bygningsmaterialer
- Arealeffektivitet
- Innovative anskaffelser
- Redusert matsvinn
- Naturbaserte løsninger (eks. karbonlagring i naturen)
- Tilgjengelig og kompetent landbrukskontor (og plan og regulering)

NATURMANGFOLD

- Arealnøytralitet ivaretas i planarbeid (ikke nedbygging av natur og matjord)
- Arealregnskap
- Vern av naturområder utvides
- Naturrestaurering gjennomføres
- Kunnskap om hensynsfull ferdsel i inn- og utmark

VANN OG VANNMILJØ

- Tiltak for ren Oslofjord (og Drammensfjorden)
- Anleggene på vannbehandling, avløpsrensing, reservevannforsyning og overføringsledninger oppgraderes
- Høy fornyingstakt på vann og avløpsledninger, hhv 1,4 og 1,6 %

EIENDOM

- Verdibevarende vedlikehold av bygg og uteområder
- Energiøkonomisering
- Universell utforming

SAMFERDSEL

- Sikker og forutsigbar fremkommelighet
- Tiltak for å redusere transportbehovet
- Trafikksikkerhet, og prioritering av myke trafikanter

Innspill og medvirkning

Hensynta innspill fra dialogmøter og øke mulighet for innbyggerinitiativ i planlegging av relevante oppgaver. Stikkord: tidlig involvering, kunnskapsutveksling, søke klimaoptimale løsninger

Innspill til saken fremmet av Trude Nygård Evensen, A:

- Styrking av trafikksikkerhetstiltak, særlig skoleveier
- Styrking av tiltak for å sikre og utvide allmennhetens tilgang til strandsonen
- Styrke arbeidet med å gjøre friluftsområder og turstier mer tilgjengelig for bevegelseshemmede
- Forlenge kyststien og merke flere sammenhengende turstier, sykkelløyper, herav «smutt» gjennom boligstrøk frem mot friluftsområder
- Solstrøm, 25% økt energieffektivitet og bygg med bergvarmepumpe bør bli standard på alle kommunale bygg i Asker innen 2030.

Innstillingens punkter ble enstemmig vedtatt.

Felles forslag fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H, SP, A og MDG til innspill til punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Innspill til saken fremmet av Trude Nygård Evensen, A følger saken

Vedtak

1. Følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:

    - Ungt utenforskap
    - Demografiutfordringer
    - Klima og natur

2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for samfunnstjenester følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027

    Handling mot klimaendringer

    - Sirkulærøkonomi/ombrukssenter/ombruks-lager for bygningsmaterialer
    - Arealeffektivitet
    - Innovative anskaffelser
    - Redusert matsvinn
    - Naturbaserte løsninger (eks. karbonlagring i naturen)
    - Tilgjengelig og kompetent landbrukskontor (og plan og regulering)

    Naturmangfold

    - Arealnøytralitet ivaretas i planarbeid (ikke nedbygging av natur og mangfold)
    - Arealregnskap
    - Vern av naturområder utvides
    - Naturrestaurering gjennomføres
    - Kunnskap om hensynsfull ferdsel i inn- og utmark

    Vann og vannmiljø

    - Tiltak for ren Oslofjord (og Drammensfjorden)
    - Anleggene for vannbehandling, avløpsrensing, reservevannforsyning og overføringsledninger oppgraderes
    - Høy fornyingstakt på vann og avløpsledninger, hhv 1,4 og 1,6 %

    Eiendom

- Verdibevarende vedlikehold av bygg og uteområder
- Energiøkonomisering
- Universell utforming

Samferdsel

- Sikker og forutsigbar fremkommelighet
- Tiltak til å redusere transportbehovet
- Trafikksikkerhet, og prioritering av myke trafikanter

Innspill og medvirkning

Hensynta innspill fra dialogmøter og økte mulighet for innbyggerinitiativ i planlegging av relevante oppgaver. Stikkord: tidlig involvering, kunnskapsutveksling, søke klimaoptimale løsninger.

3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

- Presentasjon Temaplan Samferdsel/kunnskapsgrunnlaget ved Ingvild Hegrenæs
- Presentasjon HP 2024-27 innspill og prioriteringer ved Ragnar Sand Fuglum
- Oversendelsesforslag (temaplan eiendom, svart ut av Ragnar Sand Fuglum
- Spørsmål fra Trude N. Evensen, A om hogsten med asketrær langs Drammensveien. Svart ut av Lisbeth S. Fjeldly
- Spørsmål fra Stig Wettre-Johnsen, H om avhending av oppsamlet urenset strøgrus fra vinterens strøing av veiene? Svart ut av Ragnar Sand Fuglum
- Sommeravslutning for utvalget ved Ragnar Sand Fuglum

Asker kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/05665-1

Saksbehandler
Ellen Gangnæs

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
27.04.2023

Godkjennelse av protokoll i Utvalg samfunnstjenester 23.03.2023 godkjennes slik den foreligger

Leders forslag til vedtak:

1. Protokollen fra møte i Utvalg samfunnstjenester 23.03.2023 godkjennes slik den foreligger

Elisabeth Holter-Schøyen

Leder i Utvalg samfunnstjenester

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak	Saksbehandler
23/05665	Ellen Gangnæs

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	17/23

Godkjennelse av protokoll i Utvalg samfunnstjenester 23.03.2023 godkjennes slik den foreligger

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 17/23

Behandling

Innstillingen ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Protokollen fra møte i Utvalg samfunnstjenester 23.03.2023 godkjennes slik den foreligger

Asker kommune

Møteprotokoll

Utvalg for samfunnstjenester

Dato	Tid	Sted
23.03.2023	18:00 – 21:24	Asker rådhus

Møtet ble ledet av Elisabeth Holter-Schøyen, V

Til stede:

Funksjon	Navn	Møtte for
Leder i utvalg	Elisabeth Holter-Schøyen (V)	
Nestleder	Stig Wettre-Johnsen (H)	
Utvalgsmedlem	Trond Jerve (H)	
Utvalgsmedlem	Inger Johanne Aaby (Sp)	
Utvalgsmedlem	Roar A. Skryseth (H)	
Utvalgsmedlem	Kåre J. Møllerhagen (H)	
Utvalgsmedlem	Kirsti Kierulf (H)	
Utvalgsmedlem	Trude Nygård Evensen (A)	
Utvalgsmedlem	Svein Hillestad (A)	
Utvalgsmedlem	Jon Gustav Kirkerud (MDG)	
Utvalgsmedlem	Espen Hansen Aspås (FrP)	
Utvalgsmedlem	Kjersti Tollersrud Omejer (H)	

Forfall:	**1**
Utvalgsmedlem	Emelie Spjuth-Haldorsen (MDG), ingen vara møtte

Det var ingen merknader til innkallingen eller habilitet

Møtet ble satt med 12 medlemmer til stede.

Fra administrasjonen møtte:

Direktør	Ragnar Sand Fuglum
Protokollfører	Ellen Gangnæs

Saksliste

			Side
Saker til behandling			
12/23	23/03852-1	Godkjennelse av protokoll i Utvalg samfunnstjenester, 16.02.2023 godkjennes slik den foreligger	2
13/23	22/00227-5	Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035 - 1. gangs behandling	3
14/23	22/11962-1	Klimatiltak i byggeprosjekter - status for arbeidet	5
15/23	23/03187-1	Tilknytningsplikt for private avløpsanlegg - opphevelse av maksgrense	6
16/23	23/04029-1	Utvidelse av Nordre Langåra hummerfredningsområde	7
Referatsaker			

Saker til behandling

12/23 Godkjennelse av protokoll i Utvalg samfunnstjenester, 16.02.2023 godkjennes slik den foreligger

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	23.03.2023	12/23

Leders forslag til vedtak:

1. Protokollen fra møte i Utvalg samfunnstjenester 16.02.2023 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Leder Elisabeth Holter-Schøyen, V viste til sak 9/23 om habilitet til Trude Nygård Evensen, A dette skal ut av protokollen.

Med denne bemerkningen ble protokollen enstemmig godkjent.

Vedtak

Protokollen fra møte i Utvalg samfunnstjenester 16.02.2023 godkjennes med denne endringen.

[Lagre vedtak]

13/23 Temaplan eiendom - Rom for livet 2023-2035 - 1. gangs behandling

Behandlet av	**Møtedato**	**Saksnr.**
1 Utvalg for samfunnstjenester	23.03.2023	13/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan eiendom – Rom for livet, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, legges ut på høring med høringsfrist 07.05.2023

   Innsatsområder:

   1. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
   2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
   3. Klima- og miljøvennlige bygg
   4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
   5. Profesjonell eiendomsvirksomhet

2. Det legges opp til en medvirkningsprosess i høringsperioden for å få innspill på innsatsområder og strategier som er foreslått i temaplanen.

Behandling

Anette Førland presenterte saken og virksomhetsleder Lene Thusing Pedersen og Anette Førland besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til nytt kulepunkt 3:

Tilleggsforslag nytt kulepunkt 3: Asker Halvøya Eiendom AS sine arealer skal inntas og vurderes i planen.

Oversendelsesforslag fremmet av Inger Johanne Aaby, SP på vegne av SP, V og H:

Til det videre arbeidet med planen vil vi bemerke følgende:

- Eiendomsvirksomheten skal i tillegg til å være service- og brukerorientert også være kunnskapsbasert
- Asker kommunes uteområder skal være trygge
- Ordet bærekraft brukes i omfattende grad og kan på denne måten vanne ut begrepet
- Viktigheten av brukermedvirkning og medvirkning fra forvalting og drift i prosjektfase må presiseres
- Verdibevarende vedlikehold bør gjelde for alle kommunens eiendommer
- Vedlikeholds-strategi må utarbeides for hele boligporteføljen og forvalting og drift må ha tilstrekkelig midler for å utøve verdibevarende vedlikehold
- Asker kommune må aktivt forvalte eiendomsporteføljen også som et virkemiddel til kommuneplanens samfunnsdel
- Areal og transportplan for Buskerud må hensyntas i planen

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til nytt punkt 3 falt mot 1 stemme, Espen Hansen Aspås, FrP.

Oversendelsesforslaget fremmet av Inger Johanne Aaby, SP på vegne av SP, V og H ble besluttet oversendt uten realitetsbehandling.

Innstillingen i 2 punkter ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan eiendom – Rom for livet, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, legges ut på høring med høringsfrist 19.05.2023

   Innsatsområder:

   1. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
   2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
   3. Klima- og miljøvennlige bygg
   4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
   5. Profesjonell eiendomsvirksomhet

2. Det legges opp til en medvirkningsprosess i høringsperioden for å få innspill på innsatsområder og strategier som er foreslått i temaplanen.

[Lagre vedtak]

14/23 Klimatiltak i byggeprosjekter - status for arbeidet

Behandlet av	**Møtedato**	**Saksnr.**
1 Utvalg for samfunnstjenester	23.03.2023	14/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Status for arbeidet med strategier og mål fra temaplan Handling mot klimaendringene i bygge- og anleggsprosjekter tas til orientering.

2. Enkelte av klimaindikatorene knyttet til bygg og anlegg vurderes endret ved rapportering gjennom klimaregnskapet.

3. Det søkes massebalanse og å få etablert lokale massedeponier for kommunens bygg og anleggsprosjekter.

Behandling

Kristine Iversby og Bente Støa presenterte saken og Ragnar Sand Fuglum, Stein Grimsby, Bente Støa og Kristine Iversby besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H og SP til tillegg på punkt 2:

Evt.endring av indikatorer/mål skal fremlegges for politisk behandling til Hovedutvalg for Samfunnstjenester.

Forslag fremmet av Trude Nygård Evensen, A til tillegg på punkt 3:

Dette må ses i sammenheng med strategi for massehåndtering.

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt

Innstillingens punkt 2 med tillegg fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V, H og SP ble enstemmig vedtatt

Innstillingens punkt 3 med tillegg fremmet av Trude Nygård Evensen, A ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Status for arbeidet med strategier og mål fra temaplan Handling mot klimaendringene i bygge- og anleggsprosjekter tas til orientering.
2. Enkelte av klimaindikatorene knyttet til bygg og anlegg vurderes endret ved rapportering gjennom klimaregnskapet. Evt.endring av indikatorer/mål skal fremlegges for politisk behandling til Hovedutvalg for Samfunnstjenester.
3. Det søkes massebalanse og å få etablert lokale massedeponier for kommunens bygg og anleggsprosjekter. Dette må ses i sammenheng med strategi for massehåndtering.

[Lagre vedtak]

15/23 Tilknytningsplikt for private avløpsanlegg - opphevelse av maksgrense

Behandlet av	**Møtedato**	**Saksnr.**

1 Utvalg for samfunnstjenester	23.03.2023	15/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommunes vedtak av 2014 om maksgrense på 250.000 kroner for tilknytningsplikt (tilknytning til offentlig avløpsledning) etter pbl. kap. 27 anbefales opphevet.
   Forslaget sendes på høring til 1.mai 2023.

Behandling

Saksbehandler Ratnes Lahouratate og direktør Ragnar Sand Fuglum besvarte spørsmål.

Innstillingen i 1 punkt ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Asker kommunes vedtak av 2014 om maksgrense på 250.000 kroner for tilknytningsplikt (tilknytning til offentlig avløpsledning) etter pbl. kap. 27 anbefales opphevet.
   Forslaget sendes på høring til 1.mai 2023.

[Lagre vedtak]

16/23 Utvidelse av Nordre Langåra hummerfredningsområde

Behandlet av	**Møtedato**	**Saksnr.**
1 Utvalg for samfunnstjenester	23.03.2023	16/23

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune støtter Bærum kommunes søknad til Fiskeridirektoratet om en utvidelse av Nordre Langåra hummerfredningsområde inn i Bærum kommunes sjøområde.

Behandling

Erling Guderud besvarte spørsmål.

Innstillingen i 1 punkt ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Asker kommune støtter Bærum kommunes søknad til Fiskeridirektoratet om en utvidelse av Nordre Langåra hummerfredningsområde inn i Bærum kommunes sjøområde.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

- Presentasjon til saken «Temaplan Eiendom – rom for livet 2023-2032» ved saksbehandler Anette Førland
- Presentasjon til saken «Klimatiltak i byggeprosjekter – status for arbeidet» ved saksbehandler Kristine Iversby og Bente Støa
- Presentasjon av «Mars-Saken» ved Ragnar Sand Fuglum
- Ragnar Sand Fuglum svarte ut Oversendelsen fra Kirkerud, MDG i møte 16.02.2023 til «Temaplanen for naturmangfold»
- Spørsmål fra Inger Johanne Aaby, SP Førstehjelp i kommunens idrettshaller/kulturarenaer, parkeringskjeller i Varner Arena og Riving av låve på Skaugum ble besvart av Ragnar Sand Fuglum
- Spørsmål fra Trude Nygård Evensen, A til sak 14 Klimatiltak i byggeprosjekter og sak 15 Tilknytningsplikt for private avløpsanlegg ble besvart under sakene av Ragnar Sand Fuglum
- Spørsmål fra Svein Hillestad, A Bruk av ventilasjonsanlegg i Asker kommunale bygg- skole og barnehage ble besvart av Ragnar Sand Fuglum
- Forslag til befaringer i april møte ved Ragnar Sand Fuglum.

Asker kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/00293-1

Saksbehandler
Per Steine

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
27.04.2023

Vedlikeholdsplan for kommunale brygger

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens forslag til vedlikehold av kommunale brygger sendes på offentlig høring i 6 uker.
2. Det fremmes egne saker for vurdering av Tofte og Filtvet brygger høsten 2023.

1. Sammendrag og konklusjon

Kommunedirektøren har gjennomført en tilstandsanalyse av brygger som er i kommunens eie. Stupebrett og små brygger er unntatt. Tilstandsanalysen viser at det er en del tiltak som må gjennomføres dersom bryggene fortsatt skal være i god stand. Dersom alle tiltak skal utføres, vil dette ha et økonomisk estimat på minimum 6,3 mill. Da er Tofte og Filtvet brygge unntatt fordi de krever omfattende tiltak og kostnadene til dette er ikke beregnet.

På bakgrunn av kostnadsbildet mener kommunedirektøren at det bør foretas en prioritering av bryggene og foreslår at det foretas en årlig avsetning i budsjettet for å utføre tiltakene.

Det foreslås at prioritet 1 er brygger som benyttes til offentlig kommunikasjon, hvor det er forpliktelser overfor næringsvirksomhet eller hvor tilstrømningen av gjester er særlig stor. Prioritet 2 er brygger som hovedsakelig benyttes av fritidsbåter, og prioritet 3 er brygger med kulturell eller historisk verdi og lite trafikk.

Uavhengig av prioritet vil kommunedirektøren skilte tilstanden dersom den medfører fare og nødvendige brygger avstenges.

I tillegg til bryggene hvor det må gjøres tiltak, er det fem brygger som er vurdert til ikke å ha behov for tiltak.

Forslag til prioritering vil gi følgende tiltaksliste:

Brygge	Tilstandsgrad	**Kostnad**	
Brygger hvor det ikke trengs tiltak			
Støa	1	0	
Sjøstrand ny	2	0	
Åros, verven	1	0	
Skogsborg 2	1	0	
Holmsbu 3	1	0	
Prioritet 1			
Langåra brygge 1	2	140 000	
Gamle Langåra	2	150 000	
Holmen, flytebryggeanlegg	2	100 000	Eies sammen med Holmen Slipp. Kontrollert 2016
Holmenskjæret	1	50 000	
Hvalstrand	1	80 000	
Vollen ny	2	70 000	Mindre vedlikehold
Slemmestad, midlertid kai		300 000	Strakstiltak er utført
Filtvet Brygge		Ikke innhentet	Midlertidig forsterket og godkjent for sommersesongen 2023. Kostnad for permanent reparasjon ikke beregnet
Sætre	3	1 650 000	Motorisert ferdsel nektes pga. konstruksjonssvakhet

Prioritet 2			
Langåra brygge 2	2	60 000	
Holmsbu 1	3	620 000	
Skogsborg 1	2	110 000	
Sabeltannbrygga	2	120 000	
Slemmestad fergekai	2	250 000	
Slemmestad badebrygge	2	90 000	
Vollen gammel	1	120 000	
Vollenbukta	1	25 000	
Elnestangen	1	28 000	
Holmsbu 2	2	120 000	
Storsand	2	320 000	
Prioritet 3			
Sjøstrand gammel	3	650 000	Skilt om mangler
Hval Brygge	3	450 000	Avstengt og skilt
Leangen brygge	3	450 000	Skilt om mangler
Tofte brygge		Ikke innhentet	Skilt om mangler. Kostnadene vil bli innhentet i eget prosjekt
Lahellholmen	3	450 000	

Kostnadsbildet er kun et overslag og vil kunne endres ved prosjektgjennomgang.

Prioriteringen betyr at enkelte brygger som er lite brukt og i dårlig forfatning må vente på rehabilitering for å være trygge. Dette gjelder først og fremst gamle brygger på

Sjøstrand, Hval brygge, Tofte brygge og Lahellholmen hvor kostnadene er store og bryggene har behov for omfattende arbeid. I påvente av tilgjengelige midler, vil bryggene bli skiltet at de ikke er vedlikeholdt og at det er mangler i konstruksjonen.

Etter oppgradering vil det bli lagt en plan for inspeksjon, drift og vedlikehold.

Kommunedirektøren foreslår at plan om rehabilitering av kommunale brygger sendes på offentlig høring.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Asker kommune er en kommune med lang kystlinje og mye aktivitet langs kysten. Det er ca. 15 000 fritidsbåter ved siden av badegjester og kommersiell båttrafikk. I tillegg kommer besøkende fra andre kommuner.

Den kommersielle båttrafikken er begrenset til Slemmestad og Vollen i tillegg til sommerrute som går til Filtvet og Langåra. Kommunen ønsker flere destinasjoner for offentlig båttransport, først og fremst gjelder dette Sætre, men også Tofte er aktuell.

Kontroll av kaianlegg har hittil vært ivaretatt både av Ruter og av kommunen. Mangel på enhetlig kontroll har medført at kommunen ikke har hatt god nok oversikt eller jevnlig kontroll av kaianleggene. I 2021 gjennomførte Ruter kontroll av bryggene hvor de hadde anløp. Kontrollen viste at Filtvet brygge hadde behov for rehabilitering og støtte av fundament dersom den fortsatt skulle være aktuell for båtanløp. Dette ble gjennomført våren 2022, og er godkjent ut sesongen 2023.

For å få en oppdatert tilstand av bryggene bestilte kommunedirektøren gjennomgang av alle kommunale brygger høsten 2022 slik at rehabiliteringsbehovet ble synliggjort og vedlikeholdsrutiner kunne etableres. Enkelte av bryggene som var kontrollert

tidligere ble unntatt. Dette gjaldt blant annet Tofte brygge og Filtvet. Tofte Brygge er i svært dårlig forfatning og er avstengt. I 2022 ble det gitt i oppdrag til Prosjekt og Utvikling (PRU) å gjennomgå bryggen og vurdere kostnadene ved ny brygge. Prosjektet ligger foreløpig på vent, da det ikke er avsatt tilstrekkelig midler. Når det gjelder Filtvet ble det etter kontroll i 2022 utført midlertidige sikringstiltak slik at båter kunne anløpe kaien. Disse tiltakene vil også gi god nok brygge til at den kan brukes av Ruter til sommerrute i 2023, men kostnadene for istandsetting av Filtvet permanent er ikke beregnet. Planen er at det skal innhentes kostnadsestimat på Tofte og Filtvet brygger i løpet av året, og det foreslås at det gjøres en avsetning i Handlingsplanen for 2024 – 27.

Rambøll, som er en stor aktør og har rammekontrakt på denne type undersøkelser, fikk i oppdrag å kontrollere brygger og kaianlegg beregnet på båtanløp og bruk av fritidsbåter. Stupebrett og lignende ble ikke undersøkt.

Undersøkelser ble utført på land og fra sjø med båt samt dykkere der dette var nødvendig. Det ble foretatt en visuell kontroll av bryggekonstruksjonens elementer, herunder;

- Betongens tilstand
- Stålets tilstand
- Trevirkets tilstand
- Tilstand på pullerter, rekkverk, skilt, fortøyningsinnfestninger, fender og andre gjenstander med permanent tilhørighet til bryggen
- Bæresystemets tilstand

Det ble angitt en tilstandsgrad for hver enkelt konstruksjonsdel, samt bryggen som helhet. Liten skade/mangel er benevnt TG1 (TilstandsGrad), TG2 er middels skade/mangel og TG3 Stor skade/mangel.

Resultatene fra undersøkelsen og tilhørende oppsamlede data er gjengitt i sin helhet i vedlagte rapport.

Nærmere om prioriteringen
Kostnadene for å utføre alle tiltakene er store og bør derfor fordeles over flere år, og kommunedirektøren mener derfor at det bør være en prioritering av bryggene. Samtidig er det viktig at ikke alle prosjektene utføres samtidig slik at vi har ressurser til å følge opp.

Av 27 undersøkte brygger er det 6 brygger som har fått TG3. TG3 betyr imidlertid ikke automatisk at bryggen er farlig å bruke, men det må gjøres tiltak som begrenser ferdselen på brygga eller gjør folk oppmerksomme på tilstanden.

Det foreslås at de kommunale bryggene deles inn i tre grupper som gis prioritering fra 1 – 3. Forslag til prioriteringer tar utgangspunkt i bryggenes betydning. I tillegg til dette prioriteres enkelte brygger som muligens ikke ville vært prioritert på grunn av sin samfunnsnytte, men fordi kostnadene med tiltaket er lave.

I Sætre blir det anbefalt at adgang for motorisert ferdsel stenges umiddelbart og skilt er satt opp. Hval brygge blir anbefalt stengt for ferdsel og sikring er satt opp. På Leangen, gamle brygge Sjøstrand og Lahellholmen er det satt opp skilt hvor det opplyses om manglende vedlikehold.

Etter at nødvendige tiltak er gjennomført, vil bryggene bli lagt inn i drift- og vedlikeholdssystem som sikrer bryggenes funksjon.

Prioritet 1
Kommunaldirektøren foreslår at brygger som benyttes til offentlig båttrafikk og næringsvirksomhet prioriteres høyest. I tillegg har bryggene på Hvalstrand, Sjøstrand og Holmsbu1 stor betydning lokalt og prioriteres.

	Brygge	**Kostnad**	**Begrunnelse**
•	Langåra brygge	140 000	Sommerrute
•	Gamle Langåra	150 000	mye bruk
•	Holmen, flytebryggeanlegg	100 000	mye bruk
•	Holmenskjæret	50 000	kommersiell bruk
•	Hvalstrand	80 000	mye bruk
•	Vollen ny	70 000	kommersiell bruk
•	Slemmestad, midlertidig kai	300 000	kommersiell bruk
•	Filtvet Brygge	50 000	kommersiell bruk
•	Sætre 3	1 650 000	mye bruk
	Samlet	**2 590 000**	

Prioritet 2
Som prioritet 2 foreslår kommunedirektøren brygger som har stor betydning for fritidsbåter.

•	Langåra brygge 2	60 000	Bruk fritidsbåter
•	Holmsbu 1	620 000	Bruk fritidsbåter
•	Skogsborg 1	110 000	Bruk fritidsbåter
•	Sabeltannbrygga	120 000	Bruk fritidsbåter
•	Slemmestad fergekai	250 000	Bruk fritidsbåter
•	Slemmestad badebrygge	90 000	Badebrygge
•	Vollen gammel	120 000	Bruk fritidsbåter
•	Vollenbukta	25 000	Bruk fritidsbåter
•	Elnestangen	28 000	Bruk fritidsbåter
•	Holmsbu 2	120 000	Bruk fritidsbåter

- Storsand 320 000 Bruk fritidsbåter
  Samlet 1 863 000

Prioritet 3
Som prioritet 3 foreslår kommunedirektøren brygger som i utgangspunktet har størst betydning historisk eller kulturelt.

- Sjøstrand gammel 650 000 Uten betydning
- Hval Brygge 450 000 Historisk
- Leangen brygge 450 000 Historisk
- Tofte brygge Ny brygge, Eget prosjekt, ikke fullfinansiert
- Lahellholmen 450 000
  Samlet 2 000 000

Bryggene vil etter at tiltakene er utført, legges inn i forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdssystemet.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Kollektivtilbud med båt er et svært godt tilbud for å spare miljøet, samtidig som det kan påvirke bosettingen i kommunen. Undersøkelse gjort av Det Europeiske Miljøbyrået sier at både tog og båt er de minst karbonintensive valgene for motorisert transport, og har de laveste utslippene pr. transportert kilometer og enhet.

I tillegg har gode tilbud ved kysten mye å si for kommunens innbyggere. Asker kommune bør derfor opprettholde et godt tilbud til kystaktiviteter som båtliv og badeliv. Brygger er en stor del av tilbudet og er ved siden av betydningen for kommunikasjon, også viktig som en del av tilbudene til gode strandlokasjoner.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

Langs Askers kyst på 200 kilometer er det et utall brygger i privat eller kommunalt eie som har forskjellig bruksområder. Noen er stupebrett, mens andre er bygd for bruk av fritidsbåter eller rutebåttrafikk. Kommunen eier 29 brygger som er vurdert, og gjennom årene har det vært gjennomført tilstandsanalyser, men ikke samlet for alle bryggene.

Kommunedirektøren har nå innhentet tilstandsrapport på de 27 største bryggene i kommunens eie. I tillegg kommer foreløpig analyse av Tofte og Filtvet brygger som viser behov for omfattende tiltak. Tilstandsrapporten av de 27 bryggene viser at kostnadene vil ha en ramme på ca. 6,5 mill. kroner, og på bakgrunn av kostnadsbehovet samt ressursbruken ved prosjektgjennomføringen, mener kommunedirektøren at det må foretas en prioritering av bryggene.

Brygger som benyttes til offentlig kommunikasjon, enten det er helårsruter eller sommerruter, samt kaier som brukes til kommersiell trafikk, bør prioriteres. Det samme bør brygger som ligger i områder hvor det er stor aktivitet med badegjester eller trafikk fra fritidsbåter. Etter dette bør brygger for fritidsbåter prioriteres og deretter brygger som kun har kulturell eller historisk interesse. Av bryggene i kategori 3 vil også kommunedirektøren gjøre en vurdering av om bryggene skal avvikles. Uavhengig av prioriteringen, vil kommunedirektøren sette opp en FDV-plan slik at Asker kommune til enhver tid har kontroll på bryggene.

Bryggene har stor lokal betydning. Kommunedirektøren anbefaler derfor at forslag til prioritering sendes på offentlig høring.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

B-rap-001 - 1350053158 Asker Kommune - Samlerapport tilstandskontroller
Tofte Filtvet Sætre brygge - Tilstandsvurdering 111125
Rapport filtvet

Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak	Saksbehandler
23/00293	Per Steine

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	18/23

Vedlikeholdsplan for kommunale brygger

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 18/23

Behandling

Rådgiver Per Steine besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FRP til nytt punkt 1 punkt 2 og punkt 3:

Punkt 1: Kommunedirektørens forslag til vedlikehold av kommunale brygger iverksettes for å sikre fremdrift.

Punkt 2: Det fremmes egne saker for vurdering av Tofte og Filtvet brygger før sommeren 2023.

Punkt 3: Nytt kaianlegg på Sætre prioriteres først av prioritet 1 kategorien, dette for å forberede anlegg for mottak av hurtigbåt/pendlerbåt. Det rapporteres på fremdrift i fremdrift første møte etter sommeren.

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til nye punkter 1. 2 og 3 fikk 1 stemme og falt, Espen Hansen Aspås, FrP.

Innstillingen i 2 punkter ble vedtatt mot 1 stemme, Espen Hansen Aspås, FrP.

Vedtak

1. Kommunedirektørens forslag til vedlikehold av kommunale brygger sendes på offentlig høring i 6 uker.

2. Det fremmes egne saker for vurdering av Tofte og Filtvet brygger høsten 2023.

Dokument type
B-rap-001 - 1350053158 Asker Kommune - Samlerapport Tilstandskontroller

Dato
20. Desember 2022

Prosjektnummer
1350053158

ASKER KOMMUNE

SAMLERAPPORT FOR TILSTANDSKONTROLLER

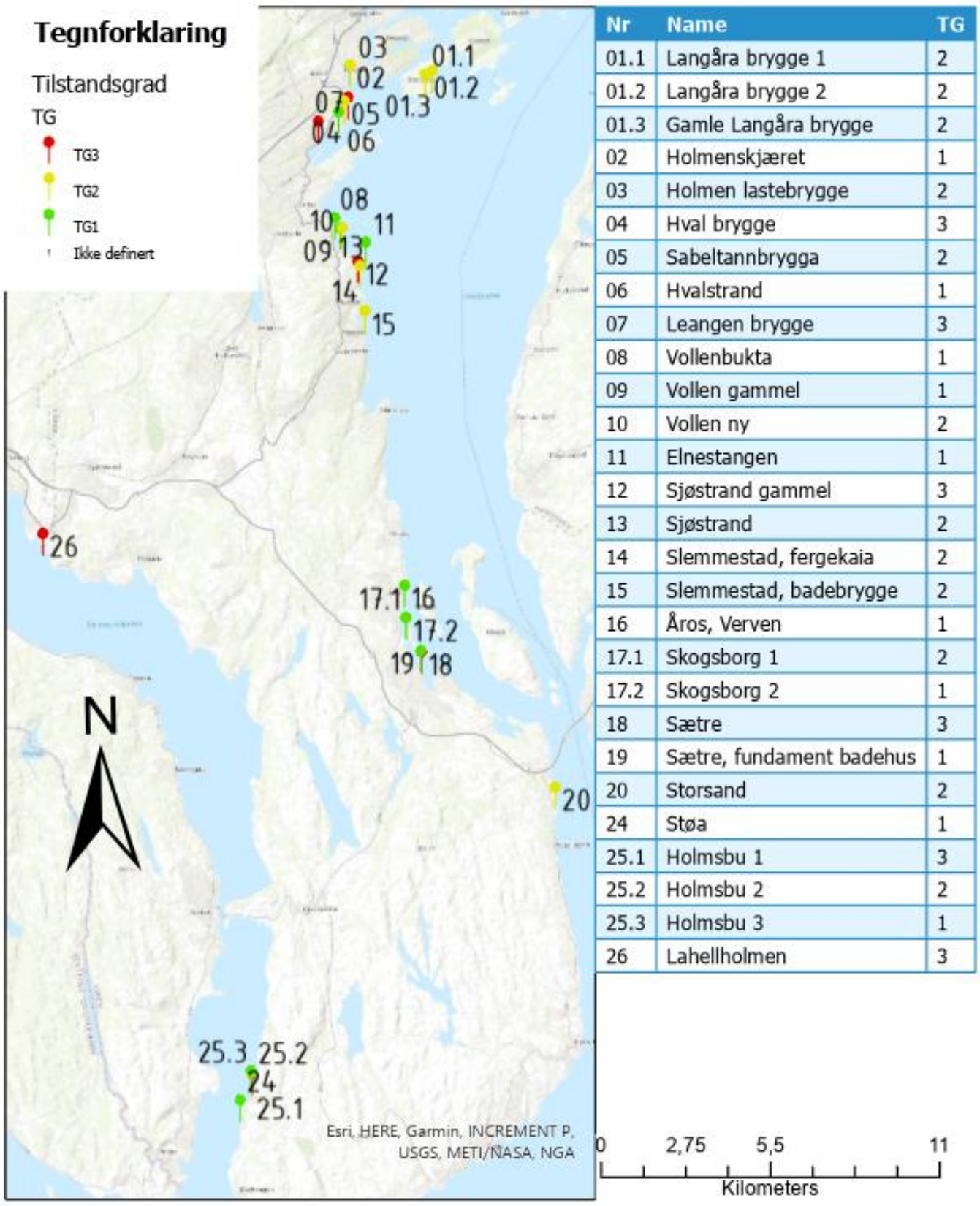

Nr	Name	TG
01.1	Langåra brygge 1	2
01.2	Langåra brygge 2	2
01.3	Gamle Langåra brygge	2
02	Holmenskjæret	1
03	Holmen lastebrygge	2
04	Hval brygge	3
05	Sabeltannbrygga	2
06	Hvalstrand	1
07	Leangen brygge	3
08	Vollenbukta	1
09	Vollen gammel	1
10	Vollen ny	2
11	Elnestangen	1
12	Sjøstrand gammel	3
13	Sjøstrand	2
14	Slemmestad, fergekaia	2
15	Slemmestad, badebrygge	2
16	Åros, Verven	1
17.1	Skogsborg 1	2
17.2	Skogsborg 2	1
18	Sætre	3
19	Sætre, fundament badehus	1
20	Storsand	2
24	Støa	1
25.1	Holmsbu 1	3
25.2	Holmsbu 2	2
25.3	Holmsbu 3	1
26	Lahellholmen	3

SAMLERAPPORT FOR TILSTANDSKONTROLLER UTFØRT I ASKER KOMMUNE

Revisjon	1
Dato	20.12.2022
Utført av	Kjetil Myhre
Kontrollert av	Christoffer B. Jensen
Godkjent av	Gunnar Tørnqvist

Rambøll
Gamle Beddingvei 28
1671 Kråkerøy
www.ramboll.no

INNHOLDSFORTEGNELSE

INNHOLDSFORTEGNELSE 1
FIGURLISTE 1
1. OPPSETT RAPPORT ETTER UTFØRT INSPEKSJON 2
2. OVERSIKT BRYGGER 4
3. TILSTANDSGRAD 7
4. TILTAK 8
5. KOSTNADSESTIMAT 9

FIGURLISTE

FIGUR 1 BRYGGER 01.1 - 07 4
FIGUR 2 BRYGGER 08-15 4
FIGUR 3 BRYGGER 16-20 5
FIGUR 4 BRYGGER 24-25.3 5
FIGUR 5 BRYGGE 26 6

1. OPPSETT RAPPORT ETTER UTFØRT INSPEKSJON

Rapportene som er beskrevet i denne samlerapporten er basert på et oppsett utviklet spesielt for tilstandskontroller av brygger/kaier. Rapportene er bygd opp slik at leseren skal kunne innhente så mye som mulig av nødvendig informasjon allerede ved de første sidene.

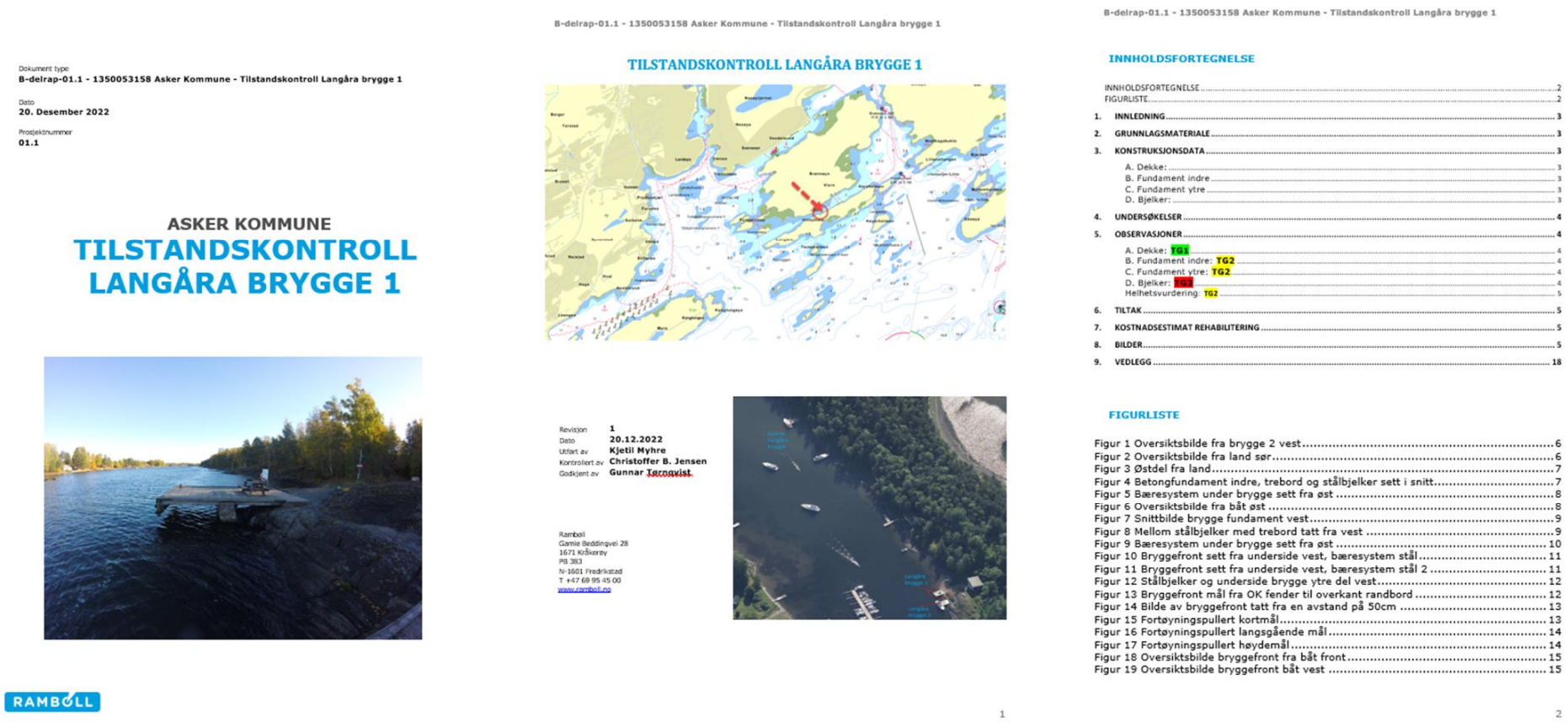

Dokument type
B-delrap-01.1 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Langåra brygge 1

Dato
20. Desember 2022

Prosjektnummer
01.1

ASKER KOMMUNE
TILSTANDSKONTROLL
LANGÅRA BRYGGE 1

RAMBØLL

B-delrap-01.1 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Langåra brygge 1

TILSTANDSKONTROLL LANGÅRA BRYGGE 1

Revisjon	1
Dato	20.12.2022
Utført av	Kjetil Myhre
Kontrollert av	Christoffer B. Jensen
Godkjent av	Gunnar Tørnqvist

Rambøll
Gamle Beddingvei 28
1671 Kråkerøy
Pb 383
N-1601 Fredrikstad
T +47 69 95 45 00
www.ramboll.no

1

B-delrap-01.1 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Langåra brygge 1

INNHOLDSFORTEGNELSE

INNHOLDSFORTEGNELSE 2
FIGURLISTE 2
1. INNLEDNING 3
2. GRUNNLAGSMATERIALE 3
3. KONSTRUKSJONSDATA 3
A. Dekke: 3
B. Fundament indre 3
C. Fundament ytre 3
D. Bjelker: 3
4. UNDERSØKELSER 4
5. OBSERVASJONER 4
A. Dekke: TG1 4
B. Fundament indre: TG2 4
C. Fundament ytre: TG2 4
D. Bjelker: TG2 4
Helhetsvurdering: TG2 5
6. TILTAK 5
7. KOSTNADSESTIMAT REHABILITERING 5
8. BILDER 5
9. VEDLEGG 18

FIGURLISTE

Figur 1 Oversiktsbilde fra brygge 2 vest 6
Figur 2 Oversiktsbilde fra land sør 6
Figur 3 Østdel fra land 7
Figur 4 Betongfundament indre, trebord og stålbjelker sett i snitt 7
Figur 5 Bæresystem under brygge sett fra øst 8
Figur 6 Oversiktsbilde fra båt øst 8
Figur 7 Snittbilde brygge fundament vest 9
Figur 8 Mellom stålbjelker med trebord tatt fra vest 9
Figur 9 Bæresystem under brygge sett fra øst 10
Figur 10 Bryggefront sett fra underside vest, bæresystem stål 11
Figur 11 Bryggefront sett fra underside vest, bæresystem stål 2 11
Figur 12 Stålbjelker og underside brygge ytre del vest 12
Figur 13 Bryggefront mål fra OK fender til overkant randbord 12
Figur 14 Bilde av bryggefront tatt fra en avstand på 50cm 13
Figur 15 Fortøyningspullert kortmål 13
Figur 16 Fortøyningspullert langsgående mål 14
Figur 17 Fortøyningspullert høydemål 14
Figur 18 Oversiktsbilde bryggefront fra båt front 15
Figur 19 Oversiktsbilde bryggefront båt vest 15

2

1. INNLEDNING
2. GRUNNLAGSMATERIALE
3. KONSTRUKSJONSDATA
4. UNDERSØKELSER
5. OBSERVASJONER
6. TILTAK
7. KOSTNADSESTIMAL REHABILITERING
8. BILDER
9. VEDLEGG

Forsiden består av en beskrivelse av arbeidsgiver, lokasjon, dato, type rapport og prosjektnummer. Påfølgende sider vises oversiktsbilde av objekt, informasjon om arbeidstaker, kontrollør og godkjenner. Innholdsfortegnelse og figurliste fungerer interaktivt, og en kan venstreklikke i listene for å komme direkte til kapittel/figur i rapporten.

I kapittel «1. Innledning» gis det en sammenfatting av rapporten i sin helhet. Her er formålet å belyse den mest relevante informasjonen fra rapporten så kortfattet som nødvendig.

I kapittel «2 Grunnlagsmateriale» henvises det til materiale, rapporter o.l. Rambøll hadde tilgang til i forkant av vurderingen av bryggene.

I kapittel «3. Konstruksjonsdata» er informasjon uthentet fra innmåling, beskrivelse av konstruksjonstype, materiale, byggeår og hovedmål.

I kapittel «4. Undersøkelser» beskrives undersøkelsens art og dato for visuell kontroll. Det er også nevnt hvilke konstruksjonselementer på bryggen som er blitt vurdert.

I kapittel «5. Observasjoner» beskrives hver enkelt konstruksjonsdel, og hvilke observasjoner som ble gjort under befaring og ved gjennomgang av bildemateriell.

I kapittel «6. Tiltak» vil eventuelle nødvendige tiltak beskrevet, og vurdert mtp. nødvendighet.

I kapittel «7. Kostnadsestimat rehabilitering» blir det vist et estimat for kostnader ved en eventuell fullbyrdelse av tiltak anbefalt i kapittel «6. Tiltak».

I kapittel «8. Bilder» er bilder fra befaring lagt ved, med figurnavn linket opp mot «Figurliste».

Definisjoner:

YK = Ytterkant

IK = Innerkant

OK = Overkant

UK = Underkant

TG1 = Tilstandsgrad 1 (Liten skade/mangel)

TG2 = Tilstandsgrad 2 (Middels skade/mangel)

TG3 = Tilstandsgrad 3 (Stor skade/mangel)

	=	Tiltak ikke nødvendig
	=	Tiltak bør vurderes
	=	Tiltak nødvendig

2. OVERSIKT BRYGGER

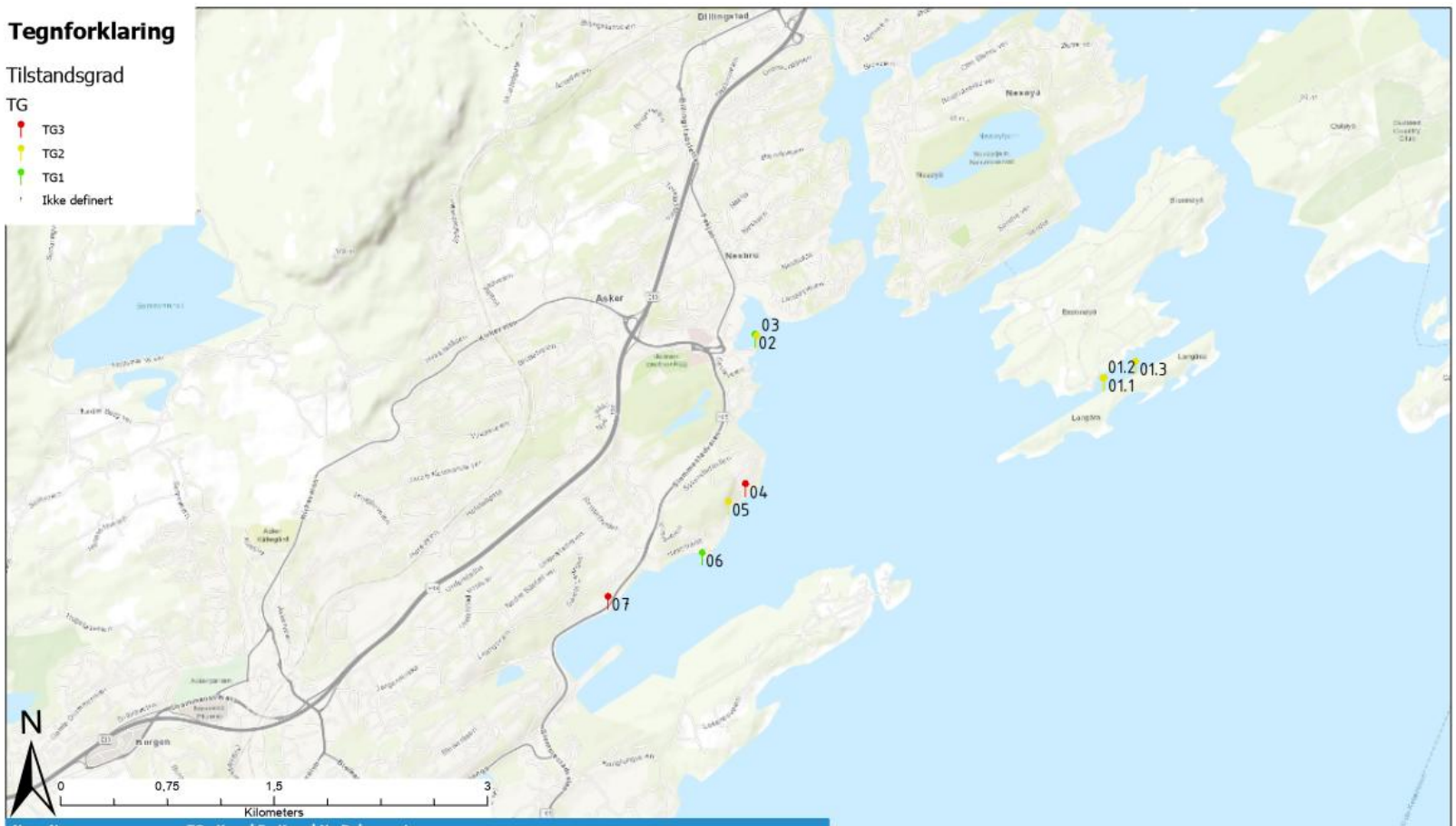

Nr	Name	TG	Koord E	Koord N	Delrapportnr
01.1	Langåra brygge 1	2	586271	6635902	B-delrap-01.1 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Langåra brygge 1
01.2	Langåra brygge 2	2	586260	6635898	B-delrap-01.2 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Langåra brygge 2
01.3	Gamle Langåra brygge	2	586489	6636016	B-delrap-01.3 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Gamle Langåra brygge
02	Holmenskjæret	1	583813	6636205	B-delrap-02 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Holmenskjæret
03	Holmen lastebrygge	2	583826	6636198	B-delrap-03 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Holmen lastebrygge
04	Hval brygge	3	583747	6635155	B-delrap-04 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Hval brygge
05	Sabeltannbrygga	2	583626	6635030	B-delrap-05 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Sabeltannbrygga
06	Hvalstrand	1	583443	6634670	B-delrap-06 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Hvalstrand
07	Leangen brygge	3	582781	6634363	B-delrap-07 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Leangen brygge

Figur 1 Brygger 01.1 - 07

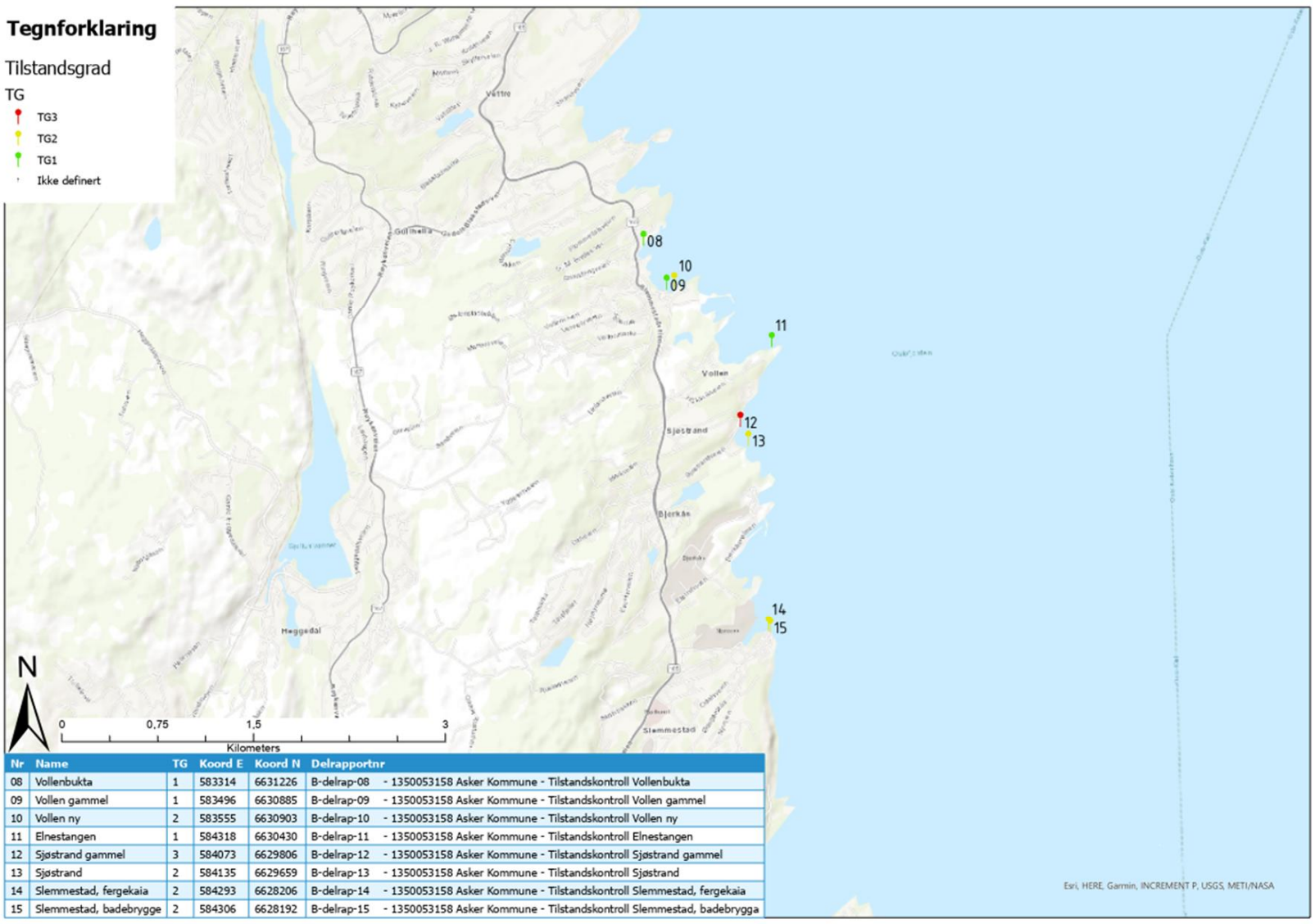

Nr	Name	TG	Koord E	Koord N	Delrapportnr
08	Vollenbukta	1	583314	6631226	B-delrap-08 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Vollenbukta
09	Vollen gammel	1	583496	6630885	B-delrap-09 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Vollen gammel
10	Vollen ny	2	583555	6630903	B-delrap-10 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Vollen ny
11	Elnestangen	1	584318	6630430	B-delrap-11 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Elnestangen
12	Sjøstrand gammel	3	584073	6629806	B-delrap-12 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Sjøstrand gammel
13	Sjøstrand	2	584135	6629659	B-delrap-13 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Sjøstrand
14	Slemmestad, fergekaia	2	584293	6628206	B-delrap-14 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Slemmestad, fergekaia
15	Slemmestad, badebrygge	2	584306	6628192	B-delrap-15 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Slemmestad, badebrygga

Figur 2 Brygger 08-15

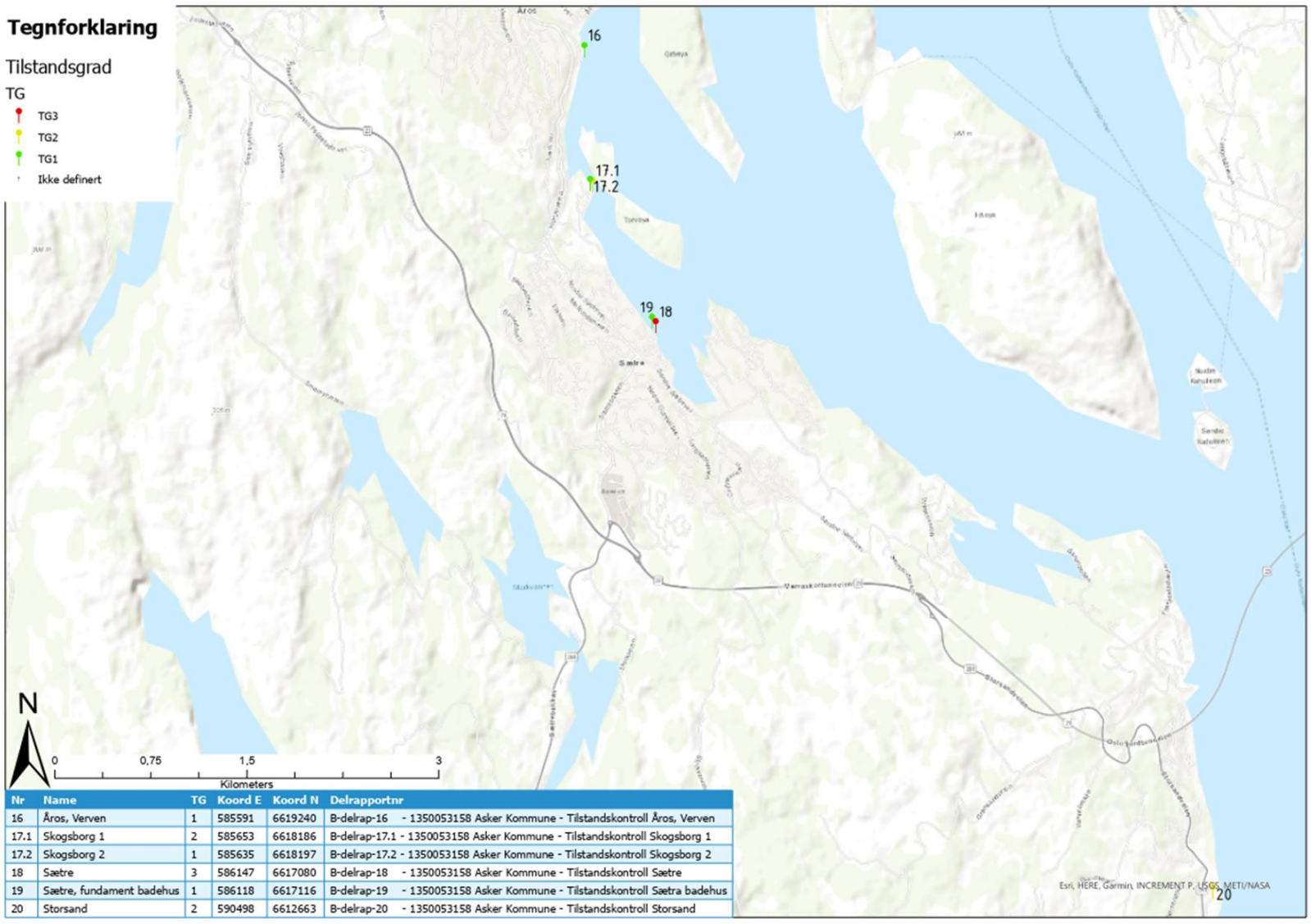

Nr	Name	TG	Koord E	Koord N	Delrapportnr
16	Åros, Verven	1	585591	6619240	B-delrap-16 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Åros, Verven
17.1	Skogsborg 1	2	585653	6618186	B-delrap-17.1 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Skogsborg 1
17.2	Skogsborg 2	1	585635	6618197	B-delrap-17.2 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Skogsborg 2
18	Sætre	3	586147	6617080	B-delrap-18 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Sætre
19	Sætre, fundament badehus	1	586118	6617116	B-delrap-19 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Sætra badehus
20	Storsand	2	590498	6612663	B-delrap-20 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Storsand

Figur 3 Brygger 16-20

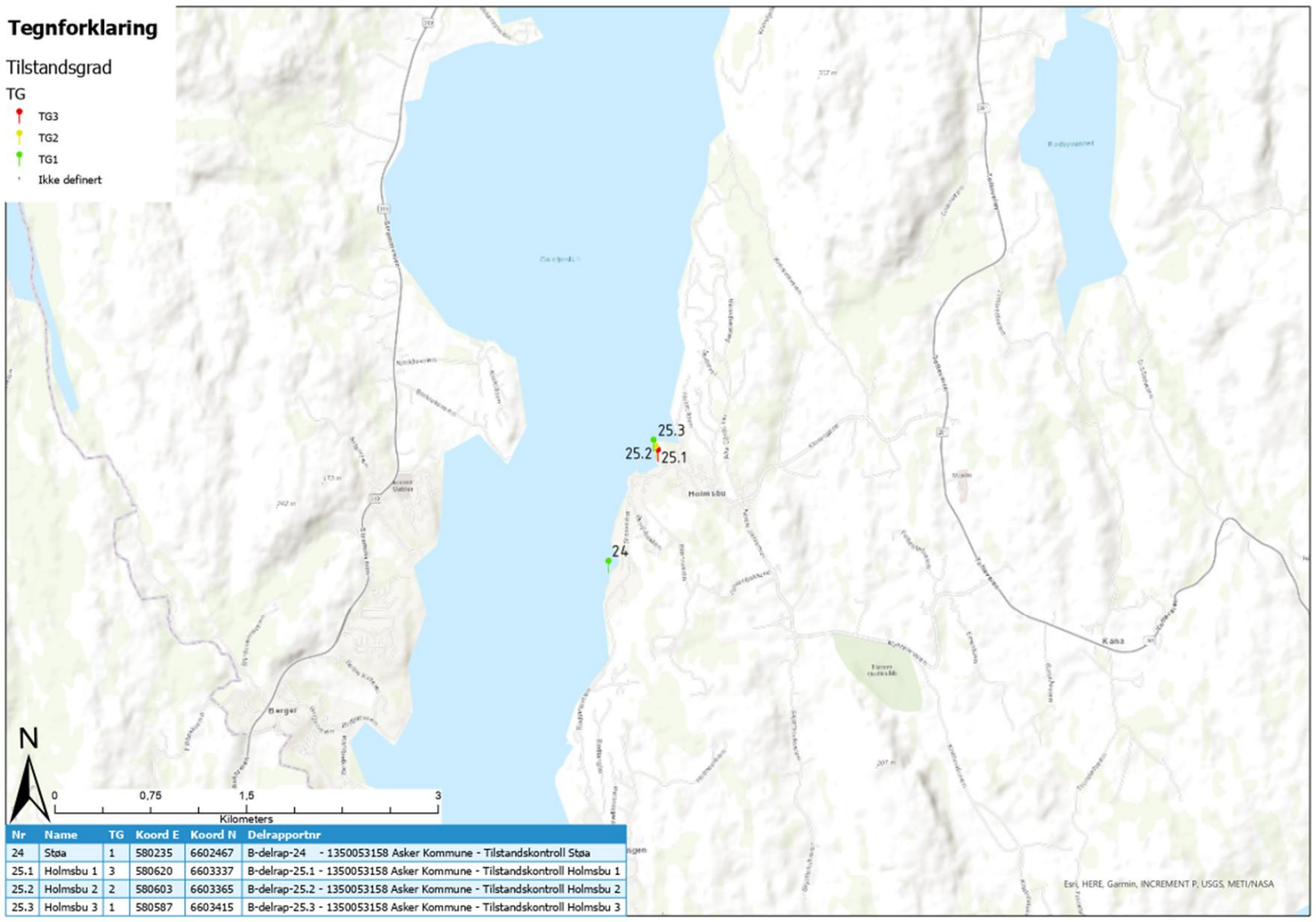

Nr	Name	TG	Koord E	Koord N	Delrapportnr
24	Støa	1	580235	6602467	B-delrap-24 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Støa
25.1	Holmsbu 1	3	580620	6603337	B-delrap-25.1 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Holmsbu 1
25.2	Holmsbu 2	2	580603	6603365	B-delrap-25.2 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Holmsbu 2
25.3	Holmsbu 3	1	580587	6603415	B-delrap-25.3 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Holmsbu 3

Figur 4 Brygger 24-25.3

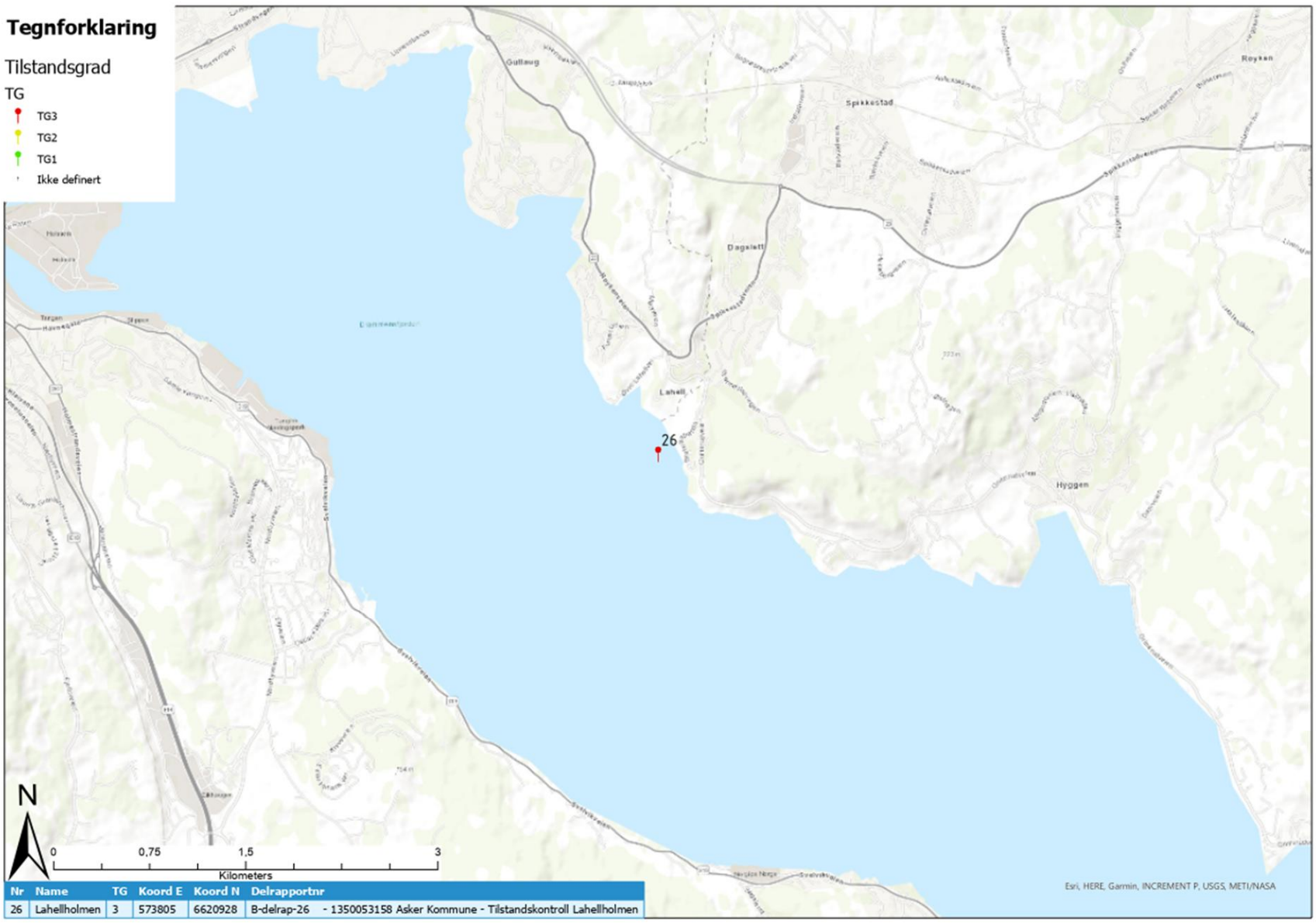

Nr	Name	TG	Koord E	Koord N	Delrapportnr
26	Lahellholmen	3	573805	6620928	B-delrap-26 - 1350053158 Asker Kommune - Tilstandskontroll Lahellholmen

Figur 5 Brygge 26

3. TILSTANDSGRAD

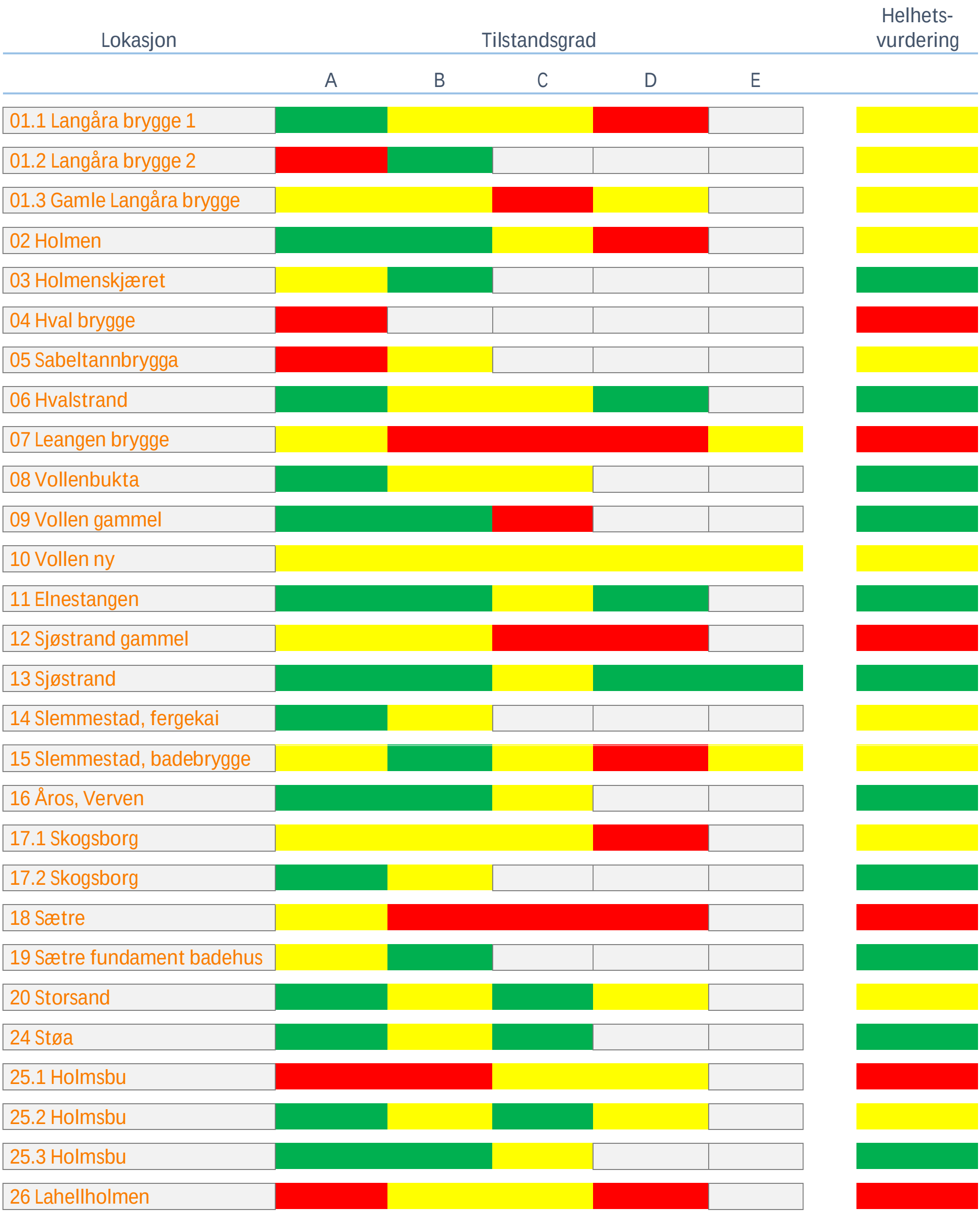

4. TILTAK

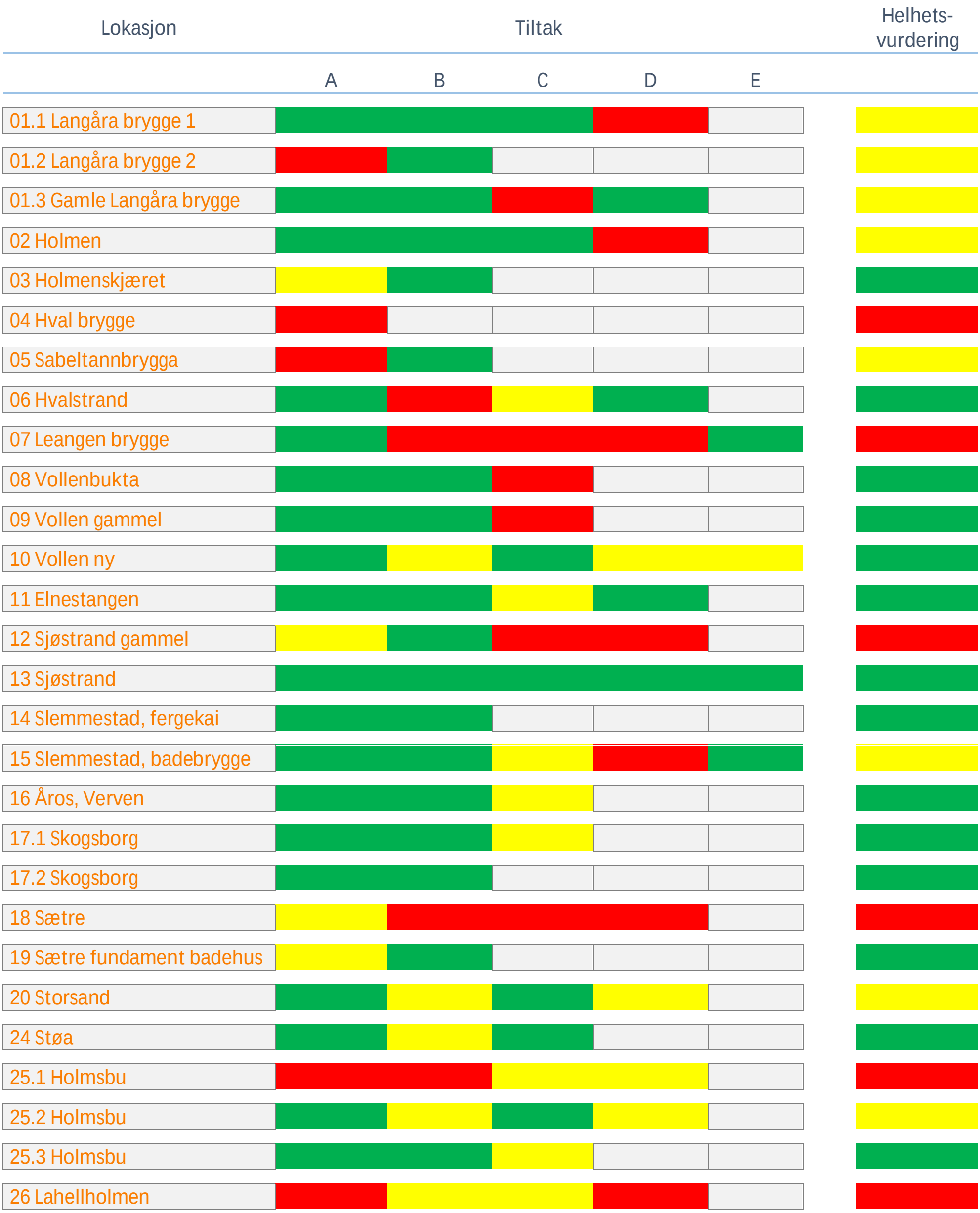
Lokasjon
Tiltak
Helhets-vurdering
A
B
C
D
E
01.1 Langåra brygge 1
01.2 Langåra brygge 2
01.3 Gamle Langåra brygge
02 Holmen
03 Holmenskjæret
04 Hval brygge
05 Sabeltannbrygga
06 Hvalstrand
07 Leangen brygge
08 Vollenbukta
09 Vollen gammel
10 Vollen ny
11 Elnestangen
12 Sjøstrand gammel
13 Sjøstrand
14 Slemmestad, fergekai
15 Slemmestad, badebrygge
16 Åros, Verven
17.1 Skogsborg
17.2 Skogsborg
18 Sætre
19 Sætre fundament badehus
20 Storsand
24 Støa
25.1 Holmsbu
25.2 Holmsbu
25.3 Holmsbu
26 Lahellholmen

5. KOSTNADSESTIMAT

Beregnede reparasjon/rehab-kostnader er basert på grove estimater.
De er angitt som entreprisekostnader, eks. mva..

Lokasjon	Tiltak	Total kostnad eks.mva.[kr]
01.1 Langåra brygge 1	D	140 000
01.2 Langåra brygge 2	A	60 000
01.3 Gamle Langåra brygge	B, C, D	150 000
02 Holmenskjæret	B	50 000
03 Holmen	D	100 000
04 Hval brygge	A, B	350 000
05 Sabeltannbrygga	A	120 000
06 Hvalstrand	B, C	80 000
07 Leangen brygge	B, C, D, E	450 000
08 Vollenbukta	C	25 000
09 Vollen gammel	C	120 000
10 Vollen ny	B	40 000
11 Elnestangen	C	28 000
12 Sjøstrand gammel	A, C, D	650 000
13 Sjøstrand		0
14 Slemmestad, fergekai	C	250 000
15 Slemmestad, badebrygge	C, D	90 000
16 Åros, Verven		0
17.1 Skogsborg	B, D	110 000
17.2 Skogsborg		0
18 Sætre	A, B, C, D, E	1 650 000
19 Sætre fundament badehus	A	35 000
20 Storsand	B, D	320 000
24 Støa		0
25.1 Holmsbu	A, B	620 000
25.2 Holmsbu	D	120 000
25.3 Holmsbu		0
26 Lahellholmen		450 000

Kaianlegg - Tofte, Filtvet og Sætre

Primax AS - Kyrre Strøm Andersen
Tiltaksplan av kaianlegg på Tofte, Filvet og Sætre.

Primax AS - Egediusgate 1, 3040 Drammen | ksa@primax.no | Tlf: 92421735 | web: www.primax.no

Innholdsfortegnelse

Sammendrag **3**

Innledning **4**

Oppdraget i fase 1 ..... **4**

Forutsetninger **4**

Vurdering av Tofte kai: **5**
Forslag til skisseløsning for tiltak: 6
Stipulerte kostnader for Alternativ A. 7
Stipulerte kostnader Alternativ B. 8
Bildevedlegg Tofte Kai: 9

Vurdering av Filtvet: **12**
Skisseløsning for tiltak: 13
Kostnader 13
Bildevedlegg Filtvet Kai: 14

Vurdering av Sætre: **20**
Skisseløsning for tiltak 20
Stipulerte kostander 21
Bildevedlegg Sætre 22

Avslutning **26**

Sammendrag

Tittel: Kaianlegg – Tofte, Filtvet og Sætre FASE 1 – Tiltaksplan for oppgradering av kaier.	Dato: 18.10.11
	Prosjekt nr.: 10081 – Fase 1
Skrevet av: Kyrre Strøm Andersen	Oppdragsleder: K. S. Andersen
Befaring avholdt: 12.10.2011	Kvalitetskontroll: W. Kornmo
	Firmaansvarlig K. S. Andersen
Oppdragsgiver: Hurum Eiendomsselskap KF	Oppdragsgivers rep.: Guri Fuglesang

Innledning

Hurum Eiendomsselskap KF ved Guri Fuglesang har anmodet Primax AS om å utføre et innledende kartleggingsarbeid for vurdering og rehabilitering av kommunens bryggeanlegg, beliggende i Tofte, Filtvet og Sætre.

Oppdraget skal gjennomføres i 2 faser:

- Fase 1: Kartlegging og konseptvurdering, alternativer, prisestimater.
- Fase 2: I samråd med oppdragsgiver, utarbeide utdypende budsjettgrunnlag når oppdragsgiver har funnet fram til bærekraftige alternativer for rehabilitering/ oppgradering. Tekniske, verneverdige og økonomiske hensyn danner grunnlaget for videre planlegging.

Denne rapporten tar kun for seg fase 1.

Oppdraget i fase 1

Oppdraget innebærer systematisering av kjente opplysninger, samt utarbeidelse av skisser og konseptløsning for rehabilitering/oppgradering av kaiene. Oppdraget skal avstemmes mot oppdragsgiver med en rapportering med generelle betraktninger før videre utredninger igangsettes i fase 2.
Vurderingen i denne rapporten er gitt etter gjennomgang av mottatt dokumentasjon og befaring av alle kaiene. Rapporten inneholder en foreløpig konklusjon der bilder utgjør en vesentlig del av grunnlaget, i tillegg til skisseløsninger for relevante reparasjonsalternativer inkludert budsjett for en innledende fase.
Befaringen ble avholdt 12.10.2011 av bygnings- og takstingeniør Kyrre Strøm Andersen.
Daglig leder i Consolvo As v/ Fredrik Røtter har bistått i vurdering av konseptuelle løsninger for utbedring av kaien på Sætre.

Forutsetninger

Dokumentet er basert på det som er observert under befaring og som ved visuell kontroll kan vurderes, samt gitte opplysninger. Konstruksjonsdelene er gjennomgått ved å besiktige et representativt utvalg.
Vi har ikke ansvar for skjulte feil og mangler, samt mangelfulle opplysninger om vurderingsobjektet som vi ikke kunne ha oppdaget slik god skikk tilsier. Rapporten inneholder tekniske og økonomiske vurderinger, men ikke tilstrekkelig utdypende som grunnlag for kontrahering og iverksettelse av tiltak. Rapporten skal imidlertid danne grunnlag for et videre overordnet veivalg i forhold til fremtidige utbedringer.

Som grunnlag for løsninger og budsjett har vi tatt utgangspunkt i skisseløsninger utarbeidet av Bjørn Strøm AS datert 2. okt. 2000. Budsjettgrunnlaget er justert ut i fra konsumprisindeksen i tillegg til en antatt korreksjonsfaktor for byggebransjen fra perioden 2000-2011. Prisgrunnlaget er ikke realitetsorientert. Kostnadsestimater for nødvendige og anbefalte utbedringer er basert på erfaringstall og stipulerte mengder, og må kun betraktes som retningsgivende og ikke eksakte.

Vurdering av Tofte kai:

Generelt:
T-formet kaiform med bryggedel og landgang. Bryggen er iht til mottatte opplysninger oppført på 1920-tallet og var på 1940-tallet gjenstand for en større utbedring. I 1996/ 97 ble det gjennomført en tilbudskonkurranse for rehabilitering av kaianlegget, utbedringer ble påstartet og avsluttet samme år fordi konstruksjonene ble vurdert av entreprenør og rådgiver til å være i så dårlig forfatning at kaien ikke var egnet for rehabilitering.

Vurdering/ konklusjon
Etter vår vurdering er skadebildet for kaien så fremskredet at rehabilitering ikke er formålstjenlig basert på tekniske og økonomisk kriterier. Det er registrert alvorlige skader og deformasjoner i konstruksjon. Et graverende eksempel for dette er klare symptomer på brudd i bærende dragere på rampen fra "land" til frontddelen av kaien. (Bilde 7 og 8) og betongskader inn mot søyle som ved bilde 1 og 6 (ulike lokaliteter). Det er ikke gjennomførbart å rehabilitere konstruksjonene iht. kriteriene i NS 3420 kap L8.
Kaien på Tofte har store og alvorlig konstruktive skader i de strukturelle delene av konstruksjonene. Vi anser risikoen for sammenbrudd ved moderat bruk (gangtrafikk) som moderat. Ved større belastninger, som f.eks biler, lagring av tunge gjenstander, støt fra større båter og strekk fra trosser, anser vi risikoen for sammenbrudd som stor. Konsekvensene av et sammenbrudd vil være til stor fare for liv og helse.

Risikovurdering:
Vi anbefaler at kaien umiddelbart stenges for all type bruk inntil bærekapasiteten for konstruksjonene er kartlagt av statiker (RIB).

Forslag til skisseløsning for tiltak:

Alternativ A.

Eksisterende kai rives og deponeres. Nytt bryggeanlegg opparbeides med ordnet sprengsteinsfylling (ikke nødvendigvis rettskjært stein som tegningen viser).

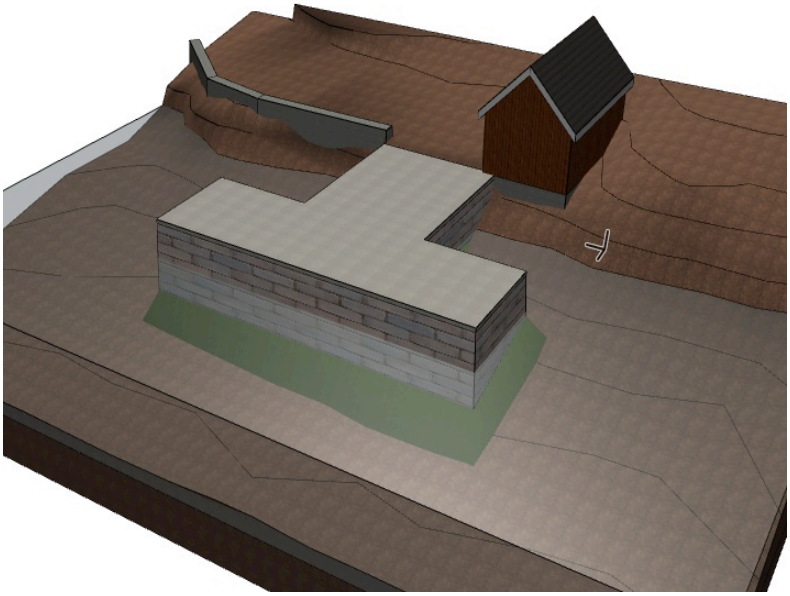

Alternativ B

Eksisterende kai rives og deponeres. Ny indre del opparbeides med betongplate på steinfylling. Bryggefront bygges opp av tredekke med tverrgående plank på langsgående bjelker på et rammeverk av galvanisert stål på betongfylte stålrørspeler eller fylling.

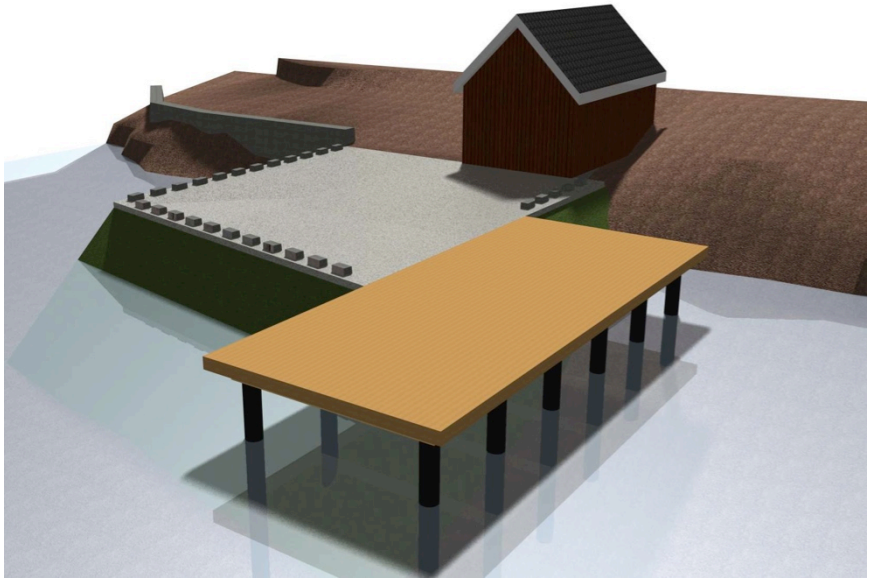

Stipulerte kostnader for Alternativ A.

post	Kontoplan (NS 3453 / NS 3451)	Enhet	Mengde	Enh.pris	Sum post	Delsum	Sum
01	**Felleskostnader**					**122 328**	**122 328**
	Rigg og Drift inkl. alle felleskostnader	%	12 %	894 400	107 328		
	HMS	rs	1	15 000	15 000		
02	**Forbehandling/ riving**						**172 500**
						172 500	
02.01	Renske sjøbunn for løsmasser	rs	1	15 000	15 000		
02.02	Fjerne tilbygg av trevirke, antatt trykkimpregnert	rs	1	10 000	10 000		
02.03	Rive kaie	m3	125	700	87 500		
02.04	Tillegg til post 02.02 for fjerning av utstikkende armeringsstål	rs	1	30 000	30 000		
02.05	Tillegg til post 0.2.02 for stabling av bryggerester	rs	1	30 000	30 000		
03	**Jordbygning**						**429 400**
						429 400	
03.01	Steinfylling, ordnet og komprimert	m3	280	60	16 800		
03.02	Avretting for steinkant, gravemaskin.	timer	24	900	21 600		
03.03	Steinkant mellom kote 0 og 1,5. (bunn på kote 0)	m2	55	2 200	121 000		
03.04	Steinkant mellom kote -2,0 og 1,5.	m2	110	2 400	264 000		
03.05	Forskiling og komprimering av steinfylling, avretting for asfaltering (bærelag)	m2	100	60	6 000		
04	**Overbehandling**						**112 500**
						112 500	
04.01	Asfaltering av brygge	m2	150	150	22 500		
04.02	Vernekant og fortøyningsgods.	rs	1	24 000	24 000		
04.03	Kle inn betongkant langs adkomstbei med trykkimpregnert virke	m	30	1 200	36 000		
04.04	Asfaltering av adkomstvei, delvis	m2	200	150	30 000		
05	**Admin**						**180 000**
						180 000	
03.06	Byggesøknad, Prosjektering, anbudsgrunnlag, oppfølging.	rs	1	180 000	180 000		
06	**Entreprisekostnad**	(avrundet)					**1 020 000**
	Generelle kostnader/ avsetninger						**0**
	Kontrahering (kontrakt, forhandlinger)	timer	0	0	0		
07	**Byggekostnad**						**1 020 000**
	Spesielle kostnader						**255 000**
	Finansieringskostnader	ikke medtatt			0		
	Merverdiavgift inn	%	25 %	1 020 000	255 000		
08	**Grunnkalkyle**						**1 275 000**
	Forventede tillegg	**%**	**10 %**	**1 275 000**			**127 500**
09	**Forventet prosjektkostnad**						**1 402 500**
	Sikkerhetsmargin	**%**	**10 %**	**1 402 500**			**140 250**
	Justering konsumprisindex - 1997/01-2011/10	**%**	**24 %**	**1 542 750**	**370 260**		**370 260**
	Korreksjonsfaktor for byggebransjen - antatt	**%**	**10 %**	**1 913 010**	**191 301**		**191 301**
10	**Rammekostnad**	(avrundet)					**2 200 000**

Stipulerte kostnader Alternativ B.

post	Kontoplan (NS 3453 / NS 3451)	Enhet	Mengde	Enh.pris	Sum post	Delsum	Sum
01	**Felleskostnader**					**137 471**	**137 471**
	Rigg og Drift inkl. alle felleskostnader	%	12 %	1 020 590	122 471		
	HMS	rs	1	15 000	15 000		
02	**Rivningssarbeider**						**187 500**
						187 500	
02.01	Renske sjøbunn for løsmasser	rs	1	30 000	30 000		
02.02	Fjerne tilbygg av trevirke, antatt trykkimpregnert	rs	1	10 000	10 000		
02.03	Rive kaie	m3	125	700	87 500		
02.04	Tillegg til post 02.02 for fjerning av utstikkende armeringsstål	rs	1	30 000	30 000		
02.05	Tillegg til post 0.2.02 for stabling av bryggerester	rs	1	30 000	30 000		
03	**Oppbygning fylling**						**57 740**
						57 740	
03.01	Steinfylling, ordnet og komprimert	m3	680	70	47 600		
03.02	Forkilin og komprimering av steinfylling, avretting (bærelag)	timer	169	60	10 140		
04	**Oppbygning brygge**						**595 350**
						595 350	
04.01	Asfaltering av bryggeområdet	m2	169	150	25 350		
04.02	Trebrygge på borede stålrørspeler	m2	84	6 000	504 000		
04.03	Kle inn betongkant langs adkomstvei med trykkimpregnert virke	m	30	1 200	36 000		
04.04	Asfaltering av adkomstvei, delvis	m2	200	150	30 000		
05	**Administrasjon**						**180 000**
						180 000	
03.06	Byggesøknad, Prosjektering, anbudsgrunnlag, oppfølging.	rs	1	180 000	180 000		
06	**Entreprisekostnad**	(avrundet)					**1 160 000**
	Generelle kostnader/ avsetninger						**0**
	Kontrahering (kontrakt, forhandlinger)	timer	0	0	0		
07	**Byggekostnad**						**1 160 000**
	Spesielle kostnader						**290 000**
	Finansieringskostnader	ikke medtatt			0		
	Merverdiavgift inn	%	25 %	1 160 000	290 000		
08	**Grunnkalkyle**						**1 450 000**
	Forventede tillegg	**%**	**10 %**	**1 450 000**			**145 000**
09	**Forventet prosjektkostnad**						**1 595 000**
	Sikkerhetsmargin	**%**	**10 %**	**1 595 000**			**159 500**
	Justering konsumprisindex - 1997/01-2011/10	**%**	**24 %**	**1 754 500**	**421 080**		**421 080**
	Korreksjonsfaktor for byggebransjen - antatt	**%**	**10 %**	**2 175 580**	**217 558**		**217 558**
10	**Rammekostnad**	(avrundet)					**2 400 000**

Bildevedlegg Tofte Kai:

Bildet illustrerer et omfattende skadeomfang med oppsprukket og avskallet betong med frilagt og korrodert armering.	
Bilde nr	1.
Bildet illustrerer omfattende skader i underkant av dekker og drager. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	2.
Bildet illustrerer omfattende skader i underkant av dekker og drager. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	3.

Bildet illustrerer omfattende skader i underkant av dekker og drager. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	4.
Bildet illustrerer omfattende skader i underkant av dekker og drager. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	5.
Bildet illustrerer omfattende skader i underkant av dekker og drager.	
Bilde nr	6.

Bildet viser et brudd i drager under rampe over til hoveddelen av kaien.	
Bilde nr	7.
Oversiktsbilde for detaljbilde over.	
Bilde nr	8.

Vurdering av Filtvet:

Generelt:
Bryggen er L- formet der hoveddelen av bryggen er plassert langs fjorden. Vi ser det som sannsynlig at kaien er oppført i flere trinn og det er foretatt oppfylling mellom kaidel og land. Kaiens alder er ikke kjent. I 1996/ 97 ble det gjennomført en tilbudskonkurranse for rehabilitering av kaianlegget. Utbedringer ble påstartet og avsluttet samme år da kaien konstruktivt ble vurdert av entreprenør og rådgiver til å være i en forfatning der man ikke fant rehabilitering som formålstjenlig av hensyn til et kost/nytteforhold.

Vurdering/ konklusjon
Etter vår vurdering er skadebildet for kaien todelt. Det er ved landgangen inn mot stranden registrert alvorlige skader og deformasjoner i konstruksjon. Det er i tillegg registrert sprekkdannelser på og ved opplagringspunkter som gir klare indikasjoner på brudd. Hoveddelen av kaien langs fjorden fremstår med et mindre fremtredende skadebilde og vi anser med stor sannsynligheten at også disse konstruksjonen er svært korrodert, men vi ser en mulighet å forlenge levetiden på kaien om man gjennomfører noen sikringstiltak. Det er ikke gjennomførbart å rehabilitere konstruksjonene iht. kriteriene i NS 3420 kap L8.

Vurdering av "as is"
Kaien på Filtvet har omfattende og alvorlig konstruktive skader i de bærende deler av konstruksjonene. Det er registrert symptomer på flere brudd i bæredragerne under kaien. I tillegg er det registrert store konstruktive skader i de primære bærebjelkene for kaidekket.
Vi anser risikoen for sammenbrudd ved moderat bruk (gangtrafikk) som liten. Ved større belastninger anser vi risikoen for sammenbrudd som stor.

Risikovurdering:
Konsekvensene av et sammenbrudd vil være til stor med fare for liv og helse.
Vi anbefaler at kaien umiddelbart stenges for all type bruk inntil bærekapasiteten for konstruksjonene er kartlagt av statiker (RIB).

Skisseløsning for tiltak:

Grå del:
Eksisterende landgang knuses og erstattes med ordnet steinfylling.

Blå del:
Dragere forsterkes og sikres med stål. Begrenset reparasjon av synlige skader. Søyler utbedres ved reparasjon og ishud.

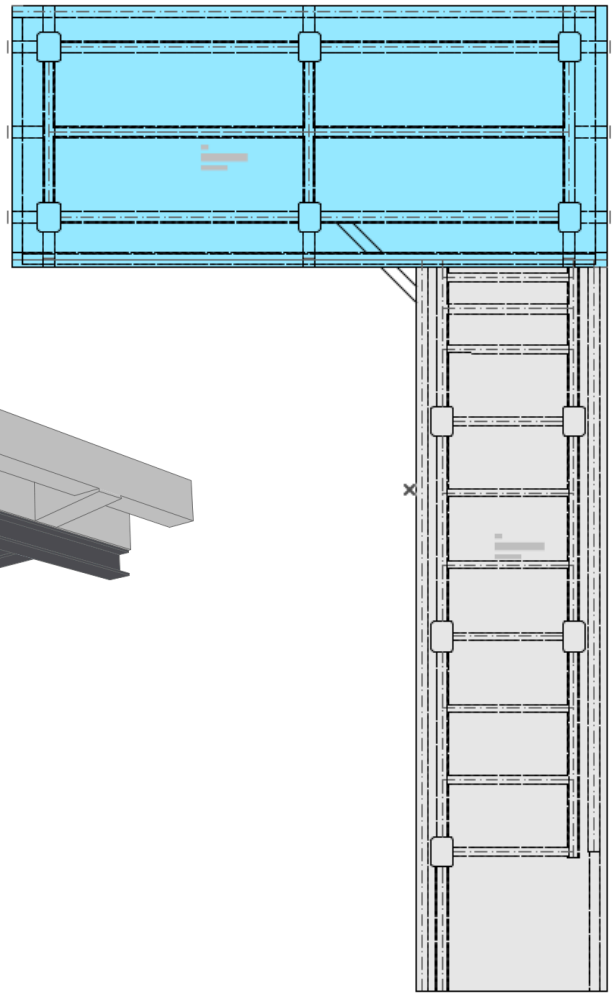

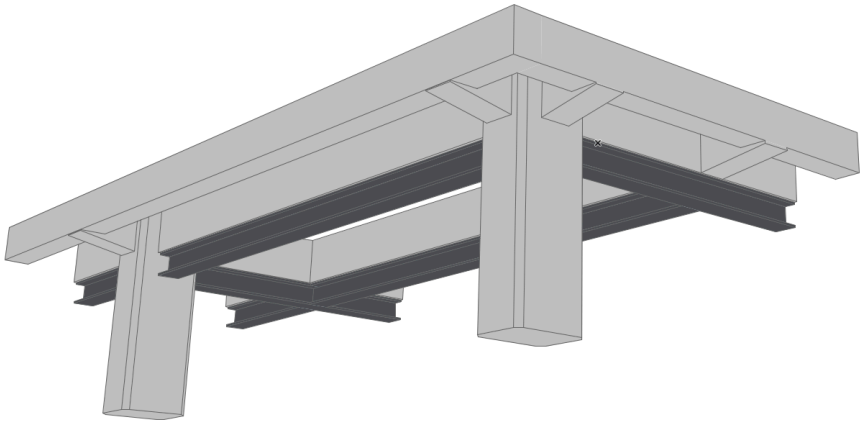

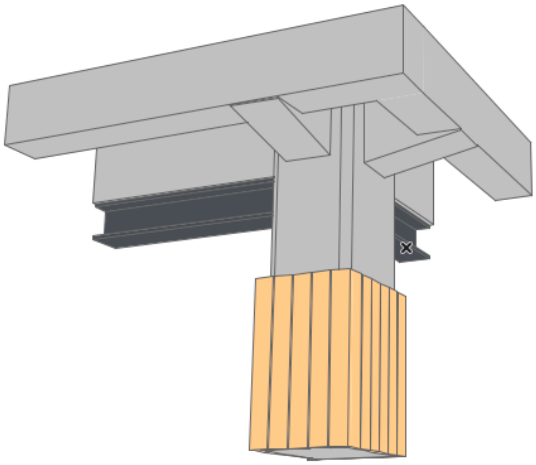

Kostnader

Det er ikke foretatt betraktninger rundt kostnader.

Bildevedlegg Filtvet Kai:

Oversiktsbilde	
Bilde nr	1.
Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	2.

Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	3.
Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	4.

Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	5.
Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	6.

Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	7.
Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	8.

Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	9.
Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	10.

Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	11.
Bildet illustrerer omfattende skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	12.

Vurdering av Sætre:

Generelt:
Det ble foretatt rehabiliteringsarbeider på bryggen på Sætre i 1997. Kaien er fortsatt anleggssted for ferge. Bryggens alder er ikke kjent, men vi anser det som sannsynlig at bryggen på et tidligere tidspunkt er påbygget. Det er foretatt påbygninger av treverk på sidene kaien. I tillegg er det foretatt oppgradering og forsterkning av fendringen av kaien.

Vurdering/ konklusjon
Bryggen fremstår som alderspreget med et moderat til stort omfang av synlige betongskader. Det er i tillegg registrert stedvise sprekker i forstøtningspunkter til fendringer. Flere av søylene tilknyttet det midtre partiet har store vertikale skjevheter. Anlegget fremstår i en tilstand som gjør rehabilitering mulig, men vi anser det som lite sannsynlig at kaien kan rehabiliteres iht. kriteriene som er fastsatt i NS 3420 kap.8. Kriteriene for rehabilitering må fastsettes i samråd med entreprenør og rådgiver når skadeomfanget er avdekket. I tillegg til mekaniske utbedringer anser vi katodisk beskyttelse som en aktuell metode ved utbedring. Det kan også være usikkerhetsmoment tilknyttet eksisterende armeringen som følge av de rehabiliteringsarbeidene som ble utført i 1997 fordi metode og utførelse kan påvirke aldringsprosess og skademekanismer.

Risikovurdering:
Vi anser som det som lite sannsynlig at det vil oppstå sammenbrudd av denne kaien.

Skisseløsning for tiltak

Rehabilitering av kai etter mekaniske og elektrokjemisk metoder. Kriteriene for rehabilitering må fastsettes i samråd med entreprenør og rådgiver når skadeomfanget er avdekket.

Stipulerte kostander

post	Kontoplan (NS 3453 / NS 3451)	Enhet	Mengde	Enh.pris	Sum post	Delsum	Sum
01	**Felleskostnader**						**190 376**
						190 376	
	Rigg og Drift inkl. alle felleskostnader	%	8 %	2 192 200	175 376		
	HMS	rs	1	15 000	15 000		
02	**Betongreparasjoner**						**1 603 600**
						1 603 600	
02.01	Søyler	dm3	4 104	150	615 600		
02.02	Dragere	dm3	2 100	150	315 000		
02.03	Dekker	dm3	4 050	150	607 500		
02.04	Ishud på søyler i skvalpesone	stk	13	3 500	45 500		
02.05	Eksentrisk oppretting søyler med kappestøp.	stk	4	5 000	20 000		
03	**katodisk beskyttelse**						**519 000**
						519 000	
03.01	Søyler	m2	12	1 500	18 000		
03.02	Dragere	m2	14	1 500	21 000		
03.03	Dekker	m2	270	1 500	405 000		
03.04	Styringssystem - elektronikk	stk	1	75 000	75 000		
04	**Diverse arbeider**						**69 600**
						69 600	
04.01	Impregnering av overflater	m2	296	100	29 600		
04.02	Reparasjon av treverk.	rs	1	20 000	20 000		
04.03	Utbedring av ordnet fylling	rs	1	20 000	20 000		
05	**Entreprisekostnad**	(rundet opp)					**2 390 000**
06	**Generelle kostnader/ avsetninger**						**292 300**
						292 300	
	Prosjektering, Kontrahering (Tilbudsgrunnlag, kontrakt, forhandlinger)	rs	1	75 000	75 000		
	Prosjektledelse i utførelsesperioden	%	7 %	2 390 000	167 300		
	Teknisk rådgivning katodisk beskyttelse	rs	1	50 000	50 000		
07	**Byggekostnad**						**2 682 300**
	Spesielle kostnader						**670 575**
	Finansieringskostnader	ikke medtatt			0		
	Merverdiavgift inn	%	25 %	2 682 300	670 575		
08	**Grunnkalkyle**						**3 352 875**
	Forventede tillegg	**%**	**5 %**	**3 352 875**			**167 644**
09	**Forventet prosjektkostnad**						**3 520 519**
	Sikkerhetsmargin	**%**	**5 %**	**3 520 519**			**176 026**
10	**Rammekostnad**	(rundet opp)					**3 700 000**

* Budsjettet reflekterer relativt stor usikkerhet mht kostnadsbilde. Utførelsen kan mest sannsynlig optimaliseres ved en reduksjon av reparasjonsbehov opp mot 50% ved strategisk bruk av katodisk beskyttelse.

Bildevedlegg Sætre

Oversiktsbilde	
Bilde nr	1.
Bildet illustrerer bryggens fendring.	
Bilde nr	2.
Bildet illustrerer omfattende skader i ordnet fylling.	
Bilde nr	3.

Bildet illustrerer omfattende skader i ordnet fylling.	
Bilde nr	4.
Bildet illustrerer skader i bærende konstruksjonsdeler. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	5.
Bildet illustrerer forstøtning for tilbygget trebrygge.	
Bilde nr	6.

Bildet viser sprekker i opplagringspunkter sannsynligvis forårsaket av overført trykkbelastning på bryggeskjørt.	
Bilde nr	7.
Bildet illustrerer sprekker og symptomer på korrosjonskader. Bildet er representativt for den generelle tilstanden.	
Bilde nr	8.

Bildet illustrerer innfestning for fendring.	
Bilde nr	9.
Bildet illustrerer eksentrisitet på flere søyler.	
Bilde nr	10.
Bildet illustrerer armerings- og korrosjonsskader i bærende konstruksjonsdeler.	
Bilde nr	11.

Bildet illustrerer eksentrisitet på flere søyler.	
Bilde nr	12.

Avslutning

Kostnadsoverslagene i denne rapporten er å anse som grove estimater med usikkerhet. Det betyr at man i neste fase må prosjektere og lage et tilbudsgrunnlag iht. egne mandater for de alternativene som kommunen ønsker å gå for. Endelige beslutninger om tiltak må bygge på mer detaljerte kalkyler og budsjetter som er basert på innkomne priser fra entreprenører i en tilbudskonkurranse.

Ved spørsmål vennligst ta kontakt med bygningsingeniør Kyrre Strøm Andersen pr tlf 92 42 17 35 eller epost ksa@primax.no

Med vennlig hilsen

Kyrre Strøm Andersen
Rådgiver/ bygningsingeniør
Primax AS
Egediusgate 1, 3040 Drammen | ksa@primax.no | Tlf: 92421735 | web: www.primax.no

ADRESSE Pro-Consult AS
Dikeveien 46
1661 Rolvsøy
TLF +47 990 95 238
E-POST post@pro-consult.as

Filtvet Brygge

Filtvet brygge – Tilstandsvurdering 16.03.23

Revisjon	Beskrivelse	Utført	Kontrollert	Dato

OPPDRAGSNR.	UTGIVELSESDATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET	KONTROLLERT	GODKJENT
22052	20.03.2023	Rapport	OM	JH/FH	OM

Innhold

Innhold 2

1 Innledning 3

2 Konklusjon 3

3 Befaring 4

3.1 Sammendrag 4

3.2 Observasjoner 5

4 Figurer 16

5 Referanser 17

1 Innledning

Pro-Consult AS er kontaktet av Asker kommune for å utføre en tilstandsvurdering av Filtvet brygge og se om tiltak fra i fjor (juni 2022) er tilstrekkelig for å ivareta konstruksjonssikkerhet i en sesong (høst 2023). Vi har blitt forespurt om å se på følgende:

1. Vurdere tilstand på betongkonstruksjonen
2. Vurdere tilstand for «midlertidige tiltak»
3. Muligheter for å forlenge levetid for en sesong til (ca. 6-8mnd).

Denne rapporten bygger videre på underlaget gitt i tidligere rapport «22052-RAP-001 - vurdering av restkapasitet i eksisterende betongkonstruksjoner for fremtidig bruk av bryggen».

2 Konklusjon

Basert på observert nedbrytningsutvikling av bryggen kan vi oppsummere at tilstanden, i forhold til fjorårets observasjoner (juni 2022), er tilnærmet uendret. Følgende tiltak må utbedres:

- Gjennomgang av eksisterende understøttelse – justering og etterstramming.

Så lenge ovennevnte tiltak utbedres antas det at kaien vil ha tilstrekkelig kapasitet for Ruters bruk for sommersesongen 2023.

Vi anbefaler at bryggen overvåkes/befares med jevne mellomrom underveis i bruksperioden. Ved mistanke om nye sprekker, skader etc. bør bryggen midlertidig avstenger til skadene er undersøkt.

3 Befaring

I forbindelse med befaring 16.03.23 var det utført en visuell inspeksjon av kaien med følgende fokus:

- Utvikling av riss i betongdekket (bildesammenligning)
- Ytterliggere nedbrytning av betongkonstruksjoner (bildesammenligning)
- Kontroll av bom i dekkene
- Kontroll av støtter (kun de som var tilgjengelige)

3.1 Sammendrag

Observasjoner er basert på visuell inspeksjon. Det er ikke utført undervannsinspeksjon. Det er ikke utført målinger eller setningskontroll. Enkel «bom-kontroll» av dekker var utført.

Utvikling av riss
Det er observert tilnærmet ingen utvikling av på oversiden av dekket i forhold til fjorårets observasjoner.

Nedbrytning av betongkonstruksjoner
Det er observert tilnærmet ingen utvikling i forhold til fjorårets observasjoner.

«bom» i dekket
Overkant av dekkene er stedvis kontrollert, og det er observert noe bom i dekkene. Dette gjelder primært i overkant av dekkefeltene. Det er antageligvis de samme områdene, selv om dette er vanskelig å sammenligne med fjoråret. Omfanget tilsvarer fjorårets kontroll.

Kontroll av støtter
Støtter som var tilgjengelige for en visuell kontroll befant seg vest på bryggen. Det er observert noe overflaterust på enkelte støtter, som forventet. Omfanget påvirker ikke kapasiteten til støttene. Kontrollerte støtter var festet godt. Det var ikke observert «slakk» i noen.

Figur 1: Støtter i dette området var kontrollert

Det mistenkes at noen av støttene, som ikke var tilgjengelige (mot øst) var løse, eller ikke tilstrekkelig festet. Disse må gjennomgås og etterstrammes.

3.2 Observasjoner

De øverste bildene er fra juni 2022. De nederste er fra befaringen i mars 2023.

Figur 2: Bjelker under bryggen mot øst 2022

Figur 3: Bjelker under bryggen mot øst 2023

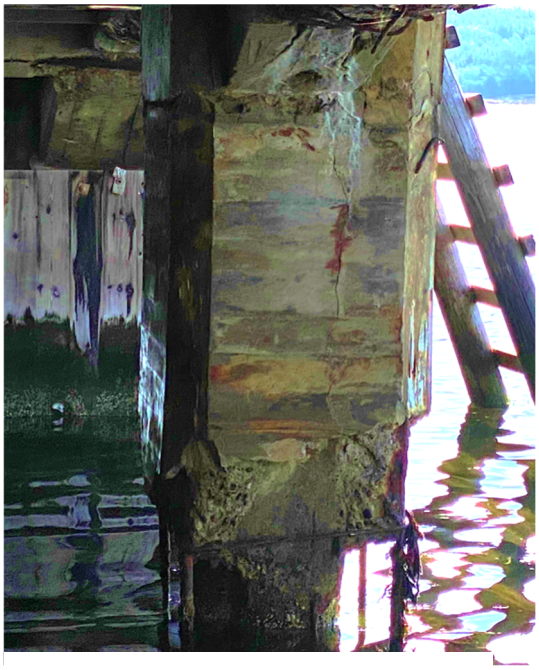

Figur 5: Søyle 2022

Figur 4: Søyle 2023

Figur 6: Søyle 2022

Figur 7: Søyle 2023

Figur 8: Bjelker 2022

Figur 9: Bjelker 2023

Figur 11: Søyle 2022

Figur 10: Søyle 2023

Figur 12: Bjelke mot sør 2022

Figur 13: Bjelke mot sør 2023

Figur 14: Bjelker fra sør mot nord 2022

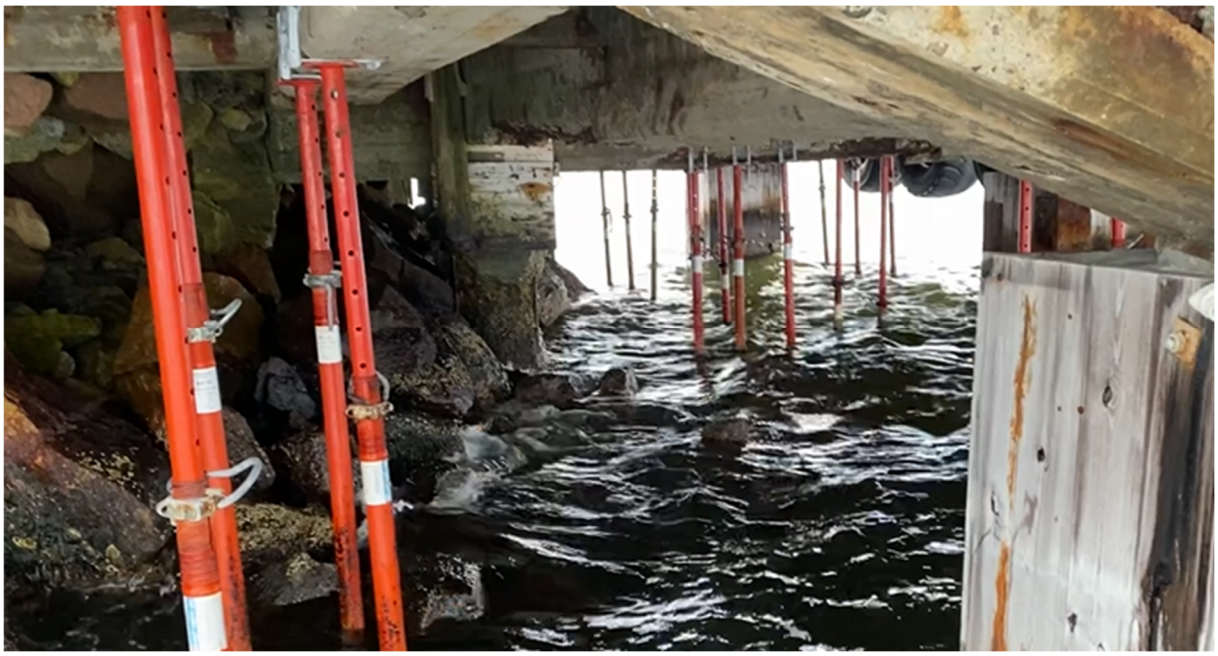

Figur 15: Bjelker fra sør mot nord 2023

Figur 16: Søyle mot nord 2022

Figur 17: Søyle mot nord 2023

Figur 18: Søyle mot nord 2022

Figur 19: Søyle mot nord 2023

Figur 20: Midtbjelke 2022

Figur 21: Midtbjelker 2023

Figur 22: Betongdekke mot sør 2022

Figur 23: Betongdekke mot sør 2023

Figur 24: Betongdekke mot øst 2022

Figur 25: Betongdekke mot øst 2023

4 Figurer

Figur 1: Støtter i dette området var kontrollert 4
Figur 2: Bjelker under bryggen mot øst 2022 5
Figur 3: Bjelker under bryggen mot øst 2023 5
Figur 4: Søyle 2023 6
Figur 5: Søyle 2022 6
Figur 6: Søyle 2022 6
Figur 7: Søyle 2023 6
Figur 8: Bjelker 2022 7
Figur 9: Bjelker 2023 7
Figur 10: Søyle 2023 8
Figur 11: Søyle 2022 8
Figur 12: Bjelke mot sør 2022 9
Figur 13: Bjelke mot sør 2023 9
Figur 14: Bjelker fra sør mot nord 2022 10
Figur 15: Bjelker fra sør mot nord 2023 10
Figur 16: Søyle mot nord 2022 11
Figur 17: Søyle mot nord 2023 11
Figur 18: Søyle mot nord 2022 12
Figur 19: Søyle mot nord 2023 12
Figur 20: Midtbjelke 2022 13
Figur 21: Midtbjelker 2023 13
Figur 22: Betongdekke mot sør 2022 14
Figur 23: Betongdekke mot sør 2023 14
Figur 24: Betongdekke mot øst 2022 15
Figur 25: Betongdekke mot øst 2023 15

5 Referanser

[1]. NS-EN 1990
Eurokode: Grunnlag for prosjektering av konstruksjoner.

[2]. NS-EN 1991-1-1:
Eurokode 1: Laster på konstruksjoner. Del 1-1. Allmenne laster. Tetthet, egenvekt og nyttelaster i bygninger.

[3]. NS-EN 1991-1-3:
Eurokode 1: Laster på konstruksjoner. Del 1-3. Allmenne laster. Snølaster.

[4]. NS-EN 1991-1-4:
Eurokode 1: Laster på konstruksjoner. Del 1-4. Allmenne laster. Vindlaster.

[5]. NS-EN 1992-1-1:
Eurokode 2: Prosjektering av betongkonstruksjoner. Del 1-1. Allmenne regler og regler for bygninger.

[6]. NS427:
Regler for utførelse av arbeider i armert betong (30.10.1938)

[7]. 22052-RAP-001 - Filtvet brygge – vurdering av restkapasitet i eksisterende betongkonstruksjoner for fremtidig bruk av bryggen

Asker kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/04431-1

Saksbehandler
Per Steine

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
27.04.2023

Stasjoner for tømming av kloakk fra fritidsbåter

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune anlegger tømmestasjoner for båtkloakk på Sætre, Slemmestad og Holmen.
2. Det søkes innarbeidet 3 millioner kroner i handlingsprogrammet for 2024-27.
3. Tømmestasjonene driftes av båthavnene hvor anleggene settes opp.

1. Sammendrag og konklusjon

Saken er svar på et verbalvedtak hvor kommunedirektøren ble bedt om å fremme sak som vurderer forbud mot tømming av kloakk fra fritidsbåter i egen lokal forskrift. Saken skulle i tillegg omhandle hvor det finnes mottaksanlegg i dag, og hvordan flere mottaksanlegg kunne etableres og finansieres.

For å sikre en ren, artsrik og tilgjengelig Oslofjord for alle, er det av Miljøverndirektoratet utarbeidet en *Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden*. Planen inneholder en rekke tiltak som skal bidra til at Oslofjorden skal oppnå en god miljøtilstand. Ett av tiltakene er å utarbeide en nasjonal forskrift som forbyr utslipp av kloakk fra fritidsbåter. Kommunedirektøren ser derfor at det ikke er hensiktsmessig å vurdere lokal forskrift. Skal det bli et effektivt forbud, må imidlertid kommunene i indre Oslofjord etablere nok tømmestasjoner, og i tiltaksplanen blir kommunene bedt om dette.

Det er i dag tre mottak av kloakk fra fritidsbåter. Det er i Vollen, Leangbukta og Tofte. I tillegg er det ett under oppføring i Holmsbu som vil stå ferdig til sesongen 2023.

Disse vurderes ikke å være dekkende for hele Asker kommunes kystlinje, og kommunedirektøren foreslår derfor at det etableres 3 nye stasjoner, slik at hele kystlinjen blir dekket. Disse anleggene legges til Holmen, Slemmestad og Sætre.

Et anlegg koster anslagsvis 0,5 – 1 mill. kroner å etablere. Ifølge Miljødirektoratet har kommunene bare rettslig adgang til å finansiere tjenesten enten på avtalerettslig grunnlag, ved at kommunen kan kreve at den enkelte bruker betaler for tjenesten, eller ved å finansiere tjenesten over eget budsjett, dvs. ikke over selvkostgebyret.

Investeringen er stor, og kommunedirektøren foreslår at kommunen finansierer anleggene ved at det for budsjettåret 2024 settes av 3 mill. kroner til investeringen. Driftskostnadene er i området 10–30.000 kroner pr år og foreslås dekket av båtforeningen, enten gjennom avgift fra båtplassene eller brukerbetaling.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Kommunedirektøren ble i et verbalvedtak i 2022 bedt om å fremme sak som vurderer forbud mot tømming av kloakk fra fritidsbåter i egen lokal forskrift. Saken skulle omhandle hvor det finnes mottaksanlegg i dag, og hvordan flere mottaksanlegg kunne etableres og finansieres.

I januar 2023 meldte Miljøverndirektoratet (MD) at det skal vurderes et nasjonalt forbud mot tømming av kloakk fra fritidsbåter. Kommunedirektøren vurderer derfor at det ikke er hensiktsmessig å vurdere lokalt forbud, men vil se på hvor det finnes mottaksanlegg i dag og hvordan nye anlegg kan etableres og finansieres slik at mottakskapasiteten er til stede.

I dag bor det rundt 1,6 millioner mennesker rundt Oslofjorden, det er trangt om plassen og arealene er kostbare. Samtidig blir området regnet som et av de mest artsrike i hele Norge. Oslofjorden betyr mye for mange, både dyr og mennesker.

Påvirkninger på fjordsystemet i Oslofjorden er langt større enn det økologien kan tåle. Tilførsler av nitrogen, fosfor og partikler er høyere enn det fjorden naturlig håndterer, med påfølgende algeoppblomstring, tilslamming og blant annet fiske- og fugledød som resultat.

Påvirkningen er sammensatt, og for å redusere belastningen på fjorden er det viktig å se på alle kildene og mulighetene for å redusere disse. De største forurensningskildene er avrenning fra landbruk, utslipp fra kommunalt avløp og avløp fra spredt bebyggelse. Sammenlignet med disse kildene er bidraget fra båtkloakk relativt beskjedent, men den er urenset og inneholder høye konsentrasjoner av næringssalter og organisk materiale. I tillegg inneholder urenset kloakk bakterier o.l.

som kan virke sykdomsfremkallende på mennesker og utslippene skjer til overflatelaget der effekten på de biologiske systemene er størst.

Målsettingen er at Oslofjorden skal få god miljøtilstand og være attraktiv for friluftslivet slik at enda flere får gode opplevelser knyttet til fjorden. Det er derfor utarbeidet en *Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden*. For å nå delmålet om minst god økologisk og kjemisk tilstand, fokuserer planen på følgende innsatsområder:

- Redusere utslipp av organisk materiale og næringssalter fra kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse
- Redusere avrenning av næringssalter og jordpartikler fra jordbruksarealer
- Redusere tilførsler av miljøgifter og marin forsøpling og mikroplast

Planen omfatter 63 tiltak og et av tiltakene er at kommunene oppfordres til å fastsette forbud mot tømming av kloakk fra fritidsbåter i lokale forskrifter. Dette tiltaket er endret fordi det nå vurderes en nasjonal forskrift. Imidlertid oppfordres kommunene til å jobbe med å etablere nye tømmestasjoner for kloakk fra fritidsbåter.

Miljødirektoratets anbefaling er at det bør lages et nasjonalt regelverk med forbud mot utslipp av kloakk fra fritidsbåter og det er to alternative forskriftstekster; et alternativ med et generelt forbud mot utslipp fra fritidsbåter og et alternativ som pålegger ombygging av fritidsbåtene for å hindre utslipp. Alternativet som innebærer ombygging, gjelder for de fritidsbåtene som er satt på EØS-markedet fra og med 16. juni 1998 og som har toalett om bord. Dette innebærer at det er flere fritidsfartøy som vil trenge ombygging dersom toalettene i båtene lovlig skal kunne benyttes. Ombyggingen vil i all hovedsak innebære å installere et slangesystem for å kunne tømme septiktanken i mottaksanlegg og kostnadene kan være på mellom 10–100 tusen kroner.

Regelverk og plikt til nødvendige anlegg
I dag er det forbud mot utslipp av kloakk innenfor en avstand av 300 meter fra land, jfr. Forurensingsforskriften kapittel 23. Noen kommuner har imidlertid innført strengere regler for tømming av kloakk. I indre Oslofjord har Nesodden og Vestby kommuner forbud mot utslipp og Bærum har forbud mot utslipp av kloakk innenfor øyene.

Sverige har siden 2015 hatt et regelverk som forbyr utslipp av kloakk til sjøs. Finland har hatt et totalutslippsforbud for fritidsbåter siden 2005.

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) fastsetter en generell plikt til å unngå forurensning i § 7, og det følger av § 26 at kommunen skal sørge for nødvendige anlegg for tømming av avløpsvann fra fritidsbåter. Etter forarbeidene skal bestemmelsen forstås slik at den også omfatter kommunens ansvar for å etablere tømmeanlegg, og dermed sørge for et tilstrekkelig tilbud for

tømming i den grad det er nødvendig. Etter forarbeidene er det kommunen selv som må avgjøre i hvilken grad etablering av slike anlegg er nødvendig, ved en vurdering av behovet sett i forhold til problemets størrelse lokalt. Kommunen kan etablere anlegg selv, eller stimulere til opprettelse av anlegg. Kommunen kan også oppfylle plikten ved å samarbeide med andre nabokommuner.

Kommunens oppgave vil i første rekke bestå av å overvåke situasjonen i kommunen, og til løpende vurdere hvorvidt det i havnene foreligger et tilstrekkelig mottakstilbud for alle brukerne i kommunen. Dersom det ikke foreligger et tilstrekkelig tilbud, vil kommunens selvstendige plikt til å enten selv etablere tømmestasjoner, eller til å stimulere andre til å gjøre dette, tre inn.

Tømmeanlegg i Asker kommune
I utredningen gjort av Miljødirektoratet og Sjøfartsdirektoratet kommer det fram at det er for få og for lange strekninger mellom tømmeanleggene som er etablert i dag.

I indre Oslofjord har Oslo, Nesodden, Asker, Bærum og Vestby mottaksanlegg for kloakk.

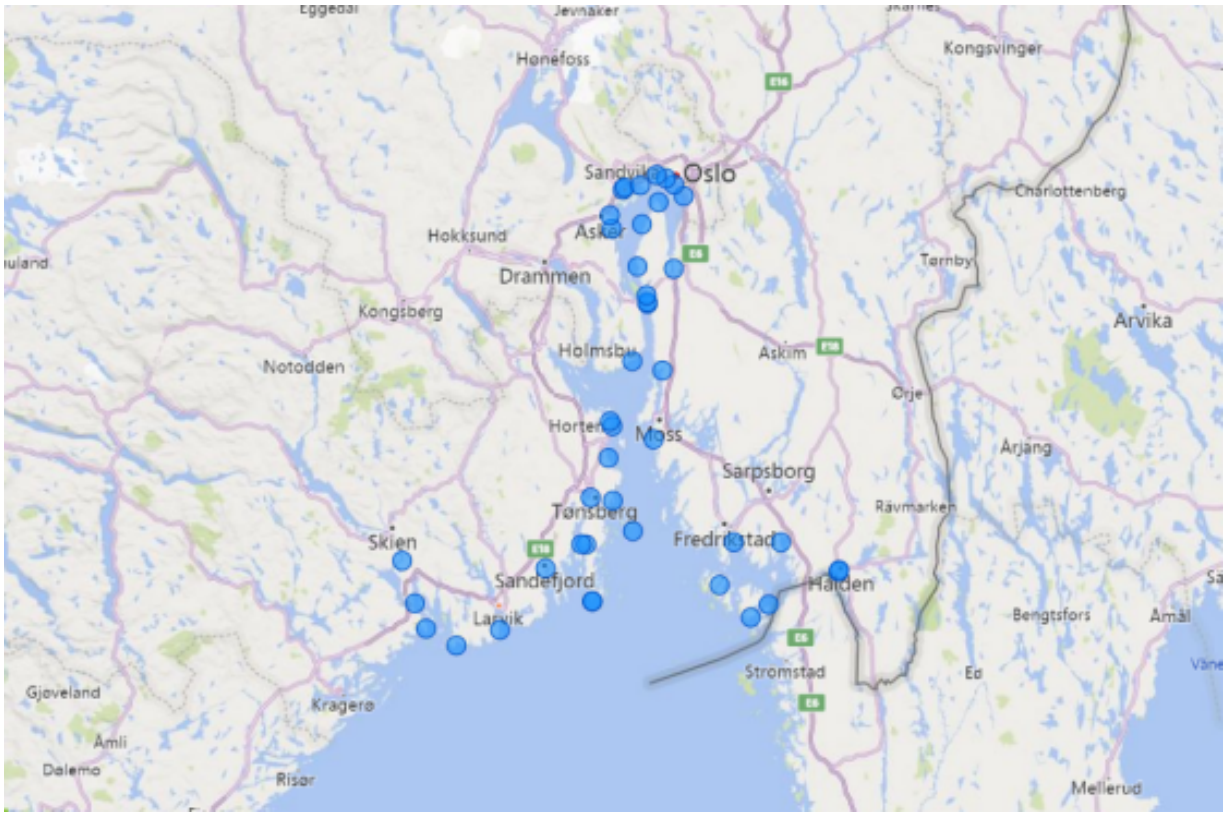

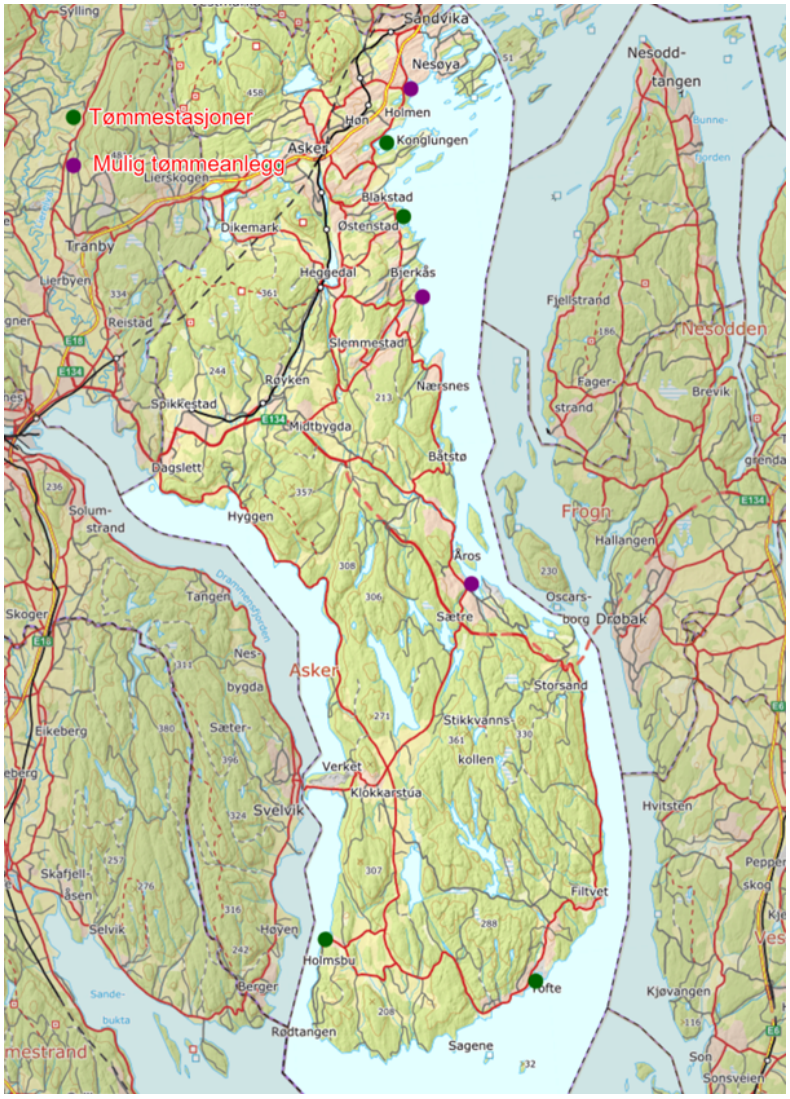

I Asker er anleggene plassert i Leangbukta, Vollen og Tofte. I tillegg er et anlegg i Holmsbu påbegynt og vil stå ferdig til sommeren 2023.

Det er vanskelig å anslå hva som er tilstrekkelig dekning. Imidlertid er det klart at det i dag er for stor avstand mellom de eksisterende tømmeanleggene til at et forbud mot tømming kan bli effektivt. Etter en vurdering av hvor båtaktiviteten er størst, og tilgjengeligheten til anleggene fra sjøen er stor, samt tilgjengelig infrastruktur, mener kommunedirektøren at nye tømmeanlegg bør legges på Holmen, i Slemmestad og Sætre.

Det er naturlig å evaluere plasseringen etter noe tid for å se om det er tilstrekkelig anlegg.

Finansiering

Etter Miljødirektoratets oppfatning har kommunene kun rettslig adgang til å finansiere tjenesten enten på avtalerettslig grunnlag, ved at kommunen kan kreve at den enkelte bruker betaler for tjenesten når denne benyttes, eller til å finansiere tjenesten over eget budsjett, jf. Miljødirektoratet og Sjøfartsdirektoratets vurdering 9.1. 2023 om *Forbud mot utslipp av septik fra fritidsbåter i Oslofjorden*.

De fleste båtforeningene er positive til at det blir etablert septiktømmestasjoner, men mener samtidig at dette skal være en kommunal oppgave, jf. høringsinnspill til saken om Utleie av areal til småbåthavner på Asker kommunes eiendom (vedtatt i kommunestyre 7.3.2023). Båtforeningene fremholder at de ikke har økonomi eller kompetanse til å anskaffe og drifte slike anlegg. Kommunedirektøren skriver som svar på høringsinnspillet at *kravet om tømmestasjoner er et viktig tiltak med tanke på*

å oppnå en bedre vanntilstand i Oslofjorden, og videre at det er riktig og gir en god likebehandling å følge prinsippet om at «forurenser skal betale» også for dette området.

Kommunedirektøren har forståelse for at dette kan være et tungt krav, særlig for de mindre båtforeningene. Et anlegg er kostnadsberegnet til mellom 0,5 – 1 mill. kroner avhengig av infrastruktur mm. Kostnaden kan legges på brukerne, men kommunedirektøren ser at brukerbetaling av investeringen blir høy og dette ikke er hensiktsmessig for å få flest mulig til å bruke anleggene. Kostnadene kan også legges på båthavnene, men det betyr at noen båthavner får vesentlig større kostnader enn andre. Det foreslås derfor at investeringsmidlene belastes kommunens budsjett.

Gjennomføring og kostnader ved drift
Kostnadene til drift er i størrelsesorden 10–30.000 kroner per år. Ifølge vilkår for leie av areal til båtplass vedtatt av kommunestyret 7. mars i år er båthavnene forpliktet til å være med på et samarbeid med kommunen for etablering og drift av tømmestasjoner for båtkloakk på utvalgte plasser. Driftskostnaden er relativt liten, og kommunedirektøren mener at kostnaden skal belastes båthavnene som deretter belaster bruker enten via brukerbetaling eller plassleie.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Utslipp av kloakk fra fritidsbåter er en kilde til utslipp av næringsstoffer i tillegg til at det kan medføre estetisk forurensing. Det er stor båtaktivitet i Oslofjorden og mange båter slipper kloakk urenset i sjøen. Et nasjonalt forbud og god organisering av mottak av kloakk er et effektivt hjelpemiddel for å forbedre situasjonen i Oslofjorden.

Forbud mot tømming av kloakk vil ha økonomiske konsekvenser for båteiere. Miljøverndirektoratet vurderer om de i sitt forslag til forbud mot kloakktømming, skal forby tømming i fjorden, eller om de skal påby alle båter å bygge for å muliggjøre tømming av kloakk. Kostnader til installasjon av anlegg som kan koble seg på tømmestasjoner, varierer fra 10–100.000 kroner.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet.

5. Kommunedirektørens vurdering

Livet i Oslofjorden har endret seg dramatisk de siste årene. Torsk forsvinner, koraller dør, forskere ser økt algeoppblomstring, tilslamming og stadig flere døde soner med

livløst vann. Årsakene som trekkes fram, er ofte overfiske, kloakkutslipp, avrenning fra landbruket og tilførsel av miljøgifter.

Kloakk fra båter utgjør en liten del av utslippet, men det er viktig å gjøre alle tiltak som kan bidra til at Oslofjorden blir friskmeldt. Miljødirektoratet vurderer nå nasjonalt forbud mot å tømme kloakk fra fritidsbåter, og det er kommunens ansvar å sørge for at det er tilstrekkelig med tømmestasjoner slik at forbudet blir effektivt.

Asker kommune har i dag 4 tømmeanlegg. Kommunedirektøren mener at det må på plass tre nye anlegg for at kystlinjen vår skal være godt dekket. Selv om dette ansvaret kan løses med avtaler eller brukerbetalinger, mener kommunedirektøren at tømmestasjonene skal finansieres gjennom kommunens budsjett og foreslår at det avsettes 3 mill. kroner i budsjettet for 2024.

Det er naturlig at de lokaliseres på Holmen, i Slemmestad og i Sætre slik at brukerne har relativ kort vei til anleggene. Ifølge vilkår for leie av areal til båtplass vedtatt av kommunestyret 7. mars er båthavnene forpliktet til å være med på et samarbeid med kommunen for etablering og drift av tømmestasjoner for båtseptik på utvalgte plasser. Drift bør løses av båthavnene, enten ved brukerbetaling eller gjennom leie av plass.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak	Saksbehandler
23/04431	Per Steine

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	19/23

Stasjoner for tømming av kloakk fra fritidsbåter

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 19/23

Behandling

Rådgiver Per Steine besvarte spørsmål.

Forslag fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H og SP:

Alternativt punkt 1. Asker kommune anlegger 3 nye tømmestasjoner for båtkloakk. Lokasjon avgjøres etter dialog med våre nabokommuner

Nye punkt:
4. Utvalget ber om å få fremlagt en sak til neste møte som ser på hvordan man kan få et likhetsprinsipp for alle 7 tømmestasjoner. Utvalget ber om en juridisk vurdering fra kommuneadvokaten på hvordan unngå at kommunen driver konkurransevridende virksomhet.
5. Dersom det ikke kommer nasjonalt forbud i løpet av 2023, skal kommunen vurdere et lokalt forbud, gjerne i samarbeid med nabokommuner.

Forslag fremmet av Svein Hillestad, A til nytt punkt 3:

Tømmestasjonene driftes av Asker kommune hvor anleggene settes opp.

Forslag fremmet av Emelie Spjut, MDG til nytt punkt 4:

Tømming av kloakk på stasjonene bør være gebyrfritt.

Forslag fremmet av Svein Hillestad, A til nytt punkt 3 fikk 4 stemmer og falt, Svein Hillestad, A, Trude Nygård Evensen, A, Emelie Spjut, MDG og Espen Hansen Aspås, FrP.

Forslag fremmet av Emelie Spjut, MDG til nytt punkt 4, fikk 5 stemmer og falt, Emelie Spjut, MDG, Jon Gustav Kirkerud, MDG, Svein Hillestad, A, Trude Nygård Evensen og Espen Hansen Aspås, FrP.

Forslaget fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H og SP til punkt 1, 4 og 5 ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens punkt 2 og 3 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Asker kommune anlegger 3 nye tømmestasjoner for båtkloakk. Lokasjon avgjøres etter dialog med våre nabokommuner

2. Det søkes innarbeidet 3 millioner kroner i handlingsprogrammet for 2024-27.

3. Tømmestasjonene driftes av båthavnene hvor anleggene settes opp.

4. Utvalget ber om å få fremlagt en sak til neste møte som ser på hvordan man kan få et likhetsprinsipp for alle 7 tømmestasjoner. Utvalget ber om en juridisk vurdering
   fra kommuneadvokaten på hvordan unngå at kommunen driver konkurransevridende virksomhet.
5. Dersom det ikke kommer nasjonalt forbud i løpet av 2023, skal kommunen vurdere et lokalt forbud, gjerne i samarbeid med nabokommuner.

Asker kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/02462-1

Saksbehandler
Ingrid Drivenes

Behandles av	**Møtedato**
Utvalg for medborgerskap	27.04.2023
Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023

Bærekraftig idrett

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens redegjørelse om bærekraftig idrett tas til orientering.

1. Sammendrag og konklusjon

I forbindelse med Handlingsprogrammet 2023-26 vedtok kommunestyret et verbalvedtak om «Bærekraftig idrett», se politisk bestilling kap. 4.0. Bestillingen er, kort fortalt, hvordan Asker kommune kan understøtte idretten i arbeidet med bærekraftsmålene i idretten, og spesielt med tanke på klimaklok idrett.

Med dette menes hvordan Asker kommune kan være med å tilrettelegge, samarbeide og bidra med eventuelle midler for å hjelpe idretten i sitt arbeid med bærekraftsmålene. Det orienteres derfor om hvordan Asker kommune arbeider med bærekraftsmålene, og hvilke tiltak som kommer idretten til gode.

I tillegg redegjøres det for hvordan Norges idrettsforbund og Asker idrettsråd nå jobber med bærekraftsmålene.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Bærekraftsmålene er forankret i Asker kommune og i idretten

I dette kapittelet presenteres arbeid med bærekraftsmålene i Norges idrettsforbund, Asker idrettsråd og Asker kommune.

Norges Idrettsforbund
Norges idrettsforbund (NIF) utga i april 2020 et kunnskapsgrunnlag om «Idrett og bærekraft», se her: Idrett og bærekraft - et kunnskapsgrunnlag. I dette beskrives hvordan idretten påvirker bærekraft i dag, og hvordan idretten selv ser at de kan påvirke i fremtiden. Kunnskapsgrunnlaget er et utgangspunkt for det videre bærekraftsarbeidet i norsk idrett. Den 12.desember 2022 lanserte NIF Norges Idrettsforbunds bærekraftstrategi.

Strategiene løfter frem fem strategiske fokusområder hvor idretten har vesentlig påvirkning på samfunn og miljø:

1. *NIF skal stimulere til livslang idrettsglede og sunn idrett.*
2. *NIF skal være en pådriver for grønne idrettsarenaer.*
3. *NIF skal fremme ansvarlig ressursbruk i idrettens aktiviteter.*
4. *NIF skal sørge for en idrett som er inkluderende.*
5. *NIF skal sikre en etisk og fremtidsrettet utvikling av idretten.*

Asker idrettsråd (AIR)
I januar 2023 lanserte AIR sin Handlingsplan for bærekraft. Idrettsrådets arbeid er tuftet på Norges idrettsforbunds bærekraftstrategi. AIR har planer om en utrulling av ulike bærekraftstiltak i løpet av de neste to årene.

AIR jobber med å etablere fire ulike fokusgrupper med hver sine ansvarsområder. Fokusgruppene er 1) Kompetanseheving og informasjonsdeling 2) Samarbeid med andre organisasjoner 3) Økonomiske rammer 4) Kommunikasjon og synlighet.

Idrettsrådet ser videre for seg å jobbe videre med følgende temaer:

- Kunnskapsløft og erfaringsdeling
- Gjenbruk og ombruk av klær (byttedager og panteordninger)
- Gjenbruk og ombruk av utstyr
- Låneordninger i egen klubb (i tillegg til BUA sentralt)
- Sunt kosthold med mindre rødt kjøtt
- Samkjøring
- Sykle til trening
- Kildesortering
- Plastsmart idrett

Asker kommune
Det er politisk vedtatt at FNs bærekraftsmål utgjør det overordnede rammeverket for utvikling av askersamfunnet. Bærekraftsmålene skal hjelpe oss til å løfte blikket, styre i riktig retning og utvikle gode løsninger lokalt som også bidrar globalt. Dersom kommunen skal lykkes med å omsette de globale målene i lokal handling og praksis, må bærekraftsmålene integreres i all ledelse, planlegging og styring.

Alle styringsdokument i Asker kommune er tuftet på bærekraftsmålene, nedenfor et lite utdrag av disse:

I Kommuneplanens samfunnsdel er det flere mål og strategier som understøtter Asker Idrettsråds arbeid med bærekraftsmålene. Det kan blant annet nevnes at kommunen skal ha virkemidler, partnerskap og samarbeid på tvers som sikrer en bærekraftig utvikling, og tettsteder og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige, som er utviklet i god balanse mellom vekst og vern. I tillegg skal Asker bekjempe klimaendringene og konsekvensene av disse.

I Handlingsprogrammet 2023-2026 er det satsningsområder og strategier innenfor samarbeid for å nå målene, bærekraftige byer og samfunn, handling mot klimaendringene, god helse og god utdanning.

Strategier for klima og miljø finnes under både bærekraftige byer og samfunn og under handling mot klimaendringene.

Temaplan for medborgerskap 2021-33, vedtatt 13. april 2021 (sak 0020/21), har tre innsatsområder; 1) Deltakelse, motivasjon og tilrettelegging, 2) Påvirkningsmuligheter og 3) Møteplasser i nærmiljøet. Planen inneholder 12 strategier som alle i sum handler om å finne gode løsninger slik at kommunen, innbyggere, frivilligheter, sosiale entreprenører og næringslivet kan samarbeide for å skape et godt liv for alle som bor og jobber i Asker.

Temaplan fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021-33, vedtatt 15. juni 2021 (sak 0042/21), har tre innsatsområder som alle er forankret i flere av de nevnte bærekraftsmålene. De tre innsatsområdene er; 1) Helhetlig stedsutvikling 2) Alle i aktivitet og 3) Likeverdige vilkår. De totalt 23 strategiene i temaplanen viser hvordan vi skal nå målene. Se strategier på sidene 47, 49 og 50 her.

Temaplan handling mot klimaendringene ble vedtatt av kommunestyret i Asker den 15. juni 2021, og innehar følgende seks innsatsområder: 1) Endring, ledelse og kommunikasjon 2) Klimasmart mat 3) Bærekraftig forbruk 4) Fremtidsrettede bygg og anlegg 5) Grønn mobilitet 6) Naturen som karbonlager. Det er til sammen 29 strategier knyttet til de ulike innsatsområdene.

2.2 Konkrete prosjekter og tiltak

Det er på tiltaksnivå man ser resultater av arbeidet med bærekraftsmålene. Noen måles vi på, andre tiltak er vanskeligere å måle. Det er en rekke konkrete tiltak Asker kommune gjør som har betydning for idretten, både gjennomførte og planlagte. I tabellene nedenfor gis det derfor en oversikt over hvilke konkrete prosjekter og tiltak vi per i dag kjenner til og som har direkte eller indirekte konsekvens for idretten.

Tiltak	***Merknader***	***Bærekrafts-dimensjon***
BUA – gratis utlån av utstyr	Jevn økning i antall utlån. I februar 2023 var det f.eks.1900 utlånte artikler via BUA. Arrangementer der BUA har vært til stede: Åpning Omigjen, åpning kunstis Føyka, Hurum Cup/Filtvedt Helsetun, skidager Hvalstad skole, Barnas skileker Føyka, åpning Gleinåsen snøpark, skidag Gleinåsen snøpark, skidag Vardåsen skisenter, skidag Slemmestad skole og Borgenlekene.	Sosial Økonomisk Miljø
Prosjektgruppe Fritidsaktiviteter for barn og unge; Utenforskap	Fremdrift 2023: 1. Kunnskapsgrunnlag 2. Kartlegging pris for deltakelse i fritidsaktiviteter 3. Konferanse om utenforskap i frivillige organisasjoner. Mål: ny modell for arbeid med utenforskap og fritidsaktiviteter.	Sosial Økonomisk
Aktive lokalsamfunn (samarbeidsprosjekt skole, idrettslag og AIR)	Totalt over 36 samarbeidsavtaler mellom skoler/idrettslag og AIR. I tillegg foreligger det intensjonsavtaler.	Sosial Økonomisk Miljø
Sommeraktiviteter for barn og unge	Kr 600 000 tilgjengelig i 2023, og like mye fra Bufdir. De lagene som vil tilby gratisplasser skal søke aktivitetspotten om dette.	Økonomisk Sosialt
Hva skjer i Asker og ViFritid	Digital kalender og aktivitetsoversikt hvor frivilligheten (og andre) kan legge inn/synliggjøre sine aktiviteter	Sosialt
FunFriday	Åpne tilbud om fysisk aktivitet for barn og unge. Tid avsatt hver 4. fredag til dette i Leikvollhallen B, Heggedalshallen, Vollen idrettshall. Enkelte fredager også Fun Friday i Torvbråten skole idrettshall.	Sosialt Økonomisk
Holder skolene åpne – frivilligheten kan låne lokaler gratis.		Sosialt Økonomisk Miljø
Åpne (gratis) arrangementer. Som ikke krever medlemskap.	I forbindelse med tilskuddsordningen «Aktivitetspotten» kreves det at arrangement skal være åpne og tilgjengelige.	Sosialt Økonomisk

Gratis tilgang til kommunens haller og anlegg.	Indirekte tilskudd til idrettslagene.	Økonomisk Sosialt
Støtte til idrettsrådet	Totalt kr 1 695 000 til administrasjon, aktivitetsguider, idrettsglede og idrettskontakter.	Økonomisk

Tilskuddsordninger (Likeverdighet, mangfold, inkludering)	Hodetilskudd, frivillighetspakke, aktivitetspotten, leietilskudd, driftstilskudd anlegg og tilskudd til mindre anlegg. Tilskudd til økonomisk vanskeligstilte gis gjennom aktivitetspotten.	Økonomisk Sosialt
Gratis svømming i Asker kommunes svømmehaller for 2. og 10. klasseelever.	2. og 10. klassinger får gratis inngang i svømmehallene. 2. klassingene får ha med seg en voksen.	Sosialt Økonomisk

Skiftet til LED-lys i enkelte anlegg	2022: Arnestad kunstgressbane, Risenga kunstgressbane og Risenga kunstisbane. I tillegg har kommunens lysløyper fått Led-lys. Eiendom har fokus på skifte til Led-lys i kommunens haller og anlegg. Dette innebærer også å regulere tid for belysning av baner med tidsstyring, impulsbrytere og elektrisk styring.	Miljø Økonomisk
Oppvarming av kunstgressbaner med geotermisk energi (jordvarme) i stedet for propan (jordvarme).	Innført på Slemmestad, på Spikkestad og delvis på Føyka.	Miljø Økonomisk
Energiutveksling i Risenga idrettspark. Energisentral Risenga.	Vurderer sesongvarighet på kunstisbane og åpningstid i ishaller i forhold til energibruk.	Miljø Økonomisk
Kunstgressdekker (ikke-plastholdig innfyll på baner i Asker)	Temaplan plast – vedtak om forbud med plastinnfyll på kunstgressbaner (Handlingsplan mot plast).	Miljø
Klimavennlige bygg	For alle prosjekter som initieres med konsept og planlegging, forholder kommunen seg til vedtatt temaplan for Klima og miljø. Dette gjelder også prosjekter med idrettsformål som tilhører tjenesteområdet Medborgerskap. Temaplan klima og miljø setter krav til: • Avfall fra kommunale byggeprosjekter • Utslippsfrie byggeplasser • Reduksjon av klimagassutslipp • Andel kommunale nybygg med nær nullenergi standard	Miljø Økonomisk
Kildesortering på idrettsanlegg	Flere anlegg har fått kildesorteringsanlegg, f.eks. Varner arena og svømmehallene.	Miljø Økonomisk
Kortreist aktivitet/ Nærmiljøanlegg/isbaner/ skiløyper i nærmiljøene	Nye aktivitetsparker skal anlegges på Billingstad, Nesøya, Tofte og Drengsrud. 20 rundturer i nærmiljøene. Skiløyper prepareres i nærområdene.	Sosialt Miljø

	16 isbaner prepareres i nærmiljøene.	
Redusert klimafotavtrykk hos lag og foreninger	Etter innspill fra Asker Idrettsråd. Asker kommune har i 2023 søkt klimasatsmidler (Miljødirektoratet) til: 1. Klimavennlig kosthold og redusert matsvinn. 2. Ombruk, reparasjon og utlån av utstyr og klær 3. Tiltak for redusert bruk av privatbil til trening/øving og arrangement.	Sosialt Økonomisk Miljø
Transportpilot - samarbeidsprosjekt med Asker fotball og kulturskolen om redusert kjøring til fritidsaktiviteter (tilskudd fra Miljødirektoratet).	Delvis finansiert med statlige midler.	Miljø Økonomi Sosialt
Vannprøver Solli skistadion	I forhold til forurensingsloven	Miljø
Avrenning fra kunstgressbaner – tiltak for å samle opp granulat	Forurensningsforskriften paragraf 24 A	Miljø
Skytebaner	Forurensningsforskriften. Støy, skytetider, kuler. Asker kommune skal sikre at forskriften overholdes og treffe de nødvendige enkeltvedtak hjemlet i Folkehelseloven kapittel 3	Miljø
Elektriske maskiner vurderes/ prioriteres.	Vurdere elektriske maskiner hvis mulig.	Miljø Økonomi
Behovsvurdering anlegg	Anleggsprioriteringer gjøres ifm. temaplaner – tuftet på bærekraftsmålene.	Sosialt Økonomisk Miljø

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Siden Asker kommunes planstrategi fra kommuneplan, handlingsprogram og temaplaner er tuftet på bærekraftsmålene, vil dette både direkte og indirekte ha en konsekvens for idretten i de politiske prioriteringer som gjøres.

Generelt sett kan vi si følgende om de tre bærekraftsdimensjonene:

<u>Sosial dimensjon:</u>
Tilrettelegging av anlegg for fysisk aktivitet bidrar til bedre helse, trivsel og livskvalitet for alle. Anlegg og aktiviteter i nærmiljøet kan dekke grunnleggende behov, øke inkludering og være med på å utjevne sosial ulikhet. Helhetlig stedsutvikling øker lokalsamfunnets bærekraft og robusthet.

Økonomisk dimensjon
Støtteordninger er et viktig virkemiddel for å skape arenaer for fysisk aktivitet for alle. Tilskuddsordningene er harmonisert, og økt deltakelse, likeverdighet, inkludering og mangfold er prinsippene for harmoniseringen av disse. Fysisk aktivitet gir flere friske leveår, som reduserer behovet for helsetjenester og gir flere år i produktivt arbeid.

Miljømessig
Aktivitetsanlegg for fysisk aktivitet i nærmiljøene har en stor miljømessig effekt. Transportbehovet reduseres ved at man kan sykle eller gå til aktiviteten. Det er også et økende fokus på valg av materialer med mindre klimaavtrykk (f.eks. LED-lys, heltrekonstruksjoner, redusert bruk av plast etc.), både ved rehabilitering og nybygg. Der det er mulig skal det være fokus på å ivareta lokale naturområder. Ved å øke fokus på ombruk og klimavennlig mat i idretten vil klimafotavtrykket fra lag og foreninger kunne reduseres betraktelig.

4. Tidligere behandling

I forbindelse med Handlingsprogrammet 2023-26 (sak 0114/22) vedtok kommunestyret verbalvedtak nr. 10 om «Bærekraftig idrett» med følgende bestilling:

«Idrett er den største frivillige barne- og ungdomsbevegelsen i Asker. Idrettens visjon er idrettsglede for alle. For å oppnå dette må vi jobbe for en inkluderende, sunn og grønn idrett. På den måten vil idretten bidra positivt til de tre områdene innenfor bærekraftsarbeidet: klima og miljø, sosiale forhold og forretningsstyring. Frivilligheten er – og vil i økende grad være – viktige bidragsytere i det grønne skiftet. Frivillighetens kraft er stor og kan i enda større grad være en aktiv aktør – såfremt frivilligheten selv vil. Idretten i Asker viser proaktivitet og gjennom Askeridrettens bærekraftsprogram viser idretten at den har målsettinger innen alle tre dimensjoner av bærekraftsarbeidet. *Kommunedirektøren bes fremme en sak til hovedutvalg for samfunnstjenester og hovedutvalg for medborgerskap i løpet av 1.halvår 2023 som viser hvordan kommunen kan understøtte Askeridrettens initiativ for å bidra til en bærekraftig utvikling i samfunnet. Spesielt med tanke på klimaklok idrett.»*

5. Kommunedirektørens vurdering

Saken gir svar på verbalforslag 10 om Bærekraftig idrett (HP 2023-26). Alt vi vedtar og gjør i Asker kommune skal være forankret i bærekraftsmålene. Planstrategien er tuftet på disse, og det jobbes kontinuerlig på tiltaksnivå fra temaplaner, via handlingsplaner og virksomhetsplaner. Asker kommune skal fortsatt jobbe med dette. At Asker idrettsråd og askeridretten også tar en aktiv og bevisst retning mot bruk av bærekraftsmålene, gir en felles ramme for hvordan man tenker og arbeider.

Mye tilrettelegging gjøres allerede, og en beskrivelse av tiltak kan sees i kap. 2.2.

Det er i tillegg flere eksterne tilskuddsordninger det kan være aktuelt for frivillige organisasjoner og Asker kommune å søke på, spesielt i forbindelse med utenforskap og klimatiltak.

Kommunedirektør anbefaler at saken tas til orientering.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak
23/02462

Saksbehandler
Ingrid Drivenes

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	18/23
2 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	20/23

Bærekraftig idrett. Svar på verbalforslag nr. 10 fra Handlingsprogrammet for 2023-26.

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 20/23

Behandling

Rådgivere Bjørn Nordby og Ingrid Drivenes besvarte spørsmål.

Innstillingen i 1 punkt ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Kommunedirektørens redegjørelse om bærekraftig idrett tas til orientering.

Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak
23/02462

Saksbehandler
Ingrid Drivenes

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for medborgerskap	27.04.2023	18/23
2 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	20/23

Bærekraftig idrett. Svar på verbalforslag nr. 10 fra Handlingsprogrammet for 2023-26.

Utvalg for medborgerskap har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 18/23

Behandling

Rådgiver Ingrid Drivenes presenterte saken.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunedirektørens redegjørelse om bærekraftig idrett tas til orientering.

Asker kommune

Saksframlegg

Arkivsak
20/30386-15

Saksbehandler
Mari Napstad Gabrielsen

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester
Formannskapet

Møtedato
27.04.2023
02.05.2023

Evaluering mikromobilitet

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Evalueringen tas til orientering
2. Kommunedirektøren går i dialog med Ruter om mulig forlengelse av samarbeid
3. Ny sak om alternative løsninger legges frem til behandling i neste utvalgsmøte

1. Sammendrag og konklusjon

Ruter AS og Asker kommune samarbeider om å teste et mikromobilitetstilbud i Asker, i første omgang i to år. Gjennom Ruters rammeavtale med Tier, og med en gitt årlig støtte fra Asker kommune, er om lag 500 elsparkesykler og 150 elsykler plassert ut i Asker kommune. 80 % av avtaleperioden er gjennomført og det foreligger en evaluering av bruken av syklene og ordningen i sin helhet.

Testperioden viser et klart marked hos brukere i Asker og at tilbudet kan øke mobiliteten, forsterke kollektivtransporten og redusere behovet for bilkjøring. Mikromobilitetstilbudet har fått en kickstart i Asker gjennom samarbeidet. Samtidig har markedet for elsparkesykler, regelverket og erfaringene i kommunene, endret seg betraktelig siden oppstart av prosjektet i Asker.

I og med at gjeldende avtale utgår 1.juli 2023, anbefaler kommunedirektøren å gå i dialog med Ruter for å se på muligheter på kort sikt – men uten tilbud om tilsvarende subsidier som tidligere. Det anbefales videre å vente med utarbeidelse av egen kommunal forskrift, inntil behovet gjør seg gjeldende. Mulige løsninger vil legges frem for utvalget i siste møte før sommerferien.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Gjennom en politisk vedtatt intensjonsavtale på to år, har Ruter AS og Asker kommune samarbeidet om en bysykkelordning i Asker. Det nærmer seg utløp av opprinnelig avtaletid, 1.juli 2023. Innen den tid, må Asker kommune vurdere sin tilnærming til og eventuelle deltakelse i markedet for utleie av elsparkesykler/elsykler.

I første omgang presenteres en evaluering av prosjektet så langt, når om lag 80 % av avtaleperioden er tilbakelagt.

Forutsetninger og avhengigheter

Asker kommune har inngått en intensjonsavtale med Ruter AS, om etablering av en bysykkelordning. Avtalen må forlenges, eventuelt med endringer, dersom den skal gjelde etter 1.juli 2023.

Til grunn for gjeldende avtale, ligger et vedtatt tilskudd til bysykkelordning, på 2,7 mill. kr per år i to år. Siste år for tilskudd er 2022/2023-sesongen. Avtalen i sin gjeldende form, kan ikke forlenges uten nytt vedtak om tilskudd.

Ruter har gjort et avrop på rammeavtale med Tier, finansiert av tilskuddsmidler fra Asker kommune. Det toårige avropet utgår 1.juli 2023. Syklene kan da fjernes fra Asker. Det finnes opsjon på avropet, slik at det kan gjøres tilsvarende kjøp på nytt. Alternativt kan nye avrop eller avtaler fremforhandles, med andre vilkår.

Markedet for mikromobilitet, regelverket og erfaringene i kommunene, har utviklet seg siden oppstart av prosjektet i Asker.

Fra juli 2022/januar 2023 er det innført endringer i regelverket for elsparkesykler. Heretter gjelder:

- krav om ansvarsforsikring, ettersom elsparkesykkel omklassifiseres til motorvogn
- 12-årsgrense (og hjelmpåbud 12-15 år)
- at det er lov å kjøre på fortau, i gang- og sykkelvei og i bilvei, men trafikkreglene setter begrensninger på steder med fotgjengere (6 km/t ved passeringer)
- parkeringsbestemmelser gitt i Trafikkreglenes §20: «liten elektrisk motorvogn kan stanses eller parkeres på sykkelveg, gangveg, fortau, gågate eller gatetun dersom den ikke er til unødig hinder eller ulempe»

Flere kommuner, spesielt de som har opplevd stor pågang fra utleieaktørerer, har vedtatt lokale forskrifter. I disse forskriftene kan man regulere antall aktører og totalt antall sykler som slippes til, i tillegg til nattestenging eller andre regler.

Andre kommuner har valgt å inngå avtaler med visse vilkår, med utleieaktører. Drammen har gjort dette, men med signaler om å vedta forskrift dersom avtalene ikke medfører god praksis.

Utleieaktørene opplever en dalende lønnsomhet, blant annet på grunn av nytt regelverk. Ansvarsforsikring og bøtelegging av feilparkerte sykler spiser av driftsmarginene. Det kan se ut til at flere aktører velger å trekke tilbudene sine ut fra ytre byområder rundt Oslo.

Samtidig er Ruter godt i gang med satsningen på «sømløse reiser». Til kundens klare fordel, vil kollektivtransport og mikromobilitet integreres i samme app og betalingssystem.

Målsetninger og konsekvenser for budsjett

I Askers kommuneplan er en av målsetningene å ta veksten i transportbehovet med gange, sykkel og kollektivtransport. Mikromobilitet kan sies å inngå her.

Samtidig er det i Asker kommune meldt om og innført innstramminger i budsjettene de neste årene. Dette kan spille inn på prioriteringer internt i kommunen og imellom samferdselstiltak.

Evaluering av bysykkelordningen

En mer detaljert evaluering finnes som vedlegg til saken. Oppsummert er hovedfunnene gjengitt her.

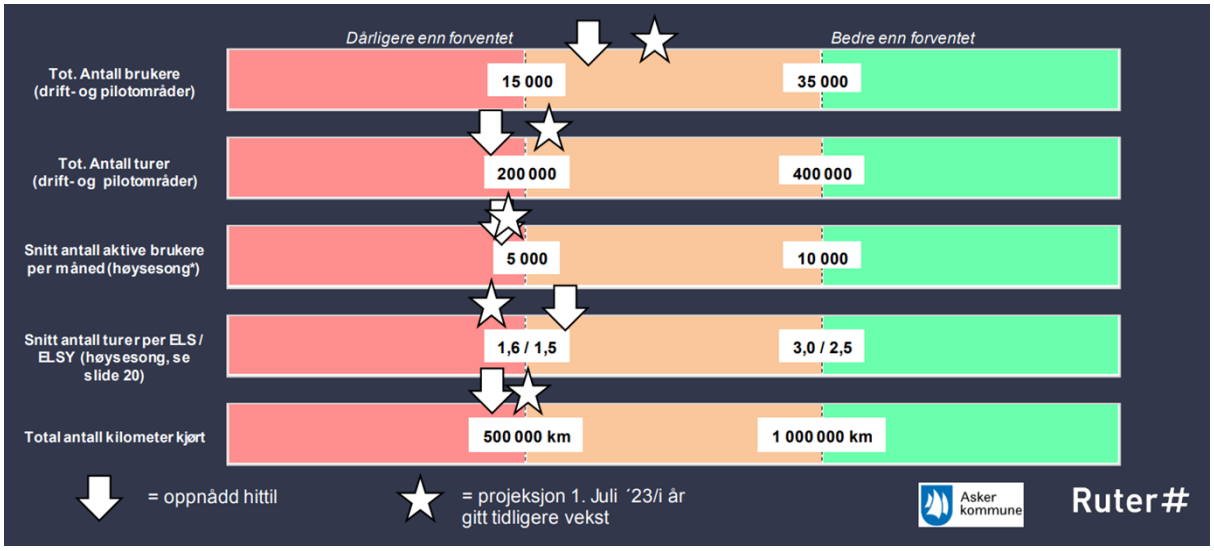

Totalt antall brukere, turer og kilometer kjørt, ser ut til å nå opp til målområdet (oransje sone). Antall aktive brukere per måned og antall turer per sykkel ser ut til å havne i underkant av målområdet.

Det er flest unge, men også en god andel voksne brukere i Asker.

Bruken er størst i rushtidene og mange rapporterer om bruk i forbindelse med kollektivtransport.

Lagt flere i Asker (24 %, mot 8 % i Oslo) oppgir at de ville brukt bil på siste reise, dersom de ikke kunne brukt Tier-sykkelen.

Brukerne er spesielt fornøyd med friheten og den økte mobiliteten elsparkesyklene tilbyr dem.

Bruken er størst i Asker sentrum og Risenga, Undelstad og Slependen.

Det er registrert ca. 60 henvendelser til kommunen. I hovedsak er det klager på henslengte sykler og parkeringssoner, men også ønsker om utvidelser. Antall klager er nedadgående.

Ulykkestallet i Asker er ukjent, men generelt er det flere ulykker med elsparkesykler enn vanlige sykler.

Asker kommune har investert i bysykkelordningen gjennom subsidier (2,7 mill.kr per år i to år), etableringskostnader for parkeringssoner inkludert parkeringsplater utenfor vei (om lag 700 000 kr) og gjennom egne ansattes ressursbruk i oppfølgingen.

Syklene har fått en omfattende bruk (4300 faste brukere i snitt pr måned) og har omgjort endel bilturer, bidratt til noen færre skritt gått og støttet opp om kollektivtilbudet.

Gevinsten av å ha inngått avtale, inkludert subsidiering, med Ruter og Tier, er i hovedsak muligheten til å teste mikromobilitet (utleie-varianten) som del av transportsystemet i ulike deler av Asker. Tilbudet ser ut til å kunne fungere godt, og kanskje være kommersielt lønnsomt i kommunens mest sentrale deler.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Miljø: Mikromobilitet kan bidra til at veksten i transportbehovet tas av andre former for transport enn personbil. Dette betinger miljøvennlig produksjon og drift.

Sosial bærekraft: Et utleietilbud av elsykler og elsparkesykler er tilgjengelig for alle og krever ikke at man eier egne kjøretøy. Tilbudet koster en del i bruk, for eksempel

gjennom minuttpris. På sikt jobber bl.a. Ruter med integrasjon av månedskort og mikromobilitetsabonnement, som muligens kan bli en økonomisk gunstig løsning.

Økonomi: Mikromobilitet kan ses på som en forlengelse av kollektivtilbudet og dermed bidra til å mulig redusere behovet for ny veibygging.

4. Tidligere behandling

03.06.21 ble bysykkelordningen med samarbeidsavtale med Ruter AS, fremlagt og vedtatt i utvalg for samfunnstjenester (saksnr. 37/21).

02.09.21 ble måltall og evalueringskriterier for ordningen vedtatt i utvalg for samfunnstjenester (saksnr. 43/21).

02.06.22 ble midtveisevaluering fremlagt i utvalg for samfunnstjenester (saksnr. 40/22). Samarbeidsavtalen ble vedtatt (mot 2 stemmer) videreført iht. opprinnelig avtaleperiode på 2 år.

5. Kommunedirektørens vurdering

Samarbeidet med Ruter gjennom intensjonsavtalen, har gitt en grundig og fremtidsrettet tilnærming til mikromobilitet som del av transportsystemet i Asker. Testingen viser et klart marked hos brukere i Asker og at tilbudet kan øke mobiliteten, forsterke kollektivtransporten og redusere behovet for bilkjøring.

Utleieaktørene er annerledes stilt i dag enn for to år siden, grunnet markedsendringer og nytt regelverk. Noen aktører trekker seg ut av kommuner som ligner på Asker i størrelse og regional plassering. I Paris er det nettopp vedtatt et forbud mot elsparkesykler (ikke privateide), etter folkeavstemning. Hvordan dette vil se ut om ytterligere to år – eller senere, er vanskelig å si.

Selv om det kommersielle markedet for lønnsom drift nok er størst i storbyene, er potensialet for ønskede effekter stort i ytre byområder. Det er større sannsynlighet for at mikromobilitet erstatter bilreiser i disse områdene, og det er derfor mulig å se det som en del av løsningen på politiske mål om grønt skifte.

Med store endringer i rammebetingelser for elsparkesykler, vurderes to alternativer som aktuelle.

Kommunen kan avvikle engasjementet i mikromobilitetsarbeidet. Mulige virkninger kan være at Tier trekker seg ut av Asker, enten delvis eller fullstendig. Det er usikkert om andre aktører kommer til og eventuelt hva slags tilbud man kan få av små eller store aktører. Om nødvendig kan det lages en forskrift, dersom det oppleves

hensiktsmessig for å kunne kontrollere tilgangen til kommunen. Men i seg selv, kan en forskrift være til hinder for mer praktiske avtaler.

Alternativt kan kommunen gå i dialog med Ruter om videre samarbeid og en form for forlenget avtale med utleieaktør. Dette kan gi en trygghet for påbegynt mobilitetsarbeid i kommunen, for eksempel ut 2023. Eventuelt også for 2024. Noe lengre anses ikke som hensiktsmessig, grunnet usikker utvikling i bransjen. Med dette vil Ruter også gis mulighet til videreutvikling av sømløse reiser i området.

Subsidier i størrelsen som ble gitt i oppstartsperioden, anses ikke som aktuelt. Disse gikk til dels til fremskaffelse av sykler. Det er mer aktuelt å forhøre seg om muligheter for avtale uten direkte subsidier og eventuelle tilleggstjenester eller -områder som krever en form for støtte.

Parkeringsmodell kan også tas opp til diskusjon, da det nå er muligheter for sanksjoner ved parkering som er til hinder i trafikken. Kanskje kan en hybridmodell, en kombinasjon av fri parkering og parkeringssoner, utvikles i samspill med Ruter og utleieaktør.

Kommunedirektøren anbefaler å gå i dialog med Ruter og se hva som er mulig å få til på kort sikt. Det anbefales videre å vente med utarbeidelse av egen forskrift, men å gjøre en løpende vurdering av behovet dersom det skulle oppstå.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Evaluering mikromobilitet
Innsikt brukerundersøkelse av Ruter

Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak
20/30386

Saksbehandler
Mari Napstad Gabrielsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	21/23
2 Formannskapet	02.05.2023	74/23

Evaluering mikromobilitet

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 21/23

Behandling

Rådgiver Mari Gabrielsen besvarte spørsmål

Forslag fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til alternativt punkt 2:

Kommunedirektøren legger til rette for at private aktører kan overta denne tjenesten, samarbeidet med Ruter avsluttes.

Forslaget fremmet av Espen Hansen Aspås, FrP til nytt punkt 2, falt mot 5 stemmer,

Espen Hansen Aspås, FrP, Kjersti T. Omejer, H, Kirsti Kierulf, H, Trond Jerve, H og Kåre Møllerhagen, H.

Innstillingen punkt 1 og 3 ble enstemmig vedtatt

Innstillingens punkt 2 ble vedtatt mot 5 stemmer, Espen Hansen Aspås, FrP, Kjersti T. Omejer, H, Kirsti Kierulf, H, Trond Jerve, H og Kåre Møllerhagen, H.

Vedtak

1. Evalueringen tas til orientering
2. Kommunedirektøren går i dialog med Ruter om mulig forlengelse av samarbeid
3. Ny sak om alternative løsninger legges frem til behandling i neste utvalgsmøte

Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak
20/30386

Saksbehandler
Mari Napstad Gabrielsen

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	21/23
2 Formannskapet	02.05.2023	74/23

Evaluering mikromobilitet

Formannskapet har behandlet saken i møte 02.05.2023 sak 74/23

Behandling

Elisabeth Holter-Schøyen (V) fremmet på vegne av H, V og KrF følgende forslag til nytt punkt 4:

Formannskapet er tydelig på at det ikke er ønskelig å videreføre ordningen med subsidier fra Asker kommune, og ber om at dette tas med i dialogen med Ruter/Tier.

Ole Jacob Johansen (FrP) tok opp forslag til alternativt punkt 2, opprinnelig fremmet i Utvalg for samfunnstjenester:

Kommunedirektøren legger til rette for at private aktører kan overta denne tjenesten, samarbeidet med Ruter avsluttes.

Innstillingens punkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Forslag til alternativt punkt 2 fremmet av Johansen (FrP) ble satt opp mot innstillingens punkt 2. Innstillingen ble vedtatt, mot 4 stemmer (A,FrP,Sp).

Innstillingens punkt 3 ble enstemmig vedtatt.

Forslag til nytt punkt 4 fremmet av Holter-Schøyen (V) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Evalueringen tas til orientering
2. Kommunedirektøren går i dialog med Ruter om mulig forlengelse av samarbeid
3. Ny sak om alternative løsninger legges frem til behandling i neste utvalgsmøte
4. Formannskapet er tydelig på at det ikke er ønskelig å videreføre ordningen med subsidier fra Asker kommune, og ber om at dette tas med i dialogen med Ruter/Tier.

Evaluering av bysykkelordningen (mikromobilitet) i Asker kommune

Ruter AS og Asker kommune samarbeider om å teste et mikromobilitetstilbud i Asker, i første omgang i to år. Gjennom Ruters rammeavtale med Tier, og med en gitt årlig støtte fra Asker kommune, er om lag 500 elsparkesykler og 150 elsykler plassert ut i Asker kommune. Det er valgt en parkeringssonemodell, der sykler må parkeres på angitte punkter. Syklene er tatt inn vinterstid (spesielt vinteren 2022/23). Ordinær avtaletid løper til 1.juli 2023.

Evalueringen baseres på

- Turdata fra Tier
- Brukerundersøkelse i Asker fra Ipsos
- Andre brukerundersøkelser og fagartikler
- Erfaringer fra Asker kommune og Ruter AS

På evalueringstidspunktet er ca. 80 % av «aktiv avtaleperiode» tilbakelagt (fratrukket vintermånedene). Turdata fra Tier gjelder derfor 80 % av testperioden. Det gjøres forsøk på enkle prognoser for resterende periode, for å se om måltallene er innenfor rekkevidde. Brukerundersøkelsen er utført av Ipsos for Ruter As, Asker kommune og Tier. Den består av et utvalg Tier-brukere, samt en kontrollgruppe av innbyggere i Asker.

Evalueringen er basert på de politisk vedtatte vurderingskriteriene for bysykkelordningen i Asker, og er inndelt i en kvantitativ og en kvalitativ del.

Kvantitativ vurdering

Den kvantitative delen tar frem de tallene vi har på antall turer, antall brukere, fordeling over døgnet, klager og en vurdering opp imot vedtatte måltall for bruk i toårsperioden. Tallene som presenteres er felles for elsparkesykler og elsykler (heretter omtalt som «syklene» for enkelthetens skyld). Det vil kunne suppleres med noen egne tall for elsyklene i den politiske behandlingen av evalueringen.

Totalt antall brukere: 18400

18400 ulike personer har brukt syklene til nå. Forventningene til toårsperioden er 15 000-35 000 brukere totalt. Målet er derfor innfridd før perioden er over.

Totalt antall brukere fordelt på aldersgrupper: Blant annet grunnet persondatahensyn, samler ikke Tier-appen ikke inn data om alder, foruten dokumentasjon på oppfylt aldersgrense for leie. Brukerundersøkelsen presenterer følgende fordeling i alder på de som har brukt syklene mer enn 1 gang:

Alder, år	Andel av befolkning som har brukt elsparkesykkel i Asker >1 gang i 2022
15-25	48,9 %
26-35	37,7 %
36-45	17,7 %
46-	7,7 %

Figur 1 Aldersfordeling. Kilde Ipsos brukerundersøkelse

Totalt antall turer: 182 422

Forventningene ligger på 200 000-400 000 turer totalt. 1.juli 2023 vil mest sannsynlig totalt antall turer være passert 200 000. Målet er derfor innenfor rekkevidde.

Turer fordelt på tid på døgnet:

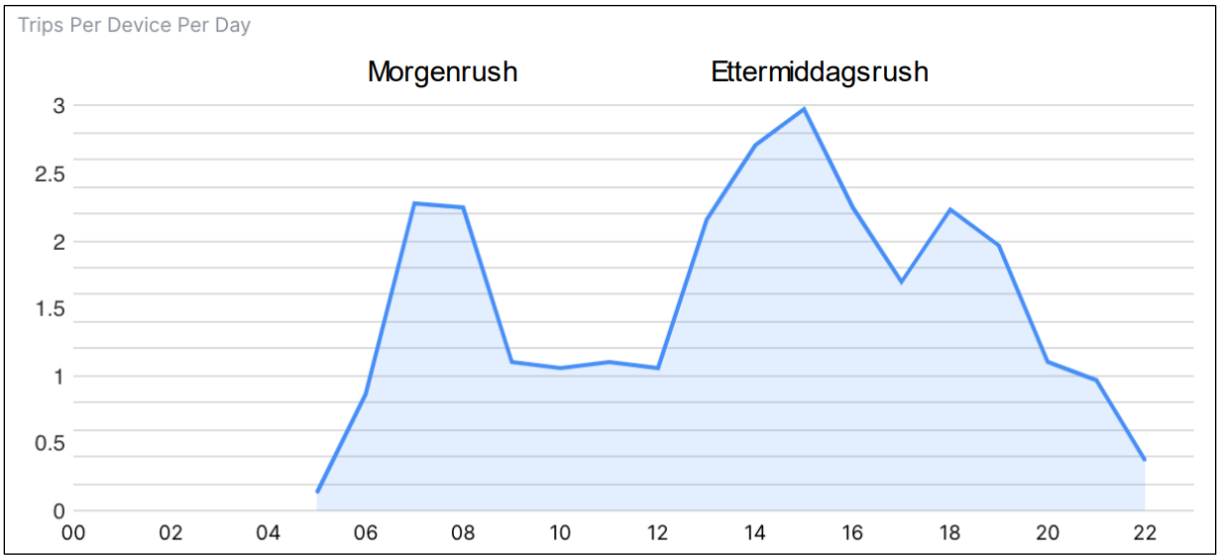

Figur 2 Bruken fordelt på døgnet, i snitt. Kilde Tier turdata

Syklene brukes hyppigest i ettermiddagsrush, deretter i morgenrush. Det er også en forhøyet bruk tidlig kveld. Tilbudet brukes derfor i stor grad til og fra jobb og skole, trolig til dels sammen med kollektivtransport, samt til fritidsaktiviteter på kveldene.

Antall aktive brukere - gjennomsnitt per måned (høysesong): 4310

Måltallet er 5 000-10 000 aktive brukere hver måned. Gjennomsnittet på rundt 4300 faste brukere har ligget stabilt siden midtveisevalueringen sommeren 2022. En eventuell økning i faste brukere er avhengig av tilbudets omfang, pris og parkeringsmodell.

Gjennomsnitt antall turer per kjøretøy (høysesong): 2021 – 1,5 og 2022 – 1,2.

Fra første til andre sesong er det en nedgang i hvor mange turer hver sykkel er brukt per dag. Noe av grunnen kan være at det er supplert med flere sykler, uten at totalt antall turer øker tilsvarende. Det ser uansett ut til at bruken per sykkel, med det antallet sykler som er i Asker per nå, ikke når opp til målområdet 1,6-3.

Tier oppgir at gjennomsnittlig bruk per sykkel er 1,54 i Asker sentrum (med omegn) og 0,53 utenfor.

Totalt antall kilometer kjørt: 396 000

Måltallet er 500 000-1 000 000 km på to år, og kan være innen rekkevidde dersom utviklingen og bruken er god fram til juli. Vi vil da havne i nedre sjikt av målområdet.

Skader forårsaket av brukere på sykler: Skadeomfang knyttet til Tier-sykler i Asker er dessverre ikke kjent, da dette ikke er data som de lokale legevaktene har tilgjengelig.

Transportøkonomisk institutt har gjort undersøkelser i Oslo, som antyder at risikoen for en ulykke er 5 til 7 ganger større med elsparkesykkel enn med sykkel[1]. I samme undersøkelse er det antydet at

- kun 8 % er kollisjoner med andre personer og kjøretøy
- 36 % er eneulykker uten hindring i veien
- 39 % er eneulykker med hindring i veien (trikkeskinne, fortauskant, hull i vei)
- 4 % er unnamanøver eller bråbrems
- 10 % har sklidd

I undersøkelsen var 41 % av ulykkene knyttet til rus. Slike ulykker er redusert kraftig etter innføring av nattestenging av tilbudet. Etter hvert vil også lovverk og promilletester på syklene kunne bidra til færre ulykker.

Det antas å være en del ulykker knyttet til elsparkesykler også i Asker, både private og leiesykler.

Klager fra innbyggere på syklene: Det er siden oppstart av avtalen registrert ca. 60 henvendelser til Asker kommune om Tier-syklene. Henvendelsene gjelder (rekkefølgen gjenspeiler antall henvendelser)

- utflytende parkering/sykler som dekker for store deler av fortau
- uønskede parkeringssoner
- positive innspill og ønsker om utvidelse av ordningen

Antall klager kan sies å være nedadgående, fra oppstart sommeren 2021.

Innplassering i forhold til vedtatte måltall

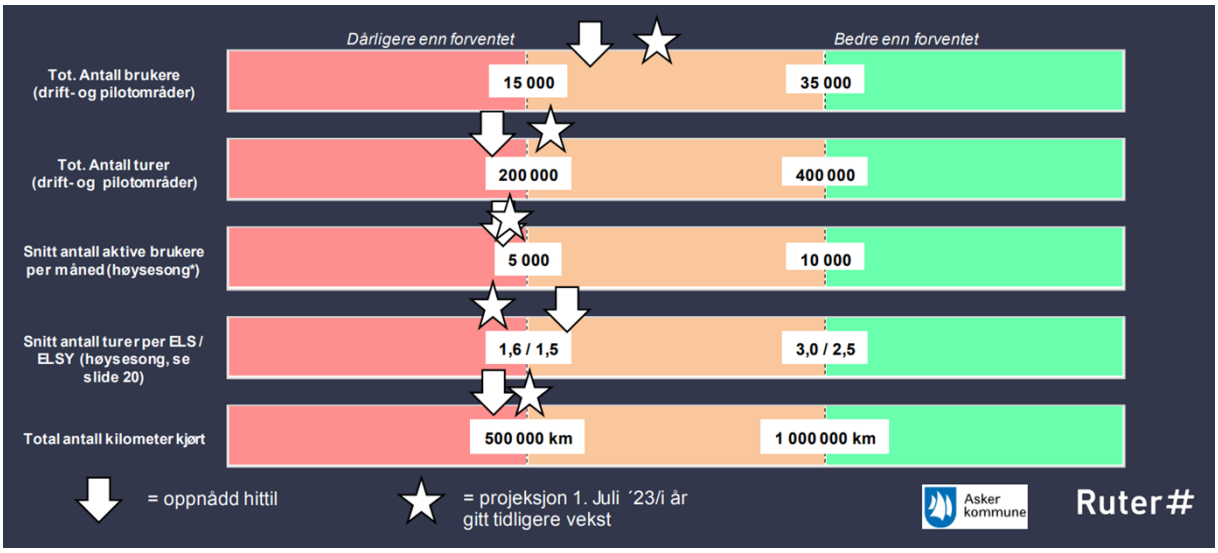

Figur 3 Måltall fra politisk sak i utvalg for samfunnstjenester 02.09.21. Påtegnet status så langt, samt projeksjon fram til juli 2023 (kilde Ruter).

[1] TØI-rapport 1899: Ungdom og bruk av elsparkesykler - En spørreundersøkelse om mobilitet og ulykkesforhold i ni norske kommuner.

I henhold til måltallene presentert tidligere i saksforløpet, ser det ut til at vi befinner oss i nedre sjikt av måloppnåelse. «Som forventet» (på oransje), finner vi totalt antall brukere, totalt antall turer og totalt antall kilometer kjørt. Litt under forventet, vil trolig gjennomsnittet av antall aktive brukere og antall turer per sykkel, kunne havne når toårsperioden er ferdig i juli.

Kvalitative vurderinger

Den kvalitative delen analyserer reisemønstre og -preferanser og ser til slutt på bysykkelordningen i sin helhet. Det er i begrenset grad man kan konkludere med samfunnsøkonomisk nytte eller ikke, basert på data og tid tilgjengelig. Men det gjøres noen betraktninger om kommunens rolle i utviklingen.

I hvilken grad forsyner og forsterker bysykkelløsningen kollektivsystemet

Data fra Tier viser at 3 av 4 turer i Asker starter eller slutter ved et kollektivtilbud. Det kan likevel være slik, at det er andre grunner til at nettopp disse parkeringssonene brukes – at det er skoler, butikker eller andre møteplasser som betjenes av de samme parkeringssonene.

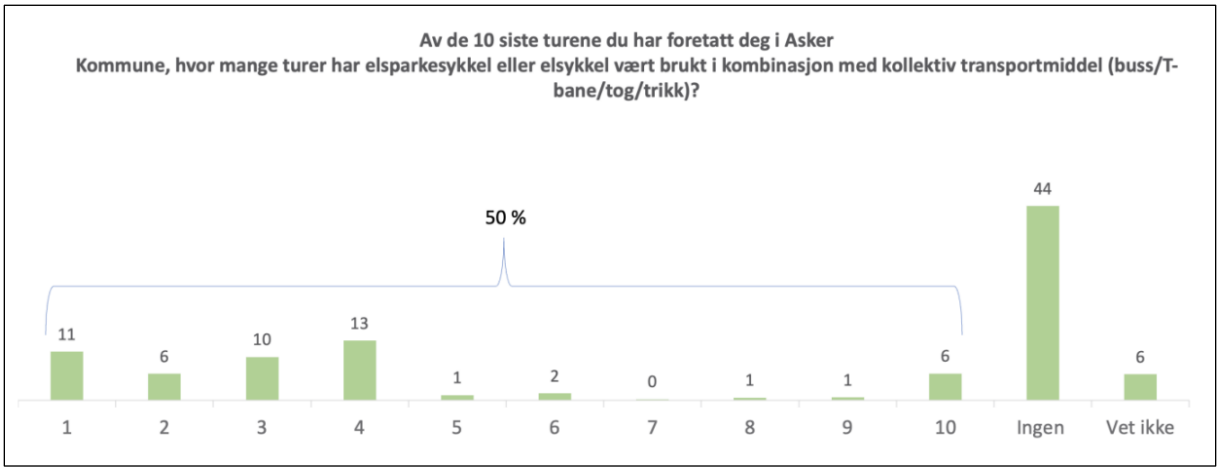

Figur 4 Turer i kombinasjon med kollektivtransport. Kilde Ipsos brukerundersøkelse

Men ser man på brukerundersøkelsen, så svarer 50 % at minst en av de ti siste turene var i tilknytting til kollektivtransport. 13 % svarer at 4 av de ti siste turene var sammen med kollektivtransport og 6 % svarer at alle de ti siste turene var sammen med kollektivtransport.

I brukerundersøkelsen oppgir også 60 % at tilbudet av elsparkesykler, gjør det enklere å komme seg raskt til holdeplasser og stasjoner. Dette antyder at mange ser tilbudene i sammenheng.

Dersom et kollektivtilbud i perioder er presset på kapasitet, så kan det være ønskelig med effektive og miljøvennlige alternativer.

Figur 5 Alternativ til elsparkesykkel – kollektivtransport. Kilde Ipsos brukerundersøkelse

Av de som brukte elsparkesykkel på siste tur, svarer 24 % at de ville reist kollektivt om elsparkesykkelen ikke var et tilbud. På den ene siden, kan dette sies å avlaste kollektivtransporten. På den annen side, kan det også medføre reduserte billettinntekter. Analysene har ikke grunnlag nok for å si hva som er tilfelle og hva som er ønskelig i Asker per nå, annet enn at kollektivtransport og elsykler begge er miljøvennlige alternativer for mobilitet.

I hvilken grad erstatter den bilkjøring

I brukerundersøkelsen i Asker oppgir 24 % at de ville tatt bil, om det ikke hadde vært aktuelt med elsykkel/elsparkesykkel på siste tur. 5 % sier de ville tatt taxi. Det vil si at til sammen 29 % ville bidratt med en biltur, om de ikke brukte elsparkesykkelen. Dette tallet er langt høyere enn i Oslo, hvor 8 % oppgir bil og 5% taxi. Det kan være en indikasjon på at mikromobilitet kan være et godt alternativ til mange bilturer i ytre byområder som Asker.

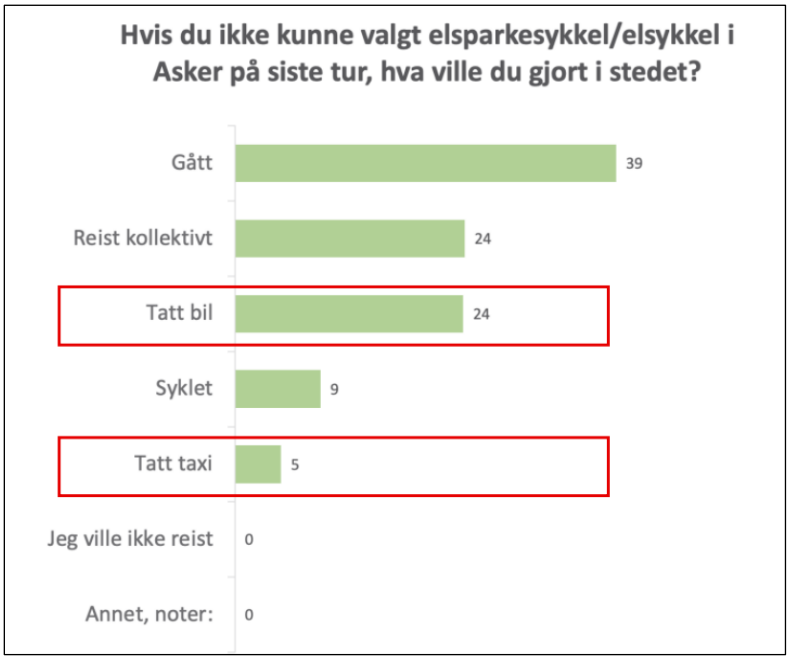

Figur 6 Alternativ til elsparkesykkel – bil og taxi. Kilde Ipsos brukerundersøkelse

I hvilken grad er tilbudet populært blant brukerne – øker bruken?

Etter midtveisevalueringen har antall brukere økt fra 11500 (tall fra april 2022) til 18400. Mange flere har nå prøvd syklene. Samtidig ser vi at antall *aktive* brukere holder seg stabilt på i overkant av 4300 personer.

I hvilken grad bidrar det til bedret mobilitet for brukerne

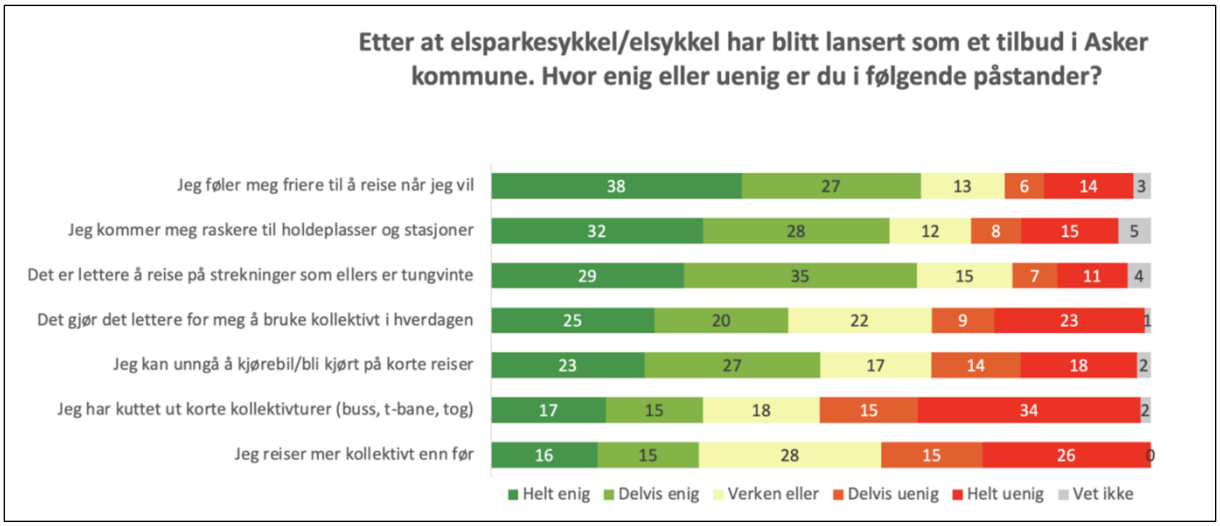

Figur 7 Oppfattelser om elsparkesykkel/elsykkeltilbudet. Kilde Ipsos brukerundersøkelse

Brukerne av Tier-syklene er spesielt fornøyd med friheten og den økte mobiliteten elsparkesyklene tilbyr dem. 60-70 % av de spurte er helt eller delvis enig i at tilbudet

- gjør dem friere til å reise når de vil
- får dem raskere til kollektivtransport
- gjør det lettere å reise på tungvinte strekninger

Også 50 % er helt eller delvis enig i at de kan unngå bilturer, etter at elsparkesykkel/elsykkel er lansert som tilbud i Asker.

Transportøkonomisk institutt har gjennomført en større undersøkelse av mobilitet blant ungdom mellom 13 og 22 år[2]. I denne undersøkelsen inngår Asker sammen med 8 andre norske kommuner. Her kommer det frem at elsparkesykkel bidro til mindre foreldrekjøring, økt aktivitet utenfor hjemmet, mer sosial omgang og mindre dataspilling. Samtidig oppgir 6 av 10 ungdommer at elsparkesykkel erstattet gange på siste tur.

I hvilken grad etterlyses videreføring og utvidelse av tilbudet

Brukerundersøkelsen viser at mange er svært fornøyd med tilbudet i Asker og den økte mobiliteten de opplever med dette. At 4300 personer regnes som aktive brukere, utgjør en god del (nesten 5 %) av Askers befolkning.

Tilbakemeldingene til Asker kommune er varierte. Noen ønsker utvidet tilbud, mens andre ønsker sparkesyklene «dit peppern gror». Det er nok derfor mer hensiktsmessig å se på

[2] TØI-rapport 1899: Ungdom og bruk av elsparkesykler - En spørreundersøkelse om mobilitet og ulykkesforhold i ni norske kommuner.

bruken av syklene, utviklingen i markedet og i lovverket, når tilbudets videre form skal vurderes.

Øker den bruken av (sparke)sykkel totalt sett i kommunen?

Ingen tilgjengelige tall kan underbygge dette per i dag. Her må vi se på mulighetene til å jobbe med felles infrastruktur og løsninger for flere typer mobilitet, herunder elsparkesykler, elsykler, sykler og andre hybridløsninger som kan komme i fremtiden. Investeringer, drift og vedlikehold som løfter den ene formen for aktiv transport, vil også løfte den andre.

I hvilken grad fungerer det som intensjonen med hensyn til alder

Brukerundersøkelsen indikerer at halvparten av innbyggerne i alderen 15-25 år har brukt tilbudet mer enn en gang. Tilsvarende er andelen 38 % for de mellom 26-35 år og 18 % mellom 36-45 år. 8 % av de som er eldre enn 46 år har brukt tilbudet mer enn en gang.

Det er, som forventet, flest unge som bruker tilbudet, men også betydelige andeler av de voksne har benyttet tilbudet mer enn en gang.

I hvilken grad fungerer det som intensjonen med hensyn til parkering

Det kan tenkes at enkelte parkeringsplasser, for eksempel pendlerparkering, kan frigis ved et velfungerende tilbud om elsykler/elsparkesykler. Dette kan baseres på følgende funn:

- Elsparkesyklene har klart høyest bruk i rush-tidene, da mange forflytter seg til jobb (eller skole).
- Mange av svarene i brukerundersøkelsen tilsier at elsparkesyklene fungerer godt på veien til kollektivtransporten.
- Det er flere som oppgir at de ville kjørt bil om de ikke hadde tilbud om elsparkesykkel.

Områder og parkeringssoner

I 2022-sesongen var det i overkant av 300 parkeringssoner i Asker kommune. Feltet ble utvidet med parkering og sykler også på Nesøya, Billingstad og i Holmen-området. Disse kom i tillegg til sykler i de opprinnelige avtaleområdene, men uten ytterligere kostnader for Asker kommune.

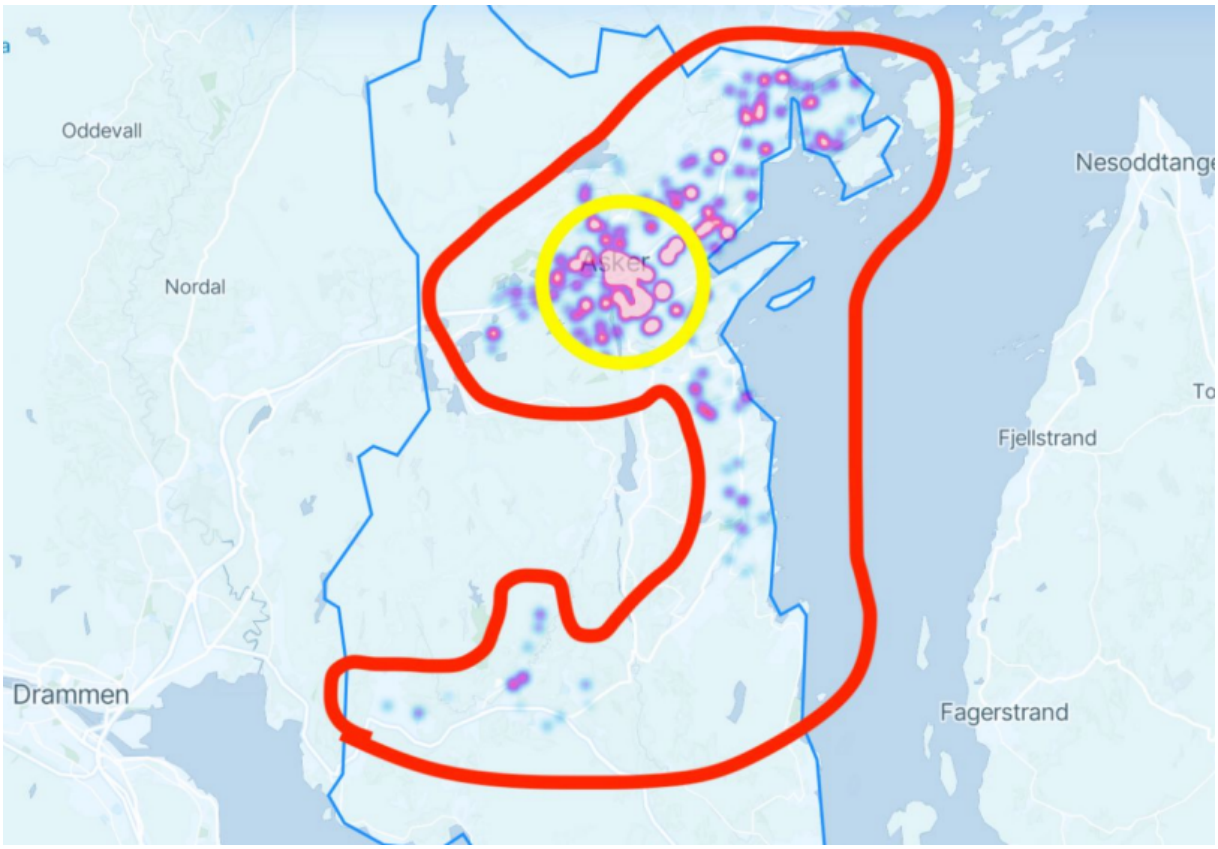

Figur 8 Heat map, bruk av syklene. Kilde Tier

Kartet over viser hvor bruken av syklene er størst. Asker sentrum og Risenga, Undelstad og Slependen er områder med mye bruk.

I siste del av toårsperioden, vil sykler plasseres ut i henhold til gjeldende vedtak og avtale. Det er ønskelig å åpne ytterligere noen parkeringssoner innenfor de etablerte områdene, for å supplere parkeringsmuligheter og gjøre tilbudet smidigere. Det er også enkelte parkeringssoner som skal reallokeres noe, etter tilbakemeldinger fra publikum.

Viken fylkeskommune ønsker ikke oppmerking slik den til nå har vært utført, på fylkesveiene i Asker. Forsøksvis vil det fremmes andre løsninger for parkering på fylkesveiene.

Bruken av sykler i Asker ville kanskje økt med en fri flyt-modell, spesielt utenfor sentrum. Da kunne trafikantene parkere nærmere hjemmet. Kanskje kunne opphopninger i p-soner reduseres. Men samtidig vil det gi merarbeid til operatør, ved ombringing av sykler. Slike vurderinger kan tas med videre i mikromobilitetsarbeidet.

Asker kommunens kostnader i mikromobilitetsarbeidet så langt

Asker kommune har bidratt med intern ressursbruk knyttet til avtalen med Ruter og Tier, og til oppfølging av publikum og kommunalt veinett. Noe ressursbruk ville det trolig vært uansett, dersom aktører kom til Asker uten avtale.

Vedtatte subsidier til Tier, har vært 2,7 mill kr årlig i to år. Det har gitt mulighet for testing av mikromobilitet i flere deler av kommunen, samt en regulerende avtale for drifts- og servicenivå og parkering (faste soner).

Asker kommune har malt opp parkeringssoner og i senere tid plassert ut parkeringsplater utenfor veigrunn. Denne innsatsen er beregnet til om lag 700 000 kr så langt.

Vanlig drift og vedlikehold av kommunale veier er lagt til grunn og er ikke vesentlig endret grunnet mikromobilitetstilbudet. Elsparkesyklene er plassert ut etter hovedfeiingen og tatt inn vinterstid (spesielt sesongen 2022/2023). Dermed er ikke ytterligere driftskostnader påløpt.

Miljøregnskap for sykkelordningen

Miljøregnskap og livsløpsanalyser henger tett sammen med kjøretøyenes levetid og med drift. Generelt i markedet for utleie-elsparkesykler, er det skjedd en stor utvikling[3]. Kjøretøyene varer lengre, har utbyttbare komponenter, inkludert batteri, og mange aktører benytter elbiler i omflytting og drift.

I tillegg vil aktuelle lover og forskrifter, eller lokale tildelingsavtaler i kommunene, kunne regulere miljøforforhold.

I gjeldene mikromobilitetsprosjekt i Asker, har Ruter vurdert Tiers miljøkvalitet i forbindelse med inngåelse av rammeavtale. Tiers sykler er beregnet til å ha et utslipp på 42,8 g CO2/pkm, fra krybbe til grav. Til sammenligning anslår OECD et snitt på 120 CO2/pkm for førstegenerasjons elsparkesykler for leiemarkedet og 100 for andregenerasjons elsparkesykler[4]. TIERS beregnede utslippstall forutsetter en grønn driftsmodell, med

- logistikk med el-varebiler
- lading av batterier og driftskjøretøy med fornybar energi
- kompensasjon for utslipp som ikke kan kuttes ytterligere

Det oppgis at forventet levetid for syklene har økt fra 6 måneder til 5 år, med jevnlig vedlikehold.

Samtidig er det observert etterlatte Tier-sykler i Asker. Noen er funnet i bekker eller elver og det kan antas at dette ikke er sundt for naturmiljøet. Dette er meldt til Tier, men ikke nødvendigvis ryddet før flere påminnelser.

I hvilken grad er tiltaket kostnadssvarende

Endret transportmiddelvalg kan bidra til endringer knyttet til helse, miljø og samferdselsinfrastruktur. Hvis man legger brukerundersøkelsen i Asker til grunn for antakelser om endringer i reisemåte, kan man tenke seg noen mulige effekter.

1. Noen bilreiser erstattes. Det kan bidra til mindre biltrafikk til stasjoner og sentrumsområder, og igjen til mindre utslipp, slitasje på veier og mindre bidrag til kø (og i beste fall bedre fremkommelighet for buss) og parkeringstrengsel.
2. Noen gåturer erstattes – dette kan i utgangspunktet regnes som negativt for folkehelsen. TØI har tallfestet den reduserte aktive mobiliteten for ungdom til om lag to minutter med moderat fysisk aktivitet per person per dag[5].

---

[3] Delte elsparkesykler, Tiltakskatalog for transport og miljø, ved bl.a. TØI https://www.tiltak.no/c-miljoeteknologi/c1-drivstoff-og-effektivisering/delte-elsparkesykler/
[4] Good to Go? Assessing the Environmental Performance of New Mobility. International Transport Forum 2020.
[5] TØI rapport 1898/2022 Folkehelsekonsekvenser av elektriske sparkesykler for ungdom og voksne.

3. Noen sykkelreiser erstattes – dette kan i utgangspunktet regnes som negativt for folkehelsen.
4. Elsparkesyklene forsyner kollektivtilbudet. Samtidig vil noen kollektivreiser erstattes av reiser med Tier-sykler. Ruter ønsker en god integrasjon mellom kollektivtilbud og mikromobilitet og tenker at de to transportformene forsterker hverandre. Brukerundersøkelsene antyder at dette også gjelder i Asker.

Gevinsten av å ha inngått avtale, inkludert subsidiering, med Ruter og Tier, er i hovedsak muligheten til å teste mikromobilitet (utleie-varianten) som del av transportsystemet i ulike deler av Asker. Tilbudet ser ut til å kunne fungere godt, og kanskje være kommersielt lønnsomt i kommunens mest sentrale deler.

Utvikling i markedet, regelverket og muligheter videre for Asker

Markedet for mikromobilitet og regelverket rundt dette, har utviklet seg siden oppstart av testperioden i Asker. Det viktigste endringene forsøkes gjengitt under.

Nytt regelverk

Endringer i regelverket som regulerer små elektriske kjøretøy, tredde i kraft i juni 2022/januar 2023. Utdrag fra de nye reglene[6]:

- Elsparkesykkel regnes som motorvogn, men krever ikke førerkort eller registrering.
- Det er pliktig å ha ansvarsforsikring på elsparkesykkel.
- Det er lov å kjøre på fortau, i gang- og sykkelvei og i bilvei, men trafikkreglene setter begrensninger på steder med fotgjengere (6 km/t ved passeringer).
- Du må være 12 år for å kjøre elsparkesykkel lovlig og alle under 15 år må bruke hjelm.
- Trafikkreglenes §20 regulerer parkering. Liten elektrisk motorvogn kan stanses eller parkeres på sykkelveg, gangveg, fortau, gågate eller gatetun dersom den ikke er til unødig hinder eller ulempe.

Det siste punktet innebærer at ulovlig parkering kan sanksjoneres.

Lokale forskrifter eller avtaler

Flere kommuner har valgt å vedta egen forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy. Dette er i hovedsak kommuner der det er kommet et stort antall elsparkesykler, som har medført store utfordringer for fremkommelighet og trygghet for øvrige trafikanter. Med egen forskrift kan kommunene regulere hvem som får sette ut sykler gjennom tillatelsesordninger og de kan om ønskelig sette et tak på antall sykler. Ulempene kan være at man overregulerer markedet og taper muligheten for andre mer fleksible avtaleformer. Eksempler på kommuner som har vedtatt egen forskrift er Oslo, Bergen, Trondheim, Moss og Lillehammer.

Drammen har valgt å inngå avtaler med vilkår, i stedet for lokal forskrift. Det stilles visse vilkår, som for eksempel nattestenging, og det kreves en gategrunnsleie per sykkel. Det er imidlertid mulig å trekke seg fra avtalen og flere aktører vurderer nå å trekke seg ut av Drammen[7].

[6] kilde naf.no
[7] kilde Drammens tidende

Endring i markedet

Elsparkesykler for utleie kom inn i et marked som i stor grad var uregulert, og kampen om kundene medførte stor investeringsvilje og til dels ulønnsomme prosjekter for å vinne markedsandeler[8]. Etter hvert er lovverk kommet på plass, og faktorer som forsikring og bøter spiser av driftsmarginene. Parkeringsmodeller med tvungen parkering, som i Asker, viser seg også å gi færre turer enn fri flyt. Om prisene på utleie settes opp, går bruken ned – betalingsvilligheten hos kundene har sine grenser.

Det rapporteres om tapsprosjekter i de ytre byområdene rundt Oslo og at mobilitetsaktørene trekker seg ut. I Asker melder Tier at driften går i underkant av lønnsomhet, inkludert subsidiene.

Veien videre i Asker kommune

Asker har gjennom samarbeidsprosjektet uten tvil kickstartet mikromobilitetstilbudet i Asker. I deler av kommunen er det mye brukt og kan utgjøre en viktig del av transporttilbudet.

Gjennom en eventuell lokal forskrift, kan Asker kommune regulere tilgangen til kommunen gjennom tillatelser. Samtidig vil det ikke garantere at noen aktører tilbyr sine tjenester i kommunen.

Gjennom en avtale, uten eller med en viss subsidiering, vil man kunne påvirke tilgangen og formen på tilbudet. Jo større subsidier, jo mer påvirkningsmuligheter.

Tier mistet nylig tillatelsen til å operere i Oslo, da denne ble tildelt tre andre firmaer. De melder om usikkerhet for deres del i tiden fremover, men at de i utgangspunktet ønsker å være til stede i Asker videre. Det er Asker sentrum og kanskje området mot Bærum grense som er mest aktuelt for Tier, dersom det ikke tilbys subsidiering av driften.

Utover Tier, har Asker kommune registrert én henvendelse om markedet i Asker den siste tiden. En aktør har forespurt om kommunen vil utlyse tillatelsesordning (som i f.eks. Oslo kommune) i nær fremtid.

[88] https://kollektivtrafikk.no/app/uploads/2022/11/KK2022-Lars-Christian-Grodem-Olsen-Beta-Mobility.pdf

Asker og Mikromobilitet

Kilder: Ipsos brukerundersøkelse, turdata og brukerdata

22.02.2023

Asker kommune

Ruter#

Executive summary

Tjenesten møter i stor grad formålet i følge brukerundersøkelsen og turdata

- Tjenesten erstatter betydelige flere bilturer enn i Oslo per mikromobilitetstur
- Bred aldersfordeling i brukergruppen, med flest unge menn
- Tjenesten brukes mest til arbeidsreiser, deretter besøk og fritidsreiser
- Tjenesten avlaster og komplementerer kollektivtransporten
- Tjenesten gir en opplevelse av økt mobilitet og frihet til å reise hvor man vil i Asker

Asker sentrum er mest populært

- Asker stasjon mobilitetsområde er mest populært
- Turene tas fortrinnsvis inne i sonen, dernest til en annen mobilitetssone i Asker (Høn, Blakstad og Hogstad). Ca 12 turer daglig tas over kommunegrensen til og fra Bærum i høysesong.

Asker kommune

Ruter#

Vi er i rute til å nå de største måltallene til 1. juli ´23

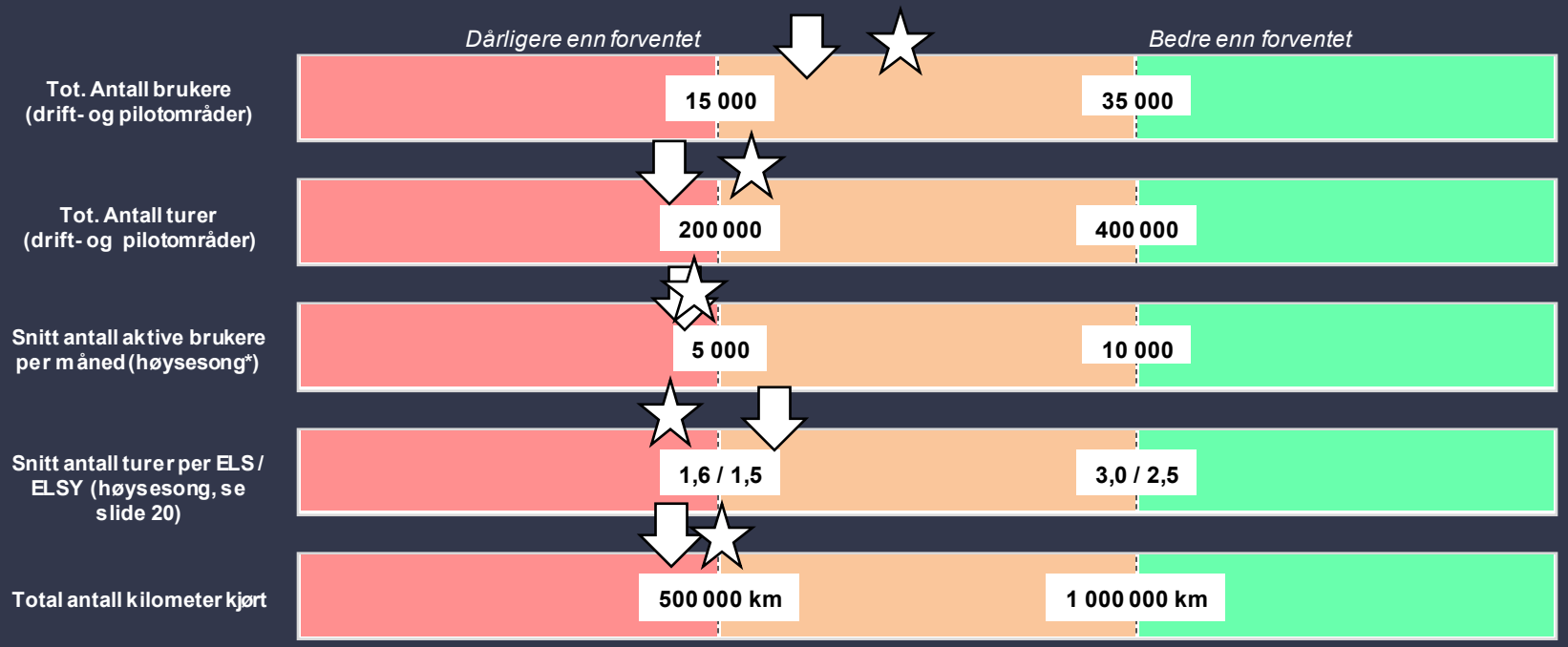

= oppnådd hittil

= projeksjon 1. Juli ´23/i år gitt tidligere vekst

Asker kommune

Ruter#

Formål og forventninger

1.1 Formål med introduksjon av mikromobilitet i kommunen

Formålet med introduksjonen av tjenesten er å;

- Tilrettelegge for et bredere mobilitetstilbud for befolkningen i Asker kommune
- Tilrettelegge for mer bærekraftige mobilitetstjenester
- Minimere bilbruk
- Øke andelen som tar kollektivtransport (buss, tog, båt) ved å tilrettelegge for mellomtransport
- Avlaste kollektivtransporten i rushtider
- Tilrettelegge for sykkeltjenester på tvers av kommunegrenser
- Innhente læring om nye mobilitetsformer

1.2 Målgruppe og hypotese på bruksbehov for tjenestene

Brukshypoteser, men ikke utelukkende, er følgende;

- Til og fra knutepunkt og kollektivtilbudet
- Til og fra jobb (arbeidsreiser)
- Til og fra fritidsaktiviteter
- Til og fra videregående skole
- Til og fra venner og sosiale sammenkomster
- Til og fra A til B i sentrumsområder (f.eks. handleturer, ærender)
- Arbeidsreiserurer i løpet av arbeidsdagen
- Steder på tvers av kommunegrensen (f.eks. fra Slemmestad til butikker i Sandvika sentrum)

Målgruppen for tjenestene er:

- Innbyggere som bor i Asker kommune
- Arbeidstakere som jobber i Asker kommune
- Pendlere som jobber i tilgrensende kommuner, og som f.eks. bruker toget fra og til Asker Stasjon for å reise til jobb
- Besøkende i Asker kommune

Asker kommune

Ruter#

Formålet slik det står i avtalen

1.1 Formål med introduksjon av mikromobilitet i kommunen

Formålet med introduksjonen av tjenesten er å;

- Tilrettelegge for et bredere mobilitetstilbud for befolkningen i Asker kommune
- Tilrettelegge for mer bærekraftige mobilitetstjenester
- Minimere bilbruk
- Øke andelen som tar kollektivtransport (buss, tog, båt) ved å tilrettelegge for mellomtransport
- Avlaste kollektivtransporten i rushtider
- Tilrettelegge for sykkeltjenester på tvers av kommunegrenser
- Innhente læring om nye mobilitetsformer

Asker kommune

Ruter#

Tjenesten i Asker erstatter flere bilturer enn Oslo

Sparkesykkelbrukere ville tatt disse turene istedet i Oslo:

- 8 % bil og 5 % taxi
- 32% kollektivtransport
- 47% gange

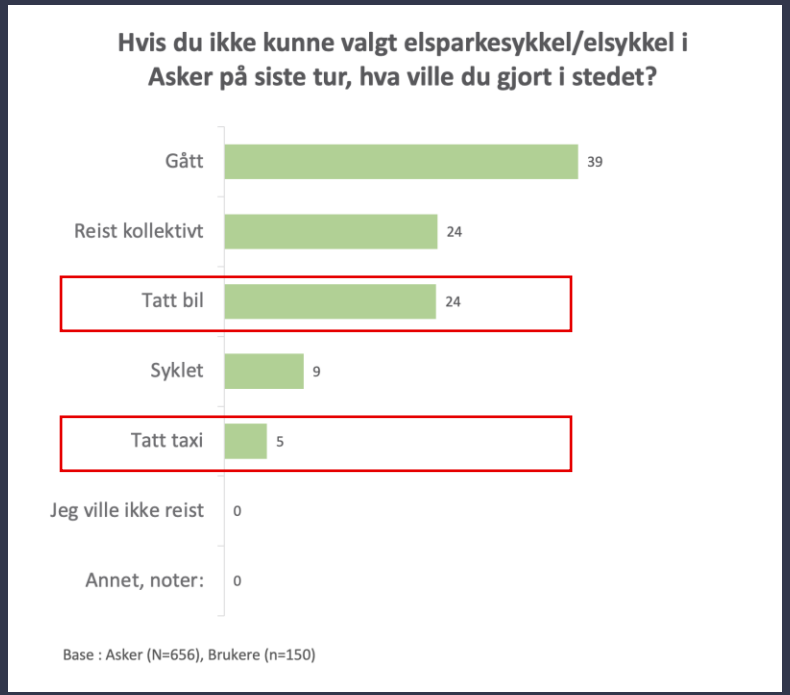

Kilde: Ipsos spørreundersøkelse av brukere

Asker kommune

Ruter#

Tjenesten avlaster kollektivtransporten

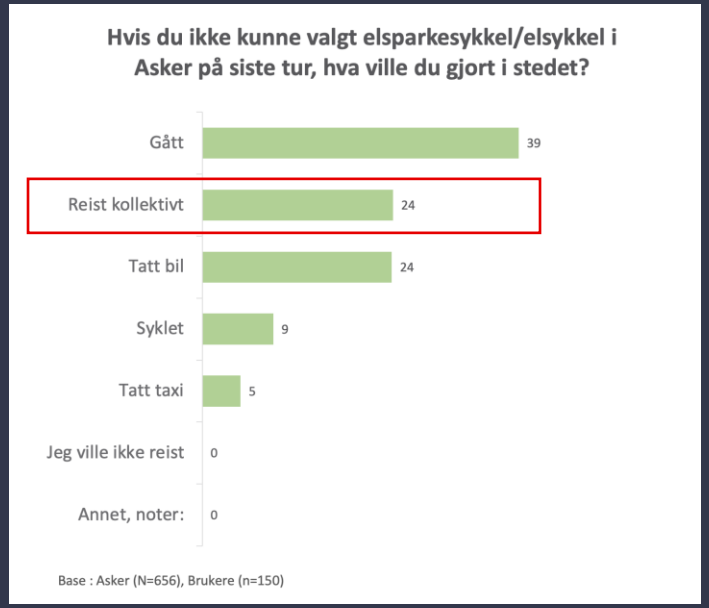

Kilde: Ipsos spørreundersøkelse av brukere, turdata

Asker kommune

Ruter#

Tjenesten tas sammen med kollektivtransporten

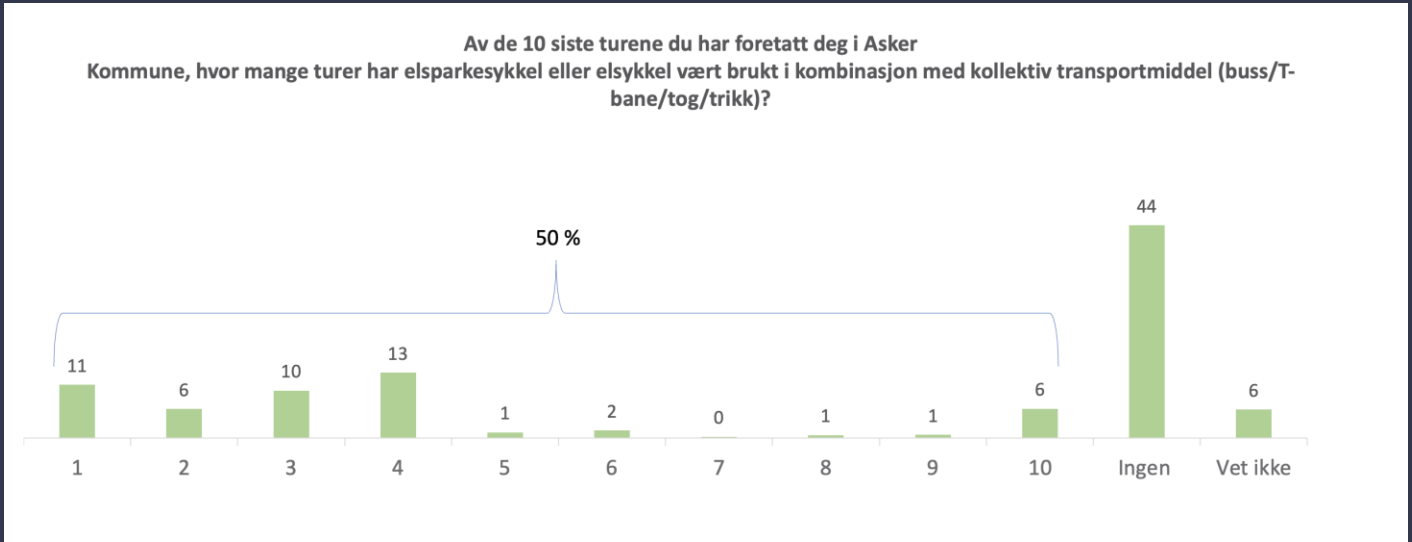

Kilde: Ipsos spørreundersøkelse av brukere

Asker kommune

Ruter#

Mikromobilitet i Asker forbedrer mobiliteten og kollektivtransporten

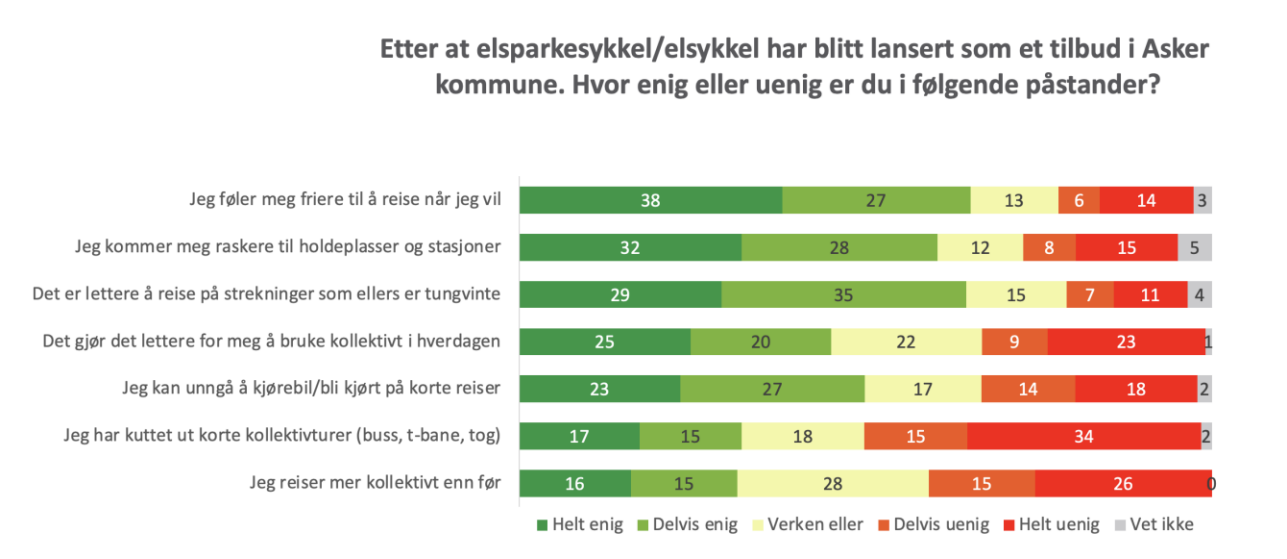

Kilde: Ipsos spørreundersøkelse av brukere

Asker kommune

Ruter#

Asker Stasjon har best bruk per kjøretøy per dag

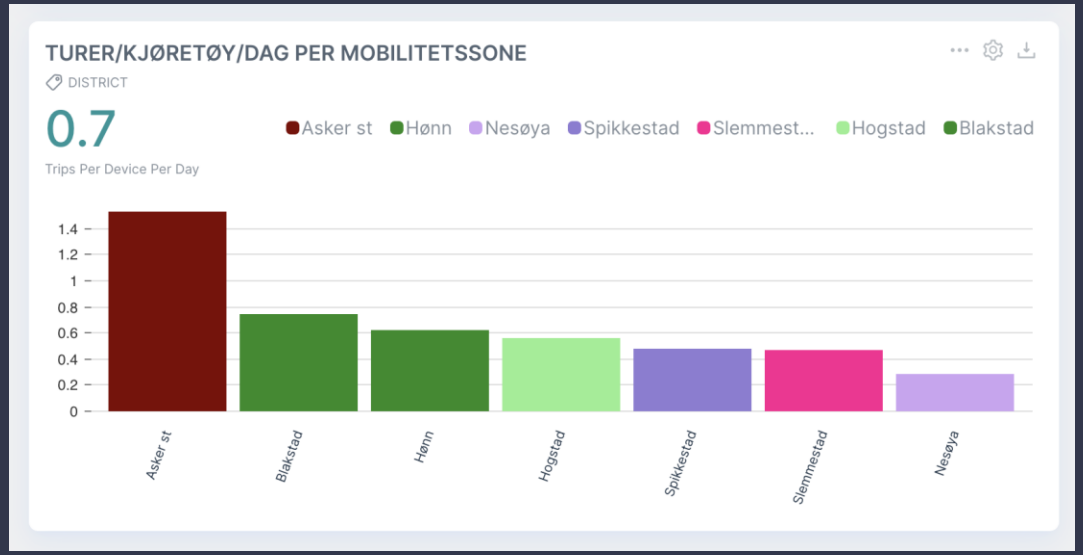

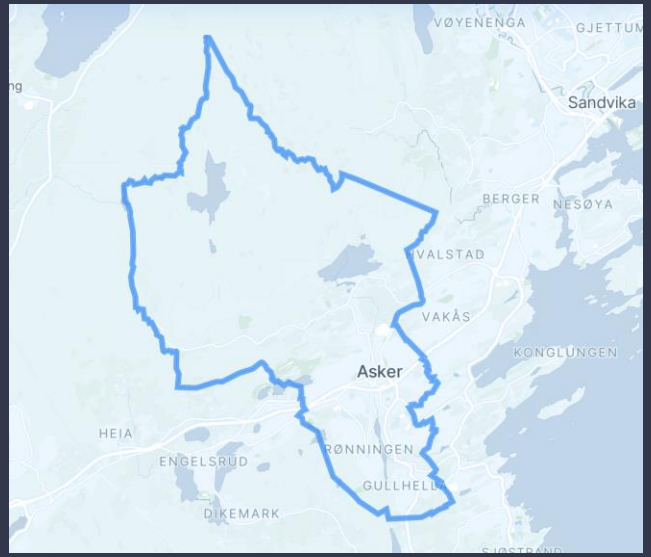

Asker stasjon mobilitetssone

Kilde: Turdata

Asker kommune

Ruter#

Spikkestad har lav bruk per kjøretøy per dag

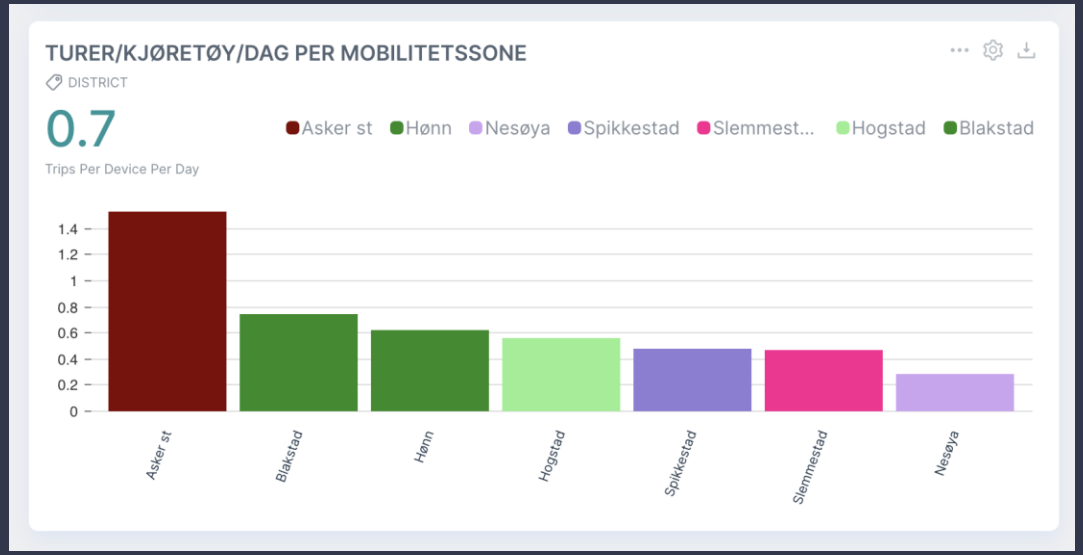

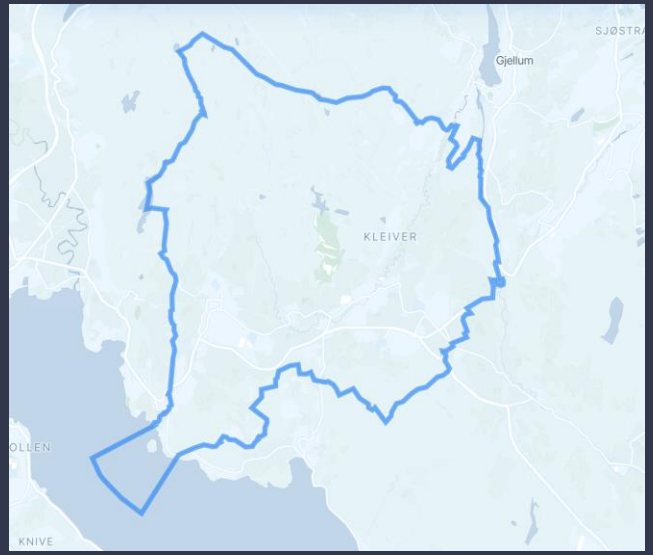

Spikkestad mobilitetssone

Kilde: Turdata

Asker kommune

Ruter#

Dette gjenspeiles i totalt antall turer per mobilitetssone

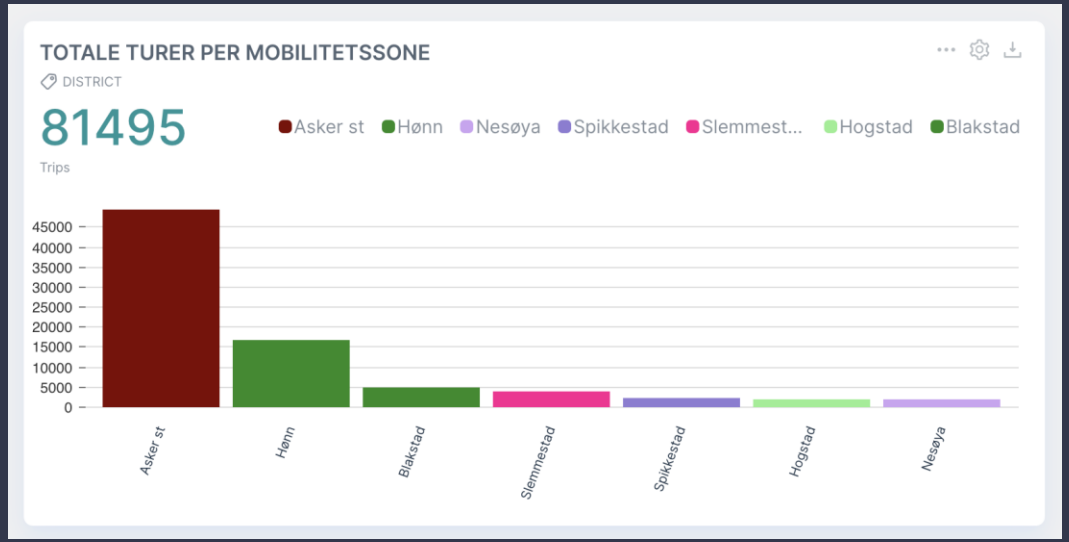

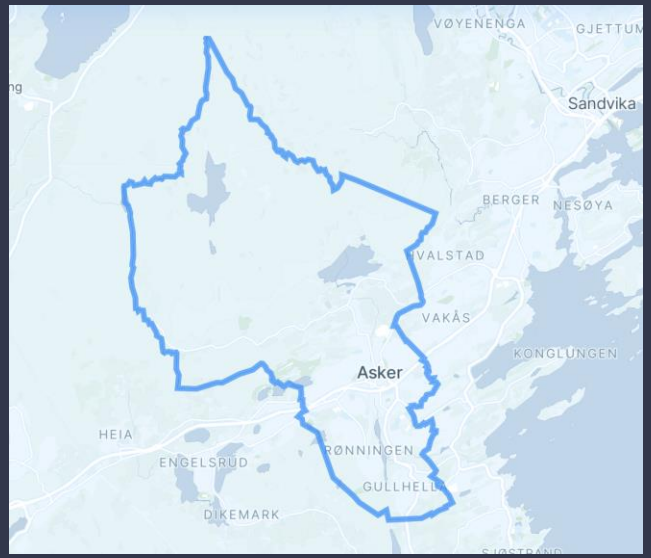

Asker stasjon mobilitetssone

Kilde: Turdata

Asker kommune

Ruter#

Brukshypotesene

1.2 Målgruppe og hypotese på bruksbehov for tjenestene

Brukshypoteser, men ikke utelukkende, er følgende;

- Til og fra knutepunkt og kollektivtilbudet
- Til og fra jobb (arbeidsreiser)
- Til og fra fritidsaktiviteter
- Til og fra videregående skole
- Til og fra venner og sosiale sammenkomster
- Til og fra A til B i sentrumsområder (f.eks. handleturer, ærender)
- Arbeidsreiserurer i løpet av arbeidsdagen
- Steder på tvers av kommunegrensen (f.eks. fra Slemmestad til butikker i Sandvika sentrum)

Asker kommune

Ruter#

Tjenesten brukes mest til arbeidsreiser

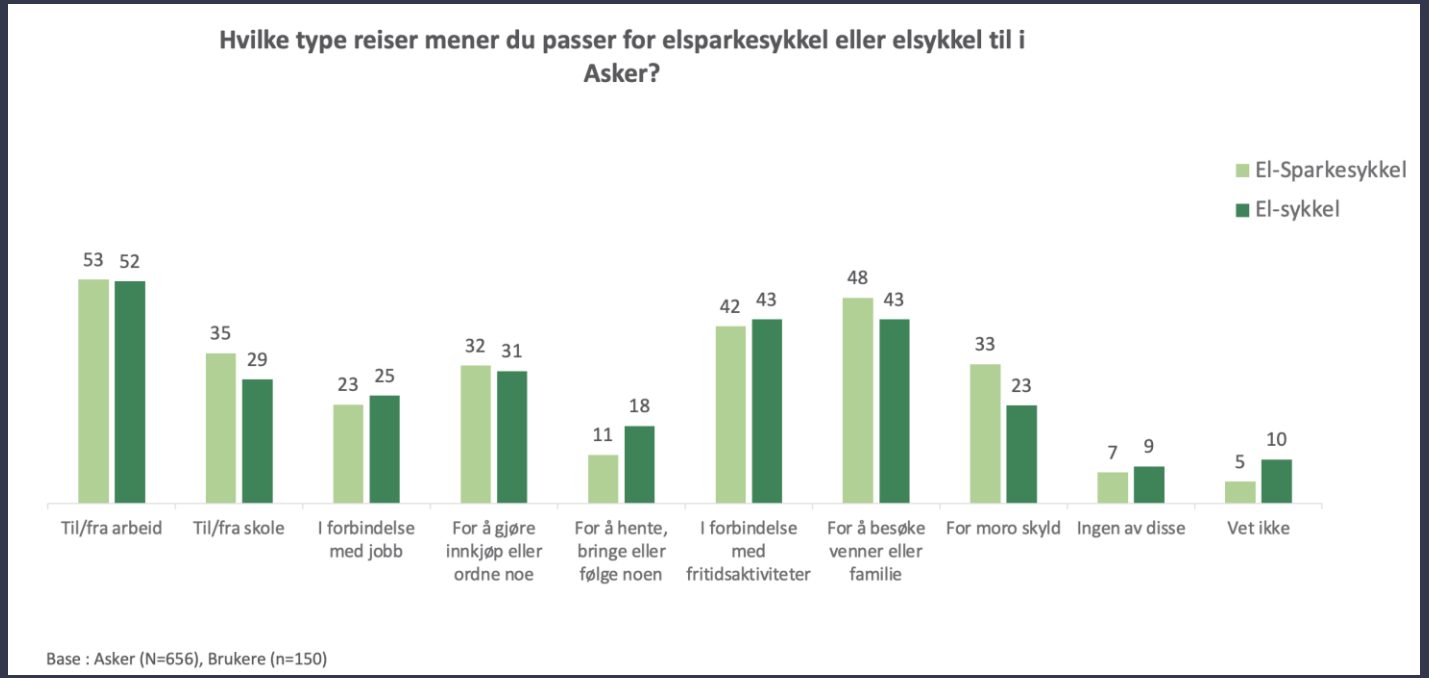

Kilde: Ipsos spørreundersøkelse av brukere

Ruter#

50% av kundene bruker mikromobilitet med kollektivtransport

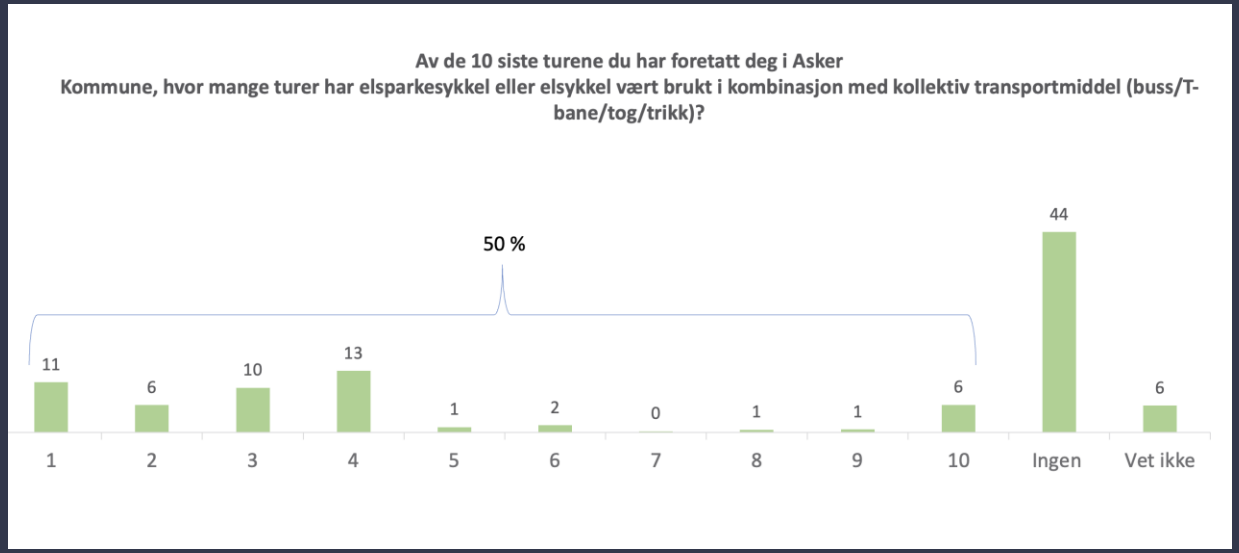

Kilde: Ipsos spørreundersøkelse av brukere

Ruter#

Brukerne reiser mest sentralt i kommunen

Daglige turer

- 990 interne turer i Asker stasjon mobilitetssone
- 254 turer går ut fra Asker stasjon mobilitetssone
- 273 turer går inn til Asker stasjon mobilitetssone
- 11 turer daglig mellom Asker og Bærum i høysesong

Kilde: Turdata 1. Juni-31. August 2022

Målgruppen

Målgruppen for tjenestene er:

- Innbyggere som bor i Asker kommune
- Arbeidstakere som jobber i Asker kommune
- Pendlere som jobber i tilgrensende kommuner, og som f.eks. bruker toget fra og til Asker Stasjon for å reise til jobb
- Besøkende i Asker kommune

Asker kommune

Ruter#

24% av befolkningen har brukt tjenesten

Alder	% av befolkning som har brukt elsparkesykkel i Asker >1 gang i 2022
15-25	48,9%
26-35	37,7%
36-45	17,7%
46-	7,7%

Kilde: Ipsos spørreundersøkelse av brukere og ikke-brukere

Vedlegg

Brukerundersøkelsens metode

METODE

Undersøkelsen ble gjennomført som en online undersøkelse, med utvalg fra Ipsos webpanel, via sosiale medier, befolkningsuttrekk og fra TIERS . kundelister .

	Antall intervju
Webpanel epost	78
Webpanel sms	32
Befolkningstrekk sms	480
Facebook	54
TIER	12
TOTALT	656

MÅLGRUPPE

Utvalget består av to målgrupper.

En med totalt 150 «Brukere» disse er definert ved at de bor i Asker, og har brukt TIER sitt tilbudet om å leie el-sparkesykkel eller el-sykkel i Asker kommune.

En med totalt 500 personer definert som «Ikke-brukere». Denne gruppen er definert ved at de bor i Asker og har svart «nei» på spørsmålet; Har du noen gang brukt TIER sine tjenester (leie av sykkel og/eller elsykkel) i sommerhalvåret (april – september) i Kommune??

6 personer vet ikke om de har benyttet TIER tjenesten

Resultatene for brukere og ikke-brukere er vektet ihht. befolkning i kommunen

RAPPORTEN

Rapporten viser en grafisk fremstilling av alle hovedresultater som fremkommer i undersøkelsen. Alle tall er i % hvis ikke annet er oppgitt.

I tillegg er det gjennomført en Driveranalyse for å kartlegge hva som driver tilfredsheten til brukeren av TIER sine tjenester.

Der hvor det er mulig har vi også kommentert på resultatene fra undersøkelsen som ble gjennomført i 2020.

Asker kommune

Ruter#

Negativ utvikling i turer per sykkel

Negativ utvikling i turer på Europeisk plan

- Covid-19 er over
- Økte priser grunnet mindre villighet til å gå med tap
- Turistene uteble

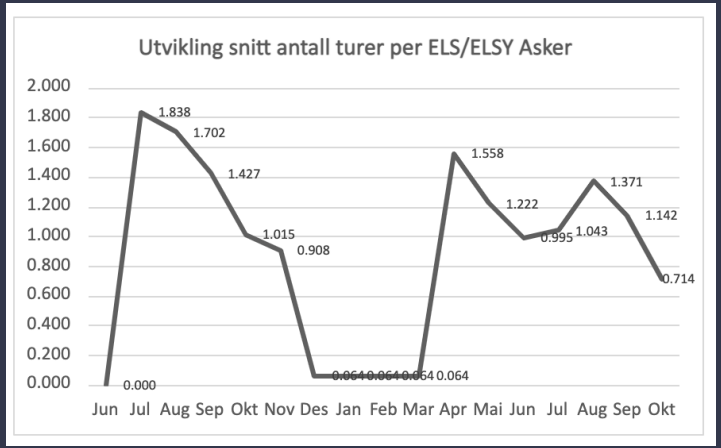

Asker kommune

Ruter#

Asker kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/05641-3

Saksbehandler
Silje Klo Hansen

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
27.04.2023

76/1 - Søknad om omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Med hjemmel i jordloven §1, jfr. § 9 avslås søknad om omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig.

1. Sammendrag og konklusjon

Det søkes om omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig på gården Gui med gbnr. 76/1 i Asker. Søknaden begrunnes med et forestående generasjonsskifte, for å sikre en god overgang av driften til neste generasjon. Gårdens jordbruksarealer leies i dag bort, men det er planlagt egen drift i fremtiden.

Kommunedirektøren konkluderer med at en slik omdisponering ikke bør tillates. Slik kommunedirektøren ser det, er det ingen av vurderingskriteriene som tilsier at tillatelse til omdisponering bør gis. Omdisponeringen vil redusere driftsgrunnlaget på gården, tiltaket er ikke samfunnsgagnlig, og arealet kan ikke tilbakeføres til jordbruksareal. Det er tvil om en kårbolig er nødvendig for tiltenkt drift, noe som gjør det vanskelig å tillate omdisponering til dette formålet. Det er et strengt vern om dyrka jord både nasjonalt og på fylkesnivå, som Asker kommune er forpliktet til å følge. Det er også verdt å merke seg at gården tilhører et av 32 områder som i Asker nord er definert som områder med høyt kulturhistorisk innhold.

Det har tidligere (3.juni 2021) vært behandlet sak om fradeling og omdisponering av det samme arealet. Den gang gjaldt søknaden fradeling og omdisponering til *alminnelig boligformål*. Denne gang gjelder søknaden omdisponering til *kårbolig*.

Søknaden behandles parallelt etter plan- og bygningsloven.

Figur 1. Utsnitt av oversiktskart over eiendommen 76/1 (Askerkart)

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Det søkes om å oppføre kårbolig på gården Gui med gbnr. 76/1 i Asker. Søknaden begrunnes med et forestående generasjonsskifte, for å sikre en god overgang av driften til neste generasjon.

Eiendommen er på totalt 289 dekar, fordelt på 146 dekar fulldyrka jord, 4 dekar innmarksbeite, 85 dekar produktiv skog, 54 dekar annet markslag og resten er bebygd areal. På eiendommen er det i dag et bolighus med tilbygg og en driftsbygning. Bolighuset er i matrikkelen registrert med to boenheter.

Eiendommen er i kommuneplanens arealdel avsatt til LNF-formål. Deler av eiendommen har hensynssone «bevaring kulturmiljø» og «ny Røykenvei». Det er ikke funnet registreringer av naturverdier på omsøkt areal.

Jordbruksarealene på eiendommen er i dag bortleid til beite og grasproduksjon med langsiktige jordleieavtaler. Omsøkt areal er i gårdskart klassifisert som innmarksbeite og fulldyrka jord. Ifølge søknaden brukes området i dag til sporadisk beite for å unngå gjengroing.

Figur 2. Søkers situasjonsplan (t.v.) og utsnitt fra gårdskart (t.h.) (NIBIO)

Søker begrunner behovet for kårbolig i tilleggsbrev til søknaden datert 28. mars 2023. Det skal foregå et generasjonsskifte, og søker er inne i en fase med reetablering av egen gårdsdrift. I tilleggsbrevet står det at etablering av virksomhetene nedenfor vil kreve arbeidsinnsats og kapital, at kårfolk (i kårbolig) i arbeidsdyktig alder vil være en meget viktig ressurs og en forutsetning for å få dette i gang. Videre står det at kårfolk i kårbolig vil gjøre «kjøpet» av gården betydelig billigere for neste generasjon, og gjøre de i stand til ytterligere investeringer i gården.

Det er oppgitt følgende planlagte inntektsgivende drift:

- Grasproduksjon
- Grønnsaker/poteter
- Juletrær/julenek
- Vedproduksjon
- Sykkelverksted
- Lagerutleie – Ca. 1/3 av driftsbygning

Det er tidligere i sak 21/04410 foretatt befaring på området, både med den kommunale landbruksforvaltningen og utvalgsmedlemmer i Hovedutvalg for samfunnstjenester.

Lovgrunnlaget

Jordlova §§ 1 og 9

Naturmangfoldloven § 7, §§ 8-12

Landbruks- og matdepartementets rundskriv M-2/2021 Driveplikt, omdisponering og deling – Lov om jord (jordlova) 12. mai 1995 nr. 23

Landbruks- og matdepartementets rundskriv M-35/1995 Jordlovens formål

Denne saken gjelder søknad om omdisponering av dyrka jord, og behandles her etter jordlova. For endelig godkjenning av tiltaket må saken også behandles etter plan- og bygningsloven. Statsforvalteren og Viken fylkeskommune har i brev datert hhv. 27.2.23 og 3.3.23 gitt sine uttalelser til byggesaken. Disse er vedlagt til orientering.

Jordloven § 9

Dyrka jord må ikkje brukast til føremål som ikkje tek sikte på jordbruksproduksjon. Dyrkbar jord må ikkje disponerast slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida.

Forbudet mot omdisponering gjelder etter bestemmelsens ordlyd all dyrka og dyrkbar jord. Som dyrka jord regnes fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite.
I henhold til rundskriv M-2/2021 om driveplikt, omdisponering og deling etter jordloven krever oppføring av kårbolig samtykke til omdisponering. Ifølge rundskrivet bør samtykke til omdisponering bare gis når det ikke er tvil om at boligen er nødvendig av hensyn til driften.

Man kan i særlige tilfeller gi dispensasjon dersom man etter en samlet vurdering finner at jordbruksinteressene bør vike. I slike vurderinger skal det blant annet tas hensyn til godkjente planer etter plan- og bygningsloven, drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området, kulturlandskapet og det samfunnsgagnet en omdisponering vil gi. Det skal også tas hensyn til om arealet kan tilbakeføres til jordbruksproduksjon.

<u>Godkjente planer etter plan- og bygningsloven:</u>
Omsøkt areal er i kommuneplanens arealdel avsatt til LNF, med hensynssone *bevaring kulturmiljø*. Parallelt med søknaden om omdisponering etter jordloven behandles saken etter plan- og bygningsloven.

<u>Drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket:</u>
Omsøkt areal er klassifisert som innmarksbeite og fulldyrka jord. I søknaden står det at det aktuelle arealet er det minst produktive, at grunnen er steinete og lite egnet for dagens jordbruk.

NIBIO forklarer innmarksbeite med et «*jordbruksareal som kan brukes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50% av arealet skal være dekket av kulturgras og beitetålende urter*».

I NIBIO bok 5 (5) 2019 AR5 klassifikasjonssystem står det videre at det som skiller innmarksbeite fra overflatedyrka jord er forhold som er til hinder for maskinell høsting, slik som at arealet har ujevn overflate og at arealet er sterkt oppstykket av treklynger, stubber, steiner, blokker og lignende.

Jordloven skiller ikke på om arealet er klassifisert som fulldyrka jord, overflatedyrka jord eller innmarksbeite. Areal i alle klassene har det samme vernet, selv om noe areal kan oppleves som uproduktivt og er steinete.

Kommunedirektørens oppmåling i gårdskart viser at det omtrent vil gå med 5-600 m² innmarksbeite og fulldyrka jord til boligen (figur 3). Det reelle omdisponerte arealet vil derimot bli større, ettersom det trolig ikke vil være aktuelt med beitedyr og/eller annen aktiv drift på arealet rundt boligen.

Ved å omdisponere arealet, vil jordbruksarealet på gården reduseres. Arealet ligger midt i et aktivt drevet landbruksområde, og nyere flybilder viser at det går husdyr på beite på arealet.

Kommunedirektøren anser derfor at arealet har en verdi for landbruket. Det er heller ikke heldig med fragmentering av jordbruksareal, da det er større sjanse for at restarealet faller ut av drift.

Figur 3. Kommunedirektørens opptegning i gårdskart (NIBIO)

<u>Behovet for kårbolig</u>
Ifølge rundskrivet bør det ikke tillates omdisponering av jordbruksareal til kårbolig med mindre det ikke er tvil om at den er nødvendig i drifta. Det står videre at behovet for kårbolig ikke lenger synes å være like stort som før. Søker har i tilleggsbrev til søknaden utdypet behovet og hvilken drift som er påtenkt.

I dag leies jordbruksarealene ut med langsiktige leieavtaler. I tilleggsbrevet til søknaden står det at det er avtalefestet at endringer vil skje når søker reetablerer aktiv egen drift på gården.

Behov for kårbolig gjør seg gjerne gjeldende ved arbeidskrevende produksjoner, slik som husdyrhold, grønnsaker, frukt og bær. I tilleggsbrevet står det oppført grønnsaker/poteter, men omfanget er ikke konkretisert. Kommunedirektøren kan være tilbøyelig til å akseptere kårbolig på eiendommen som sådan, selv om det er noe tvil om det reelle behovet ut fra de tiltenkte produksjoner. Dersom kårbolig skal tillates,

må den plasseres på en del av eiendommen som ikke berører dyrka eller dyrkbar jord. Det er vanskelig å tillate omdisponering av dyrka jord til dette formålet. Eiendommen er allerede registrert med to boenheter, slik at en kårbolig ville blitt en tredje boenhet.

Kulturlandskapet
I gamle Asker er 32 områder med høyt kulturhistorisk innhold blitt definert i «Plan for faste kulturminner i Asker». Gui-Gisle-Østern-Yggeset er et av de definerte områdene. Området er beskrevet slik; «*I dag et sammenhengende jordbruksområde. Et velholdt kulturlandskap med eldre preg dominerer landskapsbildet med rikt innslag av randvegetasjon, åkerholmer og rester av eldre hagemark. (…) Dette arealet har mange fornminner og godt bevarte gårdstun*».

Det er ikke registrert kulturminner på det omsøkte arealet, men det er et stort potensial for ikke kjente eller synlige fornminner. Det er viktig at helheten her ivaretas, og at det ikke tillates fragmentering i for stor grad.

Samfunnsgagn
Med dette menes tiltak som har verdi for allmennheten eller en større gruppe personer. Kårboligen vil hovedsakelig ha verdi for søker.

Kan arealet tilbakeføres til jordbruksproduksjon
Arealet vil ikke kunne tilbakeføres til jordbruksareal ettersom det skal bebygges med bolighus og anlegges vei.

Naturmangfoldloven § 7 og §§ 8-12
I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 «legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen».

På omsøkt areal er det ikke funnet registreringer av naturverdier ved søk i følgende databaser: Gårdskart.no (NIBIO) – herunder artsdatabanken og Naturbase. jfr. krav i § 8 om kunnskapsgrunnlaget. Kommunen vurderer derfor at kravene til kunnskapsgrunnlaget er oppfylt etter lovens § 8.

I og med at det ikke er registrert naturverdier på området, og det ikke kan påvises effekter av tiltak på verdifull natur, legger kommunen til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i §§ 9 og 12.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene
Jordloven er ment å sikre at arealressursene blir brukt på den måten som er mest gagnlig for samfunnet og for de som har yrket sitt i landbruket. Arealressursene bør disponeres på en måte som gir en tjenlig, variert bruksstruktur ut fra samfunnsutviklingen i området og med hovedvekt på bosetting, arbeid og driftsmessig gode løsninger.

Det er knyttet særlige kriterier til en slik vurdering, gitt i rundskriv M-1/2013. Spesielt er hensynet til arealressursene relevante for bærekraftsmål 11, som er et av Asker kommunes utvalgte mål. Målet er at «*Asker-samfunnet skal verne om og sikre naturmangfoldet, kulturmiljøer og et aktivt og levende landbruk*». I rundskriv M-35/1995 Jordlovens formål, står det at «*når arealene skal brukes på en best mulig måte, skal de også gis vern slik at produksjonsevne og utnyttelsesmuligheter sikres for framtidige generasjoner*». Ved å omdisponere det aktuelle arealet til boligareal, mister eiendommen en potensielt viktig ressurs. Omdisponeringen anses derfor å være relevant for FNs bærekraftsmål.

4. Tidligere behandling

Det har tidligere vært behandlet sak om fradeling og omdisponering til bolighus på samme areal.

Saken ble behandlet i Utvalg for samfunnstjenester 3. juni 2021. Her ga Utvalget tillatelse til fradeling og omdisponering av jordbruksareal til boligformål, mot kommunedirektørens anbefaling. Grunnen til kommunedirektørens anbefaling var at tiltaket ville berøre dyrka jord.

Denne saken som nå behandles gjelder oppføring av kårbolig, og er dermed et annet saksforhold. Ifølge rundskrivet skal en kårbolig i første rekke tjene som bosted for den generasjonen som har overdratt eller skal overdra eiendommen videre, og er ikke direkte knyttet til driften. Kårboligen er likevel ikke et alminnelig bolig- eller fritidshus. Forrige sak gjaldt fradeling av tomt og oppføring av et alminnelig bolighus, som på den måten ikke lengre ville vært tilknyttet landbrukseiendommen.

Parallelt med søknaden etter jordloven behandles saken etter plan- og bygningsloven.

5. Kommunedirektørens vurdering

Slik kommunedirektøren ser det, er det ingen av vurderingskriteriene rundt omdisponering som tilsier at tiltaket bør gjennomføres. Ved samfunnsgagnlige formål kan en omdisponering tillates, men kommunedirektøren kan ikke se at det er tilfellet her. Som kommune skal vi også ta hensyn til den nasjonale jordvernstrategien, som gir et strengt vern om dyrka jord, dette selv om omsøkt areal oppleves som uproduktivt. Kommunens egne planer gir også et strengt vern av dyrka og dyrkbar jord, slik som kommuneplanens arealdel, *temaplan næring*, *temaplan handling mot klimaendringene* og *temaplan naturmangfold* (på høring). En tillatelse ville kunne gitt presedens i lignende saker.

Tilsvarende saker har ikke vært oppe for utvalget etter kommunesammenslåingen. Det finnes derfor ingen praksis som omhandler kårboliger etter kommunesammenslåingen.

Som regel har landbrukseiendommer en driftsform som ikke krever at to generasjoner til enhver tid bor på eiendommen. Men i forbindelse med generasjonsskifte vil det ofte være behov for en kårbolig for å sikre kontinuerlig drift, uavhengig av produksjon og størrelse på gården. Ofte synes den avtroppende generasjonen at det er vanskelig å måtte flytte fra gården når neste generasjon tar over. Dette gjør at mange sitter på eiendommen lengre enn nødvendig. At neste generasjon ikke får overta gården før de selv når en anselig alder kan være et problem i landbruksnæringa. Slik sett kan en kårbolig være med å legge til rette for rekruttering på gården.

Likevel er det essensielt at ressursen dyrka og dyrkbar jord bevares for å sikre matproduserende areal for nåværende og kommende generasjoner. Dersom utvalget ønsker å tillate kårbolig må kårboligen plasseres på en del av eiendommen som ikke påvirker dyrka eller dyrkbar jord.

På denne bakgrunnen anbefaler kommunedirektøren at inneværende søknad om omdisponering av dyrka jord til kårbolig avslås.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Søknad om omdisponering til kårbolig
1 - Gårdskart over gården Gui - 76-1
2 - A10-01+02 - Situasjonsplan - utomhusplan
3 - protokoll - UST-sak 34-21 - boligtomt på Gui gård - behandling etter jordloven §§ 9 og 12
Tillegg til søknaden
76-1 Uttalelse fra fylkeskommunen vedr kårbolig
Uttalelse - dispensasjon - Asker - 761 - Guiveien 82 - nybygg kårbolig

Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak	**Saksbehandler**
23/05641	Silje Klo Hansen

Behandlet av	**Møtedato**	**Saksnr.**
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	22/23

76/1 - Søknad om omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 22/23

Behandling

Rådgiver Silje Klo Hansen besvarte spørsmål.

Forslag fremmet til alternativt punkt 1 fra H og Frp:

1. Utvalg for Samfunnstjenester godkjenner omsøkt omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig på Gui Gård, jfr. jordlovens §9.
2. Kårboligen skal ha egen adkomst. Tiltaket skal utformes slik at gårdsbebyggelse og landskapets karakter opprettholdes.
3. En kårbolig i gangavstand til offentlig transport er i tråd med Temaplan Leve hele livet for å sikre at kommunens innbyggere bor i egen bolig så lenge som mulig.

Bakgrunn:

- Kårboligen er foreslått plassert på en stein kolle i utkanten av jordet. Boligen har et lite fotavtrykk, og vil bli universelt utformet.
- Produktiv dyrket mark vil ikke bli berørt. Kårboligen får egen adkomst fra Guiveien, og vil bli tilkoblet kommunalt vann og avløp.
- Kårbolig er et ekstra bolighus på gården og har en lang tradisjon i Norge. Det er et viktig ledd for å sikre drift og bosetting på
- gården i årene fremover.
- Det planlegges for et generasjonsskifte på Gui gård med egen gårdsdrift., og en kårbolig er med i disse planene. Driften skal omfatte bl.a.
- gress produksjon, grønnsaker, poteter, juletrær og vedproduksjon. Dette vil sikre gårdsdriften og bevare gårdsmiljøet, noe som er viktig for å overholde

- Asker kommunes plan om å opprettholde og styrke eksisterende gårdsdrift.

Forslaget fremmet av Kirsti Kierulf, H på vegne av H og FrP mot innstillingen ble vedtatt med 7 stemmer, Kirsti Kierulf, H, Stig Wettre-Johnsen, H, Trond Jerve, H, Roar Arne Skryseth, H, Kåre J. Møllerhagen, H, Kjersti T. Omejer, H og Espen Hansen Aspås, FrP.

Vedtak

1. Utvalg for samfunnstjenester godkjenner omsøkt omdisponering av dyrka jord til oppføring av kårbolig på Gui Gård, jfr. Jordlovens §9.

2. Kårboligen skal ha egen adkomst. Tiltaket skal utformes slik at gårdsbebyggelse og landskapets karakter opprettholdes.

3. En kårbolig i gangavstand til offentlig transport er i tråd med Temaplan Leve hele livet for å sikre at kommunens innbyggere bor i egen bolig så lenge som mulig.

boxs arkitektstudio as

Alfheim 24, N-1384 Asker
T: 66 78 60 60
E: post@boxs.no
W: boxs.no
Org.nr: 928 978 684

Asker kommune
Landbrukskontoret

Dato: 17. mars 2023

Gui gård, gbnr. 76/1 - Søknad om omdisponering til kårbolig

Innledning

Undertegnede representerer ekteparet Helseth som eier og driver gården «Gui» med G.nr. 76 B.Nr. 1 i Asker kommune.

Ekteparet Eirik og Valborg nærmer seg pensjonsalder og de har allerede en stund forsøkt å tilrettelegge for et generasjonsskifte på gården, slik at de kan slippe til sine barn. Valborgs familie har drevet gården i ca. 100 år og familien er svært knyttet til Gui.

Ekteparet ønsker derfor å bygge en kårbolig på eiendommen for å sikre en god overgang av driften til neste generasjoner. Etter vurdering av flere ulike lokalisasjoner for kårboligen, ble det i 2021 funnet en lokalisering som ikke vil påvirke gårdsdriften. Lokaliseringen ble faktisk godkjent i UST-sak 34/21 (3.6.2021) som egen tomteparsell i medhold av jordlova, etter godkjenning av søknad om omdisponering av den aktuelle tomten til bolig etter jordlova § 9, og etter dispensasjon fra deleforbudet etter jordlova § 12.

Da fradeling av boligtomten senere i en egen prosess i medhold av plan- og bygningsloven ga usikkerhet ble klage på avslag om søknad om deling trukket i UPB-møtet den 20.10.2021 (UPB-sak 92/21). Under den politiske behandlingen ble det gitt klare signaler om at en søknad om kårbolig som ikke medførte fradeling av tomt ville bli positivt mottatt hos UPB.

Søknaden er således omarbeidet, og gjelder kun omdisponering av gårdseiendom til kårbolig.

Søknaden inkluderer ingen dispensasjon fra jordlova.

Det vises til vedlagte søknadstegninger:
1. Gårdskart fra gardskart.nibio.no der lokaliseringen er merket med 'innmarks beite'
2. Situasjonsplan som viser kårboligen – lite eksponert, og skjermet fra gårdstunet.

Det aktuelle arealet er gårdens minst produktive område. Grunnen her er steinete og lite egnet for dagens jordbruk. Området brukes i dag til sporadisk beite, kun for å unngå gjengroing. Landbruksinteressene blir i liten grad påvirket av en slik omdisponering.

Kårboligens plassering er akkurat i det området som hovedutvalget Samfunnstjenester i UST-sak 34/21 godkjente omdisponert som jordbruksareal til boligparsell jfr. Jordlovas §9.

Plasseringen er gjort med omhu slik at gårdstrærne som står i halvbueformet rekke og som vi mener er en del av kulturlandskapet kan bestå. Asker kommunen har i 2021 anlagt hovedanlegg for vann+kloakk som ligger helt inntil lokaliseringen, slik at kårboligen kan tilkobles uten inngrep i terreng.

Om landbrukskontoret har innvendinger til plasseringen anmoder vi om en stedlig befaring.

Nærmere informasjon om gården G.nr. 76 B.nr. 1 i Asker kommune, og foreslått plassering av kårbolig.
Gårdseiendommen er ikke regulert i kommuneplanen og er en del av et større LNFR-område.

Basert på tall fra gardskart.nibio.no er eiendommens totalareal 289 dekar, fordelt på 4 teiger.

Fordelingen av areal er registrert som følger:
- 145,7 dekar fulldyrka jord
- 3,7 dekar innmarksbeite
- 85,1 dekar produktiv skog
- 47,7 dekar «annet markslag»
- 6,8 bebygd areal

Arealet mellom kårboligen og gården ønskes benyttet til kjøkkenhage. Arealet vil følgelig også i fremtiden kunne benyttes til jordbruk.

Omdisponering av jordbruksarealet til kårbolig er ikke i strid med landbruksinteresser. Gården i drift og som ressurs videreføres til neste generasjon, samtidig som etablering av kårboligen på gården sikrer en myk og sikker overgang til neste generasjon både praktisk ift. drift og administrering av gården, men også økonomisk.

Det er lang tradisjon med kårboliger og drengestuer på norske gårder. Enkelte ganger plasseres kårboliger på gårdstunet, andre ganger legges de litt mer til side på passende sted. Foreslått plassering er hensiktsmessig og praktisk både ift. adkomst, lite eksponering til omkringliggende arealer på Sand, Yggeseth, Gjellum, Heggedal og Løvhaugen, og på andre siden av gårdstunet skillet med gårdsveien og fremtidig kjøkkenhagen.
Som det fremgår av kartet i vedlegg 1, er det relativt tett bebyggelse (nord og nord-øst) for hovedhuset og låven på Gui. For å kunne se kårboligen som kun vil være i 1 etasje (ifm livsløpsstandard) må man gå på veiene i umiddelbar nærhet til Gui. Disse er små grusveier som går mellom alle naboeiendommene. Kårboligen vil ikke påvirke kulturlandskapet og landbrukspreget i området. Det er videre viktig for familien å fremheve at utskillelsen ikke skal påvirke friluftsområder som benyttes av allmennheten, noe dette aktuelle jordbruksarealet aldri har vært. Familien er også opptatt av at skiløypene som de tillater at prepareres over Guis jorder om vinteren ikke vil påvirkes av etablering av kårboligen – den vil kun i svært begrenset grad kunne være synlig fra skiløypene. Kårboligen vil kun ha ett plan og vil således ikke bli ruvende eller dominerende i landskapet.

Vi kan videre ikke se at naturmangfoldet i området vil svekkes av en omdisponering av arealet til kårbolig. Det er ikke registeret kulturminner på arealet som søkes omdisponert til kårbolig – det er registrert en del kulturminner i området – alle utenfor dette arealet.

Kårboligen foreslås plassert i nærheten av der det har blitt etablert et tilkoblingspunkt for det nye vann- og avløpsnett. Tilkoblingspunktet vil være knutepunktet der tilkoblingene til alle de omkringliggende eiendommene etableres. Bygging av nytt felles vann- og avløpsnett har Gui-grenden med omkringliggende bebyggelse blitt pålagt å etablere av kommunen. Dette nye vann- og avløpsnettet vil erstatte brønner mv. som de enkelte eiendommene benyttet inntil nylig.

Kårbolig vil få egen adkomst direkte fra Gui-veien, og utformes og plasseres slik at gårdsbebyggelsens og landskapets karakter opprettholdes.

Etablering av kårbolig på gårder sikrer at neste generasjon vil satse på gården og vedlikeholde gården, i stedet for at den eldre generasjonen uten bistand fortsetter å drive gården selv. Erfaringsvis vil gårder uten kårboliger og uten en god og planlagt gradvis generasjonsskifte føre til forfall, noe som dessverre er utbredt mange steder på jordbruksområdene.
Området er etter Helseths forståelse ikke i noen særstilling for matproduksjon i Norge, annet enn at det tilfeldigvis ligger som del av en landbrukseiendom. Arealet er kupert, steinete og ikke egnet til annen form for landbruk enn eventuelt beskjedent husdyrhold (for å holde ugress nede). Området vil ikke kunne omgjøres til dyrket mark.

Oppsummering søknad om omdisponering for kårbolig
Omdisponering for kårbolig og etablering av kårbolig fremmer faktisk et av hensynene bak jordloven – langsiktighet og kontinuitet i gårdsdriften ved tilrettelegging for overføring av gården til neste generasjon.

Omdisponering for kårbolig og etablering av kårbolig vil heller ikke medføre dårligere drift for fremtidige eiere av Gui.

Oppsummerende anmodes om at søknad om omdisponering av jordbruksarealet til kårbolig godkjennes. Kårboligen søkes plassert samme sted som hovedutvalget for Samfunnstjenester i US-sak 34/21 godkjente fradeling av en tomt, jfr. jordlovas §9 og med dispensasjon fra jordlovas §12.

Med vennlig hilsen

ir Pieter Paul Furnée MArch (Delft), siv.ark MNAL
Boxs Arkitektstudio AS

Vedlegg:
1. Gårdskart fra gardskart.nibio.no der lokaliseringen er merket med 'overflatedyrka jord'
2. Situasjonsplan som viser kårboligen – lite eksponert, og skjermet fra gårdstunet.
3. protokoll UST-sak 34/21

Kopi: Eirik og Valborg Helseth

Vedlegg – Nibios gårdskart som viser gården «Gui»

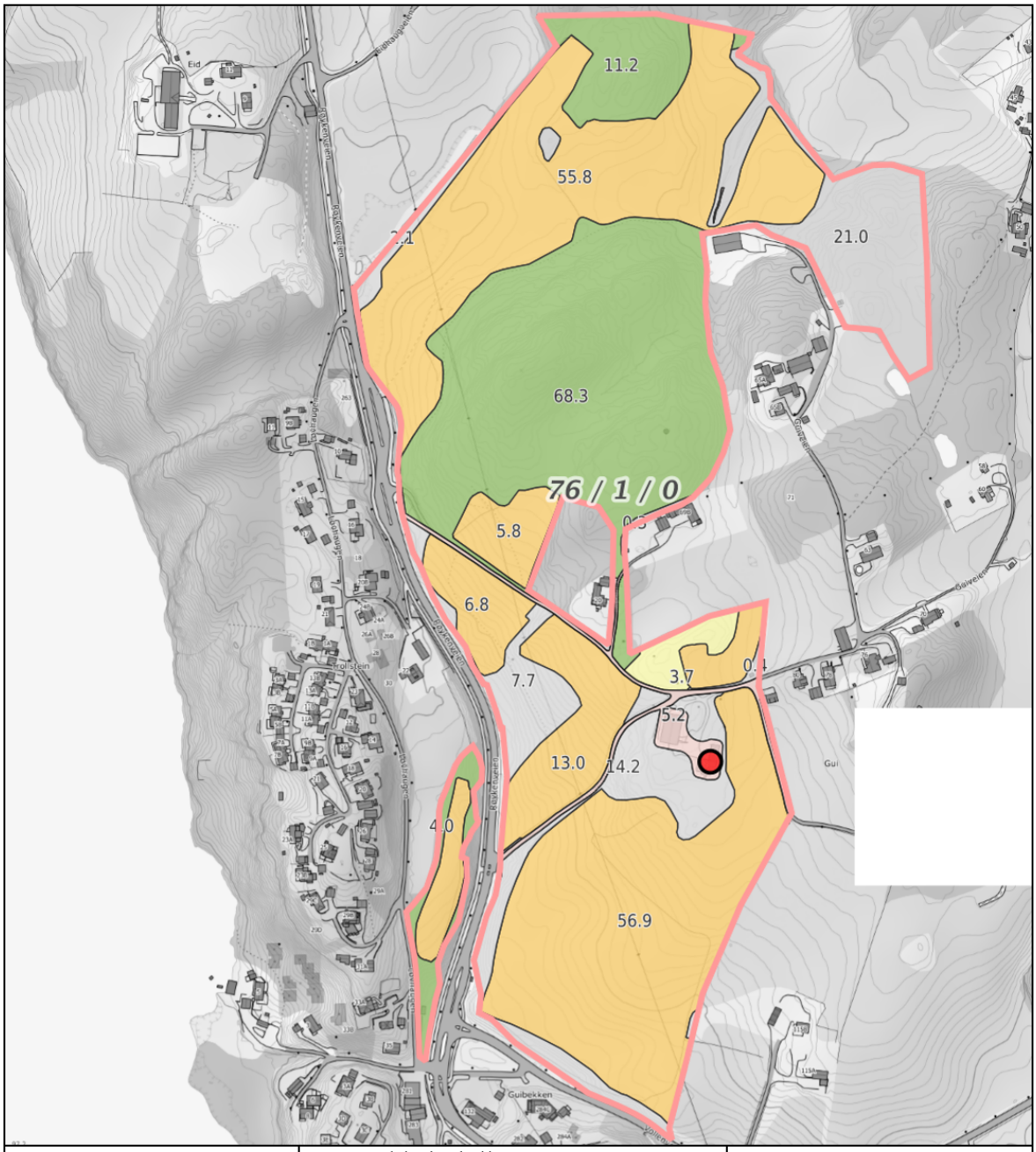

0 50 100 150m
Målestokk 1: 5000 ved A4 utskrift
Utskriftsdato: 13.04.2021 12:28
Eiendomsdata verifisert: 29.03.2021 13:11

GÅRDSKART 3025-76/1/0
Tilknyttede grunneiendommer:
76/1/0

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI

Markslag (AR5) 7 klasser

TEGNFORKLARING	AREALTALL (DEKAR)	
Fulldyrka jord	145.7	
Overflatedyrka jord	0.0	
Innmarksbeite	3.7	149.4
Produktiv skog *	85.1	85.1
Annet markslag	47.7	
Bebygd, samf., vann, bre	6.8	54.5
Ikke kartlagt	0.0	0.0
Sum	289.0	289.0

* Produktiv skog er skog på fastmark og myr med skogbonitet lav eller bedre.

Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse.
Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

- Arealressursgrenser
- Eiendomsgrenser
- Driftssenterpunkt

Asker kommune

Situasjonskart

Eiendom: 76/1
Adresse: Guiveien 82
Utskriftsdato: 01.03.2022
Målestokk: 1:1000

N

UTM-32

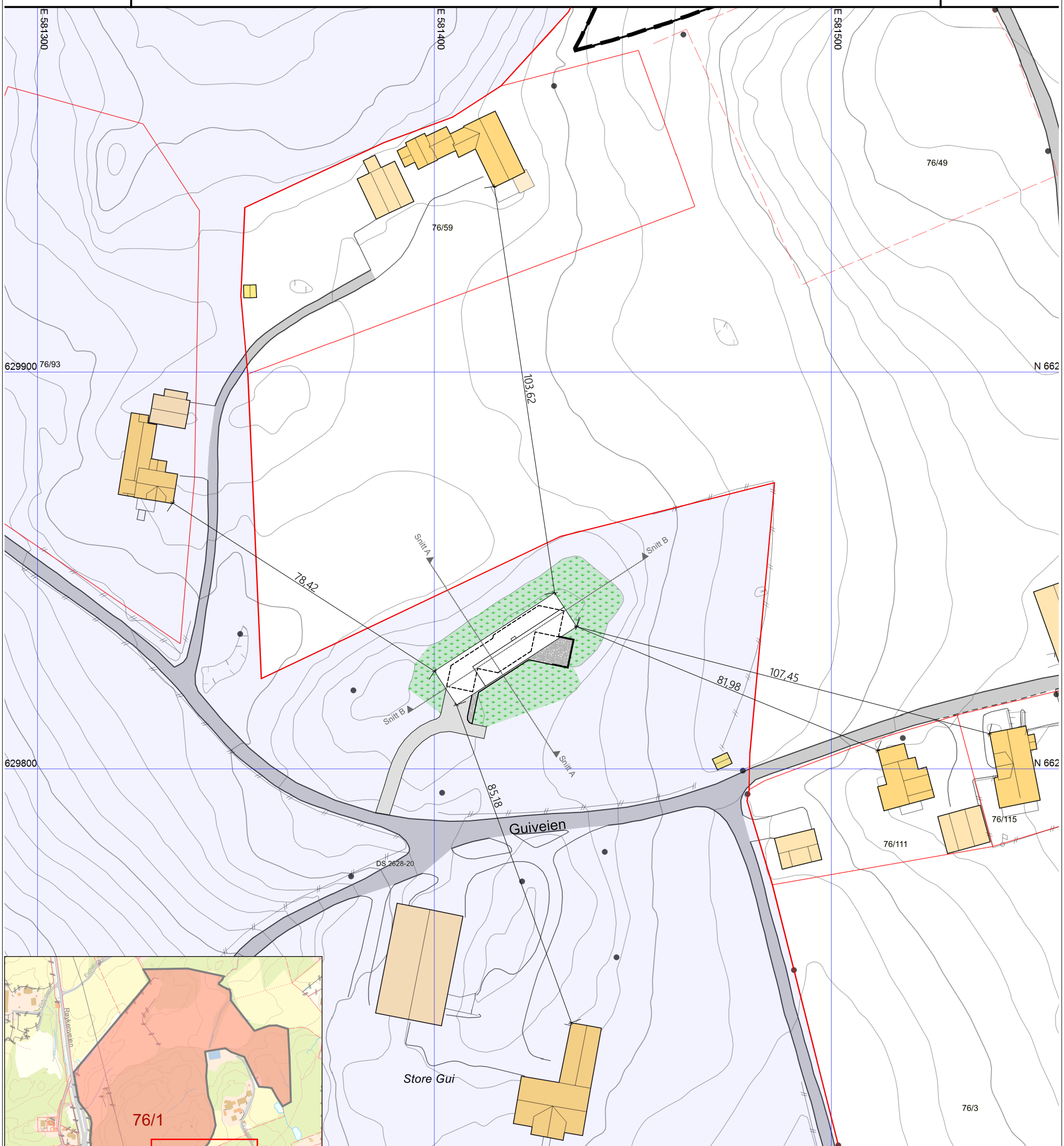

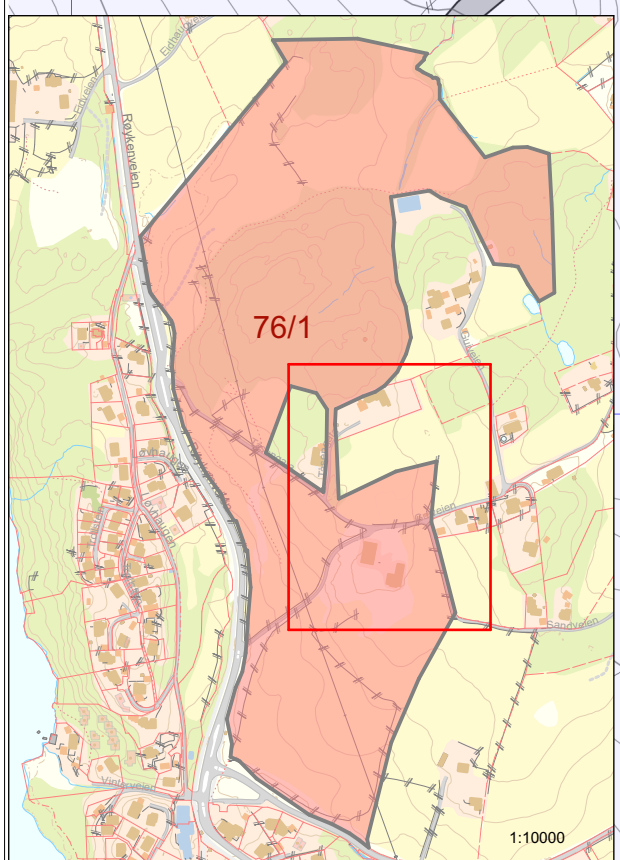

1) Det tas forbehold om feil i kartgrunnlaget
2) Ved utskrift fra PDF-fil kan målestokken bli unøyaktig
3) Kommuneplanen er laget for små målestokker og kan være unøyaktig hvis man zoomer mye inn i planen.

Rev	Nr	Beskrivelse	Dato	Sign	Ktrl

Fase:
Søknadsfase

N

boxs arkitektstudio as
Alfheim 24
1384 Asker
66 78 60 60
post@boxs.no
www.boxs.no

Prosjekt:
22024 Gui gård - Kårbolig
1389 Heggedal
Gnr/bnr: 76/1

Tiltakshaver:
Eirik Helseth

Sign.: FW
Kontroll: PPF
Dato: 02.03.2022
Målestokk: A3 1:1000
Filbane: N:\P R O S J E K T E R\2 0 2 2\22024_Gui gård - Kårbolig\01 Arbeidsfiler boxs \22024_Gui gård - Kårbolig_fw_ 02.03.2022 - 11.04.2022 Justering skisseprosjekt.pln

Tegningsnr.:	Rev.:	Type tegning:
A10-01		Situasjonsplan

© Alle rettigheter tilhører utførende for prosjekteringen, kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke

Rev	Nr	Beskrivelse	Dato	Sign	Ktrl

Fase:
Søknadsfase

N

b o x s
boxs arkitektstudio as
Alfheim 24
1384 Asker
66 78 60 60
post@boxs.no
www.boxs.no

Prosjekt:
22024 Gui gård - Kårbolig
1389 Heggedal
Gnr/bnr: 76/1

Tiltakshaver:
Eirik Helseth

Sign.: FW
Kontroll: PPF
Dato: 02.03.2022
Målestokk: A2 1:500

Filbane: N:\P R O S J E K T E R\2 0 2\20204_Gui gård - Kårbolig\01 Arbeidsfiler boxs \22024_Gui gård - Kårbolig_fw_ 02.03.2022 - 11.04.2022 Justering skissesprosjekt.pln

Tegningsnr.: A10-02
Rev.:
Type tegning: Utomhusplan S

© Alle rettigheter tilhører utførende for prosjekteringen, kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke

Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak
21/04410

Saksbehandler
Mary Tønder Vold

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	03.06.2021	34/21

76/1 - Revidert saksframlegg - søknad om omdisponering og deling av jordbruksareal til boligtomt på Gui gård - behandling etter jordloven §§ 9 og 12

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 03.06.2021 sak 34/21

Behandling

Alternativt forslaget fremmet av Trude Nygård Evensen, AP på vegne av AP, Trond Jerve, H og Espen Hansen Aspås, FrP:

1. Med hjemmel i jordloven § 9 godkjennes søknad om omdisponering av jordbruksareal til boligformål.

2. Med hjemmel i jordloven § 12 godkjennes søknad om deling av eiendommen 76/1 til boligformål.

Forslag fremmet av Trond Jerve, H til nytt vedtakspunkt 3:

Fradelt areal på inntil 1,5 da skal ha egen adkomst. Tiltaket skal utformes slik at gårdsbebyggelse og landskapets karakter opprettholdes.

Alternativt forslag fremmet av Trude Nygård Evensen, AP til vedtakspunkt 1 og 2 ble vedtatt med 8 stemmer; Trude Nygård Evensen, AP, Svein Hillestad, AP, Espen Hansen Aspås, FrP, Trond Jerve, H, Kjersti T. Omejer, H, Roar Arne Skryseth, H, Kåre Johnny Møllerhagen, H, Kirsti Kierulf, H.

Forslag fremmet av Trond Jerve, H til nytt punkt 3 ble vedtatt med 8 stemmer, Trond Jerve, H, Espen Hansen Aspås, FrP, Kjersti T. Omejer, H, Kirsti Kierulf, H, Roar Arne Skryseth, H, Kåre Johnny Møllerhagen, H, Trude Nygård Evensen, AP og Svein Hillestad, AP

Etter voteringen fremmet Inger Johanne Aaby Sp, Emelie Spjuth-Haldorsen MDG, Jon Kirkerud MDG og Elisabeth Holter-Schøyen V mindretallsanke. Anken oppnådde ikke tilslutning fra 1/3 av utvalget, slik reglementet krever.

Vedtak

1. Med hjemmel i jordloven § 9 godkjennes søknad om omdisponering av jordbruksareal til boligformål.
2. Med hjemmel i jordloven § 12 godkjennes søknad om deling av eiendommen 76/1 til boligformål.
3. Fradelt areal på inntil 1,5 da skal ha egen adkomst. Tiltaket skal utformes slik at gårdsbebyggelse og landskapets karakter opprettholdes.

Eirik og Valborg Helseth

Gui gård

Guiveien 82, 1389 Heggedal

Gui gård 28.mars 2023

Emne: 22024 - Gui Gård - søknad om omdisponering av jordbruksareal til kårbolig

I mail datert 28/3-23 etterspør rådgiver i Asker kommune Silje Klo Hansen følgende: «Behovet for kårbolig må begrunnes ytterligere. Vi trenger svar på hvilken drift som er påtenkt ved generasjonsskiftet, og hvorfor kårbolig er nødvendig i forhold til den planlagte drifta. Det er også nyttig med info om varigheten på nåværende leieavtaler.»

Vi overtok gården sommeren 1994. På overtakelsestidspunktet ble det dyrket korn på jordene. Hovedbygning og driftsbygning var i meget dårlig forfatning.

I 5 år etter overtakelsen fortsatte vi med kornproduksjon. Kornprisene var fallende og inntektene fra kornproduksjonen var tilnærmet null. For å kunne rehabilitere/modernisere hovedbygning og driftsbygning ble vi derfor nødt til å velge en **ny midlertidig strategi for drifting av gården**. Vi forpaktet bort jordene til Tom Yggeseth som bruker jordene som beite og grasproduksjon. Deler av driftsbygningen har vi leid ut som lager. Valborg og jeg har tatt jobb utenfor gården. Omtrent alt vi har tjent på gårdsdrift og på jobbene våre utenfor gården har vi investert på gården for på sikt å kunne gjøre den levedyktig som en selvstendig næring. I rehabiliteringsarbeidet har vi stort sett kun brukt lokale håndverkere.

Gui gård er i dag i en mye bedre tilstand enn da vi overtok. Vi har også satt vår ære i holde det rimelig pent og ryddig på gården. Av denne grunn har vi bevisst avslått alle forespørsler om utleie av grunn til utvendig lagring/ skjemmende næringsaktivitet etc.

Området har i hele vår periode vært fritt tilgjengelig for turgåere, skigåere, og skolebarn som har lavo i skogen vår.

Investeringer i vår periode på Gui gård:

- Totalrehabilitering av hovedbygning
- Totalrehabilitering av driftsbygning
- Nyanskaffelse av maskiner/redskap til drift: Traktor med utstyr, gravemaskin med utstyr, nødvendig verktøy for reparasjon av maskiner/redskaper

Vi er nå i en alder hvor generasjonsskifte må vurderes. Generasjonsskifte bør skje i en alder hvor man fortsatt har arbeidsevne og energi til å hjelpe neste generasjons som overtar. I vårt tilfelle er dette spesielt viktig da vi er inne i en fase med reetablering av egen gårdsdrift. Inntektsgivende drift skal etableres innen følgende områder:

- Gressproduksjon
- Grønnsaker/poteter
- Juletrær/julenek
- Vedproduksjon
- Sykkelverksted
- Lagerutleie – ca 1/3 av driftsbygning

Etablering av disse virksomhetene vil kreve arbeidsinnsats og kapital. Kårfolk (i kårbolig) i arbeidsdyktig alder vil være en meget viktig ressurs og en forutsetning for å få dette i gang. I tillegg vil kårfolk i kårbolig gjøre «kjøpet» av gården betydelig billigere for neste generasjon og gjøre de i stand til ytterligere investeringer i gården.

Nåværende avtaler for utleie av jorder og driftsbygning er langsiktige, men vi har avtalefestet at endringer vil skje når vi reetablerer aktiv egen drift på gården.

Vi er i den heldige situasjon at flere av våre barn er interessert i å overta og drive gården. De er imidlertid meget tydelig på at de ønsker oss i en kårbolig på gården mhp arbeidskraft, kunnskapsoverføring og en akseptabel pris på kjøp av gården. Selv vil vi etablere krydderhage mellom kårboligen og gårdsvei / gården.

Dersom målet til Asker kommune er å sikre gårdsdrift og bevare gårdsmiljø anbefaler vi sterkt at dere legger til rette for generasjonsskifter innad i familier. Alternativet de fleste steder i Asker blir salg til utbygger (dette er det mange eksempler på i Asker). Vi ønsker ikke salg til utbygger, men ønsker å tilbringe resten av livet på Gui gård.

Det foreslåtte arealet for kårbolig blir av kommunen kalt 'jordbruksareal'. **Arealet er en steinkolle.** Produktiv dyrket mark vil ikke bli berørt. Gressveksten på steinkollen er minimal og kan kanskje gi næring til en sau en dag.

Med vennlig hilsen

Valborg og Eirik Helseth

VIKEN FYLKESKOMMUNE

Asker kommune
Katrineåsveien 20
3440 Røyken

Vår ref.: 151946/2023 - 2020/112739
Deres ref.: 22/2329
Dato: 03.03.2023

Asker kommune - Byggesak - Gbnr 76/1 - Guiveien 82 - Nybygg kårbolig - Uttalelse

Vi viser til brev fra Asker kommune datert 07.02.2023.

Det fremstår noe uklart om kommunens anmodning er å anse som en søknad om dispensasjon fra kommuneplanen for etablering av en ny kårbolig på Gui gård, men Viken fylkeskommune uttaler seg med dette som at det er en søknad om dispensasjon.

Søknaden gjelder tillatelse for etablering av en ny kårbolig på Gui gård i Asker.

Kommunen informerer i søknaden om at søker mener at tiltaket ikke er avhengig av dispensasjon. Etter kommunens vurdering medfører dette ikke riktighet i f.h.t. behandlingen etter plan- og bygningsloven. Søker er tilskrevet om mangler i saken to ganger (31.10.22 og 18.1.23), men ønsker, blant annet, ikke å søke dispensasjon.

Saken er oversendt selv om det ikke foreligger begrunnelser i søknaden for å kunne vurdere/behandle dispensasjon jf. Asker kommuneplan § 22.1, § 22.2 og § 5.2.

Tiltaket er vurdert ut fra fylkeskommunens rolle som regional planmyndighet og som fagmyndighet for kulturminnevern. Tiltaket er vurdert i henhold til plan- og bygningsloven kap. 19 "*Dispensasjon*". Fylkeskommunen har følgende merknader:

Den gjeldende reguleringsplanen for området er forankret i en omfattende prosess med god mulighet for medvirkning og er politisk vedtatt i kommunestyret. Kommunens adgang til å gi dispensasjon er derfor avgrenset, etter plan- og bygningsloven § 19-2. <u>En eventuell dispensasjon kan ikke i vesentlig grad tilsidesette hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra.</u>

Det skal også foreligge en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon basert på en interesseavveining av fordeler og ulemper. Ved dispensasjon fra loven, forskriftene eller fra plan, skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet. I den konkrete vurderingen skal det også legges særlig vekt på statlige og regionale rammer og mål. <u>Det er altså ikke tilstrekkelig med at det er lokale fordeler ved å gi en dispensasjon, det må foreligge klart større fordeler enn ulemper etter en samlet vurdering.</u>

PLAN Avdeling for kommunale planer
Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG
Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO
Telefon: 32 30 00 00
E-post: post@viken.no
Internett: www.viken.no
Org.nr.: 921693230

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vi viser for øvrig til vår Dispensasjonsveileder, som er utarbeidet i samarbeid med Statsforvalteren i Oslo og Viken.

LNF

Dispensasjoner i LNF-områder bidrar til et spredt utbyggingsmønster, og er dermed i strid med intensjonene i de rikspolitiske retningslinjene for samordnet areal- og transportplanlegging. Asker kommune har en stadig økende befolkningsvekst, og summen av mange dispensasjoner vil på sikt ha betydelige konsekvenser for areal, transport og infrastruktur. Tiltaket ligger over to kilometer fra Heggedal.

Utbyggingsmønsteret i kommunen skal følge prinsippene vedtatt i Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus.

Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus ble vedtatt av fylkestinget 14. desember 2015. Et av planens hovedmål er at utbyggingsmønsteret skal være arealeffektivt, basert på prinsipper om flerkjernet utvikling og bevaring av overordnet grønnstruktur. Planen skal bidra til å nå det felles målet for Oslo og Akershus, fastsatt gjennom Stortingets klimaforlik og Oslopakke 3, om at persontransportveksten i området skal tas med kollektivtransport, gange og sykkel.

Det fremkommer ikke av søknaden at huset er nødvendig av hensyn til driften. Disse manglende vurderingene ved søknaden betyr at det er uklart om tiltaket er i konflikt med LNF-formålet. Det medfører at det ikke kommer frem at søknaden ikke tilsidesetter hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, og om det foreligger tilstrekkelig større fordeler enn ulemper etter en samlet vurdering.

Samferdsel

Eventuell oppføring av ny boenhet på eiendommen vil kreve utvidet avkjøringstillatelse fra fylkesvei. Det må derfor søkes til Viken fylkeskommune om tillatelse til utvidet bruk av avkjørsel fra fv. 167 Røykenveien. Søknaden må inneholde informasjon om hvilken avkjørsel/privat adkomstvei som skal benyttes til og fra boligen. I denne saken vil Viken fylkeskommune/veimyndigheten kunne gi utvidet avkjøringstillatelse, dersom Asker kommune kommer til at det kan gis tillatelse til den omsøkte kårboligen.

Automatisk fredete kulturminner og forhåndsbefaring

Kårboligen er planlagt på en uregulert tomt, og nybygg på slike tomter kan utløse krav om arkeologiske registreringer dersom det er potensiale for funn av automatisk fredete kulturminner. Normalt gjennomføres det en forhåndsbefaring av saksbehandler/rådgiver i Viken fylkeskommune, og så skriver vedkommende en uttalelse. En slik forhåndsbefaring er avhengig av at bakken er bar, så man kan se bergskjær, beiteområder, dyrkningsflater etc. På denne tiden av året, ligger det snø i Asker og det er ikke mulig å gjennomføre en befaring på nåværende tidspunkt.

Kulturarv ber om å bli holdt underrettet om når snøen har gått i omsøkte område, slik at saksbehandler kan gjennomføre befaringen.

Uttalelsen fra kulturarv vil komme etter at befaringen er gjennomført. Beskjed om når området er bart, kan gis til Pia Skipper Løken på epost pial@viken.no

Det er ikke anledning til å sette i gang noen form for gravearbeider eller tiltak på den omsøkte eiendommen før dere har mottatt uttalelsen fra oss i kulturarv.

Nyere tids kulturminner

Beskrivelse av vernestatus

Eiendommen ligger innenfor et av kommunens viktige kulturhistoriske områder; *Område 32 - Gui, Gisle, Østern, Yggeset og det gamle veifaret.* I kulturminneplanen blir området beskrevet slik:

> *«Den store leirsletta, Gui -Yggesetplatået, utgjør mesteparten av dette området. I dag et sammenhengende jordbruksområde. Et velholdt kulturlandskap med eldre preg dominerer landskapsbildet med rikt innslag av randvegetasjon, åkerholmer og rester av eldre hagemark. Frukthager og den store lindealleen på Østern er viktige innslag i bildet.*
>
> *Gårdene i området er blant de eldste i Asker og svært fruktbare. Tidligere strakk de seg helt ned til fjorden. Mot slutten av 1800-tallet ble hagebruket en viktig næringsvei i området - særlig på mindre bruk og plasser. Gjennom området går flere eldre veifar bl.a. et meget gammelt far som man kan følge fra Østenstad og videre til Yggeset og inn i Røyken. Den nye Vollenveien ble anlagt i 1910. Det finnes også rester av gamle forbindelser ned til fjorden*
>
> *Hele området har høy kunnskapshistorisk verdi - dette sett sammen med det vakre kulturlandskapet med eldre preg gir hele området høy opplevelsesverdi.»*

Området som er avsatt som hensynsone kulturmiljø i kommuneplanens arealdel. Under kommuneplanens bestemmelsen § 5.2 står det:

> *«I områder med viktige kulturmiljøer, skal det tas spesielle hensyn til kulturlandskapet, spor etter tradisjonell landbruksdrift, registrerte kulturminner og kulturmiljø. Den kulturhistorisk verdifulle bebyggelsen skal søkes bevart og områdenes særpregede miljø skal sikres. Veifar, kulturlandskap, landskapsrom, verdifulle trær, isdammer, bruer, steingjerder, brygger og lignende, skal bevares.*
>
> *Nye tiltak skal begrenses og tilpasses eksisterende kultur- og naturmiljø. I LNFområdene skal alle tiltak lokaliseres og utformes slik at gårdsbebyggelse og landskapets karakter opprettholdes. Det skal legges spesiell vekt på hensynet til å opprettholde verneverdige kulturlandskap ved planlegging og gjennomføring av byggetiltak, jf. temakart for kulturminner og kulturmiljø og Asker kommunes kulturminnebase».*

Vurdering

Gui Store (vestre) ligger sentralt til oppe på sletta og er et viktig gårdsanlegg i kulturlandskapet. Gårdsanlegget har en hovedbygning fra siste halvdel av 1800-tallet, og bygningen i sveitserstil er godt bevart. Driftsbygningen er trolig oppført etter 1900 og har en tradisjonell utforming. Tunet ligger flott til omgitt av innmark med innslag av åkerholmer og skogholt. Guiveien, som har beholdt et opprinnelig preg, slynger seg gjennom landskapet.

Kulturlandskapet har samlet høy kunnskaps- og opplevelsesverdi. Kulturlandskapet er i regional plan (tidligere fylkesdelplan) for kulturminner og kulturmiljøer i Akershus vurdert til å ha regional/nasjonal verneverdi.

Det nye bolighuset er foreslått lagt på nordsiden av Guiveien, inntil og delvis på en lav forhøyning i landskapet, der det delvis er berg i dagen og vegetasjon, et naturelement som i seg selv utgjør en kvalitet i kulturlandskapet. Boligen vil bli godt synlig fra Guiveien. Fylkeskommunen mener at et nybygg som foreslått vil medføre en fragmentering og forringelse av det helhetlige kulturlandskapet på platået. Vi er bekymret for at opplevelsen av gårdsbebyggelsen og landskapets karakter svekkes, i et av kommunens viktige kulturlandskap. Fylkeskommunen vurderer at tiltaket er i strid med kommuneplanens bestemmelse § 5.2 som sier at nye tiltak skal tilpasses kultur- og naturmiljøet.

Konklusjon

Fylkeskommunen støtter kommunens vurdering av dispensasjonsforholdene.

Vi vil på bakgrunn i overordnede føringer for området sterkt fraråde at kommunen gir tillatelse til tiltaket. Viken fylkeskommune mener tiltaket er i strid med nasjonale og regionale føringer. Videre mener vi at søknaden ikke oppfyller pbl § 19-2.

Viken fylkeskommune vil påklage vedtaket dersom vi mener hensynene bak bestemmelsen eller hensynene i lovens formålsbestemmelse blir vesentlig tilsidesatt.

Vi ber om å få tilsendt kommunens vedtak i saken.

Vennlig hilsen

Mads Jørgen Lindahl

Seniorrådgiver

Kopi til:

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Saksbehandlere:

Planfaglige vurderinger:	Mads Jørgen Lindahl
Automatisk fredete kulturminner:	Pia Skipper Løken
Nyere tids kulturminner:	Mildrid Melkild
Samferdsel.	Runa Himle

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vår dato:	Vår ref:
27.02.2023	2023/6466
Deres dato:	Deres ref:
07.02.2023	2022/2329

Asker kommune
Katrineåsveien 20
3440 RØYKEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Håkon Ahrén Heløe, 32 26 68 15
Ståhle Bakstad, (landbruk) 22003698

Asker - Uttalelse til søknad om dispensasjon for ny kårbolig - 76/1 - Guiveien 82

Vi viser til brev datert 7. februar 2023. Det er søkt om dispensasjon fra kommuneplanen for etablering av en ny kårbolig på Gui gård.

Saken gjelder
Det er søkt om tillatelse for etablering av en ny kårbolig på Gui gård i Asker, tiltaket er foreslått plassert på matjord

Asker kommune ønsker en generell uttalelse til tiltaket og en vurdering av dispensasjonsspørsmålet.

Lovverk og Statsforvalterens rolle
Kommunen kan bare gi dispensasjon dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale eller regionale interesser, ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene, jf. plan- og bygningsloven kapittel 19. Fordelene ved en dispensasjon skal primært knyttes til de offentlige hensyn som planen skal ivareta og de formål og hensyn som plan- og bygningsloven fastsetter.

Statsforvalteren skal påse at dispensasjoner ikke gis i strid med nasjonale og viktige regionale interesser innen miljøvern, landbruk, barn og unges interesser, folkehelse, samfunnssikkerhet og gravplasser. Vi skal følge opp Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innenfor våre ansvarsområder. Dette skjer ved at vi avgir uttalelser i saken før kommunen fatter vedtak. Vi har også klagerett på kommunens vedtak.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at det er Statsforvalterens juridiske avdeling som behandler eventuelle klager på kommunens vedtak. Dersom Statsforvalteren i Oslo og Viken klager på et kommunalt dispensasjonsvedtak vil det være en annen Statsforvalter som behandler klagen.

Vurdering
Etablering av et hus som omsøkt vil føre til nedbygging av dyrka jord. Tiltaket vil derfor kreve samtykke til omdisponering etter jordloven § 9, også dersom huset skal være kårbolig. Samtykke til omdisponering bør bare gis når det, etter en konkret vurdering, ikke er tvil om at boligen er nødvendig av hensyn til driften av landbrukseiendommen (jf. rundskriv M 2-2021 fra Landbruks- og matdepartementet).

Dersom huset ikke er nødvendig av hensyn til driften, vil tiltaket etter vår oppfatning ikke falle inn under LNF-formålet og følgelig måtte behandles som en dispensasjonssak etter kap. 19 i pbl. Med grunnlag i opplysningene i saken vil vi ikke kunne anbefale at det blir gitt dispensasjon fra arealformålet.

Ny bolig skal plasseres nord for gårdstunet på Gui, fra eiendommen er det litt over to kilometer gangavstand til Heggedal stasjon. I statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (SPR-BATP), nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus (RP-ATP), skisseres det et sett med planprinsipper som skal fremme bruken av klimavennlige transportformer. I hovedsak må kommunens utbyggingsmønster styres mot utvikling av kompakte tettsteder, slik at arealforbruk og transportbehov reduseres og grunnlaget for kollektivtransport, sykkel og gange styrkes. SPR-BATP og RP-ATP inneholder føringer for kommunens arealplanlegging som skal legges til grunn i både plansaker og behandling av dispensasjoner, jf. pbl. § 6-2 og § 8-2. RP-ATP fastsetter at minimum 90 % av bolig- og arbeidsplassveksten skal foregå innenfor prioriterte vekstområder i kommune (for den delen av kommunen som tilhører gamle Akershus fylke: Asker, Heggedal og bybåndet), mens maksimalt 10 % av utviklingen kan skje utenfor. Det er også en forventning at utvikling utenfor vekstområdet legger til rette for kollektiv, sykkel og gange som transportformer, jf. retningslinje R4 i den regionale planen. Vi vil minne om at regional plan fremhever at utviklingen skal komme innenfor en radius på 2 km fra regionale byer, og 1 km fra sentralt kollektivknutepunkt. Tiltaket ligger over to kilometer fra kollektivknutepunktet på Heggedal, og vil ikke være i tråd med føringene i regional plan.

Vi vil vise til at kommuneplanen er et viktig styringsverktøy og at det i hovedsak ikke bør gis dispensasjon for etablering av nye boenheter i områder avsatt til LNF. Asker kommune har store boligområder avsatt i kommuneplanen, både innenfor og utenfor de prioriterte vekstområdene. Videre spredt utbygging utover de store boligreservene vil være i strid med kommuneplanen, svekke kommuneplanen som styringsverktøy og kan også gi uheldige signaler og presedens for lignende saker. Det er gjennom arealplanlegging at kommunen primært kan sikre at nasjonale, regionale og lokale mål og retningslinjer for areal og transport blir ivaretatt. Bruk av dispensasjoner kan bidra til å undergrave disse målene.

Vi minner om at det kan knyttes vilkår til en eventuell dispensasjon og at det i denne forbindelse også kan vurderes å stille krav for å oppnå fordeler som kan veie opp for eventuelle ulemper, jf. krav til dispensasjon i plan- og bygningsloven.

Vi legger til grunn at kommunen vurderer søknaden etter reglene i plan- og bygningsloven kapittel 19. Vi viser også til dispensasjonsveilederen som ligger på vår nettside. Vi viser ellers til Statsforvalterens forventninger til kommunal arealplanlegging og til overordnede føringer for kommunal planlegging innenfor Statsforvalterens ansvarsområde.

Konklusjon
Vi mener tiltaket er i strid med nasjonale og regionale føringer for landbruk, jordvern og samordnet areal og transportplanlegging. Vi fraråder derfor kommunen å gi dispensasjon, dersom tiltaket er avhengig av det. Vi ber om å bli orientert om kommunens videre behandling av saken og vil vurdere å klage på et eventuelt positivt vedtak om dispensasjon.

Med hilsen

Brede Kihle
fagleder
Klima- og miljøvernavdelingen

Håkon Ahrén Heløe
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Viken fylkeskommune Postboks 220 1702 SARPSBORG

Asker kommune

Saksframlegg

Arkivsak
23/04233-4

Saksbehandler
Alf Harald Holmboe

Behandles av
Utvalg for samfunnstjenester

Møtedato
27.04.2023

Handlingsprogram 2024-2027 - innspill og prioriteringer fra hovedutvalg samfunnstjenester

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:

   - Ungt utenforskap
   - Demografiutfordringer
   - Klima og natur

2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for samfunnstjenester følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027

   -
   -
   -

3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

1. Sammendrag og konklusjon

Det politiske årshjulet for 2023 ble vedtatt av kommunestyret i desember (sak 109/22). Saken beskriver de sentrale plan- og styringsprosessene gjennom året,

med fokus på de politiske prosessene knyttet til arbeidet med Handlingsprogram 2024-2027.

Som det fremgår av årshjulet, gjennomføres det dialogmøter mellom hovedutvalgene og interesseorganisasjoner/brukerråd i mars. Hensikten med møtene er å tilrettelegge for dialog mellom de folkevalgte og disse aktørene knyttet til videreutvikling av tjenestene. Deretter får hovedutvalgene i april mulighet til å gi sine innspill til kommunedirektørens videre arbeid med handlingsprogrammet. Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges frem i september, og kommunestyret fatter sitt endelige vedtak i desember.

Hensikten med denne saken er at hovedutvalget så tidlig som mulig i prosessen skal få mulighet til å gi sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Kommunedirektøren anbefaler at hovedutvalgets drøftinger i hovedsak bør ta utgangspunkt i de vedtatte temaplanene som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover. Totalt 11 temaplaner er så langt vedtatt av kommunestyret og under implementering.

I tillegg er det viktig å lytte til innspill fra brukere/interesseorganisasjoner, både gjennom dialogmøter og eventuelle brukerundersøkelser som har vært gjennomført i løpet av året. Oppsummering fra dialogmøtene følger som vedlegg til saken. Kommunedirektøren vil i forbindelse med behandling av saken presentere resultatet for de brukerundersøkelsene som har vært gjennomført det siste året.

Med bakgrunn i de vedtatte temaplanene har kommunedirektøren vurdert at tre samfunnsfloker krever særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor. Dette gjelder ungt utenforskap, demografiutfordringer og klima og natur. Kommunedirektøren anbefaler at hovedutvalgets drøftinger også bør ta utgangspunkt i disse sektorovergripende samfunnsflokene.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Den økonomiske situasjonen

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggere. Norsk økonomi og verdensøkonomien er for tiden preget av langt større usikkerhet enn normalt, og det er knyttet stor usikkerhet til de økonomiske rammebetingelsene for kommunesektoren fremover.

Asker kommune har utfordringer knyttet til høy prisvekst, høye energikostnader, stigende renter og høy lånegjeld. Kommunen er også sårbar overfor svingninger i finansmarkedet, og påvirkes i tillegg av endringer i nasjonal skattepolitikk og nytt inntektssystem. Videre viser det økonomiske resultatet for 2022 at enkelte tjenesteområder har et merforbruk som vil medføre utfordringer også i 2023. Kommunedirektøren legger på denne bakgrunn til grunn at det vil være behov for omstilling og effektivisering i årene fremover for å opprettholde den økonomiske bærekraften.

Handlingsprogram 2023-2026 legger opp til en omstilling og effektivisering på totalt 150 mill. kroner i løpet av 2026. I tillegg ble flere investeringsprosjekter vedtatt skjøvet frem i tid. For 2023 utgjør omstillingen 30 mill. kroner. For å dempe konsekvensene av merforbruket i 2022, har kommunedirektøren i sak om revidert budsjett og økonomiske utsikter fremover (k-sak 0019/23) redegjort for behov for ytterligere effektiviseringstiltak og endringer i tjenestetilbudet i 2023.

Handlingsprogram 2024-2027 vil bygge på de økonomiske rammebetingelsene og prioriteringene som ligger til grunn i gjeldende Handlingsprogram 2023-2026, sak om revidert budsjett og økonomiske utsikter fremover, 1. og 2. tertialrapport 2023, regjeringens kommuneproposisjon for 2024 som legges frem i mai, samt statsbudsjettet som legges frem i oktober.

Kommunedirektøren vil i sak om strategiske mål og rammer, som legges frem for kommunestyret i juni, gi sine anbefalinger om det økonomiske opplegget for Handlingsprogram 2024-2027. Kommunedirektørens foreløpige vurdering er at en eventuell styrking av prioriterte områder vil kreve ytterligere omstilling eller omprioriteringer innenfor tjenesteområdene.

Innovasjon og tjenesteutvikling gjennom temaplaner

I perioder med omstilling er det også viktig å satse på tjenesteutvikling, innovasjon og digitalisering, samt videreutvikle samarbeidet med frivilligheten, næringslivet og andre aktører i sivilsamfunnet.

Kommunestyret har vedtatt en rekke temaplaner som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover. Arbeidet med å iverksette og følge opp disse blir viktig for å sikre bærekraftige velferdstjenester i fremtiden. Temaplanene bygger på målene og satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens arealdel blir etter planen vedtatt før sommeren, og vil også gi viktige føringer for samfunns- og tjenesteutviklingen fremover.

Asker kommunes oppdaterte planstrategi legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. 11 temaplaner er så langt vedtatt av kommunestyret og under implementering.

Tabellen under viser status for arbeidet med de 17 temaplanene.

Temaplan	Ansvarlig utvalg	Status
Arbeidsgiverpolitikk	Formannskapet	Vedtatt 08.09.20
Medborgerskap	Medborgerskap	Vedtatt 13.04.21
Barnehage- og skolekapasitet	Oppvekst	Vedtatt 15.06.21
Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	Medborgerskap	Vedtatt 15.06.21
Handling mot klimaendringene	Samfunnstjenester	Vedtatt 15.06.21
Næring	Formannskapet	Vedtatt 14.09.21
Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker	Velferd	Vedtatt 08.03.22
Vann og vannmiljø	Samfunnstjenester	Vedtatt 08.03.22
Kultur	Medborgerskap	Vedtatt 04.04.22
Digitalisering og smart bruk av teknologi	Formannskapet	Vedtatt 15.11.22
Mestre hele livet – psykisk helse og rus	Velferd	Vedtatt 31.01.23
Å høre til – temaplan for oppvekst	Oppvekst	Vedtas 2. kvartal 2023
På lik linje – personer med nedsatt funksjonsevne	Velferd	Vedtas 2. kvartal 2023
Naturmangfold	Samfunnstjenester	Vedtas 2. kvartal 2023
Eiendom	Samfunnstjenester	Vedtas 1. kvartal 2024
Samferdsel og mobilitet	Formannskapet	Vedtas 2. kvartal 2024
Boligutvikling	Formannskapet	Vedtas 2. kvartal 2024

Temaplanene har normalt et 12-årsperspektiv og mange av dem er tverrsektorielle. Det innebærer at det kreves sektorovergripende og langsiktig innsats for å nå målene og følge opp de ulike innsatsområdene og strategiene.

3. Kommunedirektørens vurdering
Samfunnsfloker som krever tverrsektoriell innsats

Som en følge av de økonomiske rammebetingelsene, legger kommunedirektøren til grunn at ambisjonene i temaplanene som hovedregel må realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år. Det innebærer at vi må omprioritere ressurser innenfor tjenesteområdene for å prioritere nye satsinger

og tjenesteutvikling i tråd med føringene i temaplanene. Det kan også være aktuelt at flere tjenesteområder går sammen om å samfinansiere prioriterte aktiviteter og tiltak.

Kommunedirektøren har med bakgrunn i de vedtatte temaplanene vurdert at følgende tre samfunnsfloker krever særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:

- Ungt utenforskap
- Demografiutfordringer
- Klima og natur

Disse er i all hovedsak sammenfallende med KS sine vurderinger av hvilke komplekse samfunnsutfordringer vi står overfor som vil kreve radikale grep i årene fremover. KS' Partnerskap for radikal innovasjon (PRI) jobber med radikale innovasjoner knyttet til komplekse samfunnsutfordringer som krever at vi må samarbeide på tvers, innovere systemene våre og utvikle radikalt nye løsninger. Det vises til nærmere informasjon om Partnerskap for radikal innovasjon på KS' nettsider.

Våre ansatte er kommunens viktigste ressurs. For å kunne arbeide godt med de tre samfunnsflokene, må Asker kommune ha tilgang på tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft. Når vi blir stadig flere eldre og færre i yrkesaktiv alder, kan dette blir en utfordring i årene fremover. Dette er også fremhevet av helsepersonellkommisjonen, som nylig har foreslått en rekke tiltak for å utdanne, rekruttere og beholde kvalifiserte fagfolk i helse- og omsorgstjenestene både på kort og lang sikt. Samtidig er arbeidsmarkedet i endring. I en tid med store krav til omstilling og ny kunnskap blir det også viktig å tilrettelegge for kompetanseutvikling for ledere og medarbeidere.

Nedenfor følger en kort beskrivelse av de tre samfunnsflokene og hvordan disse relaterer seg til Asker kommunes temaplaner.

Kommunedirektøren vil følge opp arbeidet med de tre samfunnsflokene gjennom tverrsektoriell koordinering og oppfølging ved hjelp av metodikk for porteføljestyring.

Ungt utenforskap

Utenforskap er en stadig voksende samfunnsutfordring, og innebærer at enkeltmennesker eller grupper av mennesker står utenfor samfunnet. Det kan for eksempel være at de ikke deltar i utdanning eller arbeidsliv, eller at de mangler språklig eller kulturell tilknytning til samfunnet. Sykdom og funksjonshemming kan også være årsaker til utenforskap.

Utenforskap kan ramme alle aldersgrupper. Ungt utenforskap handler om den økende andelen barn og unge som opplever å ikke høre til i et fellesskap, og som over tid faller ut av utdanning eller arbeid. Utenforskap kan føre til dårlig livskvalitet, svak selvfølelse og dårlig helse hos den enkelte, og er også en stor samfunnsutfordring med betydelige økonomiske konsekvenser.

Asker kommunes innsatsområder og strategier knyttet til ungt utenforskap er særlig forankret i følgende temaplaner:

- Å høre til – temaplan for oppvekst
- Medborgerskap
- Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
- Kultur
- Mestre hele livet – psykisk helse og rus
- Arbeidsgiverpolitikk

Demografiutfordringer

Befolkningssammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får stadig flere eldre og flere som lever lenger, samtidig som vi har lavere fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Økningen i antall eldre med behov for helse- og omsorgstjenester medfører utfordringer for velferdsstaten.

Asker kommune må i større grad tilrettelegge for at flere kan bo hjemme lengst mulig, fremme egenomsorg og mestring, og utnytte de mulighetene som finnes i den enkeltes nærmiljø og sosiale nettverk. Samtidig skal vi sikre at de som trenger det får nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Det kreves bred og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å utvikle kommunen til et aldersvennlig samfunn. Målet er å utvikle gode og inkluderende lokalsamfunn med et differensiert bo- og tjenestetilbud og gode møteplasser som fremmer tilhørighet og samfunnsdeltakelse.

Asker kommunes innsatsområder og strategier knyttet til tjenesteutvikling, bolig- og stedsutvikling for å møte demografiutfordringene er særlig forankret i følgende temaplaner:

- Leve hele livet – i et aldersvennlig Asker
- Medborgerskap
- Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
- Kultur
- Boligutvikling
- Samferdsel og mobilitet

- Barnehage- og skolekapasitet
- Arbeidsgiverpolitikk
- Digitalisering og smart bruk av teknologi

Klima og natur

Økende oppvarming og tap av natur er en av de største utfordringene samfunnet står overfor. Ifølge FNs naturpanel har naturmangfoldet aldri vært så truet som det er i dag.

Klimaendringene er en global utfordring som også påvirker Norge. Det er en nasjonal målsetting at Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050. Norge har forpliktet seg til å redusere direkte klimagassutslipp med minst 50 prosent innen 2030, sammenlignet med nivået i 1990. Det er beregnet at Asker kommune kan redusere utslippene med 67 prosent dersom vi fører en offensiv klimapolitikk. Klimabudsjettet i handlingsprogrammet er et viktig verktøy for å følge opp konkrete tiltak.

Det er også en global, nasjonal og lokal målsetting å ivareta miljøet og naturmangfoldet. Naturen skal forvaltes slik at planter og dyr sikres i levedyktige bestander, og at variasjonen av naturtyper og landskap opprettholdes. I desember 2022 knyttet Norge seg til FNs naturavtale. Et av hovedmålene er at minst 30 prosent av land- og havområdene skal vernes innen 2030. Det er også et mål at 30 prosent av den naturen som i dag er ødelagt skal restaureres innen 2030.

I Asker er 60 prosent av elvene, 40 prosent av innsjøene og 100 prosent av fjordene i risiko for å ikke å oppnå «god økologisk og kjemisk tilstand». Resultatene av vassdragsovervåking viser at mange vannforekomster har høye verdier av fosfor og tarmbakterier. Dette skyldes i stor grad påvirkning fra avløpsvann, jordbruk og urban utvikling.

Asker kommunes innsatsområder og strategier knyttet til klima og natur er særlig forankret i følgende temaplaner:

- Handling mot klimaendringene
- Naturmangfold
- Vann og vannmiljø
- Samferdsel og mobilitet
- Næring

Prioriterte innspill fra hovedutvalget

Kommunedirektøren inviterer hovedutvalget til å komme med innspill til konkrete satsinger, aktiviteter eller tiltak som bør prioriteres i neste handlingsprogramperiode,

gjerne relatert til de tre samfunnsflokene. En prioritering av noen satsinger kan innebære at noe annet må nedprioriteres.

Hovedutvalgets innspill bør ta utgangspunkt i de vedtatte temaplanene som definerer politiske innsatsområder, retningsvalg og prioriteringer for samfunns- og tjenesteutviklingen i årene fremover. Det vises til de enkelte temaplanene for en nærmere oversikt over innsatsområder og strategier. I tillegg er det viktig å lytte til innspill fra brukerne, både gjennom dialogmøter og brukerundersøkelser som har vært gjennomført i løpet av året.

Hovedutvalgets innspill og prioriteringer vil vurderes nærmere i kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Kommunedirektøren vil i arbeidet med handlingsprogrammet blant annet vurdere muligheten for samfinansiering på tvers av tjenesteområder for å kunne gjennomføre større tverrsektorielle satsinger knyttet til sektorovergripende samfunnsfloker.

Arbeidet med de store samfunnsflokene og oppfølgingen av temaplanene krever god dialog mellom politisk og administrativt nivå. Det blir viktig å sikre et felles kunnskapsgrunnlag og gode prosesser som utgangspunkt for de til dels krevende prioriteringene som må gjøres i årene fremover. Kommunedirektøren vil ha løpende dialog med hovedutvalget gjennom året, og vil blant annet sørge for å holde hovedutvalget godt orientert om status for arbeidet med implementering av temaplanene.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Dialogmøte for HUST 15032023 oppsummering med presentasjon**Vedlegg:**

Dialogmøte for HUST 15032023 - oppsummering med presentasjon

Asker kommune

Saksprotokoll

Arivsak	Saksbehandler
23/04233	Alf Harald Holmboe

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Utvalg for samfunnstjenester	27.04.2023	23/23

Handlingsprogram 2024-2027 - innspill og prioriteringer fra hovedutvalg samfunnstjenester

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 27.04.2023 sak 23/23

Behandling

Direktør Ragnar Sand Fuglum presenterte saken og besvarte spørsmål

Felles forslag fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H, SP, A og MDG:

HANDLING MOT KLIMAENDRINGER

- Sirkulærøkonomi/ombrukssenter/ombruks-lager for bygningsmaterialer
- Arealeffektivitet
- Innovative anskaffelser
- Redusert matsvinn
- Naturbaserte løsninger (eks. karbonlagring i naturen)
- Tilgjengelig og kompetent landbrukskontor (og plan og regulering)

NATURMANGFOLD

- Arealnøytralitet ivaretas i planarbeid (ikke nedbygging av natur og matjord)
- Arealregnskap
- Vern av naturområder utvides
- Naturrestaurering gjennomføres
- Kunnskap om hensynsfull ferdsel i inn- og utmark

VANN OG VANNMILJØ

- Tiltak for ren Oslofjord (og Drammensfjorden)
- Anleggene på vannbehandling, avløpsrensing, reservevannforsyning og overføringsledninger oppgraderes

- Høy fornyingstakt på vann og avløpsledninger, hhv 1,4 og 1,6 %

EIENDOM
- Verdibevarende vedlikehold av bygg og uteområder
- Energiøkonomisering
- Universell utforming

SAMFERDSEL
- Sikker og forutsigbar fremkommelighet
- Tiltak for å redusere transportbehovet
- Trafikksikkerhet, og prioritering av myke trafikanter

Innspill og medvirkning
Hensynta innspill fra dialogmøter og øke mulighet for innbyggerinitiativ i planlegging av relevante oppgaver. Stikkord: tidlig involvering, kunnskapsutveksling, søke klimaoptimale løsninger

Innspill til saken fremmet av Trude Nygård Evensen, A:

- Styrking av trafikksikkerhetstiltak, særlig skoleveier
- Styrking av tiltak for å sikre og utvide allmennhetens tilgang til strandsonen
- Styrke arbeidet med å gjøre friluftsområder og turstier mer tilgjengelig for bevegelseshemmede
- Forlenge kyststien og merke flere sammenhengende turstier, sykkelløyper, herav «smutt» gjennom boligstrøk frem mot friluftsområder
- Solstrøm, 25% økt energieffektivitet og bygg med bergvarmepumpe bør bli standard på alle kommunale bygg i Asker innen 2030.

Innstillingens punkter ble enstemmig vedtatt.

Felles forslag fremmet av Elisabeth Holter-Schøyen, V på vegne av V, H, SP, A og MDG til innspill til punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Innspill til saken fremmet av Trude Nygård Evensen, A følger saken

Vedtak

1. Følgende tre samfunnsfloker vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å møte de utfordringene vi står overfor:

    - Ungt utenforskap
    - Demografiutfordringer
    - Klima og natur

2. Med utgangspunkt i innsatsområdene og strategiene i de vedtatte temaplanene, fremmer hovedutvalg for samfunnstjenester følgende innspill til prioriterte satsinger eller tiltak i Handlingsprogram 2024-2027

Handling mot klimaendringer

- Sirkulærøkonomi/ombrukssenter/ombruks-lager for bygningsmaterialer
- Arealeffektivitet
- Innovative anskaffelser
- Redusert matsvinn
- Naturbaserte løsninger (eks. karbonlagring i naturen)
- Tilgjengelig og kompetent landbrukskontor (og plan og regulering)

Naturmangfold

- Arealnøytralitet ivaretas i planarbeid (ikke nedbygging av natur og mangfold)
- Arealregnskap
- Vern av naturområder utvides
- Naturrestaurering gjennomføres
- Kunnskap om hensynsfull ferdsel i inn- og utmark

Vann og vannmiljø

- Tiltak for ren Oslofjord (og Drammensfjorden)
- Anleggene for vannbehandling, avløpsrensing, reservevannforsyning og overføringsledninger oppgraderes
- Høy fornyingstakt på vann og avløpsledninger, hhv 1,4 og 1,6 %

Eiendom

- Verdibevarende vedlikehold av bygg og uteområder
- Energiøkonomisering
- Universell utforming

Samferdsel

- Sikker og forutsigbar fremkommelighet
- Tiltak til å redusere transportbehovet
- Trafikksikkerhet, og prioritering av myke trafikanter

Innspill og medvirkning

Hensynta innspill fra dialogmøter og økte mulighet for innbyggerinitiativ i planlegging av relevante oppgaver. Stikkord: tidlig involvering, kunnskapsutveksling, søke klimaoptimale løsninger.

3. Utvalgets innspill og prioriteringer vurderes i forbindelse med kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Asker kommune

Dialogmøte - hovedutvalg for samfunnstjenester

Innspill til handlingsprogramprosessen for HP 2024 - 2027

Vår referanse	Vår saksbehandler	Dato
	Alf Harald Holmboe	15.03.2023

Deltakere:
Utvalg for samfunnstjenester: Elisabeth Holter-Schøyen (leder, V), Stig Wettre-Johnsen(H), Inger Johanne Aaby (Sp), Roar Arne Skryseth (H), Svein Hillestad (A), Trude Nygård Evensen (Ap), Kirsti Kierulf (H, deltok på siste del med tema kommunaltekniske tjenester)

Fra utvalg for medborgerskap: Kari Sofie Bjørnson (leder, H), Liv Knatten (MDG)

Administrasjonen:
Direktør for samfunnstjenester Ragnar Sand Fuglum,
Rådgiver Alf Harald Holmboe

Referent: Alf Harald Holmboe
Møtested: Asker rådhus, kommunestyresalen
Dato/tid: 31.3.2023, kl.17:00 – 21:00

Oppsummering
Møtet var delt inn i to deler fordelt på temaene landbruk, natur og miljø og kommunaltekniske tjenester

Utvalgsleder innledet hver del med å ønske velkommen, presenterte ansvarsområdene til hovedutvalget. Medlemmene fra hovedutvalget og administrasjonen presenterte seg.

Det var satt av 10 minutter dialog per organisasjon. For organisasjoner med flere lokallag var det satt av 15 minutter. Flere deltagere hadde lysark til presentasjonen. De legges ved som vedlegg i oppsummeringen. Under følger hovedpunkter:

Utvalgsleder innledet dialogmøte med en oppsummering av fjorårets dialogmøte.

Flere aktører som deltok på dialogmøte i 2022 ga positive tilbakemeldinger på hvordan kommunen hadde fulgt opp innspillene. Utvalget har blant annet vært på befaring hos skogeierforeningene og gartnerforeningene, og det er gjennomført workshoper med landbruksnæringen om tilrettelegging av stier og turveier. I tillegg trakk gartnerforeningen frem at innsatsen til lokale folkevalgte for å få på plass en næringsvennlig strømstøtte hadde ført frem.

Tema landbruk, natur og miljø:

Bondelagene
Røyken bondelag v/Tor Oliver Gjersøyen
Bondelaget har 138 medlemmer

De driver med kornproduksjon, husdyr, frukt, bær, med hovedtyngde på korn. Asker er en stor og langstrakt kommune, og hovedtyngde ligger i gamle Røyken og Hurum. Møter i kommunen blir ofte lagt til Asker, og det kan være en lang reisevei for bøndene lengre sør i kommunen. Bondelaget ønsker at Asker kommunen tar mer hensyn til det i fremtiden.

Bondelaget er opptatt av jordvern. Asker ligger i et pressområde og mye dyrkbar mark blir nedbygd til fordel for annen utbygging, som for eksempel utbyggingsområder som Spikkestad hvor det er få aktive gårdbrukere igjen, og det blir vanskeligere å drive jordbruk for de som er igjen.

Helheltlig tiltaksplan for Oslofjorden. Det er en ny miljøplan med tiltak mot avrenning til oslofjord. Dette har krevd stor omlegging når det gjelder pløying, kantsoner, graskledde områder m.m. Tiltakene krever fornying av redskapspark og økte kostnader, som gjør det vanskelig å drive lønnsomt. Dette kan føre til at mange i næringen gir opp og slutter.

Det er viktig at bøndene får informasjon om utvikling i kommunen og innføring av tiltak som berører næringen. Endringene fører også til nye skjemaer som skal fylles ut og annet ekstra papirarbeid, som kan være krevende.

I forbindelse med den nye temaplanen for naturmangfold, så håper næringen at det blir tett oppfølging, og at landbrukskontoret har kapasitet nok til å følge opp næringen.

Asker og Bærum bondelag /v Hans Fredrik Aaby
Bondelaget har ca. 360 medlemmer

Bondelaget er bekymret for utviklingen av landbruksnæringen i Asker. Gjennomsnittsaldere er blir stadig høyere. Det er viktig med rekruttering. Kommunen kan hjelpe til å gjøre landbruket mer tilgjengelig.

Jordvern. Bondelaget mener det er viktig å ha mekanismer som gjør at vi tar vare på jorda når selv ved utbygging, når jord må flyttes. Under utbyggingen av Landås/Høn var intensjonen å flytte jorda, men det har ikke skjedd. Ingen vet nå hvor jorda er, og utbygger skylder på kommunen og kommunen skylder på utbygger. Dette gjaldt første byggetrinn, og bondelaget håper at kommunen følger opp dette bedre i de neste byggetrinnene.

Konsesjoner og omreguleringer kan virke litt tilfeldig. Eksempel som bondelaget trakk fram er rødlåven på Skaugum, som er et landmerke i askerbygda. Taket til den

gamle låven ligger opp ned og det er synd hvis man ikke tar vare på materialene fra den gamle låven.

Skilting og informasjonsplakater i turområder, med informasjon om næringsinteresser, biotoper med mer er lavt-hengende frukter som kan bidra til å opplyse befolkningen. Dette kan kommunen jobbe mer med.

Oslo og Asker gartnerforening /v Martin M Nilsen og Kristian Hanevold
Se vedlagt presentasjon

Skogeierlagene
Skogeierlagene i Asker hadde felles presentasjon:
Fra Asker og Bærum skogeierlag deltok Helge Lindstad, Hurum og Røyken skogeierlag deltok Hans Gjersøyen og Trygve Meyer Jacobsen.

Skogen i Norge drives bærekraftig og på de siste 100 årene så har volumet i skogen tredoblet seg. Det har aldri vært så mye død ved liggende i skogen til glede for biotoper, det er mye gamle skog og det har vært en økning av naturskog i Norge. Det går framover med skogen og miljøtiltakene som gjøres med skogen ser ut til å virke.

Artsbanken er et viktig verktøy, men skogeierne mener at det er utfordrende at hvem som helst kan legge inn områder i artsbanken, uten krav til fagkompetanse. Skogeierlaget mener at det bør være bedre kvalitetssikring når områder og arter registreres i artsbanken og at grunneier bør kontaktes når et område er lagt inn, slik at man kan verifisere at registreringen er riktig.

Workshoper om tilrettelegging av stier og turveier som har vært arrangert i søndre del av Hurum har vært veldig bra. Eneste innvendingen er at kommunen enkelte ganger kan gå litt fort fram. Det har hendt at kommunen har merket stier uten å kontakte grunneier, og man har merket stier på innmark/dyrket mark. Det er uheldig.

Når det ikke er merket parkeringsplasser ved utfarter bør det inngås avtaler med grunneier om parkering. Det finnes aktører som har avtaler, så kontakt gjerne de ved inngåelser av nye avtaler.

I forbindelse med omregulering av Lierstranda haster det med å få bygget en ny tømmerterminal. I regional planprosess til Buskerud fylke ble det konkludert med at det beste alternativet er Juve pukkverk i Svelvik, eventuelt i kombinasjon med Drammen havn. Arealet er ikke tatt med i kommuneplanens arealdel, med høringsfrist 15. mars. Glommen Mjøsen Skog har sendt brev til ordfører og kommunedirektør i Asker og bedt om at Asker kommune sender inn høringsinnspill til fordel for skognæringen.

Tørkeproblematikken, som også var tema i fjor, er fortsatt stor. Fra 1 mars kommer en ny revidert skogstandard hvor man ønsker å gå fra flathogst til mer selektiv hogst. Det er et ønske om at Asker skal teste ut nye typer hogst, men skogen i området er ikke egnet, det er alt for små trær og det er for tørt.

Asker Jeger og fiskeforeningen
v/Svein Otto Aanonsen
Se vedlegg – svar på søknad fra statsforvalteren i Oslo og Viken

Asker jeger og fisk forbereder bygging av nytt settefiskanlegg i Svartdalen, hvor Asker kommune er grunneier. Huset de disponerer til fiskeforing er pil råtten. De har planlagt et nytt anlegg og kommunen har satt av midler og søkt statsforvalteren.

De har fått positivt tilbakemelding fra Statsforvalteren, og de planlegger å sende inn rammesøknad om 14. dager. Asker kommune har bevilget en del penger tidligere, men det er noen år siden. De skal lage en ny prisoversikt, og når de har beregnet et nytt prisjustert kostnadsanslag så ønsker de å gå i ny dialog med kommunen.

De ønsker å komme i gang med bygg og aktiviteter så fort som mulig. Det gamle bygget er i så dårlig forfatning at det ikke har livets rett.

Naturvernforbundet i Asker og naturvernforbundet i Hurum og Røyken
v/ Jon Bjerknes
Se vedlagt presentasjon

Asker turlag (DNT)
v/Svein O. Augedal
Se vedlagt presentasjon

Forum for Natur og friluftsliv (FNF) Akershus og Buskerud
v/Maria R. Tesaker (Akershus) og Kaja Høgås (Buskerud)
Se vedlagt presentasjon

Birdlife Asker og Bærum
v/Sine Hagestad og Bård Kyrkjedelen
Se vedlagt presentajon

Tema kommunaltekniske tjenester:

<u>Asker elveforum</u>
v/Unn Orstein
Se vedlagt presentasjon

Asker velforbund
v/ Karl Jørgen Gurandsrud og Nils H. Flaaten
Se vedlagt presentasjon

Asker og Bærum trafikksikkerhetsforening
v/Lars Petter Tjær, Ole Høyby og Gunnar Andersen

Trafikksikkerhetsforeningen har blitt revitalisert med nytt styre, en faggruppe med høy kompetanse på trafikkspørsmål.

Trafikksikkerhetsforeningen har en rådgivende funksjon for sine medlemmer som i hovedsak er velforeninger og FAU-ene på skoler. Velforbundene i Asker og Bærum og NAF er partnere og har en samarbeidsavtale med kommunen som de er veldig førnøyde.

Trafikksikkerhetsforeningen har jobbet mye for å oppdatere digitale hjemmeside. De har jobbet mye med Heggedal i Asker i tillegg er det to store gjennomfartsårer i Asker; E18 og E134. De har også tatt oppdrag for Asker kommune, som de gjerne tar mer av. I tillegg fanger de opp saker om trafikksikkerhetsutfordringer i media, og utfører befaringer.

Møte ble hevet kl. 20:20

Vedlegg:

Oslo og Asker gartnerforening

Veksthusprodusenter i Asker

Navn	Sted	Type produsent	Type produksjon
Foss hagesenter	Røyken	Hagesenter	Kun utsalg
Graff gartneri	Filtvet	Produsent/eget utsalg	Utplantingsplanter/julevarer
Gustafsson gartneri	Vettre	Produsent	Snittblomster
Hanevold gartneri	Hanevold	Produsent	Utplantingsplanter/julevarer
Hesleberg gartneri	Vollen	Produsent/eget utsalg	Roser/stauder
Ravnsborg gartneri og hagesenter	Holmsbu	Produsent/eget utsalg	Utplantingsplanter
Ravnsborg gård	Hvalstad	Produsent	Urter
Sjøstrand gartneri	Vollen	Produsent/eget utsalg	Utplantingsplanter
Solbergs gartneri	Vettre	Produsent	Agurk
Vardenær gartneri	Holmen	Produsent/eget utsalg	Utplantingsplanter/julevarer
Vollen gartneri	Vollen	Produsent	Utplantingsplanter/julevarer
Østen gartneri (Foss)	Vollen	Produsent	Tulipaner/liljer

Bakgrunn

- Hva er grøntnæringen?
  - Friland og veksthus
  - Grønnsaker, blomster (snitt og potte), planteskole, potet, frukt og bær, ferdigplen
- Asker
  - 11 veksthusprodusenter
  - Omsetter for ca 145 millioner
  - Ca 130 personer i hel og deltidsstillinger
  - Blomster, grønnsaker i veksthus og friland, planteskolevarer

Grøntnæringen er en del av norsk landbruk

- Lite omfattet av midlene i jordbruksavtalen.
- Avhengig av markedet
- Viktig for oss at kommunen er klar over hvordan næringen fungerer lokalt, og hvilke utfordringer vi står overfor.
- Vi ønsker å bli involvert i planarbeid.
- Grøntnæringen bidrar til målene i kommunens temaplaner på flere områder med matproduksjon, verdiskaping, sysselsetting og bærekraft.

Blomsterproduksjon

- Blomsterproduksjon er en del av landbruket og står for verdiskaping og arbeidsplasser i kommunen.
- Blomsterproduksjon skjer i all hovedsak i veksthus og mottar ingen tilskudd over jordbruksavtalemidler.

Utfordringer for bransjen

- Energi
  - Veldig krevende for vår bransje.
    - Strømstøtte sikret ut 2024
  - 23 GwH spart i energibruk fra 2020-2023
- Vann
  - Økende priser på vann.
  - Vår bransje bruker store volum
  - Beredskap ved brudd på linjer.
    - Man har knapt med tid dersom vannet skulle forsvinne.

Utfordringer for bransjen

- Det grønne skiftet
  - Grøntnæringen er en bærekraftig næring med høye ambisjoner. Hele veksthusnæringen (nasjonalt) er i dag 67% fornybar.
  - Flere av våre medlemmer er landsledende på investeringer i energibesparende teknologi.
    - Eks Solbergs gartneri: investert 11 millioner i nytt led-lysanlegg og avfuktning.

- Det grønne skiftet
  - 3000 tonn co2 redusert 2020-2023
  - 1700 tonn avlingsøkning 2020-2023 grønnsaker i veksthus.

  - Eksempel på bærekraft:
    - Bruk av nyttedyr er vanlig i veksthus i stede for kjemisk plantevern,
    - Resirkulering av gjødslevann og smarte energiløsninger
  - Vi ønsker samarbeid med kommunen når det gjelder søknader til f.eks. Innovasjon Norge og Enova.

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Vår dato:	Vår ref:
20.12.20222	2021/9060
Deres dato:	Deres ref:
17.03.2021	

Asker kommune
Katrineåsveien 20
3440 RØYKEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øystein Røsok, 22003640

Tillatelse til å bygge nytt settefiskanlegg i Svartdalen – gbnr. 20/2 – Semsvannet landskapsvernområde Asker kommune

Statsforvalteren gir dispensasjon til å bygge nytt settefiskanlegg i Svartdalen, i Semsvannet landskapsvernområde, med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Dispensasjonen gis på visse vilkår.

Bakgrunn for saken
Vi viser til søknad mottatt 17. mars 2021, samt reviderte tegninger mottatt 11. juli 2022 og diverse møter. Asker kommune søker om tillatelse til å bygge et nytt settefiskanlegg på samme sted som eksisterende anlegg.

Historikk
Anlegget ble bygget i 1920-årene som en avdeling på Småbrukets Lærerskole. Området eies i dag av Asker kommune, men drives av Asker Jeger og Fiskerforening (Asker JFF). Anlegget har ikke vært i kontinuerlig drift. Asker JFF overtok driften av anlegget i 1969 etter at anlegget hadde ligget brakk i mange år. Anlegget ble restaurert og igangsatt omkring 1976. Da ble fortsatt jorddammene benyttet til oppbevaring av settefisk. Anlegget slik det er i dag, ble igangsatt i 1994. Siden den gang har anlegget hvert eneste år blitt kontinuerlig oppjustert og forbedret. Det har siden oppstarten i 1994 vært et prioritert mål at det hele tiden skal være fisk i anlegget, og det skal settes ut fisk hvert år. Om høsten fanges voksen gytemoden fisk som stamfisk i bekker og vann. I tillegg til fisk fra Semsvannet, produserer anlegger settefisk til Sandungen og til Dikemarksvassdraget.

Dagens bygninger
Det er to registrerte bygninger samt fire småbygg på området hvor Asker JFF disponerer i dag.

- Bygningsnummer 23085399 (badehus) antatt oppført på begynnelsen av 1900- tallet. Objektet er registrert som kulturminne, bygning før 1950 jfr. kommuneplanens bestemmelser.
- Bygningsnummer 149941525 (skur for fôringskar) og pumpehuset er oppført ca. år 1979.

Bygningen med fôringskar er på ca. 55 m^2, lite skur mot sør/vest ca. 8 m^2 og lite skur mot nord/øst ca. 11 m^2 er i dag av dårlig forfatning.

Det er ingen planer for å endre eller rive badehuset (bygningsnummer 23085399).
De andre objektene (skur for fôringskar, og andre skur) ønskes revet og erstattet av nytt objekt som imøtekommer dagen behov for settefiskanlegg til Asker JFF.

Nye anlegg
Det nye settefiskanlegget er tenkt plassert noe inntrukket fra dagens anlegg i forkant og inn i landskapet mot sør for å tilrettelegge objektet mer inn i landskapet. Grunnarealet/fotavtrykket for ny bygning blir ca. 192 m^2. Høyden er beregnet til ca. 6,0 meter, fra bakkenivå ved nordsiden av bygget. Bakken skråner, så høyden varierer. Deler av bygningen planlegges inn i terrenget.

Vann og avløpet for det nye anlegget er planlagt tilkoblet i kum ved parkeringsplassen ved Sem gjestegård. Det planlegges sjøkabel på bunnen av Semsvannet på strekningen fra Svartdalen til eksisterende pumpehus. Fra pumpehuset må det graves grøft opp til kum på parkeringsplass. Denne løsningen er valgt da den vil medføre minst mulig terrenginngrep og ødeleggelse av vegetasjon.

Plasseringen vil være ca. 6 meter nedenfor grusveien som fungerer som turvei. Mellom turveien og dagens settefiskanlegg er det et skogholt som skjuler mye av anlegget. Det nye settefiskanlegget er betydelig større enn dagens anlegg (192m^2 grunnflate mot dagens anlegg på 74m^2). Imidlertid vil funksjonene til tre bygninger som planlegges revet, bli samlet innenfor det nye anlegget. Fôringskar, som i dag står utenfor bygningene, vil også plasseres i den nye bygningen. Det er til sammen 8 kar som står på en platting på minst 70 m^2.

Uteområder
Gjerdet rundt dagens anlegg vil bli fjernet, og området åpnet opp for publikum. I planene inngår utbedring av dagens vei, men med kun mindre justeringer. I tillegg er det tenkt planering og avretting av noen mindre plasser for varelevering, snuhammer og parkering for ansatte og personer med nedsatt funksjonsevne. Veier og plasser skal ha grusdekke.

Dagens jorddammer er planlagt fylt igjen. Til dette vil det brukes stedegne masser fra utgraving av bygget. De tre dammene utgjør til sammen ca. 580 m^2. Til sammen vil fotavtrykket av et nytt anlegg bli betydelig mindre enn dagens. Mens dagens anlegg er gjerdet inne, er planen å fjerne gjerdet og åpne opp området for publikum. Grunnen til at dagens anlegg er innegjerdet, er beskyttelse av anlegget. Særlig fiskene i de frittstående karene, er utsatt. I tillegg gir gjerdet sikkerhet for at barn ikke sklir ut i dammene, som har ganske bratte kanter. Det er planlagt at bekken som tidligere rant gjennom området skal gjenåpnes fra der den krysser under Hajemvegen.

I strandsonen mot vannet vil det være behov for noe vegetasjonsrydding. Det er planlagt en forsterking av strandsonen ved utløpet av bekken. Til dette vil det bli benyttet naturlig stein fra gravearbeidene ved bygget. Det er også planlagt en ny fiskebrygge som skal være tilpasset rullestolbrukere.

Begrunnelse
Asker JFF begrunner behovet for å ha et settefiskanlegg i Asker på følgende måte:

- Bevare storørretstammene for Ulvenvannet og Semsvannet.
- Sørge for at det fortsatt er ørret i Askers vassdrag. Skal det være ørret i bekker, elver og vann i distriktet, må det settes ut fisk.
- Tilrettelegge for friluftsliv, at barn fisker, gjør at de blir glade i naturen og ønsker å ta vare på den.

- Asker JFF har også konsesjon for produksjon av plommesekkyngel av laks og sjøørret. Det er viktig at elver som fører laks og sjøørret får hjelp.
- Primært bør hjelpen være i form av habitatforbedringer. Men der det ikke skjer, må det settes ut fisk.
- Asker JFF har samarbeid med skolene i Asker om utbedring av gytebekker, stamfiske og utsetting av yngel. Elevene lærer om hele syklusen.

Asker JFF og Stiftelsen NaKuHel har inngått en intensjonsavtale om et samarbeid rundt bruk av et nytt settefiskanlegg i Svartdalen. Stedet vil være et informasjonssenter med tilhørende møterom, og vil være et undervisningssted for elever og andre om Asker JFF sitt arbeid, om NaKuHel sitt arbeid og om naturverdier rundt Semsvannet.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Semsvannet landskapsvernområde. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Semsvannet landskapsvernområde ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 02.10.1992. Formålet med verneområdet er «å bevare det egenartede og vakre natur- og kulturlandskapet rundt Semsvannet, med de geologiske, botaniske, zoologiske og kulturhistoriske elementer som er med på å gi landskapet dets særpreg».

Verneforskriften § 3, første ledd nr. 1 sier: «Det er ikke tillatt med inngrep som vesentlig kan endre naturmiljøet eller landskapets egenart, herunder oppføring av bygninger eller andre varige konstruksjoner eller anlegg, plassering av midlertidige eller transportable konstruksjoner eller anlegg, herunder campingvogner, skur, opplag o.l. framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, opplegg av flomlys, bygging av veier, parkeringsplasser, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, rive eller på annen måte fjerne eller ødelegge gamle steingjerder, bruer, brukar, hustufter, heste- og kjerreveier, henleggelse av avfall, bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Opplistingen er ikke uttømmende. Forvaltningsmyndigheten avgjør i tvilstilfeller om et tiltak må anses å endre naturmiljø, landskapets art eller karakter vesentlig».

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til nye bygg som ikke er nødvendige for drift og bosetting i landbruket. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfellet.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering
Vurdering av om vi kan gi tillatelse etter den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen/vilkårene i nml. § 48. Prinsippene i nml. §§ 8-12 er en del av denne vurderingen.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8)
Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger.

Landskapsvernområdet huser store naturverdier både av naturtyper i skog og kulturmarkstyper. Naturtyper og naturverdier er godt beskrevet både i forvaltningsplanen for landskapsvernområdet fra 2018 og Naturbase. Det er ikke registrert viktige eller truede naturtyper i området hvor settefiskanlegget foreslås plassert. Det er registrert rødlistede inkl. truede arter, som ask (EN), lind (NT) og blåbringebær (NT) i området. Trærne er del av vegetasjonen mellom turveien og settefiskanlegget. Vegetasjonen mellom turveien og settefiskanlegget er planlagt bevart.

Badehuset er registrert som kulturminne og har verneverdi. Søknaden fra Asker kommune er forelagt Viken fylkeskommune, som ikke har presentert innvendinger mot rivning av gammel bygningsmasse og oppføring av nytt bygg.

Føre-var-prinsippet (§ 9)
Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene, landskapsverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

Samlet belastning (§ 10)
Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen. Dette innebærer at virkningene av settefiskanlegget skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet og landskapsopplevelsen. Den samlede belastningen på Semsvannet landskapsvernområde er betydelig, med mange besøkende daglig og mye aktivitet. Turgåere benytter i stor grad turveier og stier i verneområdet. Det drives omfattende landbruk i verneområdet.

Plassering av settefiskanlegget vil ikke bidra til å øke den samlede belastningen i nevneverdig grad. Det er synlig fra den viktigste turveien i landskapsvernområdet, men vil ha liten landskapsvirkning. Ved å fjerne dagens gjerde rundt anlegget, åpnes et område for publikum, som tidligere har vært lukket og uten tilgang.

Vi vurderer at presedensvirkningen er liten. Virksomheten var i gang på vernetidspunket, men anlegget er gammelt med behov for oppgradering. Dagens bygninger erstattes av én større bygning, fôringskar flyttes innendørs og jorddammene fylles igjen. Det totale arealbeslaget blir derfor betydelig redusert når vi tar med jorddammer og platting med fôringskar i beregningen.

Kostnadene ved miljøforringelse (§ 11)
Eventuelle utgifter til bestemte avbøtende tiltak skal dekkes av tiltakshaver. Dette omfatter bekjempning av eventuell spredning av fremmede uønskede arter som følge av tiltaket.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12)
Lokaliseringen vurderes som god. Nytt anlegg erstatter eksisterende, men trekkes noe inn mot skråningen nedenfor turveien, noe som bidrar til å dempe uttrykket og bedre opplevelsen av

landskapet. Videre er det en fordel at gjerdet rundt området fjernes og at området rundt bygningene åpnes opp for publikum.

Det nye settefiskanlegget planlegges koblet til offentlig vann og avløp i kum ved parkeringsplassen ved Sem gjestegård via sjøkabel på bunnen av Semsvannet på strekningen fra Svartdalen til eksisterende pumpehus. Vi vurderer at tilkobling til offentlig vann og avløp er det mest miljøforsvarlige. Tilkoplingen som skjer via sjøkabel på bunnen av Semsvannet medfører minst mulig terrenginngrep og ødeleggelse av vegetasjon.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk. Tiltaket kan tillates dersom vilkårene om at tiltaket gjennomføres så skånsomt som mulig, og tar hensyn til naturverdiene. I tillegg settes det vilkår som skal hindre spredning av fremmede uønskede arter som følge av tiltaket.

Vurdering av bruk og behov
Asker JFF fremstår som en forening med stort engasjement, flere ildsjeler og god aktivitet i medlemsmassen. Vår vurdering er at et nytt anlegg vil bli godt benyttet av foreningen til å produsere yngel og settefisk som kan bidra til å holde liv i stammer av ørret, sjøørret og laks i Askers vassdrag. Etter å ha rådført oss med uavhengige kjennere av storørret, er vi imidlertid sterkt i tvil om at settefisk er veien å gå for å redde storørretstammen i Dikemarksvannene. Imidlertid vil produksjon av settefisk av andre ørretstammer ha en hensikt. Videre er det interessant om settefiskanlegget kan benyttes som et informasjonssenter om arbeidet med settefisk, og ikke minst om naturverdiene innenfor Semsvannet landskapsvernområde. Vi ser på det som positivt at det er inngått intensjonsavtale mellom Asker JFF og Stiftelsen NaKuHel Asker. Pr. i dag mangler det et informasjonssenter for verneområdet. Vi har tro på at et senter som formidler kunnskap om naturverdier i verneområdet, og bevaring av andre naturverdier, samt tilrettelegger for kultivering av fisk i vassdragene i Asker, er positivt for verneområdet. Senteret vil kunne bidra til å formidle forståelse for Semsvannet landskapsvernområde spesielt, og for naturvern generelt. Selv om formidling ikke er en del av verneformålet, mener vi at god formidling vil kunne bygge opp under verneformålet om å bevare det egenartede og vakre natur- og kulturlandskapet rundt Semsvannet.

Samlet vurdering
Det omsøkte settefiskanlegget kommer ikke i konflikt med kjente naturverdier som viktige naturtyper eller rødlistede arter. I tillegg til at det totale fotavtrykket for ny bygning er vesentlig mindre enn for eksisterende bygningsmasse, vurderer vi landskapsvirkningen som akseptabel av tre grunner.

1: Én ny bygning samler funksjonene til flere mindre bygninger som skal fjernes. I tillegg skal fôringskar som i dag er ute, plasseres inne i bygningen.
2: Den nye bygningen trekkes inn mot skråningen i sør med deler av bygget trukket inn i grunnen, og får et dempet uttrykk.
3: Området rundt anlegget åpnes opp, og tilrettelegges for publikum. Fra å være et inngjerdet, utilgjengelig område, blir det en mulighet til å oppleve nye sider av verneområdet.

Vi vurderer at tiltaket ikke er i strid med verneformålet om å bevare det egenartede natur- og kulturlandskapet rundt Semsvannet. Vi mener at et nytt bygg plassert som omsøkt, ikke vil kunne endre landskapets egenart vesentlig for denne delen av landskapsvernområdet. Verneverdiene vil etter vår vurdering, ikke påvirkes nevneverdig da opplevelsen av det egenartede og vakre natur- og kulturlandskapet rundt Semsvannet ikke blir påvirket av settefiskanlegget. Vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 anses som oppfylte.

Vedtak
Statsforvalteren gir tillatelse til

- oppføring av ny bygning for settefiskanlegg i Semsvannet landskapsvernområde.
- tilkobling til offentlig vann og avløp til kum ved parkeringsplassen ved Sem gjestegård via sjøkabel på bunnen av Semsvannet.
- gjenfylling av jorddammer med stedegne masser.
- gjenåpning av bekken som krysser under Hajemveien.
- åpning av området ved at mindre trær og kratt fjernes, mens større trær bevares.

Når det gjelder tiltak som universelt utformet tursti, fiskebrygge, lavvo, amfi av tresviller og forsterkning av strandsonen, vil vi gjerne komme tilbake til dette når disse tiltakene er beskrevet i mer detalj i en evt. ny søknad. Vi vurderer at settefiskanlegget kan realiseres uten at detaljene for det fremtidige uteområdet er klarlagt i detalj.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene. Det skal ikke tilføres masser som inneholder forurensning hverken av fysisk eller biologisk karakter. Fremmede uønskede arter skal ikke spres som følge av tiltaket.
- Gamle bygninger skal fjernes, som beskrevet i søknaden.
- Badehuset (bygningsnummer 23085399) skal bevares.
- Gjerdet rundt området skal fjernes, og området åpnes opp.
- Statsforvalteren skal være involvert i prosessen med utvelgelse av trær som kan fjernes og som skal bevares. Som hovedregel skal det opprettholdes så mye vegetasjon på sør- og nordsiden av den nye bygningen, at den i stor grad skjules fra turveien som svinger seg rundt anlegget.
- Tiltaket skal gjennomføres i tråd med søknad og tilsendte tegninger med hensyn til størrelse og utforming på bygningen.
- Bygningen skal plasseres i tråd med vedlagt kart.
- Tiltaket skal utføres innen 31.12.2025.
- Etter et år etter at tiltaket er fullført skal det gjennomføres befaring med forvaltningsmyndigheten for å se om det er behov for opprydningstiltak, som for eksempel tiltak med bekjempelse av fremmede uønskede arter i et visst antall år etter gjennomført tiltak. Tiltakshaver må kontakte Statsforvalteren for å avtale befaring.
- Dokumentasjon på utført tiltak skal sendes Statsforvalteren i Oslo og Viken.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang
Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan

ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Øystein Røsok
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Asker jeger- og fiskerforening
v/Jon Bjerknes

Vedlegg:

Skråfoto fra sør der kun toppen av badebygget vises av dagens anlegg. Resten av anlegget er skjult under vegetasjonen.

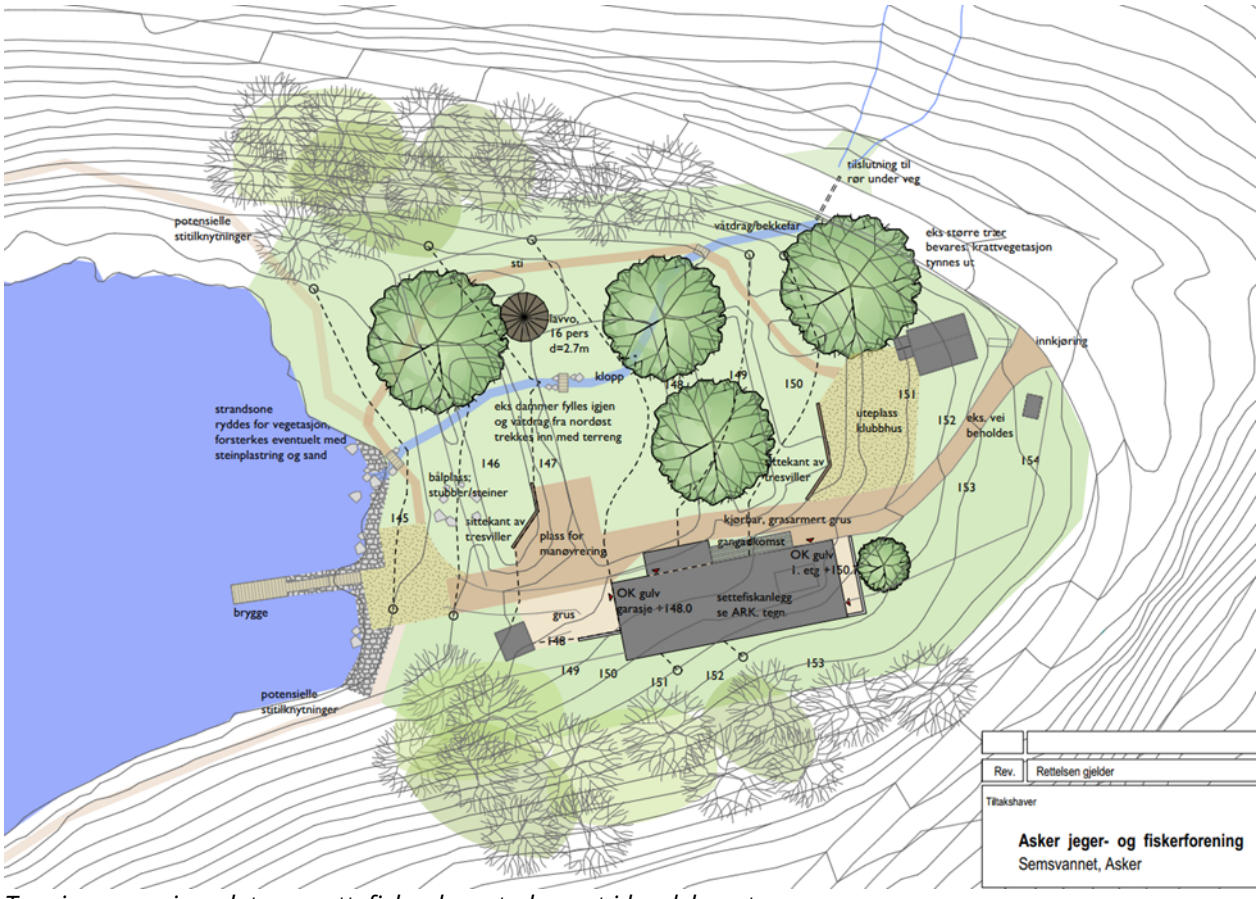

Tegning som viser det nye settefiskanlegget plassert i landskapet.

Tegning som viser det nye settefiskanlegget plassert i landskapsvernområdet.

Fasade Nord (synlig fra uteområdet)

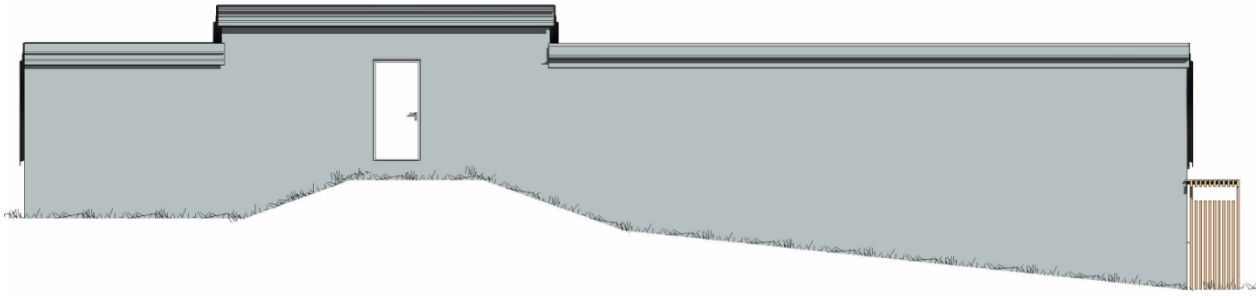

Fasade Sør (mot skråning med turvei).

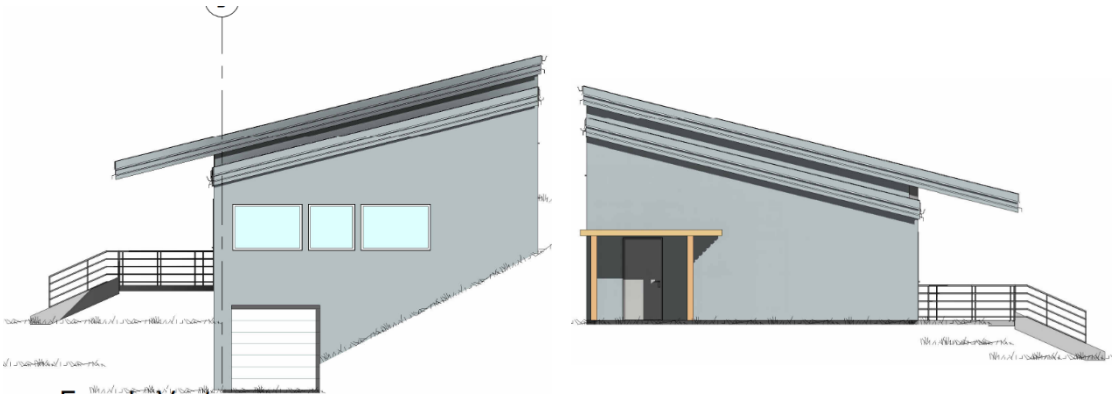

Fasade Vest, fasade Øst

Fasader av nytt bygg.

Naturvernforbuundet i Asker

Dialogmøtet Utvalg for samfunnstjenester 15.mars 2023

Naturvernforbundet i Asker ,
Naturvernforbundet i Hurum og Røyken
Presentert ved Arild Jansen, styremedlem i NiA

Naturvernforbundet

- Kommunens største og eldste natur- og miljøorganisasjon
- Lokallag i Hurum og Røyken (NiHR) og i Asker (NiA)
- NiHR disponerer og leier ut Langvannshytta i Tofteskogen naturreservat på vegne av statsforvalteren
- Naturvernforbundet eier Tofteholmen – ett av landets eldste naturreservater
- Hovedområder:
  - Vern av naturområder og arter
  - Areal- og samferdselsplanlegging
  - Restaurering av natur
  - Forurensning
  - Landbruk og skogsdrift
  - Friluftsliv

Naturen er den beste lekeplassen!

- Vi har også aktivitet rettet mot barn og unge
- For skoler og barnehager er lokale naturområder, gjerne i tilknytning til vann, viktige ressurser for lek og læring

«Naturen må være i vårt nærmiljø også!»

Lokallagene i Asker gjør annet

- Deltar i plan- og reguleringsarbeid, og i det offentlige ordskiftet
- Registrerer naturverdier og jobber for vern
- Melder inn aktuelle skader og problemer til kommunen
- Restaurerer myrer og andre viktige naturverdier
- Fjerner fremmede arter (Canadagullris, edelgran..) og rydder søppel i strandsonen
- Formidler kunnskap og engasjement om lokale naturverdier til barn og voksne

« *Vi jobber for naturen, for miljøet og for de gode opplevelsene!»*

Artenes leveområder – behov

- Store sammenhengende skogsområder og lauvskog
- Brede blågrønne strukturer som binder «hundremeterskogen» sammen med skogsområder
- Døde trær er viktig for biologisk mangfold, for næringskjeden i elver og som skjulested for fisk.
- Godt bevart kyst- og strandsone
- Skjermede områder for sjøfugl

Bevare kritisk truede arter

Blant andre

- Åkerrødtopp (Verksøya)
- Steinfrømøll (Sandbukta)
- Lakrismjeltblåvinge (Borte i Asker?)
- Åkerrikse (Jaren og Grønsand)
- Lomvi (Oslofjorden)
- Elvemusling (i utvalgte vassdrag)

Vi må bevare så mye som mulig av
vår fantastiske natur

I 2021 vedtok formannskapet i Asker enstemmig å gi ei støtteerklæring til arbeidet med FNs globale naturavtale:

- «Kommunene har et særskilt ansvar i arbeidet med å stanse tapet av natur
- Vi har også et nasjonalt ansvar for en rekke truede arter som har sin hoved-forekomst i kommunen vår
- Samtidig presses naturen tilbake av befolknings-vekst, nedbygging av LNF områder trafikkvekst og mer ekstremvær»
- *Asker formannskaps støtteerklæring til natur-avtalen er forbilledlig, men må følges opp av konkrete handlinger*

- Utkastet til temaplan for naturmangfold slår fast at areal-bruksendringer er den viktigste årsaken til ødeleggelse av natur
- PBL har et viktig verktøy for å følge opp naturavtalen. *§ 11-8c* gir anledning til å vedta juridisk bindende hensynssoner for arealer.
- Naturavtalen krever at hensynssonene skal være sammenhengende.
- Det bør derfor opprettes samme type hensynssoner med minst 30 % av kommunens arealer med ødelagt eller skadd natur, for at naturen her skal kunne restaureres.

Men skjer dette i praksis?

Røyken næringsområde, Follestad

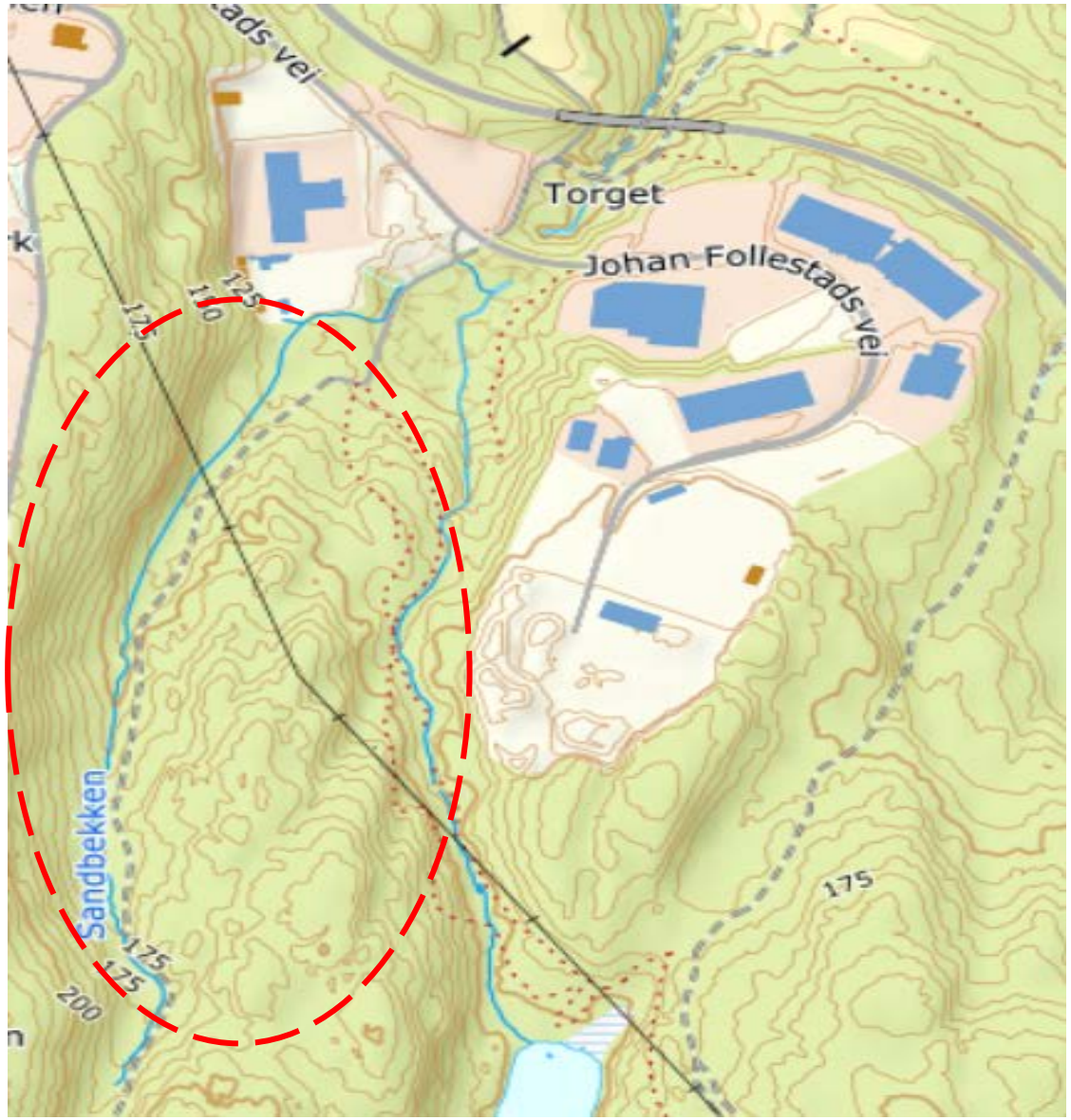

Slik ser det ut i terrenget Foto: Hege Tuhus

Slik er det tegnet i ny arealplan

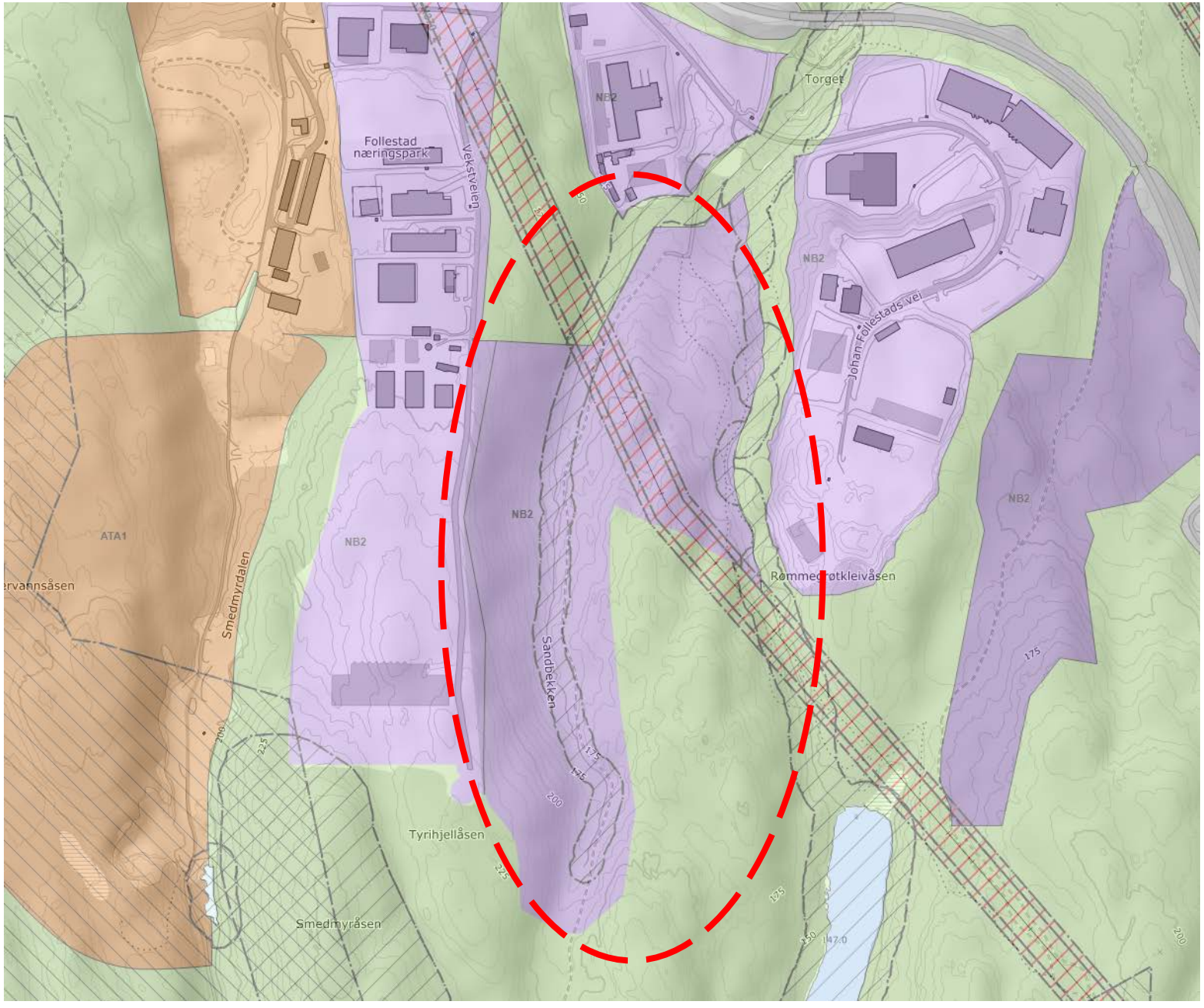

Restaurering av natur

- Restaurere myrområder
  - naturmangfold
  - flomvern
  - karbonlagring
- Restaurere vassdrag, og la vassdragenes kantsoner gro til
- Varsomhet med hogst og skjøtsel
- Gode tiltaksprosjekter

Artsrik slåttemyr – Svensrud restaurert av oss

Men viktig å bevare kant-sonen ved inngrep

Fremmede arter

- Fremmede arter kan ødelegge sårbare økosystemer, og ta bort livsgrunnlaget for truede arter

Blant de vi ser mest av i Asker er

- Rynkerose
- Kanadagullris
- Slirekne
- Rødhyll
- Lupin
- Stillehavsøsters
- Brunskogsnegl
- Kanadagås
- Mink

En syk fjord

- Fagrapporter slår fast at den økologiske tilstanden i Oslofjorden er kritisk for mange arter - vi er nå på vei mot en død fjord!
- En stadig økende befolkning rundt Oslofjorden bidrar til dette :
  - Nedbygging av natur reduserer filtrering og absorbsjon
  - Overvann og kloakk-utslipp
  - Avrenning fra landbruk
  - Ulike inngrep i strandsonen (mudring, sandutfylling,..) ødelegger ålegrasenger, som er viktige næringsområder for torsk, lyr og sjøørret

Det pågår et prosjekt for å forsøke å restaurere ålegras forekomster

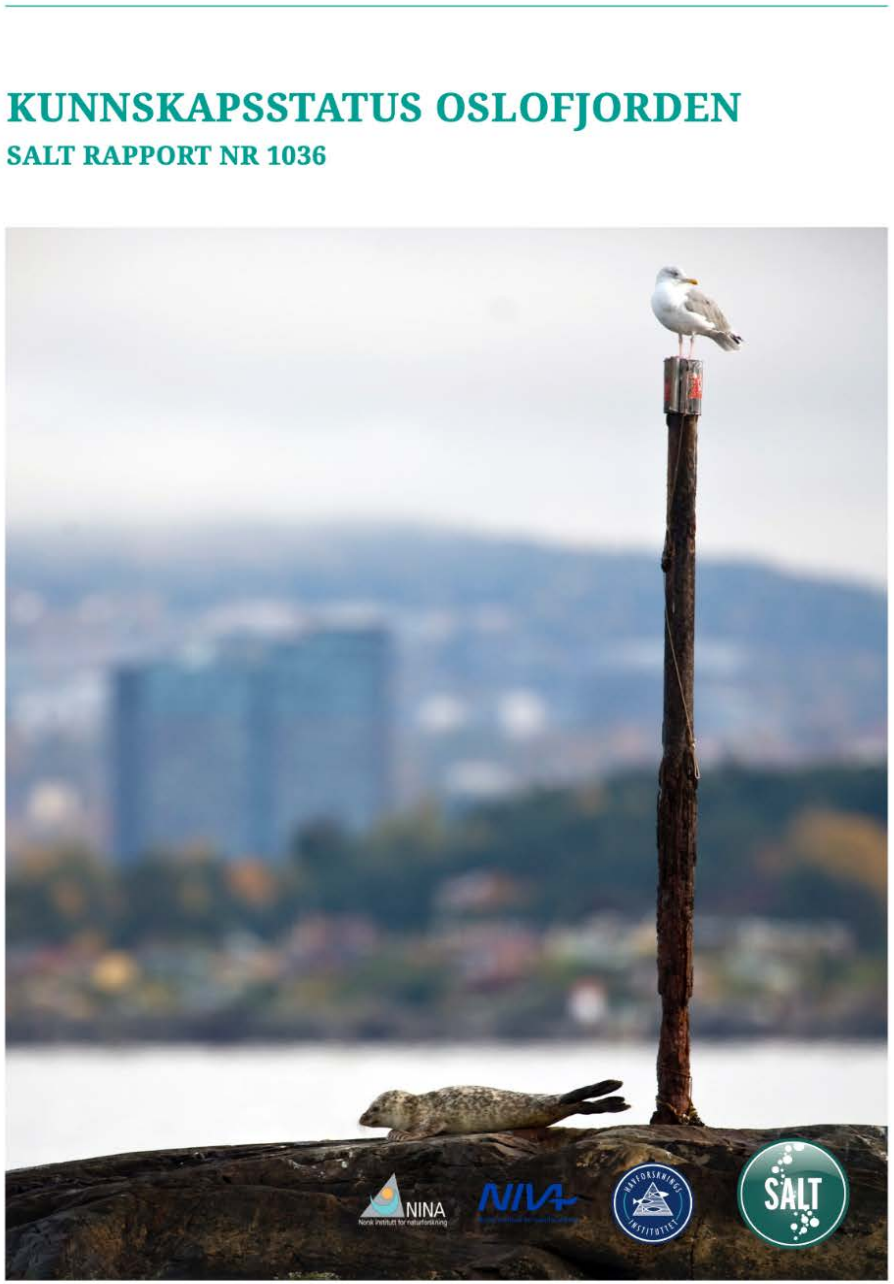

Bruk oss!

- Vi ønsker å bidra
- Vi har fagkompetanse og lokalkunnskap
- Vi må bringes inn tidlig
- Vi er klare til innsats

Presentasjon i Utvalg for Samfunnstjenester
15.Mars 2023

Hans Oddvar Augedal,
Styreleder DNT Asker Turlag

Naturopplevelser for livet

DNT Asker Turlag
DNT Oslo og Omegn

Naturopplevelser for livet

- Den Norske Turistforening (DNT) skal arbeide for et enkelt, aktivt, allsidig og naturvennlig friluftsliv og for sikring av friluftslivets natur- og kulturgrunnlag.

  - Ikke medlemsplikt for aktivitetene
  - Gratis
  - Allmenn tilrettelegger

Friluftsliv i et folkehelseperspektiv

- Naturen har en egenverdi
- Mennesket er en del av naturen og har glede av å oppsøke den
- Naturopplevelser bør kunne oppnås nært der du bor.

DNT Asker Turlag
DNT Oslo og Omegn

DNT i Asker kommune

DNT Asker Turlag (DNT Oslo og Omegn) og DNT Drammen og Omegn har inngått avtale som gjelder fra 1.januar 2022:

- **DNT Asker Turlag har den koordinerende DNT-rollen i Asker kommune,**
  og forblir Asker kommunes hovedsamarbeidspartner knyttet til friluftslivet i hele kommunen.

- **DNT Asker Turlag har hele Asker kommune som geografisk arbeidsområde innen infrastruktur.**

- **Partene har som målsetting å skape best mulige friluftsaktiviteter for innbyggerne i Asker kommune**

Medlemmer(2022):

DNT Asker Turlag :	5850
DNT Drammen og Omegn:	1849
DNT i Asker:	7699

DNT Asker Turlag
DNT Oslo og Omegn

DNT i Asker Kommune

Skaper miljøer for det enkle friluftsliv

<u>I Asker nord:</u>

- 5 DNT hytter + gapahuker mm
- 333km med blåmerkede løyper
- 20 rundløyper i nærområdene
- Pilegrimsled

<u>I 2022:</u>

- Ca. 10 000 dugnadstimer
- 578 aktivitetstilbud
- Friluftsliv langs Oslofjorden/padleleden

DNT Asker Turlag
DNT Oslo og Omegn

Naturopplevelser for livet

Partnerskapsavtale mellom DNT og Asker kommune (start 2013)

Legge til rette for god folkehelse og en helsefremmende stedsutvikling gjennom friluftsliv for alle.

Tilrettelegge og utvikle tilbud som rekrutterer bredt til friluftslivet med et ekstra fokus på barn, unge og flerkulturelle.

Partene er opptatt av å få flere mennesker i fysisk aktivitet gjennom bruk av natur og friluftsliv.

Naturopplevelser for livet

DNT Asker Turlag
DNT Oslo og Omegn

Ungt friluftsliv - DNT er aktive

Temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2021 – 2033

Askersamfunnet har inkluderende og trygge oppvekstmiljøer med lek- og læringsarenaer som fremmer sosial kompetanse, mestring, tilhørighet og god helse

Naturopplevelser for livet

DNT Asker Turlag
DNT Oslo og Omegn

Kommunens strategi, DNT støtter dette:

«Asker kommune skal bidra til å etablere gode møteplasser, sammenhengende grøntområder og et gjennomgående ski- og turveinett som tilrettelegger for friluftsliv og aktiviteter både i nærmiljøet, langs kysten og i marka.»

Naturopplevelser for livet

DNT Asker Turlag
DNT Oslo og Omegn

Nye Asker

Hvordan legge til rette for det enkle friluftsliv i nye Asker

<u>Prosjekt Friluftlivets ferdselsårer:</u>
(Miljødirektoratet, fylkeskommunen, kommunen)

Prosjektet er ledet av Asker Kommune
Alle friluftsorganisasjoner og grunneiere deltar

- Stinettverk for friluftsliv i hele kommunen
- Kyststi
- Kystled for ro og padleaktiviteter
- Ski og sykkel traseer
- Hytter/Overnattingssteder

Nettverk mellom land og hav

Naturopplevelser for livet

DNT Asker Turlag
DNT Oslo og Omegn

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV

Dialgmøte Asker kommune
15. mars 2023

Kaja Høgås, FNF Buskerud
Maria R. Tesaker, FNF Oslo og Akershus

Hva er FNF?

Samarbeidsforum mellom natur- og friluftslivsorganisasjonene på regionalt nivå

Formål
Styrke organisasjonenes arbeid med å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i aktuelle saker i de enkelte regionene.

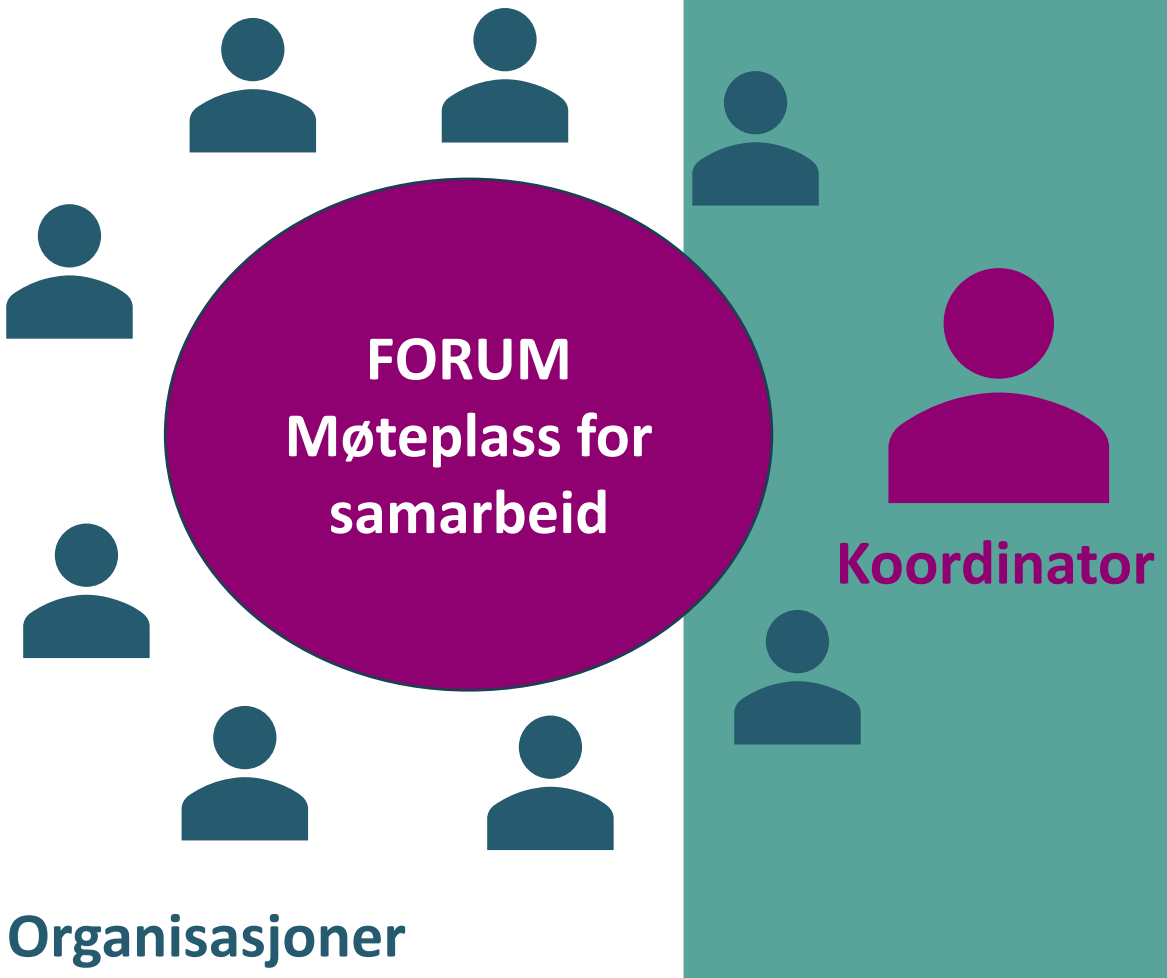

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV

Hvem er FNF (Buskerud og Oslo og Akershus)

- Birdlife
- Botaniske forening
- Den Norske Turistforening
- Elveforum
- Kajakklubber
- Klatreklubber
- Lillomarkas venner
- Naturvernforbundet
- Norges Jeger- og Fiskerforbund
- Norsk organisasjon for terrengsykling
- Oslofjordens Friluftsråd
- Oslo og omland friluftsråd
- Orienteringskrets
- Skiforeningen
- Skogselskapet
- Sopp- og nyttevekstforening
- Speiderforbund
- Østmarkas Venner

Se full liste her:

Buskerud

Oslo og Akershus

FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV

Hva gjør FNF?

- Sette natur og friluftsliv på dagsorden.
- Myndighetskontakt.
- Nettverk med politikere og andre aktører
- Nettverk mellom organisasjonene.
- Kompetanse i organisasjonene.
- Påvirke i plan- og saksprosesser.

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV

FNF: Natur og friluftsliv i politikk og forvaltning

- Bistår organisasjonene i natur- og friluftslivssaker
- Påvirke plan- og saksprosesser
  - Høringsuttalelser
  - Møter med myndigheter og politikere
  - Bidra med ressurspersoner fra organisasjonene

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV

FNF: Bidra til informasjon og påvirkning

- Økt medvirkning
- Felles innspill til fylker og kommuner
  - Samle kunnskap, samordne innspill
  - Diskusjonspartner og arena.
- Lokalkunnskap
  - Bidra med ressurspersoner fra organisasjonene.
  - Offentlig forvaltning plikter å sikre at saker er tilstrekkelig opplyst.

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV

Eksempler på saker vi jobber med (bl.a. i Asker)

Samle inn og videreformidle informasjon

- Høringer
- Tilskuddsordninger
- Nyhetsbrev, nettsider og sosiale medier
- Saker i media

Gi innspill i planprosesser

- Overordnede planer og temaplaner
- Reguleringsplaner

Kontakt

- Kontaktledd mellom organisasjoner, fylkeskommune og kommune
- Bidra til realisering av Miljødirektoratets prosjekter regionalt
  - Friluftslivets ferdselsårer
  - Kartlegging og verdsetting av friluftsområder

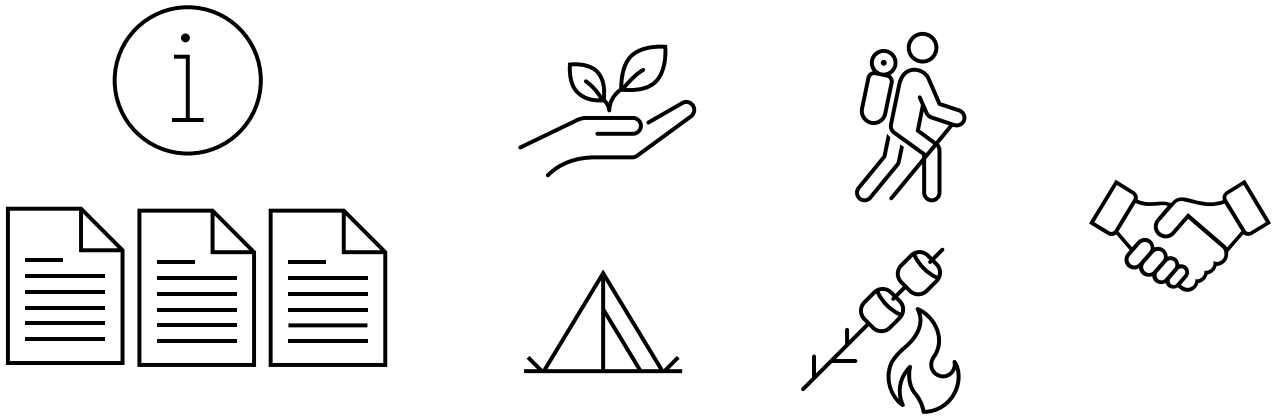

FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV

Eksempler på saker i Asker

- Oslofjorden
- Kommuneplanen
- Temaplan for naturmangfold
- Næringsarealer og boligfelt
- Marka
- Allemannsretten
- Regionale miljøkrav for landbruket

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV

Eksempel: Røyken næringspark

Utdaterte planer fra Røyken kommune

- Ikke i tråd med nye Asker kommunes visjoner
- Ikke i tråd med innbyggernes ønsker
- Utdaterte utredninger
- Verdifullt natur- og friluftslivsområde

Kommunen kan endre vedtak for gamle planer!

Bilde av Felt D. Foto: Smedmyrhyttas venner

Eksempel: Oslofjorden

Tiltaksplanen for Oslofjorden
God oppfølging fra kommunen

Verneområder
Positivt, men mer informasjon nødvendig

Jeteen – veldig positivt

Renseanlegg – veldig positivt

Avrenning fra jordbruk – viktig å følge opp

Kantsoner og elver – bør følges opp bedre

Allemannsretten – positivt og noen utfordringer

Hva ønsker vi fra kommunen

- Dialogmøter
- Tidlig informasjon om planprosesser, vanskelig å komme inn før varsel
- Enkelt å finne saker og informasjon
- Kontaktpersoner natur og friluftsliv

Positivt i Asker kommune

- Ivareta natur og friluftsliv
- Involvering av frivilligheten
- Medborgerskap og innbyggertorg

Kan forbedres

- Gode intensjoner vs. Faktisk utbygging (hyttefelt, næringsutvikling)

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV

Utadrettet informasjon

Nyhetsbrev

Buskerud

Oslo og Akershus

Nettsider

www.fnf-nett.no

Høringsradaren

https://fnf-nett.no/hoeringsradaren/

Sosiale medier

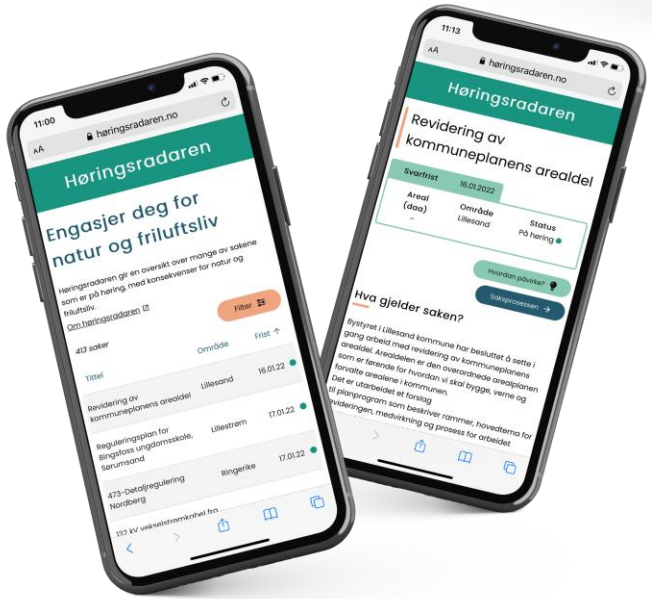

FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV

Kontaktinformasjon

Koordinator FNF Buskerud

kaja.hogas@fnf-nett.no

997 31 240

Koordinator FNF Oslo og Akershus

maria.tesaker@fnf-nett.no

90 65 16 61

FORUM FOR
NATUR OG FRILUFTSLIV

Ekstra

Skogbrukslovseminar juni 2022

Lenke til program, oppsummering og opptak av seminaret

https://fnf-nett.no/oslo-og-akershus/2022/07/01/seminar-om-skogbruksloven-som-miljolov-opptak-og-notat/

Norsk Friluftslivs kampanje om Allemannsrettens plikter (Bjørn Sundquist i hovedrollen)

https://norskfriluftsliv.no/temaer/allemannsretten/allemannspliktene/

BirdLife NORGE

Asker og Bærum lokallag

Bård Kyrkjedelen
Sine Dagsdatter Hagestad

“Hva er viktig for et godt samarbeid med kommunen?”

Vi presenterer:

- **3 utfordringer for fuglelivet**
- Prioriteres høyt av BirdLife AB
- Kommunikasjon med kommunen om utfordringene og bidrar med kunnskapsgrunnlaget som trengs for å utvikle tiltak

Stanse bit for bit nedbygging av artsrike fugleområder

Tre eksempler

I. Sætrepollen → planlegges leilighetsbygg tett ved pollen
II. Poverudelva ved Ulvenvannet → foreslått parkifisering
III. Viernbukta → press på hyttebygging inne i naturreservatet

Rapporten *"Et utvalg fuglelokaliteter i Asker med lokal og regional betydning"* (2021) lister opp alle lokalitetene

Dette er foreningens største bekymring

BirdLife NORGE

Naturkampen 2022

SABIMA

Asker Nummer 20 av landets kommuner

#20
/356 i Norge

#9
/51 i Viken

Verst Best

Satser kommunen på naturen

Dispensasjoner som medfører naturtap

Beskytter kommunen naturen

Vi trenger ny politikk

Forurensning av Oslofjorden og Drammensfjorden

I. Må redusere overgjødsling og plastforsøpling
   A. Truer sjøfuglene
   B. Negativ påvirkning eks. matmangel, tap av leveområde
   C. Effektive tiltak må bli gjort i tide

Oslofjorden har stort mangfold av fuglearter

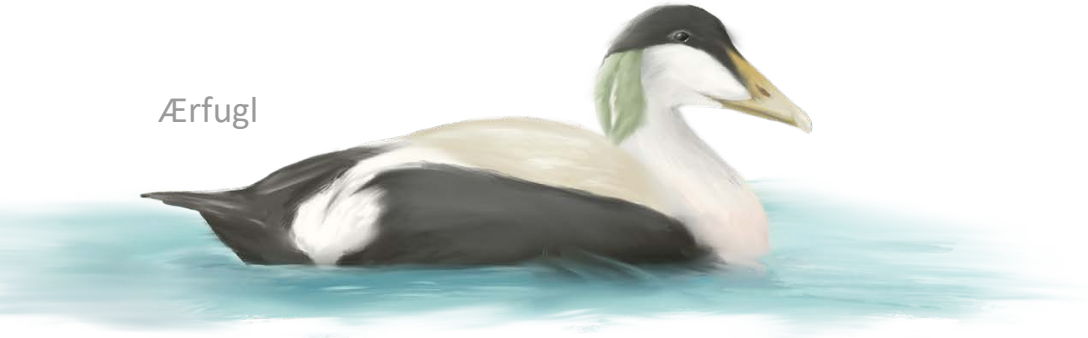

Ærfugl

BirdLife NORGE

Forstyrrelse av rovfugl og sjøfugl i hekketiden

Utfordring = økt ferdsel + bevisst sabotering

Tre eksempler

- Eggplukking av 1200 hettemåkeegg (kritisk truet) i 2022
  - Bevisst ødeleggelse og sabotasje
- Storlom (sårbar) hekket tidligere i Vestmarka
  - Forstyrrelse grunnet økt ferdsel
- Vandrefalk, hønsehauk og fiskeørn
  - Askers rovfugler trenger beskyttelse på hekkeplass

Fiskeørn

BirdLife NORGE

Asker Elveforum

Hva vi forsøker å bidra med & noen forventninger

15.03.2023

Utvalg for Samfunnstjeneser

Facebook: Asker Elveforum askerelveforum.no

Asker Elveforums mål er å bidra til bevaring av blågrønne elver, bekker, vann, våtmark og flomveier

Kartet viser 62 utløp til sjø – men det er utallige lokale elver, bekker, flomveier - som bare blir synlig ved å zoome inn i kartet.

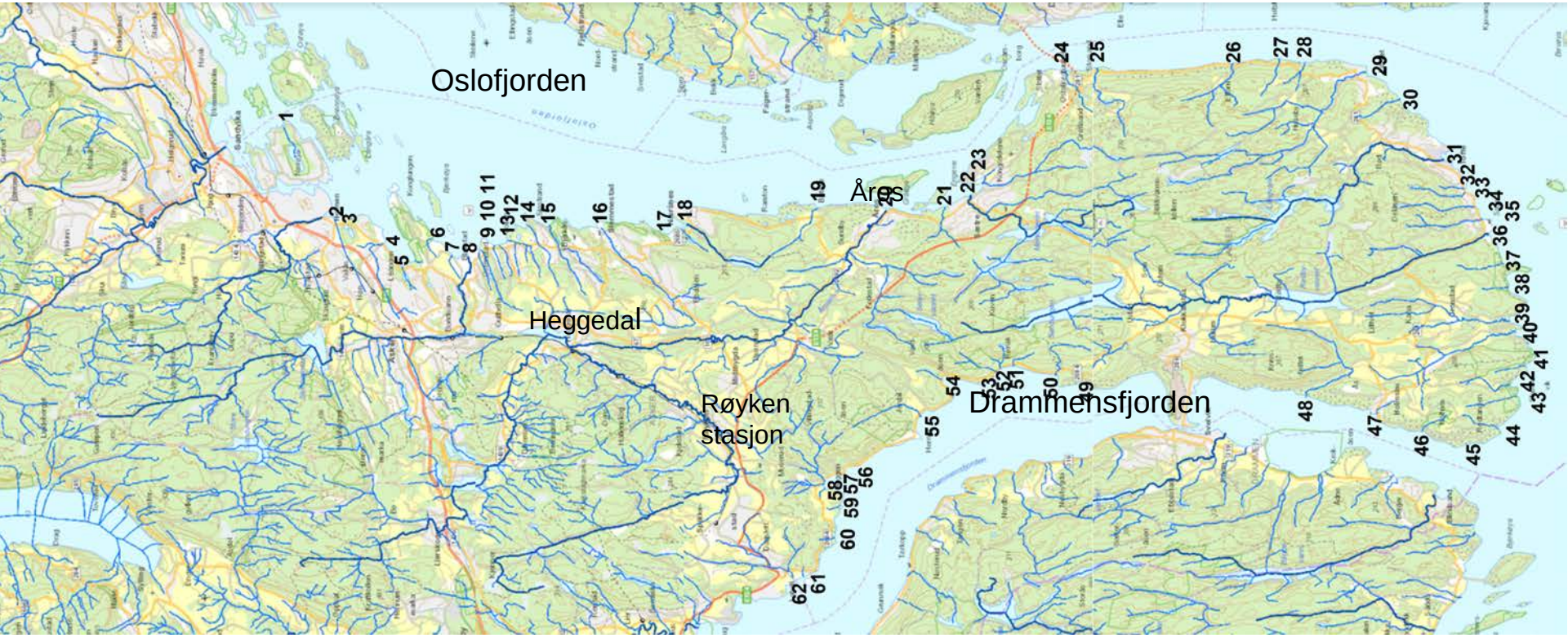

Formål, innsats og fokus

- Frivillig kompetanse- og kontaktforum initiert av Kommunestyret 11.11.2015

- Bidrar til god dialog og samhandling mellom:
  - innbyggere og frivillige organisasjoner
  - kommunens etater
  - politikere og utbyggere/grunneiere

- Bidra til at vassdragene bevares/rehabiliteres som grønne og levende strenger:
  - biologisk mangfold
  - god økologisk status
  - stor opplevelsesverdi
  - kulturminner bevares

- Refererer til lovene og Kommuneplanen
- Forslag til løsning – hvis vi ser muligheter
- Vurderer samfunnsnytten

- Engasjere barn, unge og voksne til å bruke og beskytte de blågrønne strukturene
  - Semiaden, dagseminar for lærerne i samarbeid med kommunen
- Undervisningsmateriale om vassdragene: Levendevassdrag.no
- Uttale seg om regulerings- og byggeplaner og bidra til at bekker gjenåpnes
- Dialoger for at byggeforbudsoner/hensynsoner ivaretas

Styret fra februar 2023

- Leder — Unn Orstein — Siv.ing., prosjektleder i oljebransjen, pensjonist
- Nestleder — Inger Staubo — Biolog, pensjonist fra NVE, tidl. seniorrådgiver hos Fylkesmannen, miljøvernrådgiver i Hurum
  Fra 2023: Styremedl i Forum for Natur og Friluftsliv
- Styremedlem — Dan Lundquist — Hydrolog, NVE, Norconsult, pensjonist
- Styremedlem — Knut Johan Ruud — Norges jeger og fiskerforening, Buskerud
- Styremedlem — Tore Killingland — Miljøverndepartementet, generalsekretær i Naturvernforbundet, politisk rådgiver og statssekretær, miljødirektør i NHOs landsforening for sokkelen, Pensjonist og jobber som klimarådgiver
- Styremedlem — **Kjell Erik Stensby** — Siv.ing, prosjektleder, pensjonist fra NVE
- Styremedlem — **Geir Taugbøl** — Biolog, forsker, prosjektleder, NVE, Energi Norge, pensjonist

- Vara — Guttorm Grundt — Arkitekt, tidl. Miljøvernleder i Oslo, politiker, pensjonist
- Vara — **Tom Christie Kuhnle** — Siv.økonom, pensjonist fra bank

- Valgkomite
  - Trond Jerve — Siv.ing, politiker og initiativtaker til elveforum
  - Kjell Repp — Hydrolog, NVE, pensjonist

- Mange elvevoktere for sitt område

Lover og Regler

Nytt: Naturavtalen COP15 og Temaplan Naturmangfold

- Vanndirektivet om god økologisk tilstand innen 2021 – nå utsatt frist til 2027
  - Alle praktiske tiltak skal settes inn for å begrense negative miljøpåvirkninger §12 i forskrift
- Vassdragene i Asker ble vernet mot kraftutbygning i 1973
- Vannressursloven – spesielt § 5, 7, 11
  - unngå skade
  - nedbør gjennom infiltrasjon
  - naturlig vegetasjonsbelte som levested for planter og dyr + motvirke avrenning
- Teknisk forskrift, TEK 17 7.2 – avstand til elvekant 20 m (NB: ikke normalvannstand)
- Naturmangfoldsloven
- Forurensningsloven
- Plan- og Bygningsloven - §1-1 fremme bærekraftig utvikling og mange andre §
- Kommuneplan areal – kart og juridiske bestemmelser
- Forskrift om produksjonstilskudd (krav til jordbruket om kantsoner)
- Hogst langs vassdrag: Bærekraftforskriften § 5 og Norsk PEFC Skogstandard, kravpunkt 24
- Forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket i Oslo og Viken

Hvis det bare respekteres ……?

Naturavtalen COP15 9 av 23 mål

1 AREALFORVALTNING MED NATUREN I SENTRUM

Alle arealer skal forvaltes på en måte som sikrer naturen, og at områder som har stor betydning for naturmangfold ikke går tapt.

2 30 PROSENT RESTAURERING

Minst 30 prosent av ødelagte og skadede naturområder skal være under restaurering.

3 30 PROSENT VERN OG BEVARING

Minst 30 prosent av alle land- og havområder skal bevares og beskyttes mot skadelig påvirkning fra menneskelig aktivitet. Områdene som vernes skal dekke alle naturtyper og de skal henge godt sammen. I slike områder skal kun aktivitet som er i overenstemmelse med verneformålet være tillatt.

6 HÅNDTERING AV FREMMEDE SKADELIGE ARTER

Forhindre etablering av fremmede skadelige arter, og eliminere skadevirkningene fra de som allerede er etablert. Minimum halvere introduksjons- og etableringsraten av slike arter.

7 REDUSERE FORURENSING

Redusere forurensing og de negative virkningene fra alle forurensningskilder til nivåer som ikke er skadelige for naturen, inkludert fra næringsstoffer, sprøytemidler, farlige kjemikalier, og plastforsøpling.

8 KLIMA-TILPASSING

Minimere effektene klimaendringer har på naturen og samtidig styrke naturens motstandskraft i møte med klimaendringene.

12 GRØNNE BYER

Vesentlig utvide naturområder, og folks tilgang på disse, i urbane og tettbefolkede strøk, samt integrere bevaring og bærekraft bruk av biologisk mangfold i politikk og forvaltning.

14 NATURHENSYN I ALLE SAMFUNNETS SEKTORER

Sørge for at naturen og naturverdier blir godt innarbeidet i politikk, lover, plan- og utviklingsprosjekter osv. på tvers av alle forvaltningsnivåer og i alle sektorer, for å sikre at naturavtalens mål blir gjennomført.

19 FINANSIERING AV NATURTILTAK

Øke alle typer finansiering til gjennomføring av avtalen, slik at dette innen 2030 tilsvarer minst 200 milliarder dollar årlig.

12 av 23 strategier

Temaplan naturmangfold – strategier – relevans til vassdrag

- Prioritere natur og klima like høyt som andre samfunnshensyn og interesser i arealforvaltningen
- Høy terskel for å gi dispensasjoner som medfører inngrep i verdifull natur
- Gjennomgå planer for å avdekke manglende hensyn til natur, slik at planer kan endres
- Arbeide aktivt for å oppnå god økologisk tilstand i vannforekomstene
- Aktivt følge opp og bidra til gjennomføring av «Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden»
- Stanse forringelse av kantsoner og tap av naturtyper og sårbare arter knyttet til vann
- Bevare og restaurere naturområder og sammenhengende naturkorridorer for å sikre at våre økosystemer er robuste mot fremtidens klimaendringer
- Bruke naturbaserte løsninger som et verktøy for å tilpasse oss klimaendringene
- Unngå å bygge ned karbonrike arealer og bidra til CO2 balanse
- Bidra til forvaltning som verner om og sikrer naturmangfoldet
- Heve kunnskapen om naturmangfoldet
- Samarbeide med frivilligheten, næringslivet, offentlig virksomhet, akademia

Store aktuelle saker – kan forbedres før valget

- Kommuneplan areal – lese Asker Elveforums reviderte høringsbrev

- Røyken sentrum områderegulering – «alt» som påvirker Skitthegga
  - Inkludert næringsareal langs Skitthegga i dalføret ned mot sentrum
- Bondilia/Atelierhagen – øke avstand til Bondivanns våtmark
- Eiendomsavdelingens «tanker» om tomten ved Varmestua, Askerholmen stoppes
- Ravinedalen ved Bjørnestad/Kathrineåsen – nei til plan om deponi
- Follestad D – Årosvassdraget – ta ut
- Øra, Sætrelva og Oslofjorden – øke avstand mellom bygg og elv/sjø

- Landås Øst (L4, L5, L6) - bevare siste lauvskog med sidebekk til Fusdalbekken – beholde bestemmelsen i områdeplanreguleringen
- 7. etg glassbygg i elvekanten på Elvely, Askerelva – ny løsning før rammesøknad

Anleggsarbeid – stille spørsmål og følge opp

- Vestre Billingstad, Neselva
  - restaurere Neselva etter leirskredet 07.08.2023 – Neselva Hageby
  - bevare vegetasjon på Ferds eiendom langs turvei ved Neselva
  - ta ut plan om gangbro nr. 2 mellom KIWI og JMs eiendom

- Elvely og Askerelva
  - justere plassering av promenade

- Bøbekken åpning (Slemmestad)
  - sikre naturkvaliteter i betongkanalen gjennom Vaterland

- Holmen Slipp
  - ikke gi dispensasjon til innsnevring av Neselva
  - tenke nytt og restaurere Neselvas utløp

Follestad D – er fordelene større enn ulempene?

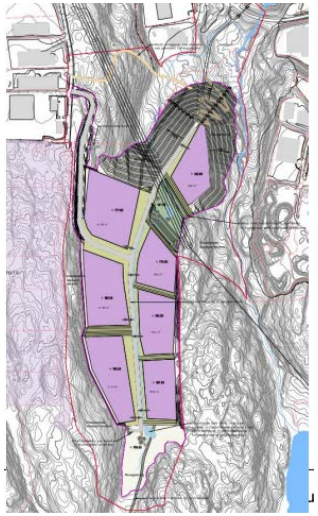

Øra, Sætre ved viktig elv for sjøørret og viktig våtmarksområde for Oslofjorden – hvorfor ikke prioritere avstand?

Landås Øst

Bekk og lauvskog skal bevares iht regulering 2018. Hvorfor planer om flatehogst og 5-6 m oppfylling?

Skal **Neselva** snevres inn når gammel spunt må repareres?
Holem Slipp

Arkitektur som tar hensyn til blågrønnstruktur som levested for planter, dyr, fugl???

Skal vi fortsette å fylle ravinedaler?

Follestad D – fjelldal og grønn korridor – viktig å bevare

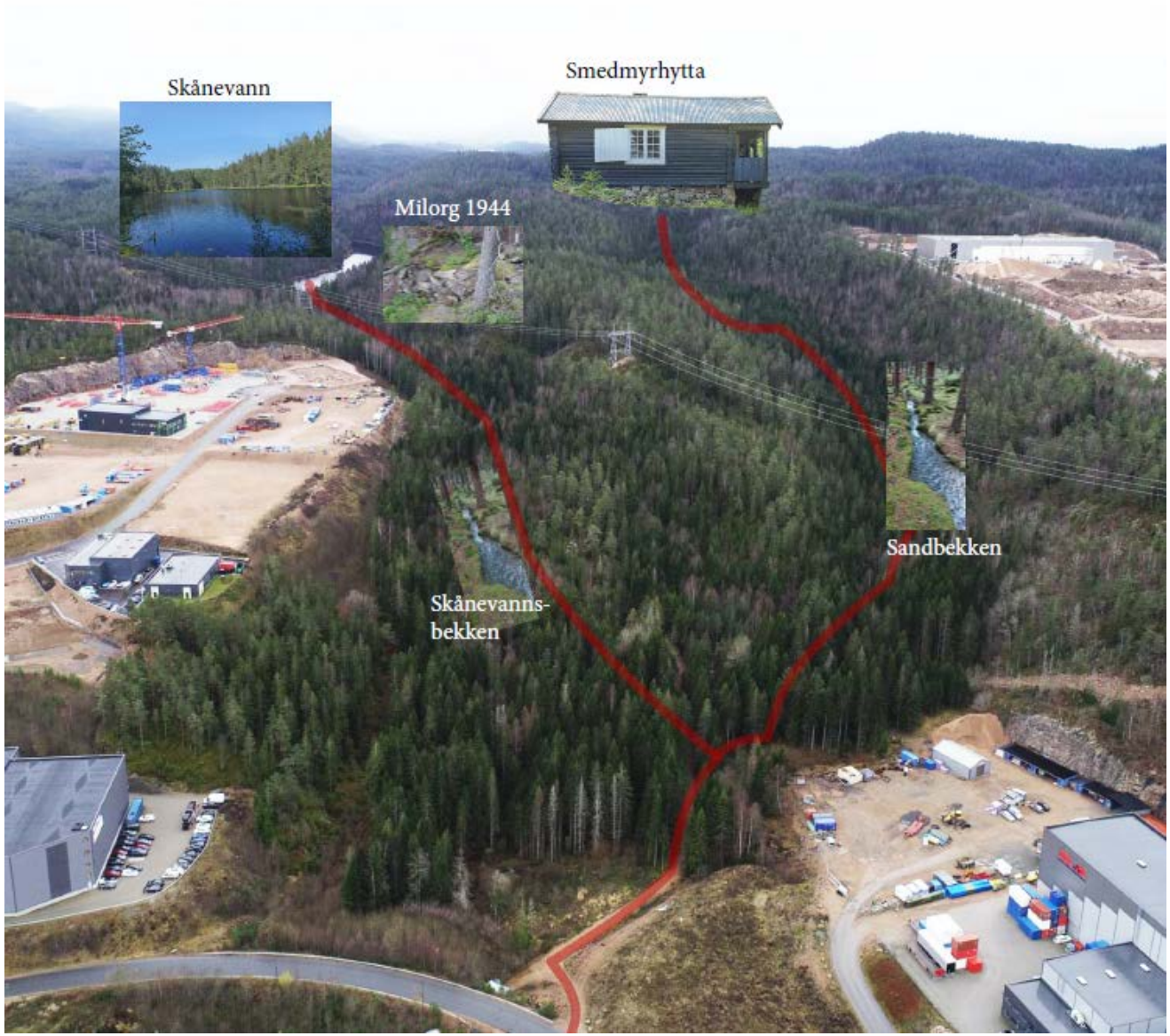

Fra FNF utkast

2 ravinedaler hvor arealplan kan justeres

Hegga inn mot Røyken sentrum:

Reduser planer for næring i den bratte skråningen ned mot turvei til sentrum langs Hegga.

Bjørnstad masseoppfylling av lauvskog og ved Kathrineåsen i Røyken kan tas ut.

Leirskred i Neselva 7. august 2022 ved Neselva Hageby

- Før skredet:
  - Kantsonen ble vesentlig skadet i anleggsfasen i vest og nordøst uten restaurering. Gangbro er voldsom og uestetisk.
  - Kommunens eiendom på østsiden er full av fremmede arter.
- Leirskredet har ødelagt Neselva i en lengde på ca. 40 m og ført mye leire nedover elven.

- «Reparasjon» i august har forverret tilstanden.
- Statsforvalter har krevd plan for tiltak.
- Leirskredet kunne vært unngått:
  - Justere arkitektegningene fra 2015 i henhold til reguleringen 2018
  - Kommunen gå dispensasjon mai 2022 for å bygge inngangsplatå ved å bruke deler av hensynsonen
  - Kalkstabilisering i henhold til regulering ble ikke utført.

Hvalstad skole – Statsforvalter krever (8.3.23) endring til bestemmelsen som ga tillatelse til hogst for visuell kontroll mellom skole/barnehage og fotballbane/aktivitetspark

- Mye arbeid er nedlagt i høringsfasen og i klagefasen.
- Asker Elveforum har 2 ganger måtte kommentere kommunens forklaringer til Statsforvalteren.
- Administrasjon og politikerne kunne ha sagt seg enig ved høring og ved klagen og redusert mange frivillige timer, kommunens timer og Statsforvalterens 2 grundige brev.
- Viktig prinsipiell avklaring som vi håper bidrar til systemendring og større respekt for Vannressursloven § 11 om kantvegetasjon langs elver, bekker, vann.

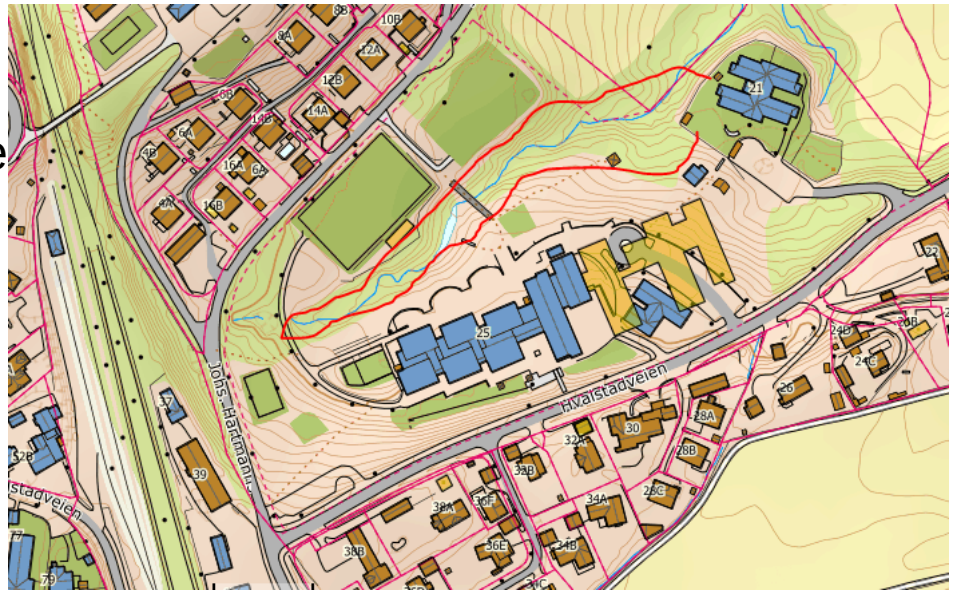

Vi håper at det blir mindre behov for vår innsats i 2024!

Utvalget må påvirke UPB og Formannskapet

Lytte til eksperter og lokalkunnskap

Stille spørsmål ved saksfremlegg

Lav terskel for å sende saker tilbake

1. gangs politisk behandling kan ikke «sementere» partiets holdning

Lytte, lese grundig, kontakte høringsparter før vedtak

Takk for møte!

Neselva nedstrøms leirskredet

NATURRESTAURERINGSTILTAK

FRA PRESENTASJONEN I 2022

Skjøtsel av kantvegetasjon – forbedringspotensiale

- Naturlig kantvegetasjon er sjiktet og trenger ikke skjøtsel
  - Unntak er fjerning av fremmede arter og gran med grunne røtter
  - Unntak hvis det danner seg klaser i elven som øker flomfare

- Hensynsoner trenger buffersoner for å bevare kantvegetasjon
  - Bevare mot kantklipp langs vei
  - Hindre snøbrøyting som bryter ned ny vegetasjon
  - Infiltrasjon av overvann – flomdempning og forurensning
  - Holde avstand til tunge maskiner og VA arbeid

- Hageeiere og sameierstyrer er trussel mot kantsonen
  - Mest mulig plen, en oppfatning av estetikk, utsikt, sol mm
  - Manglende forståelse for naturmangfold og viktigheten av blågrønne strukturer
  - Personlige oppfatninger overstyrer skjøtselsplaner – bør bli politisak?
  - Ulovlig, uvettig hogst tar svært lang tid å rette opp

Naturrestaurering – eksempler på mulige prosjekter

Forslag til prosjekt	Begrunnelse	Kost
Restaurere Askerelvas kantsone vest ca. 30 m, nord for utløpet av Drengsrudbekken	Fremmede arter og ingen vegetasjon. Utvide PRUs pågåendeprosjekt åpning av Drengsrudbekken/ny Kirkevei	Meget lav
Forbedre Elveparken i Sætre	Uestetisk avslutning av prosjekt. Bevar blågrønn struktur.	Lav
Fjerne parkslirekne langs Sætreelva	Stor utbredelse som ikke må få lov å fortsette.	?
Utløp av Gjellumvann og tilgroing ved badeplass Heggodden - studie	Vurdere behov for tiltak mot gjengroing	Lav
Gjellumvann – fjerne tilgroing	Bevare utløpet.	?
Heggedal – skråning ved «Rustad meieri» - Naturrestaurere	Bratt skråning, fremmede arter, skjøtselsproblem. Bevare blågrønn struktur.	Utbygger
Heggedal – fjerne fremmede arter i sentrum langs vassdrag og lagring av masser i elvekant.	Bevare blågrønn struktur.	Utbygger

Naturrestaurering – eksempler på mulige prosjekter

Forslag til prosjekt	Begrunnelse	Kost
Svinesjøen	Fjerne vekster, fjerne avrenning	
Hegga gjennom jordbruk	Tilføre kantvegetasjon	
Røyken sentrum	Naturrestaurere	
Rortundammen og Bøbekken	Naturrestaurere	
Fiskehindre ved veianlegg		

Anbefalinger for vassdrag i sentrums- og boligområder

- Langs vassdrag skal det opprettholdes en vegetasjonssone på minst 10 m og en buffersone på 10 m

- Mer kommunale ressurser og bedre organisering for ivaretagelse av vassdrag og natur i saksbehandling, planlegging og tilsyn:
  - Utbyggere og kommunens prosjekter
  - Vann og Vannmiljø - rørsystemer må redusere inngrep i kantsonen
  - Veier trenger bredere infiltrasjonsoner mot bekker og flomveier
  - Fremmede arter må fjernes og snø skal lagres med stor avstand

- Utbyggere og kommunen må bruke dialogprosesser

- Restaurere kantsoner

- Kunnskapsbaserte skjøtsel – og ikke stol på sameienes håndtering av regulerte skjøtselsplaner

Våre anbefalinger for vassdrag i LNF områder

- Kantsoner for å hindre avrenning av næringstoffer og sedimenter
- Jordbruksarealer må overvintrer i stubb langs vassdrag
- Grønnsaksdyrking har mye svart jord – brede kantsoner nødvendig
- Skogshogst – bevare vegetasjonssoner (lauvskog)
- Bekjempe fremmede arter
- Mer ressurser/bedre organisering for ivaretagelse av vassdrag og natur i saksbehandling, planlegging og tilsyn
  - Kartlegge hvilke naturverdier som er i faresonen
  - Øke tilsyn
  - Bøter ved ulovlig hogst

Forventninger til Plan og bygningsavdelingen

- Fokus på lover, forskrifter, veiledere - utover Plan og bygningsloven
- Samarbeid og bruk av kompetansen i andre avdelinger
- Satsning på Medborgerskap bør være synlig også for Elveforum
- Klare tilbakemeldinger til utbyggerne bør gis i tidlig fase
- Forvente at tiltakshaver og arkitekt revurderer sitt konsept basert på tilbakemeldinger
- Ulempene må presenteres for politikerne – pro/con
- Ressurser til tilsyn og restriktiv med dispensasjoner

Handlingsprogram og budsjett

- Øke VA fornyelsestakten ytterligere for å redusere kloakkoverløp til vassdrag og Oslofjorden
  - Frist for god økologisk og kjemisk tilstand skulle vært oppnådd innen 2021 – og er nå utsatt til 2027
  - Høyere kostnader må ikke føre til at fornyelsestakten reduseres

- Landbruk – ressurser for ivaretagelse av vassdrag

- Avsette midler til naturestaureringsprosjekter

LOVER OG REGLER

Stortingsmelding 14 (2015-16) Natur for livet

Stortingsmeldingen kom i desember 2015 og sier på side 1:

«Arealbruk og omdisponering av areal til for eksempel veg- og boligbygging, industri og næringsformål er viktig for samfunnet, men er samtidig den faktoren som har størst innvirkning på naturmangfoldet på land.»

«En forutsetning for å lykkes med det grønne skiftet er å ta vare på naturmangfoldet for nåværende og fremtidige generasjoner.»

Regional Plan for Areal og Transport i Oslo kommune og
Akershus fylkeskommune vedtatt desember 2015:

- «Vekst bør gå foran vern i prioriterte vekstområder» – men sier også:
  - «Lokal blå- og grønnstruktur og egenart kommer lett under press ved kraftig by- og tettstedsvekst, og er **særlig viktig å ivareta** når de prioriterte vekstområder blir tettere utbygd.» (side 29)
  - «Bevaring av store sammenhengende naturområder og grønne korridorer mellom områdene er derfor særlig viktig. Det inkluderer å sikre forbindelser gjennom tettbygde områder, og å hindre strukturbrudd ved utbygging f.eks. av samferdselstiltak.» (side 30)

Hvis bare Regional Plan for Areal …… følges ……
.

Lover og Regler

- Vanndirektivet om god økologisk standard innen 2021
  - Alle praktiske tiltak skal settes inn for å begrense negative miljøpåvirkninger
- Vassdragene i Asker ble vernet mot kraftutbygning i 1973
- Vannressursloven – spesielt § 5, 7, 11
  - unngå skade
  - nedbør gjennom infiltrasjon
  - naturlig vegetasjonsbelte som levested for planter og dyr + motvirke avrenning
- Teknisk forskrift, TEK 17 7.2 – avstand til elvekant 20 m
- Naturmangfoldsloven
- Forurensningsloven
- Plan- og Bygningsloven - §1-1 fremme bærekraftig utvikling og mange andre §
- Kommuneplan areal – kart og juridiske bestemmelser
- Forskrift om produksjonstilskudd (krav til jordbruket om kantsoner)
- Hogst langs vassdrag: Bærekraftforskriften § 5 og Norsk PEFC Skogstandard, kravpunkt 24
- Forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket i Oslo og Viken (høring)

Hvis bare lovene og kommunalplanen følges .....

EU's vanndirektiv
hjemlet i norsk lov med Forskrift om vannforvaltning

Har som mål å sikre *god økologisk og kjemisk tilstand* i definerte vannforekomster i tråd med kravene i Vanndirektivet

Asker kommune er en del av Vannområde Indre Oslofjord Vest som er en del av vannregion Glomma

Hadde følgende tidsfrister:

- Planer for hvordan målet skal nås, skal være klare innen 2015
- Alle tiltak skal igangsettes innen 31.12.2018
- God kjemisk og økologisk tilstand for vannkvalitet skal nås innen 2021

Vassdragene vernet .....

- Vassdragene i Asker er vernet mot kraftutbygging

- Stortingsmelding 14 (2015-2016) «Natur for Livet» side 127:

  - Det skjer likevel inngrep i vernede vassdrag som reduserer verneverdiene

  - Regjeringen vil arbeide for at verneverdiene i vernede vassdrag opprettholdes eller eventuelt gjenopprettes der det viser seg at negative påvirkninger har forringet verneverdiene

  - Verdiene skal .... ivartas gjennom .... eksisterende lovverk
    - Plan- og Bygningsloven er viktigst
    - Vurdere økt beskyttelse gjennom områdevern etter naturmangfoldloven

Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)

– utdrag fra kapittel 2. Alminnelige regler om vassdrag

§ 5 *(forvalteransvar og aktsomhetsplikt)*

«Enhver skal opptre aktsomt for å unngå skade eller ulempe i vassdraget for allmenne eller private interesser.

«Vassdragstiltak skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser. Denne plikten gjelder så langt den kan oppfylles uten uforholdsmessig utgift eller ulempe. Vassdragsmyndigheten kan ved forskrift fastsette nærmere regler om planlegging, gjennomføring og drift av bestemte typer vassdragstiltak.»

Vassdragstiltak skal fylle alle krav som med rimelighet kan stilles til sikring mot fare for mennesker, miljø eller eiendom.»

§ 7 *(vannets løp i vassdrag og infiltrasjon i grunnen)*

Ingen må hindre vannets løp i vassdrag uten hjemmel i denne lov.

«Utbygging og annen grunnutnytting bør fortrinnsvis skje slik at nedbøren fortsatt kan få avløp gjennom infiltrasjon i grunnen.

Vassdragsmyndigheten kan gi pålegg om tiltak som vil gi bedre infiltrasjon i grunnen, dersom dette kan gjennomføres uten urimelige kostnader.»

Lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven)
– utdrag fra kapittel 2. Alminnelige regler om vassdrag

§ 11 *(kantvegetasjon)*

«Langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr.

Denne regelen gjelder likevel ikke for byggverk som står i nødvendig sammenheng med vassdraget, eller hvor det trengs åpning for å sikre tilgang til vassdraget.

Grunneieren, tiltakshavere og berørte fagmyndigheter, kan kreve at kommunen fastsetter bredden på beltet. Bredden kan også fastsettes i rettslig bindende planer etter plan- og bygningsloven.

Vassdragsmyndigheten kan i særlige tilfelle frita for kravet i første ledd.»

Vannforskriften §12 – Krav til ny virksomhet eller inngrep

- kopiert fra Klima- og Miljødepartementets foredrag 14.03.16 «Kampen om arealene»

Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 - § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes

a) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflateforekomst eller endret nivå i en grunnvannsforekomst, eller

b) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand

I tillegg må følgende vilkår være oppfylt:

a) alle praktiske gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand,

b) samfunnsnytten av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, og

c) hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

Forskrift om produksjonstilskudd (krav til jordbruket om kantsoner)

§4 Tilskudd til jordbruksareal

Det kan gis areal- og kulturlandskapstilskudd for fulldyrket og overflatedyrket jord samt innmarksbeite som foretaket disponerer og driver aktivt på det tidspunkt eller i den perioden som fremgår av jordbruksavtalen.

Det kan gis ytterligere tilskudd for de arealene som drives økologisk i samsvar med produksjonskravene i forskrift 4. oktober 2005 nr. 1103 om økologisk produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter og næringsmidler.

Det kan ikke gis tilskudd dersom det foretas inngrep som forringer kulturlandskapet. Dersom annet regelverk ikke er til hinder for det, kan kommunen likevel forhåndsgodkjenne inngrepet dersom det avhjelper betydelige driftsmessige ulemper.

Det kan ikke gis tilskudd dersom det ikke er etablert vegetasjonssoner mot vassdrag med årssikker vannføring. Vegetasjonssonen skal være tilstrekkelig bred til å motvirke avrenning til åpent vann under normal vannføring. Sonen må være på minst 2 meter målt fra vassdragets normalvannstand, og kan ikke jordarbeides.

Asker Velforbund

Dialogmøte – Utvalg for samfunnstjenester
Asker Rådhus 15.03.2023

Karl Jørgen Gurandsrud

Styreleder Asker Velforbund

Asker Velforbund (AV) – en definisjon

- AV er paraplyorganisasjonen for alle velforeninger i Asker kommune.
- I Asker er det 77 velforeninger som betaler kontingent til AV.
- 18 av medlemsforeningene kommer fra den søndre delen av kommunen
- Satt på spissen så representerer dermed AV det meste av Askers befolkning!
- AV ledes av et styre med åtte medlemmer med ulike geografisk opphav i Asker.

Asker Velforbund

Samarbeidsavtale med Asker kommune

- AV og AK har en gjensidig samarbeidsavtale med generelle prinsipper og oppgaver for begge parter. En fornyet avtale ble signert i 2022.
- *Målsettingen med avtalen er bl. a. å:*
  - Sikre klargjøring av viktige prinsipper og gjensidige krav og forventninger
  - Sikre bedre kontinuitet og forutsigbarhet
  - Bidra til forståelse og respekt for hverandres synspunkter og arbeidsmåter.

Asker Velforbund

Velveisaken i mål – flere problem gjenstår

- Arbeidet med kommunal overtagelse av prioriterte velveier ble avsluttet i løpet av 2021
- AV mener at brøytestøtten til godkjente velveier og såkalte «gråsoneveier» bør videreføres permanent
- Lokale, ikke-kommunale, veier er fortsatt en utfordring, slik som Askerbrubakken, Nedre Askerhagen og Øvre Askerhagen i et sterkt trafikkert Asker sentrum

Asker Velforbund

Store trafikkproblem i sentrum, - en utfordring

- En av våre medlemsforeninger har presentert en trafikkanalyse som ikke er fulgt opp
- Særdeles sårbart er Asker sentrum ved kraftige snøfall da det kan være helt umulig for utrykningskjøretøyer og komme frem.
- Det er kjente situasjoner der brannbiler og ambulanse ikke har back-up for tilførselsveier ved uhell og trafikkaos i sentrum

Asker Velforbund

Saker som AV arbeider aktivt med

Velrusken

- Årlige Rusken-aksjoner er godt implementert og utføres med høy dugnadsinnsats i mange vel
- AV har siden 2013 hatt avtale med AK om ansvar for å fordele økonomiske midler til velforeninger som arrangerer ryddeaksjoner og ulike tiltak som forhindrer forsøpling
- For 2023 er rammen 100.00 kr til fordeling, det samme i 2013
- <u>AV ønsker vesentlig høyere bevilgning, særlig nå som vi har større kommune og flere velforeninger å fordele på!</u>

Asker Velforbund

Saker AV er opptatt av

Trafikksikkerhet

- AV bidro aktivt til at Asker og Bærum Trafikksikkerhetsforening ble reorganisert og videreført. Vi er representert med et styremedlem i ABT
- AV oppfordrer AK til å gå i nærmere dialog med AV om konkrete forslag til gjennomføring av aksjoner for fjerning av vegetasjon langs vei.

Kommuneplanen

- AV har gitt innspill og oppfordret sine medlemsforeninger til å komme med innspill til Kommuneplanens arealdel

Takk for oppmerksomheten!

Asker Velforbund

Asker kommune

Politisk tilleggsnotat

Vår referanse	Vår saksbehandler	Dato
23/05775-1	Ellen Gangnæs	30.03.2023

Refererte dokumenter tas til orientering slik de foreligger

Referatsaker for utvalg samfunnstjeneste, 27.04.2023

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Asker kommune

Temaplan
Samferdsel og mobilitet

Reiser for en bedre fremtid: bærekraftig mobilitet for alle

Asker, april 2023

Asker kommune

Utfordringsbildet

- Spredtbygd kommune - Lange avstander
- Store interne forskjeller
- Delt ansvar og eierskap
- Varierende kvalitet på fysisk veianlegg og overbelastede veier
- Store utslipp av klimagasser gjennom veitrafikk
- Varierende kollektivtilbud
- Manglende lenker i gang- og sykkelanlegg
- Økonomiutfordringer på alle ansvarsområder

Asker kommune

Kunnskapsgrunnlag

- Lover og føringer
- Klima
- Folkehelse
- Fysisk infrastruktur
- Transportsystemet og reisevaner i Asker
- Asker kommunes eget arbeid med mobilitet og reiser
- Trafikksikkerhet og skolevei
- Dialog med øvrige myndigheter
- Næringstransport og varelogistikk
- Innovative digitale løsninger
- Økonomi

Asker kommune

Hovedfunn

- **Utslipp fra veisektoren utgjør over halvparten av de totale klimagassutslippene i Asker**
  - Utslipp fra tunge kjøretøy og varebiler går opp
- **Koblingen mellom folkehelse og samferdsel og mobilitet**
  - Fysisk aktivitet: Kun tre av ti voksne og eldre er aktive nok, og halvparten av 15-åringene
  - Bekjempelse av utenforskap og ensomhet. En av de store samfunnsflokene
- **Reisevaner**
  - Vi sykler for lite (4 % i 2017, mål om minst 8% i NTP)
  - Kollektivandelen, spesielt internt i Asker er for lav.
- **Kommunalt veinett**
  - Stort behov for klimatilpasning og vedlikehold

Asker kommune

Hovedfunn

- **Digitale løsninger**
  - ITS og C-ITS
  - Droner og apper
- **Endringer innen trafikksikkerhetsarbeidet**
  - Fokus på hjertesoner og holdningsskapende arbeid
  - Bedre effekt med billigere tiltak
- **Asker kommunes innsats**
  - Mobilitetsprosjektet
  - Delingsbiler
- **Økonomisk spillerom fremover**
  - Andre virkemidler enn nybygging må defineres og realiseres for å dekke transportbehovet

Asker kommune

Transportpyramiden

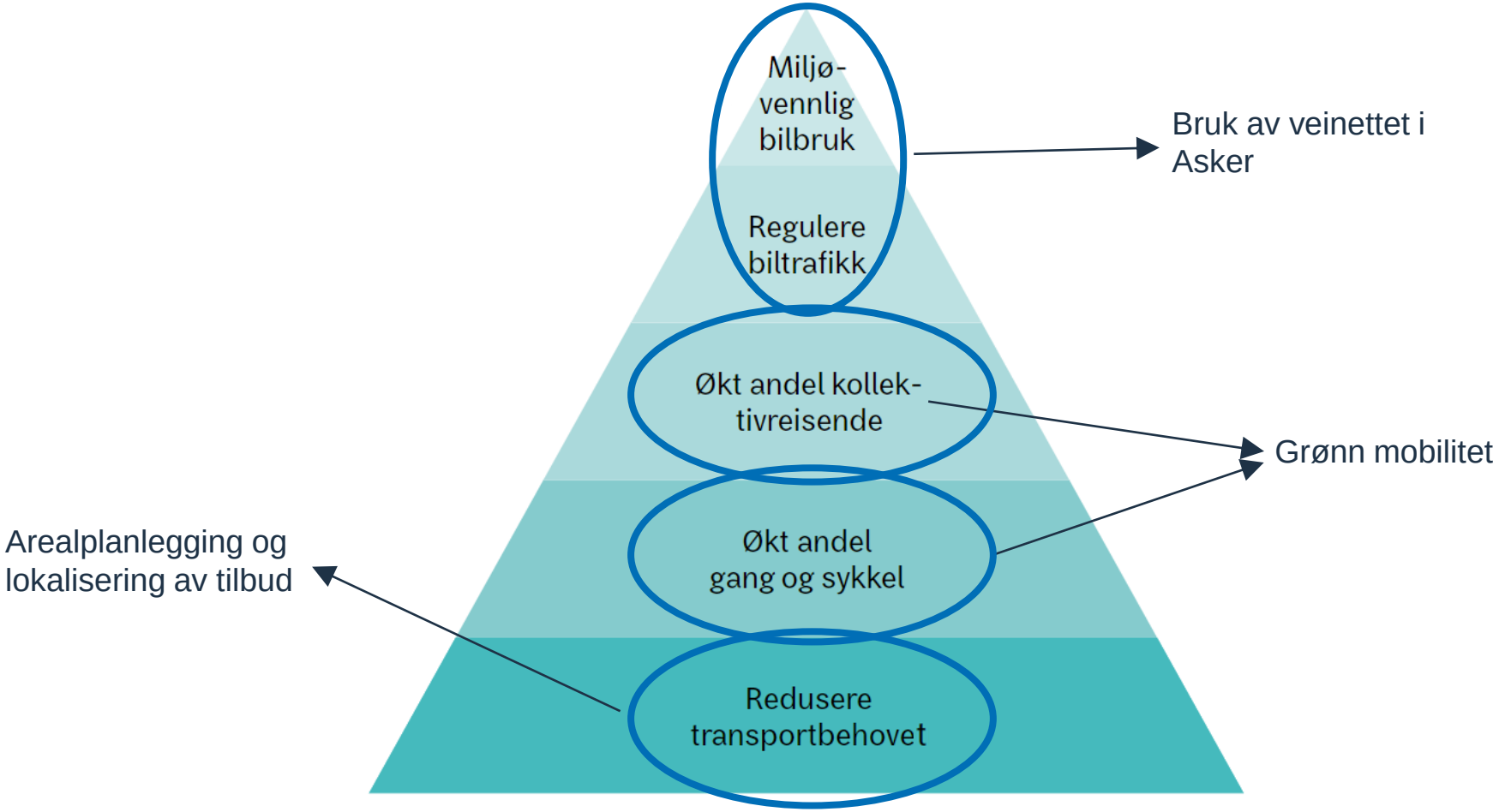

Transportpyramiden (TØI/SVV) viser prioritering ved planlegging, utbygging, drift og vedlikehold

Asker kommune

Asker kommunes handlingsrom

- Kommunen er
  - Planmyndighet
  - Part i bypakker og byvekstavtaler
  - Pådriver i lokal sentrumsutvikling
- Det kommunale veinettet, langsgående fortau og gang- og sykkelvei og kommunale brygger
  - Drift, vedlikehold og investeringer
- Samskapning, nytenking, innovasjon.
  - Vi kjenner kommunen vår best

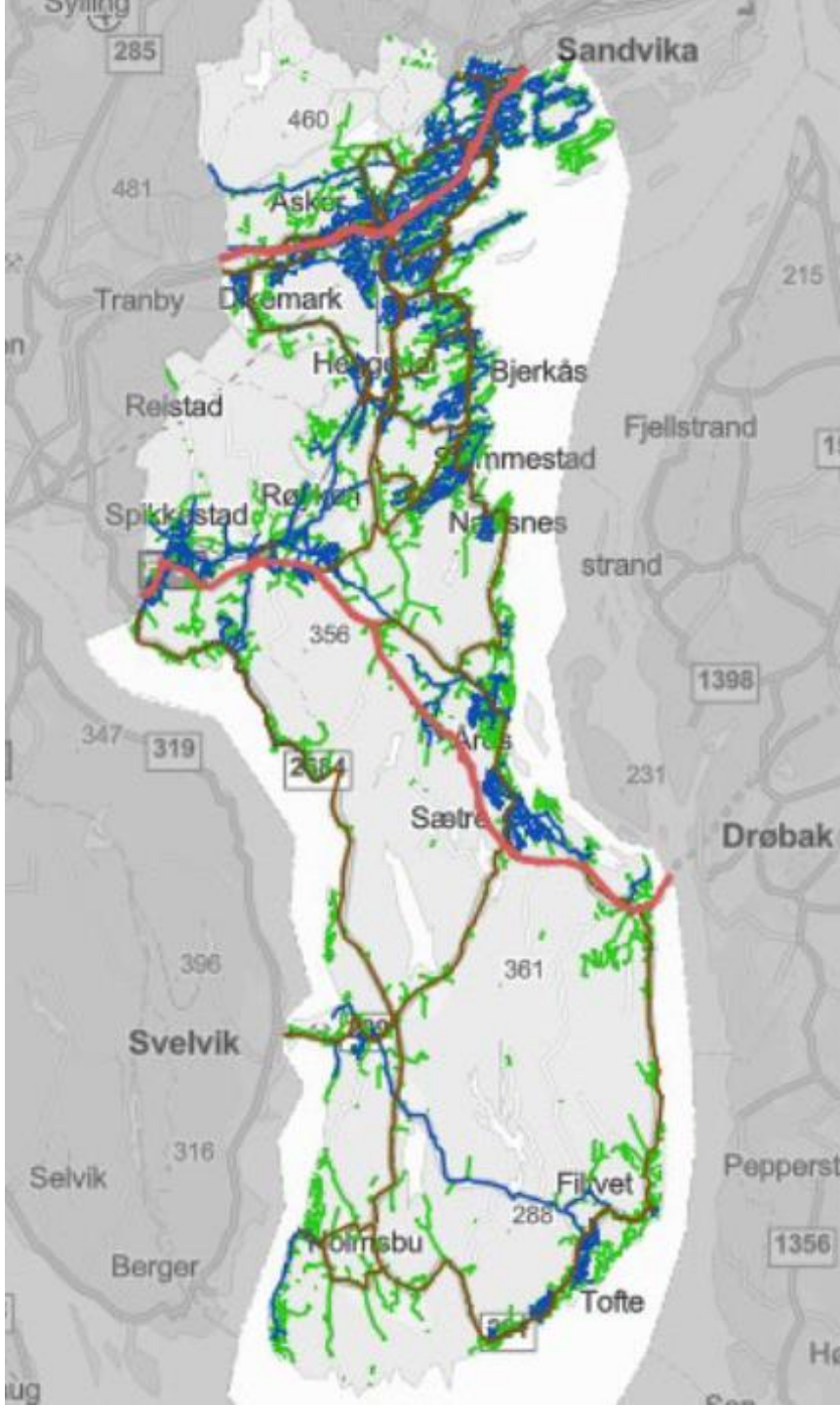

Asker kommune

Temaplanens 4 innsatsområder

Transportpyramiden (TØI/SVV) viser prioritering ved planlegging, utbygging, drift og vedlikehold

HANDLINGSROM

- Reduksjon av transport
- Grønn mobilitet
- Kvalitet på kommunale veianlegg
- Kunnskap, samarbeid og innovative løsninger

UTKAST

Asker kommune

Innsatsområder og strategier

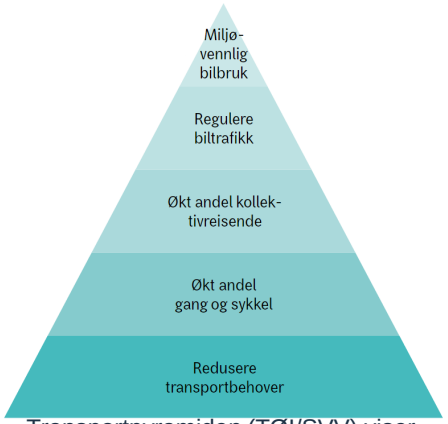

Transportpyramiden (TØI/SVV) viser prioritering ved planlegging, utbygging, drift og vedlikehold

Innsatsområder

Tema for strategier

Reduksjon av transport

- Stedsutvikling
- Samlokalisering av funksjoner
- Varelogistikk og renovasjon
- Parkering

Grønn mobilitet

- Økt andel sykkel, gange og mikromobilitet
- Samkjøring og bildeling
- Bedre kollektiv-system for alle
- Kollektivtransport på fjorden
- Innfartsparkering
- Tunge kjøretøy med nullutslippsteknologi

Kvalitet på kommunale veianlegg

- Klimatilpasning
- Tilrettelegge veiene for fremtidens bruk
- Trafikksikkerhet
- Universell utforming
- Drift og vedlikehold

Kunnskap, samarbeid og innovative løsninger

- Samarbeid med næringslivet
- Samarbeid med øvrige myndigheter om Askers behov
- Oppdatert kunnskap
- Holdnings- og adferdsskapende arbeid
- Forsøksprosjekter
- Digitale løsninger

UTKAST

Asker kommune

Innspill til handlingsprogrammet 2024-27

HUST 27.april 2022 – innspill fra direktør for samfunnstjenester

Asker kommune

Utvalgets prioriteringer for 2023

- **Oppfølging av temaplan Handling mot klimaendringene**
  - Sikre finansieringsmuligheter for mål og ambisjoner satt i planen
  - Oppjustert miljøstandard på alle investeringer
  - Naturrestaurering
  - Arealnøytralitet
  - Tiltak for å stimulere til sirkulær økonomi, inkl ombrukssenter

- **Kyst- og fjordforvaltning**
  - Sjøareal
  - Strandsone
  - Tilgjengelighet
  - Naturrestaurering
  - Oppfølging av Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden
  - Tilrettelegge for ladeinfrastruktur (elbåter)

- **Klimasmart landbruk**

- **Skape muligheter for etablering av mindre nærmiljøanlegg for å bedre folkehelse og bomiljø**

- **Samferdsel**
  - Trafikksikkerhet
  - Være pådriver for et framtidsrettet kollektivtilbud og for smart trafikkavvikling
  - Satsing på sykkelveier
  - Etablere tiltak for å redusere indirekte klimagassutslipp fra økt og økende massetransport i og igjennom kommunen

- **Bærekraftig og verdibevarende forvaltning av kommunale bygg og eiendommer**
  - Energiøkonomisering på kommunale bygg
  - Universell utforming

- **Vann og vannmiljø**
  - Høy fornyingstakt på vann og avløpsledninger, hhv 1,4 og 1,6%
  - Anleggene på vannbehandling og avløpsrensing oppgraderes

- **Interesseorganisasjoner**
  Innspill fra interesseorganisasjoner til Samfunnstjenester i åpent møte 31. mars 2022 vurderes i planlegging av relevante oppgaver. Stikkord er fokus på jordvern, sikring av hensynssoner og naturmangfold, informasjonskampanje knyttet til hensynsfull ferdsel i inn- og utmark, vern av friområder, nulltoleranse for trafikkuhell samt aktivt støtte opp under landbrukets søknader om klimastøtte- og tiltak.

Asker kommune

Samfunnsfloken

Klima og natur

Askers seks utvalgte bærekraftsmål

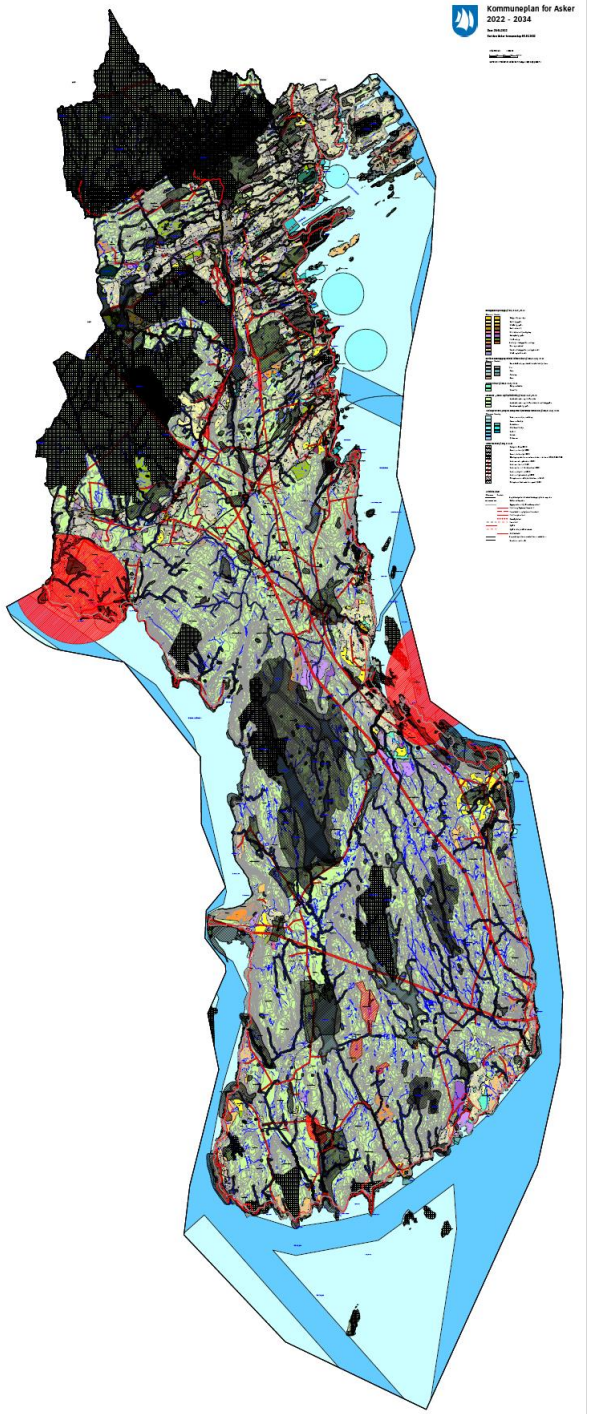

Asker kommune

Samfunnsfloken bygger på temaplanene

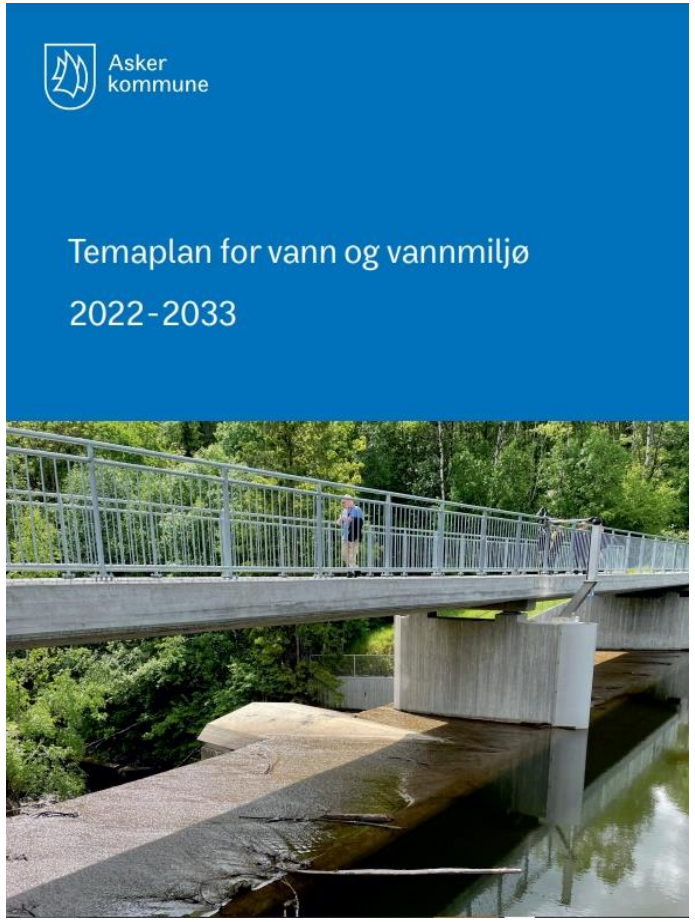

Asker kommune

Samfunnsfloken bygger på temaplanene

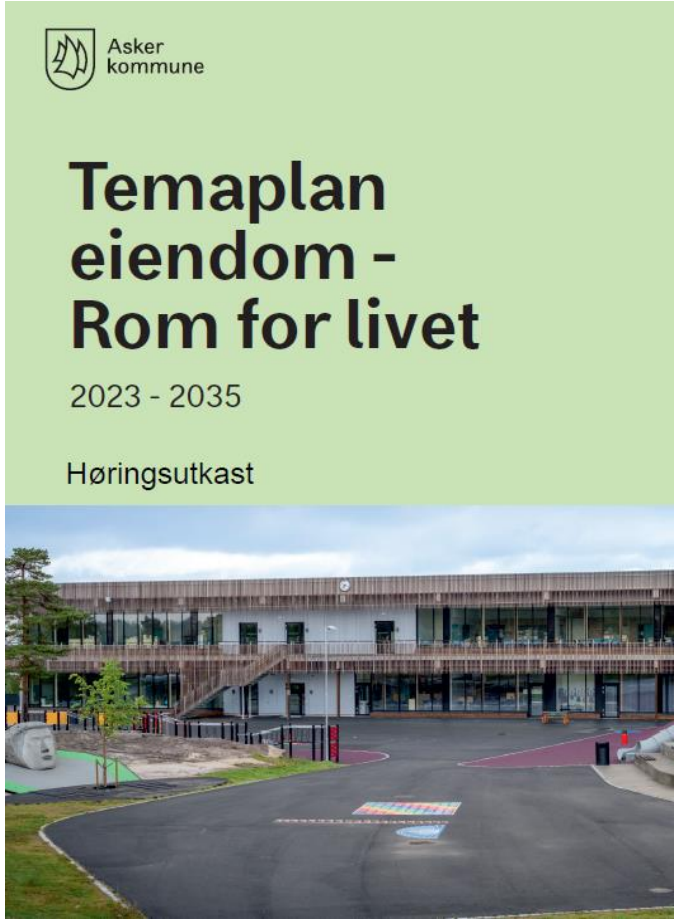

Asker kommune

Hva er samfunnsfloken?

Kilde: fritt etter *Hvorfor trenger vi naturmangfoldet?*, SABIMA

Asker kommune

Hva er samfunnsfloken?

Kilde: fritt etter *Hvorfor trenger vi naturmangfoldet?*, SABIMA

Asker kommune

Hva er samfunnsfloken?

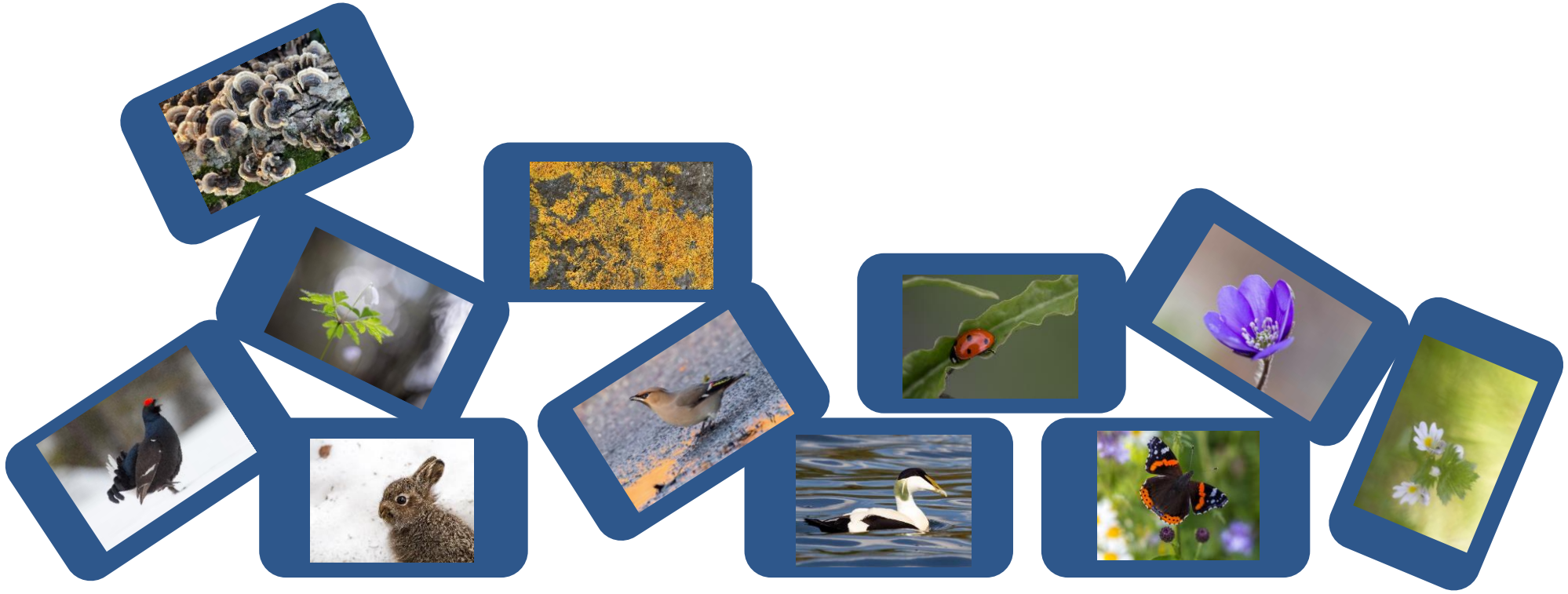

Kilde: fritt etter *Hvorfor trenger vi naturmangfoldet?*, SABIMA

Asker kommune

Vi må se ting i sammenheng og i en helhet!

Asker kommune

Direktørens prioriterte innspill til HP2024

HANDLING MOT KLIMAENDRINGER

- Sirkulærøkonomi/ombrukssenter/ombruks-lager for bygningsmaterialer
- Innovative anskaffelser
- Redusert matsvinn

NATURMANGFOLD

- Arealnøytralitet ivaretas i planarbeid (ikke nedbygging av natur og matjord)
- Vern av naturområder utvides
- Naturrestaurering gjennomføres (myr)

VANN OG VANNMILJØ

- Tiltak for ren Oslofjord
- Anleggene på vannbehandling, avløpsrensing, reservevannforsyning og overføringsledninger oppgraderes
- Høy fornyingstakt på vann og avløpsledninger, hhv 1,4 og 1,6 %

EIENDOM

- Verdibevarende vedlikehold av bygg og uteområder
- Energiøkonomisering
- Universell utforming

SAMFERDSEL

- Sikker og forutsigbar fremkommelighet
- Tiltak for å redusere transportarbeidet